

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา
เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2
(เล่ม 1)

นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2550

**Experience – Based Instructional Packages in Health Education on Prevention
of Communicable Diseases for Mathayom Suksa I Students in Ratchaburi**

Educational Service Area 2

(Volume I)

Mrs. Penjan Penprapakorn

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Technology and Communications**

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

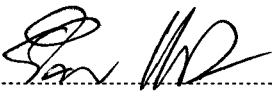
2007

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา
เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2

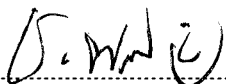
ชื่อและนามสกุล นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร
แขนงวิชา เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

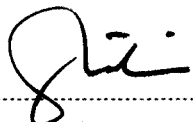
อาจารย์ที่ปรึกษา 1. รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์
2. ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิต ภูศิริ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ได้ให้ความเห็นชอบวิทยานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว

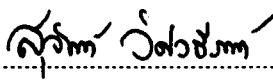

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม ทาแดง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วาสนา ทวีกุลทรัพย์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิต ภูศิริ)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชา
เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

..... ประธานกรรมการบัณฑิตศึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจินต์ วิสวธีรานนท์)

วันที่ 9 เดือน กันยายน พ.ศ. 2551

ชื่อวิทยานิพนธ์ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2

ผู้วิจัย นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (เทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษา (1) รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2) ศาสตราจารย์ ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์

(3) รองศาสตราจารย์ ดร. ธนิศ ภูศิริ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 (2) ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 / 2550 จำนวน 47 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อจำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ (2) แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ แบบคู่ขนาน และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาประสิทธิภาพด้วยค่า E_1/E_2 การทดสอบค่าที ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ที่ผลิตขึ้นทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพ 80.10/82.20 , 79.44/81.10 และ 79.47/82.20 ตามลำดับเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (3) นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีความคิดเห็นต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ อยู่ในระดับ “เห็นด้วยมาก”

คำสำคัญ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา การป้องกันโรคติดต่อ

Thesis title: Experience-Based Instructional Packages in Health Education on Prevention of Communicable Diseases for Mathayom Suksa I Students in Ratchaburi Educational Service Area 2

Researcher: Mrs. Penjan Penprapakorn; **Degree:** Master of Education (Educational Technology and Communications); **Thesis advisors:** (1) Wasana Taweekulasap, Associate Professor; (2) Dr. Chaiyong Brahmawong, Senior Professor; (3) Dr. Tanit Pusiri, Associate Professor; **Academic year:** 2007

ABSTRACT

The purposes of this study were to; (1) develop a set of experience-based instructional packages in Health Education on Prevention of Communicable Diseases for Matayom Suksa I students based on the 80/80 efficiency criterion; (2) study the learning progress of the students learning from the experience-based instructional packages; and (3) study the opinion of the students on the quality of experience-based instructional packages

The research samples for efficiency testing consisted of 47 Matayom Suksa I students studying in the first semester of the 2007 academic year at Saithammachan School in Ratchaburi province, obtained by purposive sampling. Research tools comprised (1) three units of experience-based instructional packages in Health Education on Prevention of Communicable Diseases, namely, Unit 10: Analysis of Communicable Disease Spreading; Unit 11: Public Relations on Communicable Diseases; and Unit 12: Practices on Prevention of Communicable Diseases; (2) two parallel forms of an achievement test for pre-testing and post-testing; and (3) a questionnaire asking the students' opinion on the quality of the experience-based instructional packages. Statistics used were E_1/E_2 index, t-test, mean, and standard deviation.

Research findings revealed that (1) the three units of experience-based instructional packages were efficient at 80.10 /82.20, 79.44/81.10; and 79.47/82.20 respectively; thus meeting the set efficiency criterion of 80/80; (2) the learning progress of the students learning from the experience-based instructional packages was significantly increased at the .05 level; and (3) the opinion of the students on the quality of the experience-based instructional packages was at the "highly agreeable" level.

Keywords: Experience-based instructional package, Health Education Prevention of Communicable Diseases

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์วาสนา ทวีกุลทรัพย์ ศาสตราจารย์ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.
ธนิต ภูศิริ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ติดตามการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้
เป็นอย่างดีใกล้ชิดตลอดมา นับตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใน
ความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สาริต วิมลคุณารักษ์ณ์ อาจารย์วามี บุญยะไวโรจน์
นางอชติ ศรีสวัสดิ์ นางสาวสุวรรณ แดงเวียง ที่ได้กรุณาตรวจสอบและประเมินคุณภาพ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และให้คำแนะนำในการปรับปรุงเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณ
เจ้าหน้าที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดราชบุรี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร โรงพยาบาล
ดำเนินสะดวก และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัยตำบลบ้านไร่ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ที่ได้
ให้ความอนุเคราะห์ให้ข้อมูลและภาพประกอบโรคติดต่อประเภทต่าง ๆ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณครอบครัวโดยเฉพาะ จ.ส.อ.สามทิพย์ เพ็ญประภากร
ที่ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษา ครูและนักเรียนโรงเรียนสาย
ธรรมจันทร์ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน
ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	10
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	13
การสอนแบบอิงประสบการณ์.....	13
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	25
สื่อประกอบชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	30
การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน.....	37
การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	73
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	76

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอน	
แบบอิงประสบการณ์.....	77
บทที่ 5 ดัชนีแบบชิ้นงาน	82
ภาคที่ 1 บทนำ.....	84
ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์.....	97
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10	98
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11.....	152
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12.....	209
ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน).....	258
บทที่ 6 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	329
สรุปการวิจัย.....	330
อภิปรายผล.....	331
ข้อเสนอแนะ.....	338
บรรณานุกรม.....	341
ภาคผนวก.....	347
ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	348
ข การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	350
ค การทดสอบค่าที่.....	364
ง ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ.....	372
จ การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ.....	376
ฉ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม.....	394
ช แบบประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	403
ประวัติผู้วิจัย	409

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 3.1	คะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2.....	46
ตารางที่ 4.1	ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12 จากการทดลองแบบเดี่ยว.....	73
ตารางที่ 4.2	ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 ,11 และ 12 จากการทดลองแบบกลุ่ม.....	75
ตารางที่ 4.3	ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 ,11 และ 12 จากการทดลองแบบภาคสนาม.....	76
ตารางที่ 4.4	ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์ จากการสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12 จากการทดลองภาคสนาม.....	77
ตารางที่ 4.5	ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษาเรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ.....	78
ตารางผนวก ข 1 – 3	คะแนนทดสอบประสิทธิภาพจากการทดลองแบบเดี่ยว.....	352
ตารางผนวก ข 4 – 6	คะแนนทดสอบประสิทธิภาพจากการทดลองแบบกลุ่ม.....	355
ตารางผนวก ข 7 – 9	คะแนนทดสอบประสิทธิภาพจากการทดลองแบบภาคสนาม.....	358
ตารางผนวก ค 1 – 3	คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบ อิงประสบการณ์.....	366
ตารางผนวก ง 1 – 3	วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม.....	375
ตารางผนวก จ 1 – 9	ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบ.....	378
ตารางผนวก ฉ 1	ค่าความถี่ของคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	395

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา เป็นสาระการเรียนรู้ที่เป็นพื้นฐานสำคัญเน้นการนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติ หรือแก้ไขปัญหา เพื่อให้สุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตของตนเอง ครอบครัว และชุมชนดีขึ้น ซึ่งนักเรียนทุกคนจำเป็นต้องเรียนรู้ เพราะการมีสุขภาพที่ดีเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ประการแรกของประชากรไทยที่ได้กำหนดไว้เป็นนโยบายและมาตรฐานในการจัดการศึกษาของประเทศ เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถยืนหยัดอย่างไทยในประชาสังคมโลกทั้งปัจจุบันและอนาคตโดยการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ที่มุ่งเน้นเรื่องการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริม การพัฒนาสุขภาพและการบริหารจัดการชีวิต เพื่อดำรงสุขภาพที่ดีอันเป็นรากฐานสำคัญยิ่งในการดำเนินชีวิตที่สมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และจิตวิญญาณซึ่งเป็นองค์ประกอบของการมีสภาวะสุขภาพที่สมบูรณ์ (จันทร์ คุปตะวาทีน 2550 : 23) ดังนั้น เพื่อให้ประชากรของประเทศมีคุณภาพจึงควรส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาสุขภาพและชีวิตความเป็นอยู่ของตนเอง ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา จึงเป็นการเปิดโอกาสเพื่อการเรียนรู้มุ่งสู่การเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันปัญหาสุขภาพตั้งแต่แรกเริ่ม ให้สามารถเผชิญปัญหา และสถานการณ์ที่คุกคามสุขภาพได้ตลอดไป

1.1 สภาพที่พึงประสงค์ สภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา มีสภาพที่พึงประสงค์หลายประการ ครอบคลุม (1) หลักการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ (2) วิธีการสอนที่พึงประสงค์ (3) พฤติกรรมการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ (4) สื่อการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ (5) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ และ(6) การประเมินการเรียนการสอนที่พึงประสงค์

ประการแรก คือ หลักการจัดการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ วิชาสุขศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาให้นักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา พัฒนาระบบการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหาโดยเน้นนักเรียนให้เรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เห็นคุณค่าของตนเองและผู้อื่น รักการออกกำลังกาย เล่นกีฬา รวมทั้งมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดี

เพื่อให้สามารถปฏิบัติตนได้ถูกต้อง เหมาะสมทั้งด้านการป้องกัน การส่งเสริมและการดำรงไว้ซึ่งสุขภาพที่ดีอย่างถาวรทั้งตนเองครอบครัวและชุมชน

หลักการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา มีหลักการดังนี้ (1) การสอนที่ตัวนักเรียน ไม่ใช่สอนหนังสือ การจัดการเรียนการสอนต้องมีเป้าหมายที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องของนักเรียนให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจมีทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรคติดต่อ เน้นพฤติกรรมที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดความรู้สึกรักของนักเรียน แต่ไม่เน้นที่ตัวเนื้อหา (2) ต้องจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความต้องการ ความสนใจ ความสามารถ และภูมิหลังของนักเรียน เพื่อพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจและสังคมของนักเรียน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้ (3) ต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในบทเรียนหรือ ให้นักเรียนมีโอกาสดำเนินปฏิบัติในสิ่งที่มีความหมายกับนักเรียนที่เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการ (4) ต้องใช้กิจกรรมการสอนทางอ้อมให้มากกว่าการสอนโดยตรง การสอนทางอ้อม ได้แก่ การสอนตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ดีต่อการป้องกันโรคติดต่อ และการปฏิบัติทางสุขภาพที่ถูกต้อง (5) ต้องมีการย้ำทวนหรือฝึกทักษะที่จำเป็นในการดูแลสุขภาพเพื่อเน้นการสร้างลักษณะนิสัยประจำ เป็นการปฏิบัติตนทางด้านสุขภาพที่ถูกต้อง และ (6) ใช้กระบวนการสอนในห้องเรียนที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เช่น การสาธิต การอภิปราย การใช้สื่อการเรียน เป็นต้น (สุชาติ โสมประยูร และเอม อัทธมา วัฒนบูรานนท์ 2542 : 24-26)

ประการที่สอง คือ วิธีการสอนที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย วิธีการสอนที่พึงประสงค์ มีดังนี้ (1) วิธีการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้มากกว่าเน้นที่เนื้อหา และนำเสนอเรื่องที่ใกล้ตัวโดยให้นักเรียนได้รับความรู้ ข้อมูลที่ถูกต้องในเนื้อหาที่สอนในชั่วโมง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาด้วยตนเอง โดยใช้สื่อและวิธีการที่เหมาะสม เช่น การชมวิดิทัศน์ การสาธิต การกำหนดประเด็น ให้นักเรียนได้คิด การใช้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริง การอภิปรายใช้เหตุผลตัดสินใจแก้ไขปัญหา เป็นต้น (2) วิธีการสอนที่เน้นให้นักเรียนฝึกปฏิบัติควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เปลี่ยนทัศนคติ และนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง โดยไม่ยึดเนื้อหาในแบบเรียนเพียงอย่างเดียว ให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการทำกิจกรรม การฝึกปฏิบัติ นักเรียนจะได้ฝึกการสังเกต ฝึกการคิดวิเคราะห์ ฝึกการใช้เหตุผล และฝึกการหาข้อสรุปจากการได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์จริงหรือเสมือนจริง (3) วิธีการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกการคิด แก้ปัญหา และแสดงความคิดเห็นในเรื่องราวต่างๆ หรือในเรื่องการนำความรู้ทางสุขภาพศึกษาไปใช้ปฏิบัติในการดำเนินชีวิตจริง และ(4) วิธีการสอนที่เน้นการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องของสุขภาพที่เชื่อมโยงหรือสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้นักเรียนสามารถ

นำความรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตจริงได้ (จันตรี คุปตะวาทีน 2550 : 29-31)

ประการที่สาม คือ พฤติกรรมการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ ในการเรียนการสอนวิชา สุขศึกษามี 2 ประการ คือ พฤติกรรมของครูที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประสงค์

1.) พฤติกรรมของครูที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษามีดังนี้ คือ

(1) ครูต้องจัดการเรียนรู้โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับความสนใจและความต้องการของนักเรียน เพื่อพัฒนาการทางร่างกายจิตใจ และสังคมของนักเรียน ดังนั้น ครูต้องวิเคราะห์นักเรียนก่อนจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ (2) ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด และสามารถแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ เพื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างแท้จริง จนสามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ (3) ครูต้องส่งเสริมให้นักเรียนให้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง และส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริงหรือเสมือนจริง ครูต้องเน้นการจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่สัมพันธ์กับประสบการณ์จริงของนักเรียน เพราะจะช่วยทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี ยิ่งขึ้นและสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ (4) ครูต้องจัดเนื้อหาสาระที่บูรณาการกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นๆ เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสุขศึกษากับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมดุล และ(5) ครูต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักเรียน จัดหาสื่อประกอบการเรียนรู้ที่ทันสมัย คึงดูความสนใจสำหรับนักเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ (จันตรี คุปตะวาทีน 2550 : 29-31)

2.) พฤติกรรมของนักเรียนที่พึงประสงค์ในการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ (1) พัฒนาการด้านความรู้ (Knowledge) ที่แสดงออก ในด้านความรู้ ความเข้าใจ นำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าที่ถูกต้องเกี่ยวกับ สุขภาพ (2) พัฒนาการด้านเจตคติ (Attitude) เช่น พฤติกรรมเกี่ยวกับความสนใจ ตระหนักเห็นคุณค่า มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีทางด้านสุขภาพ ตลอดจนนำไปใช้ และปฏิบัติจนเป็น สุขนิสัย และ(3) พัฒนาการทางด้านการปฏิบัติ (Practice) เป็นความสามารถในการปฏิบัติตน ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ และมีทักษะกระบวนการในการดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่น (จันตรี คุปตะวาทีน 2550 : 26-27) ดังนั้น นักเรียนต้องมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ดังนี้ (1) นักเรียนต้อง มีความรู้ความเข้าใจ ด้านสุขภาพ การป้องกันโรค และสามารถคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาทางสุขภาพได้ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ (2) นักเรียน ต้องมีเจตคติที่ดีเรื่องการดูแลสุขภาพมีความสนใจ และตระหนักเห็นคุณค่าของการป้องกัน โรคติดต่อ และสามารถนำไปปฏิบัติจนเป็นสุขนิสัย (3) นักเรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ได้ฝึก

กระบวนการคิด การแสดงความคิดเห็น และสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ และ(4) นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเป็นผู้ปฏิบัติ เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงมากกว่าการเรียนรู้เนื้อหาในแบบเรียน หรือเรียนรู้ในห้องเรียนเพียงอย่างเดียว นักเรียนต้องได้ฝึกกระบวนการดูแลสุขภาพจากการฝึกปฏิบัติและรู้จักการแก้ไขปัญหาจนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (จันทร์ กุปตะวาทีน 2550 : 24)

ประการที่สี่ คือ สื่อการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ วิชาสุขศึกษา มีทั้งเนื้อหาด้านพุทธิพิสัย และทักษะพิสัย สื่อการเรียนการสอน มีดังนี้ (1) สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่นหนังสือ แบบเรียน จุลสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ โดยเลือกสื่อที่ตรงตามเนื้อหา และเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน (2) สื่อภาพประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพโปสเตอร์ ภาพพลิก แผนภูมิ และภาพการ์ตูน เป็นต้น (3) สื่อประเภทภาพที่ฉายได้ เช่น สไลด์ ฟิล์มภาพยนตร์ หรือ สื่อที่เป็นวัสดุการสอนที่ทันสมัยที่ได้รับ การพัฒนาขึ้นตามความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เช่น สไลด์คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม และวีซีดี เป็นต้น สื่อเหล่านี้ครูอาจจัดทำขึ้นเอง หรือขอยืมมาจากหน่วยงานอื่นก็ได้ และ(4) สื่ออื่น ๆ ที่เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวนักเรียน ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนและมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่า สื่อประเภท สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อภาพ เช่น คน สัตว์ สิ่งของ เหตุการณ์ สถานการณ์จริง ขึ้นอยู่กับสิ่งที่นำเข้ามาสู่การเรียนรู้ อาจเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นเองหรือขอสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น (สมจินต์ สุพรรณทัศน์ 2548 : 549 - 556)

ประการที่ห้า คือ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ วิชาสุขศึกษา มี 3 วิธี ดังนี้ (1) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ต้องจัดห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ จัดโต๊ะเรียนและเก้าอี้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน จำนวนเพียงพอกับนักเรียน มีกระดานดำสำหรับเขียน มีกระดานนิเทศเป็นแหล่งความรู้เสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โต๊ะครูจัดไว้ด้านหน้าห้องหรือด้านหลังห้อง ด้านใดด้านหนึ่ง จัดมุมวิชาการหรือมุมหนังสือเป็นแหล่งความรู้สำหรับนักเรียนใช้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียน และเป็นการปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง หากจัดสิ่งแวดลอมที่ถูกสุขลักษณะจะช่วยให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น (2) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ บุคลิกภาพของครูมีทัศนคติที่ตีมองโลกในแง่ดี อารมณ์ดี ไม่จู้จี้ ให้ความสนใจ ความเป็นกันเองกับนักเรียน การเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน และมีความเข้าใจภูมิหลังและสภาพจิตใจนักเรียน ไม่ตั้งความคาดหวังกับนักเรียนไว้สูง บรรยากาศภายในห้องเรียนต้องเป็นบรรยากาศความเป็นกันเอง และ(3) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม เป็นความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้สอนกับครูคนอื่น ๆ จะทำให้ครูและนักเรียนรู้สึกอบอุ่นและทำให้บรรยากาศในการทำงานและบรรยากาศในการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี หากครูมีเรื่องทะเลาะ

หรือหงุดหงิด ทำให้นักเรียนวางตัวไม่ถูกและเป็นการทำลายบรรยากาศการเรียนการสอน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครองนักเรียนนั้น ทำให้บรรยากาศทางสังคมของโรงเรียนและห้องเรียนดีขึ้น และความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนอบอุ่นเป็นกันเอง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2548 : 5-9)

ประการที่หก คือ การประเมินการเรียนการสอนที่พึงประสงค์ เป็นกระบวนการในการพิจารณาตัดสินผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในวิชาสุศึกษา แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ (1) การประเมินก่อนเรียน เป็นการประเมินในช่วงก่อนมีการเรียนการสอน เพื่อมุ่งพิจารณาความรู้พื้นฐานของนักเรียนในการเรียนเรื่องใด เรื่องหนึ่งว่าพร้อมที่จะเรียนเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด หรือเป็นการตรวจสอบความสามารถของนักเรียนในการเรียนเนื้อหาวิชาที่จะเรียน หากนักเรียนมีความรู้เรื่องนั้นแล้ว อาจข้ามไปเรียนเรื่องอื่น ๆ โดยไม่ต้องเรียนซ้ำ วัตถุประสงค์ของการประเมินก่อนเรียน มีดังนี้ (1) เพื่อเป็นข้อมูลให้ครูได้รู้จักนักเรียนแต่ละคนก่อนสอน (2) เพื่อให้ให้นักเรียนทราบจุดดี จุดด้อยของตนเอง (3) เพื่อจัดกลุ่มนักเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน (4) เพื่อเป็นข้อมูลในการเลือกผู้สอน เลือกวิธีสอน อุปกรณ์การสอน และเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับนักเรียน และ (5) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับเปรียบเทียบผลการเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนแต่ละคนและทั้งกลุ่ม (2) การประเมินระหว่างเรียน เป็นการประเมินขณะมีการเรียนการสอน โดยประเมินเป็นระยะ ๆ เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ (1) เพื่อเป็นข้อมูลให้ครูได้รู้จักนักเรียนแต่ละคน (2) เป็นข้อมูลย้อนกลับสู่ครู นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง (3) เป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงการเรียนการสอนบทเรียนต่อไป และ (4) เป็นข้อมูลประกอบการประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียน และ (3) การประเมินเมื่อสิ้นสุดการเรียน เป็นการประเมินหลังจากเรียนครบตามที่วางแผนไว้ และต้องการตรวจสอบว่านักเรียนมีความสามารถตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด มีวัตถุประสงค์ในการประเมิน ดังนี้ (1) เพื่อพิจารณากำหนดระดับคะแนนที่เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน หรือออกหนังสือรับรองความสามารถให้นักเรียน (2) เพื่อสรุปผลการเรียนของนักเรียนให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง และ (3) เพื่อเป็นข้อมูลก่อนเรียนของนักเรียนในวิชาต่อไป (ปรีชา วิหคโต และสิริรัตน์ วิภาสศิลป์ 2539 : 115)

1.2 สภาพที่เป็นอยู่ปัจจุบัน

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสุศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 12 คน จากจำนวน 30 คน เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา (เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร : เมื่อวันที่ 18 – 22 เมษายน พ.ศ. 2549) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้ (1) การจัดการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ของครูปัจจุบัน จัดการเรียนการสอน

สอนโดยยึดเนื้อหาตามแบบเรียนเป็นหลัก และให้นักเรียนได้มีโอกาสปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง ส่วนใหญ่เป็นการแบ่งกลุ่มศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำรายงาน (2) วิธีการสอนสุขศึกษา ครูใช้วิธีการสอนแบบบรรยายและอธิบายโดยยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มกิจกรรมบ้างแต่น้อย เนื่องจากครูมีภาระงานมาก และต้องรับผิดชอบการสอนหลายชั้น ทำให้ไม่มีเวลาในการเตรียมกิจกรรม (3) พฤติกรรมการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา พฤติกรรมของครูผู้สอนสุขศึกษา ครูต้องอธิบายเนื้อหาต่าง ๆ หลายครั้ง เนื่องจากนักเรียนเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต้องใช้เวลามากในการอธิบายจึงเข้าใจ ทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน ส่วนพฤติกรรมของนักเรียน นักเรียนศึกษาใบความรู้และปฏิบัติตามคำสั่งในใบงาน และปฏิบัติงานกลุ่มบ้าง จากการศึกษาค้นคว้าจัดทำรายงาน แต่นักเรียนไม่ได้ร่วมกันสร้างชิ้นงาน และนำเสนอผลงาน เนื่องจากทำให้เสียเวลาและเรียนเนื้อหาได้ไม่ครบตามกำหนด จึงจัดทำเป็นรายงานหรือใบงานแทน (4) สื่อการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นสื่อเดี่ยว คือ หนังสือแบบเรียนที่เป็นของนักเรียนเองเป็นส่วนใหญ่ แจกใบความรู้ เนื่องจากเป็นสื่อที่หาได้ง่าย สะดวก และประหยัดเวลาในการเรียนการสอน และใช้สื่อประเภทภาพนิ่งบ้างในเนื้อหาที่ยากเพื่อให้นักเรียนมองเห็นภาพและเข้าใจเนื้อหามากขึ้น เนื่องจากครูมีภาระงานมากและสอนหลายระดับชั้นทำให้ไม่มีเวลาในการจัดหาสื่อ (5) การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนสุขศึกษา ครูจัดห้องเรียนโดยจัดโต๊ะและเก้าอี้ให้นักเรียนเป็นแถวหันหน้าเข้าหากระดานดำ มีการจัดโต๊ะเพื่อให้นักเรียนได้ทำงานกลุ่มบ้างแต่น้อย ภายในห้องมีแสงสว่างจากการเปิดหน้าต่าง และเปิดไฟเพื่อเพิ่มแสงสว่างให้มากขึ้น ภายในห้องมีป้ายนิเทศ แต่เนื้อหาที่จัดป้ายนิเทศไม่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษา ส่วนใหญ่จะเป็นข่าว เรื่องราวที่น่าสนใจ วันสำคัญต่าง ๆ และจะเปลี่ยนไปตามโอกาส ส่วนบรรยากาศการเรียนการสอน ครูเป็นกันเองกับนักเรียน ให้ความสนใจและมีเมตตาแก่นักเรียนทำให้บรรยากาศการเรียนสดใส และ (6) การประเมินการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูใช้แนวทางการประเมินตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยมีการประเมินก่อนเรียน แต่บางครั้งในชั่วโมงเรียนมีเวลาน้อย อาจไม่ประเมินก่อนเรียน และหลังจบบทเรียนจะมีการประเมินเพื่อทดสอบว่านักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนหรือไม่ และนำคะแนนไปเป็นคะแนนเก็บ แต่มีการประเมินจากชิ้นงานน้อย

1.3 สภาพปัญหาที่เกิดขึ้น

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษา ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 12 คน จากจำนวน 30 คน เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา (เพ็ญจันทร์ เพ็ญประกาย: เมื่อวันที่ 18 – 22 เมษายน 2549) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้ (1) ปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ขาดการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มในชั่วโมงเรียนน้อย

ทำให้ขาดการร่วมกันสร้างชิ้นงาน และขาดการร่วมกันแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานกลุ่ม เนื่องจากครุมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาในการจัดเตรียมกิจกรรม (2) ปัญหาด้านวิธีการสอนวิชาสุศึกษา ครูใช้วิธีการสอนยึดครูเป็นศูนย์กลาง นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มน้อย เนื่องจากครุมีภาระงานมาก ไม่มีเวลาจัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้ขาดการร่วมกันสร้างชิ้นงาน และขาดทักษะการแก้ปัญหาในการทำงานกลุ่ม (3) ปัญหาด้านพฤติกรรมกรเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ครูไม่มีเวลาในการจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือสิ่งต่างๆ ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน เนื่องจากครุมีชั่วโมงสอนมาก ต้องสอนหลายระดับชั้น จึงไม่มีเวลาจัดหาสื่อประกอบการเรียนการสอน หรือจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ปฏิบัติเป็นกลุ่มร่วมกับเพื่อน ร่วมแสดงความคิดเห็น และได้นำเสนอผลงาน ส่วนนักเรียนมีโอกาสปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มน้อย ส่วนใหญ่เป็นงานกลุ่มที่ให้ทบทวนสุศึกษา ค้นคว้าและจัดทำเป็นรายงาน หรือทำแบบฝึกหัดในใบงาน (4) ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นแบบเรียนเป็นส่วนใหญ่ ใช้สื่อประเภทอื่นน้อย เนื่องจากครุไม่มีเวลาในการจัดหา และสื่อบางชนิดมีวิธีการใช้ที่ยุ่งยาก ครูไม่ชำนาญในการใช้ (5) ปัญหาด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ห้องเรียนไม่ได้เป็นห้องเรียนประจำวิชาใดวิชาหนึ่ง การจัดป้ายนิเทศให้ความรู้เนื้อหาจึงไม่ได้เน้นเนื้อหาด้านสุศึกษา และภายในห้องไม่มีการจัดมุมวิชาการสำหรับให้นักเรียนสุศึกษาค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติม และ (6) ปัญหาด้านการประเมินการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา ครูประเมินนักเรียนโดยการทำแบบทดสอบก่อนเรียนบทเรียนแต่ละบท ขาดการประเมินจากชิ้นงาน หรือจากการทำงานกลุ่ม

1.4 ความพยายามในการแก้ปัญหา

เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ได้พยายามแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาให้มีคุณภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยจัดอบรมให้ความรู้แก่ครุผู้สอน เรื่อง การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ผู้วิจัยได้สุศึกษาเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสุศึกษาในช่วงปี พ.ศ. 2542 – พ.ศ. 2549 ดังนี้

1) งานวิจัยเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอน ของรัตนา เจริญสาธิต (2546) ทำวิจัยเรื่อง ผลของการสอนเพศสุศึกษา โดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความรู้และทักษะชีวิตเกี่ยวกับเพศสุศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเพศสุศึกษาโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีความรู้และทักษะชีวิตเกี่ยวกับเพศสุศึกษา และมีทักษะการตัดสินใจได้ดีกว่าก่อนได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) งานวิจัยเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ของบุหงา พานิชกุล (2546) ทำวิจัยเรื่อง การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องสุขภาพจิต วิชาสุขศึกษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีกระนวน จังหวัดขอนแก่น พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น และญาติ ชาวสกุ ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการสอน เรื่อง โรคเอดส์ ในรายวิชา พ012 สุขศึกษาสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สไลด์เป็นสื่อหลัก ผลพบว่านักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพอใจในการเรียนด้วยชุดการสอนในระดับมาก

3) งานวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสุขศึกษาของนิวัฒน์ เจริญศิริ (2548) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ โดยใช้บทเรียน โปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวิวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสุขศึกษาสูงขึ้น

1.5 แนวทางที่ผู้วิจัยเสนอเพื่อแก้ปัญหา

จากงานวิจัยดังกล่าวยังไม่มีการแก้ปัญหาคำเรียนการสอนด้วยการผลิตชุด การสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา การสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็น วิธีการสอนรูปแบบหนึ่งจัดการเรียนการสอนที่ยึดทั้งครูและนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้รูปแบบ การเรียน 3 รูปแบบ คือการเรียนกับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนด้วยตนเอง (SDL) จากปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ผู้เรียนยังขาดการมีส่วนร่วมในการ เรียนการสอน ดังนั้น วิธีการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์สามารถช่วยแก้ปัญหาใน การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ดังนี้

ประการแรก คือ หลักการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา เนื้อหาสาระเป็นทั้งพุทธิ พิสัยและทักษะพิสัย ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ ทั้งด้านความรู้ และด้านทักษะที่ให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมากกว่าการเน้นเพียงเนื้อหา ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการเรียนการสอนได้รับประสบการณ์ตรงจากการเป็นผู้ลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกปฏิบัติ และการ ทำงานร่วมกับผู้อื่นทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตจริงได้

ประการที่สอง คือ วิธีการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ใช้ วิธีการให้ประสบการณ์ แบบกลุ่มกิจกรรม ซึ่งนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนและร่วม คิดร่วมกันทำงานและแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานกลุ่ม นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ และปฏิบัติกิจกรรมพร้อมกับเพื่อนๆ ได้ นอกจากนั้น การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ยังใช้ วิธีการสอนแบบฝึกปฏิบัติ นักเรียนได้ฝึกทักษะการทำงานให้เกิดความชำนาญ โดยการกระทำซ้ำ ๆ เพื่อให้เกิดทักษะในการทำงาน เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง และเป็นการส่งเสริมให้

นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดีจากการได้ปฏิบัติจริง ทำให้จดจำได้นาน และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

ประการที่สาม คือ พฤติกรรมการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทำให้พฤติกรรมของครูและนักเรียนเปลี่ยนไป คือ ครูจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกและประสานการเรียนการสอนจัดหาสื่อ และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนอย่างทั่วถึง ครูไม่ต้องทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพียงคนเดียว นอกจากนั้น ครูยังเป็นผู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ได้แนวทางที่นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สำหรับนักเรียนจะมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และได้ลงมือปฏิบัติได้ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและรู้จักที่จะปรับตัวให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น และนักเรียนยังสามารถค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง รู้จักการคิดวิเคราะห์แก้ไขปัญหา และการแสดงความคิดเห็น ทำให้ได้แนวทางที่จะนำความรู้ไปใช้ได้

ประการที่สี่ คือ สื่อการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาสุขศึกษา เน้นการใช้สื่อประสมที่หลากหลาย คือ (1) สื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นประมวลสาระ (2) มัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วยข้อความตัวอักษร และภาพประกอบคำบรรยายที่ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาได้ดี และ (3) ตัวอย่างชิ้นงานช่วยสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างความรู้สึกลูกให้นักเรียนอยากมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากขึ้น

ประการที่ห้า คือ สภาพแวดล้อมการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาสุขศึกษา จัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการเรียน จัดมุมวิชาการ สำหรับนักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม มุมตัวอย่างชิ้นงาน สำหรับนักเรียนได้ศึกษาแนวทางการสร้างชิ้นงาน และมุมแสดงผลงานสำหรับนักเรียนนำผลงานมาจัดแสดงให้เพื่อนได้ร่วมประเมินชิ้นงานที่จัดทำ ส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน

ประการที่หก คือ การประเมินการเรียนการสอน การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาสุขศึกษา มีการประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้ทราบถึงความรู้เดิมของนักเรียน ประเมินระหว่างเผชิญประสบการณ์เป็นการประเมินจากการปฏิบัติการกิจและงานที่กำหนดให้ทำ เป็นการประเมินชิ้นงานที่นักเรียนทำ การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การประเมินจากผลงาน และการประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาสุขศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา โดยให้มีการทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2. วัตถุประสงค์

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

2.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

2.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา

2.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

4.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 22 โรงเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 3,110 คน

4.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาขธรรมจันทร์ ภาคเรียนที่ 1 / 2550 จำนวน 47 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

4.3 เนื้อหาสาระในการวิจัย เนื้อหาที่ใช้ในการพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ อยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ช่วงชั้นที่ 3 สาระการเรียนรู้ที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีเนื้อหาครอบคลุมการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และการปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ โดยยึดขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ของ ศาสตราจารย์ ดร.ชัยขงค์ พรหมวงศ์ แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ และแบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

4.5 ระยะเวลาในการวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2550 – กันยายน 2550 (ทำการทดลอง)

5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หมายถึง ชุดสื่อประสมที่มีการจัดระบบหัวข้อเรื่อง วัตถุประสงค์อย่างสอดคล้องกันจัดเตรียมไว้สำหรับกำหนดแนวทางในการเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง การกิจ และรายละเอียดขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์ โดยการศึกษาหาความรู้จากประมวลสาระ และมัลติมีเดียจากบริบทที่เตรียมไว้ ได้แก่ มุมวิชาการ มุมตัวอย่างผลงาน มุมแสดงผลงาน และมุมวัสดุอุปกรณ์ เพื่อให้การเผชิญประสบการณ์สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ของการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุมเนื้อหา 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

5.2 การสอนแบบอิงประสบการณ์ หมายถึง การสอนที่กำหนดประสบการณ์ที่คาดหวังให้นักเรียนได้เผชิญ ผงูญ และเผชิญประสบการณ์ด้วยการเสาะแสวงหาความรู้ ที่เป็นเนื้อหาสาระสำหรับประกอบภารกิจ / งาน จากแหล่งวิทยาการที่ได้จัดเตรียมไว้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยสอนตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อน

เผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

5.3 การป้องกันโรคติดต่อ หมายถึง เนื้อหาวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาที่กำหนดไว้ในมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 4 การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุม ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ประเภทของโรคติดต่อ และวิธีการป้องกันโรคติดต่อ

5.4 เกณฑ์ประสิทธิภาพ 80 / 80 หมายถึง การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ จากการประเมินกระบวนการและการประเมินผลลัพธ์

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนร้อยละของประสิทธิภาพจากการประกอบภารกิจ และงานระหว่างเผชิญประสบการณ์ คือ แบบฝึกปฏิบัติ แบบฝึกหัด และงานที่กำหนดให้ทำ

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนร้อยละของประสิทธิภาพจากแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

5.5 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์กับค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเผชิญประสบการณ์ โดยเป็นผลจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ในระดับพุทธิพิสัยของนักเรียนที่เรียน

5.6 ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง การแสดงความรู้สึกรู้สึกของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ด้วยการตอบแบบสอบถามครอบคลุม ความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนเผชิญประสบการณ์ บริบท สื่อ รูปแบบการเรียน และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ได้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชนครินทร์ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

6.2 ทำให้ได้ต้นแบบในการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ในเนื้อหาพุทธิพิสัย

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (1) การสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (3) สื่อประกอบชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (4) การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอน (5) การเรียนการสอนวิชา สุขศึกษา และ(6) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. การสอนแบบอิงประสบการณ์

ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุมดังนี้ (1) ความเป็นมาของการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) ความหมายของการสอนแบบอิงประสบการณ์ (3) ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์ (4) ประโยชน์และหลักการที่ใช้ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ (5) ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ (6) รูปแบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ (7) วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ(8) การจัดสภาพแวดล้อมในการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.1 ความเป็นมาของการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ (Experience – Based Approach - EBA) เป็นวิธีการสอนที่ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรหมวงศ์ พัฒนาขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2540 ที่สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อให้เป็นวิธีการสอนเต็มรูปแบบที่ต่อยอดจากวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่เน้นการสอนแบบกลุ่มอย่างเดี่ยว การสอนแบบอิงประสบการณ์ ใช้รูปแบบการสอนที่ครูกำกับ (Teacher Directed Learning - TDL) การสอนที่เพื่อนกำกับ (Peer Directed Learning - PDL) และการสอนที่นักเรียนกำกับการเรียนเอง(Self – Directed Learning - SDL) โดยทดลองใช้ครั้งแรกที่โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย การสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการสอนที่กำหนดประสบการณ์ (แทนการกำหนดชุดเนื้อหา) ที่คาดหวังให้นักเรียนได้เผชิญผล และเผชิญประสบการณ์ ตามแนวทางบริบท/สถานการณ์ เส้นทางความรู้/ข้อมูล และสื่อที่

กำหนดเพื่อให้นักเรียน “ ทำได้ ” มากกว่า “ ให้รู้ ” โดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เป็นเครื่องมือ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 224)

โดยสรุป ความเป็นมาของการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นวิธีการสอนที่ศาสตราจารย์ดร. ชัยยงค์ พรหมวงศ์ เป็นผู้พัฒนาขึ้นต่อยอดจากวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบการสอนที่ครูเป็นผู้กำกับ เพื่อนเป็นผู้กำกับ และตัวนักเรียนเองเป็นผู้กำกับ

1.2 ความหมายของการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ (Experience – Based Approach - EBA) เป็นวิธีการสอนที่กำหนดประสบการณ์ที่คาดหวังสำหรับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้เผชิญ ผจญ และเผชิญประสบการณ์ด้วยการเสาะแสวงหาความรู้ ที่เป็นเนื้อหาสาระสำหรับประกอบภารกิจ/งาน และทักษะความชำนาญจากแหล่งวิทยาการที่ได้มีการชี้แนะแหล่ง หรือจัดเตรียมไว้ให้ได้บรรลุประสบการณ์ที่กำหนดไว้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 148)

การกำหนดประสบการณ์ที่คาดหวัง กระทำโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแบบอิงเนื้อหา (ระดับหนึ่ง) แล้วจัดหลักสูตรแบบอิงประสบการณ์ (ระดับที่สอง) ที่ยึดประสบการณ์หรือกลุ่มประสบการณ์ที่ได้กำหนดภารกิจและงานสำหรับแต่ละประสบการณ์ไว้อย่างชัดเจน เมื่อกำหนดประสบการณ์ครบชุดแล้ว ต้องผลิตชุดเผชิญประสบการณ์ นักเรียนจะเข้าสู่กระบวนการเผชิญประสบการณ์ด้วยการดำเนินการตามขั้นตอนหลักของการเผชิญ (Coping) ผจญ (Interact) และเผชิญ (Wrap-up) จนเกิดประสบการณ์สมบูรณ์ขึ้น (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2545:148)

โดยสรุป การสอนแบบอิงประสบการณ์เป็นวิธีการสอนที่กำหนดประสบการณ์ให้นักเรียนเผชิญตามภารกิจและงานจากแหล่งวิทยาการที่จัดเตรียมไว้ให้ประสบการณ์ที่กำหนดไว้

1.3 ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2546 : 6) ได้กล่าวถึงผลกระทบของวิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

1.3.1 ทำให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ ที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานโดยมุ่งให้ “ ทำได้ ” มากกว่า “ มุ่งให้รู้ ” แต่ไม่มีเป้าหมายเด่นชัดว่าจะนำความรู้ไปทำอะไร

1.3.2 เป็นการเลียนแบบธรรมชาติของชีวิตจริง ที่เมื่อมีปัญหาที่ต้องประสบนักเรียนจะชวนขวายหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา ทำให้ได้กระบวนการในการทำงานที่สามารถนำติดตัวไปใช้ได้

1.3.3 สร้างคุณลักษณะที่สำคัญในการเป็นสมาชิกสังคมโลก คือ ทำเป็นแก้ปัญหาเป็น มีความเชื่อมั่นในตนเอง รู้จักเสาะแสวงหาความรู้ รู้จักตัดสินใจ และการทำงานเป็นกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะทำให้คิด และทำอย่าง “ มีอาชีพ ”

1.3.4 บทบาทผู้สอนและผู้เรียนจะเปลี่ยนไป

1) นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบ ในการเสาะแสวงหาความรู้มาใช้ในการเผชิญประสบการณ์ จากผู้รู้และแหล่งความรู้ต่าง ๆ

2) ครูทำหน้าที่เกื้อกูล เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียน เป็นผู้ประสานงานให้กำลังใจ ให้คำปรึกษาและให้ข้อมูลตามที่นักเรียนร้องขอและทำหน้าที่ประเมินการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่กำหนดให้นักเรียนเผชิญ

3) ระบบการเรียนแบบอิงประสบการณ์ เป็นระบบการเรียนการสอนที่เป็นสากล และเป็นระบบแห่งอนาคต

โดยสรุป ผลกระทบจากการสอนแบบอิงประสบการณ์ส่งผลกระทบต่อผู้เรียน ดังนี้ (1) นักเรียนได้รับประสบการณ์มุ่งให้ทำได้มากกว่ามุ่งให้รู้ (2) เป็นการเลียนแบบธรรมชาติของชีวิตจริง (3) สร้างคุณลักษณะที่สำคัญในการเป็นสมาชิกสังคมโลก (4) บทบาทครูและนักเรียนจะเปลี่ยนไป ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบในการเสาะแสวงหาความรู้ และ (5) เป็นระบบการเรียนการสอนที่เป็นสากลและเป็นระบบแห่งอนาคต

1.4 ปรัชญาและหลักการที่ใช้ในการสอนแบบอิงประสบการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์ยึดหลักการและทฤษฎี ดังนี้ (1) ปรัชญาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (2) หลักจิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.4.1 ปรัชญาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

ปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่ ปรัชญาลุ่มพัฒนาการนิยมหรือพิพัฒนาบาท กลุ่มสวภานิยมหรืออัทภาวาท กลุ่มสารนิยมหรือสารัตถวาท และกลุ่มจริย-สุนทรียนิยมหรือนิรันดรวาท ดังที่ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2538 : 181-183) กล่าวไว้ ดังนี้

1) **ปรัชญาลุ่มพัฒนาการนิยมหรือพิพัฒนาบาท (Progressivism)** มุ่งให้นักเรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยการประกอบกิจกรรมการเรียน เป็นปรัชญาที่ยึดหลักการของปรัชญาการศึกษาประสบการณ์นิยม มีหลักการสำคัญ ดังนี้ (1) การศึกษาคือชีวิต ไม่ใช่การเตรียมตัวเพื่อดำเนินชีวิต โรงเรียนควรเป็นแบบจำลองของสังคมที่ช่วยให้นักเรียนมีประสบการณ์ทางสังคมเสมือนการดำเนินชีวิตจริง โรงเรียนจึงมีสภาพเป็นสังคมย่อยในสังคมใหญ่ เป็นแหล่งจัดประสบการณ์ให้นักเรียนมีประสบการณ์เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ (2) การศึกษา

ควรจัดให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน โดยยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลางของการศึกษา มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีความเจริญงอกงามด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม (3) การเรียนรู้โดยวิธีการแก้ปัญหามากกว่ามุ่งเน้นการสอนด้านเนื้อหา ความรู้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาประสบการณ์ ประสบการณ์และการทดลองเป็นวิธีการเรียนรู้ (4) บทบาทของครูเป็นผู้ให้คำปรึกษามากกว่าเป็นผู้ออกคำสั่งให้นักเรียนทำกิจกรรม (5) โรงเรียนควรส่งเสริมความร่วมมือมากกว่าการแข่งขัน เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นหมู่คณะ รู้จักการเป็นผู้นำและผู้ตาม (6) ค่านิยมประชาธิปไตยควรเน้นเป็นพิเศษเพราะช่วยให้มีอิสระเสรี และเปิดโอกาสให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และ(7) จัดห้องเรียนให้น่าอยู่นำเรียนด้วยการจัดมุมวิชาการและมุมสนใจต่าง ๆ มีการตกแต่งห้องเรียนที่เอื้อต่อการเสริมความรู้ของนักเรียน

2) *ปรัชญาากลุ่มสภาวะนิยมหรืออัตถิภาวะ (Existentialism)* ยึดความแตกต่างของนักเรียนให้ก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน ปรัชญาากลุ่มนี้เชื่อว่ามนุษย์มีความแตกต่างกัน จึงจัดการสอนในระบบเปิดที่ให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจและความพร้อมของแต่ละคน พฤติกรรมของครูตามแนวปรัชญานี้ คือ (1) จัดการสอนตามอัตภาพไม่บังคับนักเรียน แต่เตรียมสื่อการเรียนให้นักเรียนก้าวหน้าข้างหน้าด้วยตัวนักเรียนเอง (2) ไม่จำกัดการเรียนเพียงในห้องเรียนหรือโรงเรียน แต่ถือว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่ (3) ไม่กำหนดชั้นเรียนแต่เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนไปเรื่อย ๆ จนครบเนื้อหาสาระตามหลักสูตร (4) ไม่กำหนดระเบียบวินัย แต่ให้นักเรียนช่วยกันกำหนดระเบียบข้อบังคับและบทลงโทษเอง (5) จัดเนื้อหาสาระให้อยู่ในรูปของ “ โมดูล ” หรือชุดการสอนหน่วยย่อยซึ่งเน้นการเรียนด้วยตัวเอง โดยครูเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ (6) จัดชั้นเรียนเป็นแบบเปิด (เปิดใจ เปิดหลักสูตร เปิดเวลา เปิดวิธีการสอนไม่แบ่งชั้น และเปิดอายุ) และจัดศูนย์การเรียนให้นักเรียนศึกษาหาความรู้ตามความสนใจของตนเอง (7) ครูมีหน้าที่แนะนำมากกว่าที่จะบอกความรู้ให้แก่ นักเรียน และ (8) จัดบรรยากาศการเรียนแบบอิสระเสรีมากที่สุด ครูเป็นกันเองกับนักเรียน และคอยช่วยเหลือกันเหมือนพี่ น้อง ปรัชญาากลุ่มนี้ มุ่งเน้นให้นักเรียนกำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีการ และการประเมินตนเองโดยอาศัยคำแนะนำหรือการชี้แนะจากผู้อื่นเท่าที่จำเป็น (ชัยขงศ์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 :113-116)

3) *ปรัชญาากลุ่มสารนิยมหรือสารัตถิภาวะ (Essentialism)* เชื่อว่าเนื้อหาสาระในวิชาต่าง ๆ มีความสำคัญมาก ครูมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะสอนให้นักเรียนมีความรู้มากที่สุด พฤติกรรมการสอนของครูในกลุ่มนี้ คือ (1) ครูจะสอนด้วยการพูดหรือเขียนให้ลอกตามกระดานดำ ครูต้องเป็นผู้รอบรู้ทุกอย่างและครูจะคิดไม่ได้ตั้งนั้นครูต้องตอบคำถามนักเรียนได้ทุกข้อ (2) ครูมักวางอำนาจมีบทบาทในห้องเรียน นักเรียนถูกบังคับให้นั่งเรียงแถว

หันหน้าเข้าหาครู และตั้งใจฟังครูสอน (3) ครูมีสิทธิลงโทษผู้ค่านักเรียนคนใดก็ได้ให้นักเรียนกลัว ครูมีใบหน้าเคร่งเครียดและพูดเสียงดัง (4) ครูชอบยืนอยู่หน้าชั้นเรียนตลอดเวลาและถือไม้เรียว และเครื่องมือการลงโทษในรูปแบบอื่น (5) สื่อการสอนที่ใช้มากคือ แบบเรียน ซอล์กและกระดานดำ (6) ลักษณะสภาพห้องเรียนส่วนใหญ่จำกัดอยู่ในห้องสี่เหลี่ยม ไม่มีการจัดกระดานนิเทศหรือ ตกแต่งห้องให้น่าเรียน (7) บรรยากาศทางจิตภาพของห้องเรียนส่วนใหญ่เคร่งเครียด ครูไม่ชอบให้นักเรียนคุยกัน และ(8) การประเมินผลมักเน้นด้านความจำมากกว่าความสามารถในด้านอื่น ครูถือว่าคะแนนสอบไล่สำคัญที่สุด ปรัญญากรกลุ่มสารัตถวาทหรือสารนิยม มุ่งการเรียนจากเนื้อหาสาระที่ครูเตรียมหรือกำหนดไว้ให้ ตามวิธีการที่ครูเห็นว่าเป็นประโยชน์สำหรับนักเรียน ดังนั้นปรัญญากรกลุ่มนี้จึงเป็นส่วนเสริมให้บรรลุเป้าหมายเรื่องเนื้อหาสาระที่จะเรียน และการนำเนื้อหาสาระไปใช้ในการเผชิญประสบการณ์ (ชัยขงค์ พรหมวงส์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2545 : 55-56)

4) *ปรัญญากรกลุ่มจริย - สุนทรียนิยมหรือนิรันดรวาท (Parennialism)* เชื่อว่าการศึกษานำให้นักเรียนเป็นคนดีมีศีลธรรมมีระเบียบวินัยมองโลกในแง่ดีและมีจิตใจผ่องใสมีสุนทรียภาพเพื่อจะนำไปสู่ความสุขนิรันดร มีหลักสำคัญ ดังนี้ (1) การศึกษามุ่งพัฒนาความมีเหตุผล เพื่อให้เป็นคนที่สมบูรณ์ รู้จักคิดและมีเหตุผล (2) จุดมุ่งหมายของการศึกษา เน้นการพัฒนาความมีเหตุผล รู้จักคิดและใช้วิธีแห่งปัญญา (3) หน้าที่ของการศึกษา คือการแสวงหาและนำมาซึ่งความรู้ที่เป็นสากล โดยจุดมุ่งหมายของการสอนคือให้นักเรียนปรับตัวเข้ากับความจริงไม่ใช่สอนให้ปรับตัวเข้ากับสังคม (4) การศึกษาเป็นการเตรียมตัวเพื่อการดำเนินชีวิต ไม่ใช่การเล่นแบบของชีวิต (5) นักเรียนควรเรียนวิชาพื้นฐานที่สำคัญ ได้แก่ การอ่าน การเขียน เลข และศิลปะศาสตร์ เพื่อให้เข้าใจและสามารถเข้าถึงสิ่งที่เป็นถาวร และ(6) การศึกษาควรช่วยให้นักเรียนได้เข้าใจลักษณะสากลของมนุษยชาติ โดยการศึกษาผลงานทางด้านวรรณคดี ปรัญญา ประวัติศาสตร์และวิทยาศาสตร์

โดยสรุป การสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดปรัญญาทั้ง 4 กลุ่ม คือ

(1) กลุ่มพิพัฒนาการนิยมเน้นประสบการณ์ตรงจากการลงมือกระทำกิจกรรมด้วยตนเอง (2) กลุ่มสวภาพนิยมเน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถ ความสนใจ และความพร้อมของนักเรียนแต่ละคน (3) กลุ่มสารนิยมเน้นเนื้อหาสาระในวิชาต่าง ๆ มีความสำคัญมาก ครูมีหน้าที่และรับผิดชอบที่จะสอนให้นักเรียนมีความรู้มากที่สุด และ(4) กลุ่มจริย-สุนทรียนิยมเน้นให้นักเรียนเป็นคนดีมีศีลธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตใจผ่องใส

1.4.2 หลักจิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์

หลักจิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผสมผสานกันระหว่าง กลุ่มเชื่อมโยงนิยม (S-R Theories) และกลุ่มประสบการณ์นิยม (Gestalt/Field Theories) (ชัยวงศ์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 113 – 114) จำแนกได้ ดังนี้

1) จิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยม (S-R Theories) เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดขึ้น เมื่อนักเรียนได้รับสิ่งเร้า (Stimulus-S) ทำให้นักเรียนตอบสนองสิ่งเร้า (Response- R) แล้วได้รับการเสริมแรง (Reinforcement) คือคำชมจากครู การเรียนรู้ตามแนวคิดของกลุ่มนี้ คือ ครูต้องจัดหา สิ่งเร้าในรูปของสื่อการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนตอบสนอง เมื่อมีการตอบสนองก็เกิดการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามมา โดยมีแรงเสริม ได้แก่ สิ่งที่น่าสนใจพอใจที่จะได้รับเป็นตัวกระตุ้น และเสริมแรงพฤติกรรมนั้นให้เกิดขึ้นต่อไป

2) จิตวิทยากลุ่มประสบการณ์นิยม (Gestalt/Field Theories) ถือว่าการเรียนจะ เกิดขึ้นเมื่อนักเรียนประสบปัญหา เกิดความต้องการแก้ปัญหาเพื่อความอยู่รอด หรือทำงานให้ลุล่วง ด้วยการลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหานั้น โดยมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ตามแนวคิดนี้นักเรียนจะ ไม่เกิดการเรียนรู้หากเขาไม่เห็นคุณค่าของตนเอง ครูจำเป็นต้องกระตุ้นให้นักเรียนเห็นปัญหา เสียก่อน เมื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากแก้ปัญหาหรืออยากเรียนแล้วจัดให้นักเรียนลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา โดยครูต้องจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน

โดยสรุป หลักจิตวิทยาสำหรับการสอนแบบอิงประสบการณ์ ยึดหลักจิตวิทยาที่ ผสมผสานระหว่างจิตวิทยากลุ่มเชื่อมโยงนิยมที่เชื่อว่าการจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน นั้นควรจะมีแรงกระตุ้นหรือเสริมแรงเพื่อให้นักเรียนอยากเรียน และกลุ่มประสบการณ์นิยม ที่ถือ หลักว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อนักเรียนประสบปัญหาและต้องการแก้ปัญหาด้วยการลงมือปฏิบัติ ด้วยตนเอง

1.5 ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ประเมิน ก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงาน ความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 231)

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการศึกษาความรู้เดิมของนักเรียน ก่อนโดยการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศประสบการณ์ ครูเป็นผู้ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเรียน เสนอประสบการณ์ที่คาดหวัง เสนอสถานการณ์ ฉาก อธิบายภารกิจ /งาน ชี้แนะแหล่งความรู้/ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และระบุผลที่คาดหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียน

ขั้นที่ 3 เฝ้ายุประสบการณ์ นักเรียนต้องเฝ้ายุประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 1 และ (2) ประสบการณ์หลักที่ 2 ใน 1 ประสบการณ์หลักประกอบด้วย ประสบการณ์รอง 2 ประสบการณ์ กิจกรรมที่นักเรียนต้องเฝ้ายุครอบคลุม การวางแผน การเตรียมการดำเนินการ และการประเมิน

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า เมื่อนักเรียนเฝ้ายุประสบการณ์และประกอบกิจกรรมแต่ละภารกิจและงาน นักเรียนรายงานให้ทราบว่าคุณดำเนินการถึงขั้นใด และมีปัญหาอย่างไร

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเฝ้ายุประสบการณ์ เมื่อนักเรียนเฝ้ายุประสบการณ์ แล้ว ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการเฝ้ายุประสบการณ์

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเฝ้ายุประสบการณ์ เป็นการสรุปการเฝ้ายุประสบการณ์โดยนักเรียนและครูช่วยกันสรุป

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเฝ้ายุประสบการณ์ เป็นการศึกษาคำวาทของนักเรียน โดยการทำแบบทดสอบหลังเฝ้ายุประสบการณ์

โดยสรุป ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเฝ้ายุประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เฝ้ายุประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเฝ้ายุประสบการณ์ (6) สรุปผลการเฝ้ายุประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเฝ้ายุประสบการณ์

1.6 รูปแบบการสอนแบบอิงประสบการณ์

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544 : 226) ได้กล่าวถึงรูปแบบและวิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ 3 รูปแบบ คือ (1) การสอนที่ครูกำกับ (Teacher – Directed Learning -TDL) (2) การสอนที่เพื่อนกำกับ (Peer – Directed Learning - PDL) และ(3) การสอนที่นักเรียนกำกับการเรียนเอง (Self – Directed Learning - SDL)

1.6.1 การสอนที่ครูกำกับ (Teacher –Directed Learning) เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางในการเรียน ครูเป็นแหล่งความรู้และมีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ กำกับดูแลให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามขั้นตอน

ประศักดิ์ หอมสนิท (2544 : 251) ได้กล่าวถึงข้อดี และข้อจำกัดของวิธีการสอนที่ครูกำกับ ดังนี้ (1) ครูต้องเตรียมการสอนอย่างดี (2) ประหยัดเวลาในการสอน (3) ครู

สามารถควบคุมการเสนอเนื้อหาได้ตามต้องการ (4) นักเรียนสามารถรับเนื้อหาสาระได้พร้อมกัน และ(5) ครูสามารถใช้วิธีสอนได้หลากหลาย

ข้อจำกัดของวิธีการสอนที่ครูกำกับ มีดังนี้ (1) เป็นการสื่อสารทางเดียว นักเรียนมีโอกาสซักถามและแสดงความคิดเห็นน้อย (2) ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กันน้อย (3) การตรวจสอบความรู้ความเข้าใจของนักเรียนทำได้ไม่ทั่วถึง และ(4) เป็นวิธีการสอนที่ไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะนักเรียนเป็นผู้รับเนื้อหาสาระประเภทเดียวกันในเวลาเดียวกัน

1.6.2 การสอนที่เพื่อนกำกับ (Peer -Directed Learning) เป็นวิธีการการสอนที่ถือว่าครูไม่ใช่แหล่งความรู้หลัก ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ให้กับนักเรียนเพียงอย่างเดียว แต่นักเรียนต้องช่วยกันเสาะแสวงหาและแลกเปลี่ยนความรู้เนื้อหาสาระตามที่กำหนดไว้ในสื่อการสอนและแหล่งความรู้ต่าง ๆ นักเรียนต้องประกอบกิจกรรมเองเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม โดยครูเป็นผู้เฝ้าอำนวยความสะดวก และประสานการเรียนการสอน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2545 : 58 – 59)

ข้อดีของการสอนที่เพื่อนกำกับ มีดังนี้ (1) เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมอย่างทั่วถึง (2) นักเรียนเรียนรู้จากกลุ่ม (3) นักเรียนสามารถปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานกับเพื่อนในกลุ่มได้ และ (4) ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (ประศักดิ์ หอมสนิท 2544 : 241)

ข้อจำกัดของการสอนที่เพื่อนกำกับ มีดังนี้ (1) ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากัน ทำให้การเสาะแสวงหาความรู้ได้ไม่เท่ากัน (2) นักเรียนบางคนไม่สามารถปรับตัวทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่มได้ และ(3) นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือกันภายในกลุ่ม (ประศักดิ์ หอมสนิท 2544 : 241)

1.6.3 การสอนที่นักเรียนกำกับการเรียนเอง (Self - Directed Learning) เป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จัดให้แก่ นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ความสนใจ วิธีการเรียนอัตราการเรียนเพื่อให้นักเรียนก้าวหน้าไปตามความสามารถตามความต้องการ และตามความสนใจของตนเอง ครูเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน เป็นผู้แนะนำให้คำปรึกษา กำหนดสื่อการสอน แหล่งการเรียน กิจกรรม วิธีการประเมินผล และรวบรวมผลการเรียนของนักเรียนแต่ละคน การดำเนินการสอนไม่มีขั้นตอน เนื่องจากเป็นการเรียนตามความต้องการและตามความสนใจของนักเรียน (ประศักดิ์ หอมสนิท 2544 : 225)

ข้อดีของการสอนที่นักเรียนกำกับการเรียนเอง มีดังนี้ (1) ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างมีอิสระ (2) นักเรียนเป็นผู้เลือกวิธีการเรียนด้วยตนเอง เมื่อประสบความสำเร็จจะเกิด

ความภาคภูมิใจ (3) นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง (4) นักเรียนที่มีความแตกต่างกัน ด้านสภาพทางสังคมสามารถเรียนรู้ได้เหมือนกัน และ (5) กระบวนการวัดและประเมินผลมีความเที่ยงตรงและชัดเจน (ประสัคคี หอมสนิท 2544 : 225)

ข้อจำกัดของการสอนที่นักเรียนกำกับกับการเรียนเอง มีดังนี้ (1) ความสามารถของนักเรียนแต่ละคนไม่เท่ากันอาจทำให้เกิดปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนได้ (2) นักเรียนอาจเลือกวิธีการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับตนเอง และ (3) ถ้าครูไม่มีความรู้ในการวินิจฉัยผลการเรียนและความต้องการของนักเรียนจะทำให้เกิดความคิดพลาดได้ (ประสัคคี หอมสนิท 2544 : 225)

โดยสรุป รูปแบบการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้ความรู้สำคัญทั้งการสอนที่ครูกำกับ ชีตครูเป็นศูนย์กลางในการสอน การสอนที่เพื่อนกำกับที่ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกันและการสอนที่นักเรียนกำกับกับการเรียนเองโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.7 วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีหลายวิธี ได้แก่ กลุ่มสัมพันธ์ สถานการณ์จำลอง เกม การสอนแบบโครงการ การสอนแบบอิงปัญหา การฝึกงาน การทดลอง และการปฏิบัติจริง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม และวิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา

1.7.1 การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม

1) ความหมายของการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม หมายถึง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน มีความตระหนักและสำนึกร่วมกัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน โดยเน้นการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 60)

2) ความสำคัญของการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม คือ ทำให้นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ขอมรับ เคารพความคิดเห็น และการกระทำของผู้อื่น เข้าใจและเรียนรู้บทบาทตนเองในการเป็นสมาชิกกลุ่ม มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง นักเรียนได้รู้จักการแก้ปัญหา การตัดสินใจ และเกิดทัศนคติที่ดี (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 60)

3) ข้อดีของการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม มีดังนี้

(1) นักเรียนรู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทำให้เกิดทัศนคติที่ดีและถูกต้องเกี่ยวกับการทำงานกลุ่ม (2) นักเรียนรู้จักการยอมรับ และเคารพความคิดเห็นและการกระทำของผู้อื่น (3) นักเรียนเข้าใจบทบาทของตนเอง และสมาชิกในกลุ่มเกี่ยวกับการเป็นผู้นำและผู้ตาม

(4) นักเรียนได้เรียนรู้ และฝึกฝนทักษะทางด้านสังคมหรือความสัมพันธ์กับผู้อื่น (5) นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้ได้รับประสบการณ์โดยตรง และ(6) นักเรียนได้ฝึกทักษะด้านความคิดร่วมกับกลุ่ม เช่น การแก้ปัญหา การตัดสินใจ เป็นต้น (อาภรณ์ ใจเที่ยง 2540 : 108)

4) หลักการจัดกิจกรรมในการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม ควรเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างทั่วถึง และมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 94) กล่าวไว้ ดังนี้ (1) ส่งเสริมให้นักเรียนได้ค้นพบและสร้างความรู้ด้วยตนเอง โดยค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ทำความเข้าใจ สร้างความหมายของสาระข้อความรู้ให้แก่ตนเอง ค้นพบข้อความรู้ด้วยตนเอง (2) ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิด ทำ และแสดงออก เพื่อแก้ปัญหา หรือสร้างผลงาน (3) ส่งเสริมให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน หรือกลุ่มได้เรียนรู้จากกัน แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์แก่กันและกันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ (4) ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ และปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน หรือเป็นกระบวนการ (5) ส่งเสริมให้นักเรียนมีผลงานจากการปฏิบัติ (6) ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองและเพื่อน และ (7) ส่งเสริมให้นักเรียนได้นำความรู้ไปใช้ประโยชน์

โดยสรุป การสอนแบบกลุ่มกิจกรรม เป็นการสอนที่ชี้ให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประกอบกิจกรรมร่วมกัน นักเรียนรู้จักการทำงานกลุ่ม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายร่วมกัน และเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าตามความสนใจ และตามความถนัดของตนเอง

1.7.2 การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง

ทิสนา เขมณี (2548 : 362-364) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ดังนี้

1) ความหมายของการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง หมายถึง วิธีการสอนที่ใช้กระบวนการที่ครูใช้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยนักเรียนศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น แล้วนำคำตอบและเหตุผลนั้นมาเป็นข้อมูลในการอภิปราย เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์

2) วัตถุประสงค์ของการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการที่มุ่งให้นักเรียนฝึกฝนการเผชิญและแก้ปัญหา โดยไม่ต้องรอให้เกิดปัญหาจริง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด วิเคราะห์และเรียนรู้ความคิดของผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น

3) องค์ประกอบของการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง ประกอบด้วย (1) ครูและนักเรียน (2) กรณีตัวอย่างที่คล้ายกับเหตุการณ์จริง (3) ประเด็นคำถามให้คิด พิจารณาหาคำตอบ (4) คำตอบที่หลากหลาย คำตอบไม่มีถูกหรือผิดอย่างชัดเจนแน่นอน (5) การอภิปรายเกี่ยวกับสภาพการณ์ ปัญหา มุมมอง และวิธีการแก้ปัญหาของนักเรียน และ (6) สรุปการเรียนรู้ที่ได้รับ

4) ข้อดีของการสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง มีดังนี้ (1) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดแก้ปัญหา ช่วยให้นักเรียนมีมุมมองที่กว้างขึ้น (2) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เผชิญปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง และได้ฝึกแก้ปัญหาเมื่อเผชิญปัญหานั้นในสถานการณ์จริง (3) เป็นวิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนสูง ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียน และส่งเสริมการเรียนรู้จากกันและกัน และ (4) เป็นวิธีสอนที่ให้ผลดีมากสำหรับนักเรียนที่มีความรู้และประสบการณ์หลากหลายสาขา

5) ข้อจำกัดของการสอน โดยใช้กรณีตัวอย่าง มีดังนี้ (1) หากกลุ่มนักเรียนมีความรู้และประสบการณ์ไม่แตกต่างกัน การเรียนรู้อาจไม่ กว้างเท่าที่ควร เพราะนักเรียนจะมีมุมมองคล้ายกัน (2) แม้ปัญหาและสถานการณ์จะใกล้เคียงกันกับความเป็นจริง แต่ก็ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ๆ กับนักเรียน ความคิดในการแก้ปัญหาจึงมักเป็นไปตามเหตุผลที่ถูกที่ควร ซึ่งอาจไม่ตรงกับปฏิบัติจริงได้

โดยสรุป การสอนโดยใช้กรณีตัวอย่าง เป็นวิธีการสอนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกฝนการเผชิญและการแก้ปัญหา โดยศึกษาเรื่องที่สมมติขึ้นจากความเป็นจริง แล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้น

1.8 การจัดสภาพแวดล้อมในการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.8.1 ความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน

สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน หมายถึง สภาพที่อยู่รอบตัวครูและนักเรียนซึ่งเกื้อหนุนให้นักเรียนและครูมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน จับกลุ่มทำงานร่วมกันทำให้เกิดบรรยากาศในการเรียนการสอนที่ดี คือ เกิดความหวังใจ เอื้ออาทรระหว่างครูกับนักเรียน และระหว่างนักเรียนด้วยกันเอง (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2548 : 6-5)

1.8.2 หลักการในการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน

การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน เป็นการวางแผนเตรียมการ ออกแบบ ตกแต่ง และประเมินสิ่งอำนวยความสะดวก และบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนการสอน เนื้อหาสาระของวิชาต่าง ๆ ซึ่งยึดหลักการดังนี้ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2548 : 6-6)

1) หลักการสร้างแรงจูงใจ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนทางกายภาพ ทางจิตภาพ และทางสังคมภาพให้นักเรียนรู้สึกเบิกบาน ไม่หดหู่ ดิ้นตัวอยู่ตลอดเวลาไม่ง่วงนอน

2) หลักความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย ห้องเรียนที่สะอาดและจัดอย่างเป็นระเบียบทำให้นักเรียนต้องการอยู่ และต้องการเรียนในห้องที่สะอาดเรียบร้อย

3) หลักการประหยัด เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ในท้องถิ่น คำนึงถึงการตอบแทนที่มีค่าสูงทั้งทางตรงและทางอ้อม

4) หลักของประโยชน์ใช้สอย ทุกสิ่งทุกอย่างที่นำมาใช้ในการจัดห้องเรียนต้องคำนึงถึงประโยชน์ในการเรียนการสอน

5) หลักความสะดวกต่อการใช้สอย สิ่งของที่นำมาจัดในห้องเรียนในการที่ครูหรือนักเรียนต้องการใช้ต้องนำออกมาใช้ได้สะดวก

6) หลักการสวยงาม ห้องเรียนที่ตกแต่งสวยงามทำให้บรรยากาศในห้องเรียนน่าอยู่ และหากการตกแต่งให้สวยงามร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนจะทำให้เกิดความรักภูมิใจ

โดยสรุป การจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนต้องยึดหลักการสร้างแรงจูงใจ ความสะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อย การประหยัด ประโยชน์ใช้สอย ความสะดวกและความสวยงาม เพราะเป็นสิ่งที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียน

1.8.3 วิธีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอน

วิธีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนมี 3 วิธีการ ได้แก่ (1) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ (2) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ และ (3) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม ครูและนักเรียนจำเป็นต้องมีวิธีการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนจัดสภาพแวดล้อมแต่ละประเภท เพื่อให้ครูและนักเรียนสามารถดำเนินการเรียนการสอนได้ดีที่สุด (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2548 : 6-10)

1) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ในที่อากาศถ่ายเทได้สะดวก มีแสงสว่างเพียงพอ ไม่มีเสียงรบกวน และไม่มึนกลิ่นเหม็น ห้องเรียนควรมีอุณหภูมิที่พอเหมาะมีระบบระบายอากาศที่เหมาะสม การจัดโต๊ะเก้าอี้ในการเรียนควรจัดให้เหมาะสมกับวัยนักเรียน มีการจัดมุมวิชาการเพื่อใช้เป็นแหล่งความรู้ในการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง การจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมช่วยให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางจิตภาพ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลิกภาพของครู ครูต้องพัฒนาบุคลิกภาพด้านอารมณ์ ความสนใจ และทัศนคติของตนเองให้เป็นคนมองโลกใน

แง่ดี มีความเป็นกันเองกับนักเรียนทำให้เกิดความไว้วางใจ และทำให้เข้าใจภูมิหลังและสภาพจิตใจของนักเรียน ทำให้บรรยากาศของห้องเรียนสดใส

3) **วิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคม** ได้แก่ สภาพทางครอบครัว ความเชื่อถือ การอบรมเลี้ยงดู ภาวะเบี่ยง ขนบธรรมเนียมประเพณี ความสัมพันธ์ของครูและนักเรียน ครูจำเป็นต้องหาวิธีการจัดสภาพแวดล้อมทางสังคมในส่วนตัวตนเองสามารถจะปรับเปลี่ยนได้ โดยเฉพาะในด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยตนเอง ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้บรรยากาศทางสังคมของโรงเรียนและห้องเรียนดีขึ้น

โดยสรุป สภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนมี 3 ประเภท คือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ และสภาพแวดล้อมทางสังคม

2. ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการครอบคลุม (1) ความหมายของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ(3) ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2.1 ความหมายของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นชุดสื่อประสมที่จัดเตรียมไว้สำหรับกำหนดแนวทางการเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้ให้นักเรียนได้ทราบประสบการณ์หลัก รอง การกิจ และรายละเอียด และขั้นตอนที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ข้อมูลจากประมวลสาระและแหล่งความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้การเผชิญประสบการณ์สำเร็จลุล่วง (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 224)

2.2 การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี ดังนี้ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

2.2.1 การจัดเตรียมบริบท/สถานการณ์

การสอนแบบอิงประสบการณ์โดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีการจัดเตรียมบริบท/สถานการณ์ ครูต้องจัดเตรียมสถานที่ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริบทและสถานการณ์ ได้แก่ มุมวิชาการ บริเวณรอบ ๆ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด เป็นต้น เป็นแหล่งให้นักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

2.2.2 วัตถุประสงค์การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ต้องกำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน 3 ประเภท คือ (1) เป็นเครื่องมือสำหรับครูในการจัดประสบการณ์ กำหนดประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง นำไปสู่ภารกิจและงานให้กับนักเรียน (2) เป็นเครื่องมือสำหรับนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ 3 ลักษณะ คือ เผชิญ ผจญ และเผชิญ และ (3) เป็นเครื่องมือในการประเมินประสบการณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

2.2.3 วิธีการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การกำหนดวิธีการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการระบุขั้นตอน 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ (3) เผชิญสถานการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ และ (6) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

2.2.4 การศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

1) ศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย บทนำ รายละเอียดประสบการณ์ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ ดังนี้

ภาค 1 บทนำ ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ รายละเอียดวิชา หลักสูตร การเตรียมตัวของครู/นักเรียน แผนผังการจัดห้องเรียน และบริบท และสิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ภาค 2 รายละเอียดประสบการณ์ ประกอบด้วย แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ แผนผลิตสื่อชุดประสบการณ์ เครื่องมือการประเมินประสบการณ์ เช่น แบบสังเกต แบบสอบถามความคิดเห็น เป็นต้น และภาคผนวก

ภาค 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วยแบบประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติพร้อมเฉลย แบบประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

2) ศึกษาประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ ประกอบด้วย แผนผังแนวคิด ส่วนนำ เนื้อหาตามหัวเรื่องพร้อมภาพประกอบ (ถ้ามี) ส่วนสรุปและภาคผนวก สื่ออื่น ๆ ที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่ ซีดี ดีวีดี ตัวอย่างชิ้นงาน และมัลติมีเดีย

3) **ศึกษาคู่มือเผชิญประสบการณ์** ประกอบด้วย แบบประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติพร้อมเฉลย แบบประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

2.2.5 การประเมินชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ต้องมีการประเมินเพื่อการตัดสินใจคุณภาพและประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยประเมิน 3 ลักษณะ คือ องค์ประกอบของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 230 - 232)

โดยสรุป การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุม (1) การจัดเตรียมบริบท/สถานการณ์ (2) วัตถุประสงค์การใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (3) วิธีการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (4) การศึกษาคู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระและสื่ออื่น ๆ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ และ (5) การประเมิน

2.3 ขั้นตอนการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีขั้นตอนการผลิต 11 ขั้นตอน ดังนี้ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 224-228)

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์เนื้อหา (หลักสูตร/วิชา) เป็นการแบ่งเนื้อหาออกเป็นหน่วยอย่างน้อยมี 15 หน่วย สำหรับใน 1 ภาคการเรียน 1 หน่วยใช้เวลาในการเรียนเท่ากับ 1 สัปดาห์

ขั้นที่ 2 การกำหนดชุดประสบการณ์ เป็นการกำหนดหน่วยประสบการณ์ 15 หน่วย ในการกำหนดหน่วยประสบการณ์มีวิธีการและข้อคำนึง ดังนี้คือ

1) วิธีการกำหนดประสบการณ์ มีดังนี้

(1) การอิงหน่วยเนื้อหา โดยการเติมอาการนาม (การ+คำกริยา) ไว้หน้า เช่น การถ่ายเทความร้อน การสืบสายพันธุ์ของพืชมีดอก ฯลฯ หรือบูรณาการประสบการณ์ใหม่ที่มีอาการนำหน้า (2) เมื่อได้หน่วยประสบการณ์ทั้ง 15 หน่วย แล้วแยกแต่ละหน่วยประสบการณ์เป็นประสบการณ์หลักอย่างน้อย 2 ประสบการณ์หลัก (3) พิจารณาแต่ละประสบการณ์หลัก แล้วแยกเป็นประสบการณ์รองอย่างน้อย 2 ประสบการณ์รอง และ (4) ใส่รหัสหมายเลขของหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง

2) ข้อคำนึงในการกำหนดหน่วยประสบการณ์ มีดังนี้

(1) ชื่อประสบการณ์อาจซ้ำกับชื่อหน่วยเนื้อหา แต่ควรเปลี่ยนการกระทำ (Action Word) (2) ชื่อประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองต้องมีคำกริยานำหน้า

- (3) ต้องมีการกำหนดหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองเป็นคาบ (นาทีก)
 (4) ควรใส่รหัสประสบการณ์ โดยยึดหมายเลขหน่วยเป็นหลัก เช่น 5.1.2 หมายถึงหน่วย
 ประสบการณ์ที่ 5 ประสบการณ์หลักที่ 1 ประสบการณ์รองที่ 2 และ(5) ชื่อหน่วยประสบการณ์
 ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองไม่ควรเป็นชื่อเดียวกัน

ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์และกำหนดภารกิจ/งาน เป็นการนำประสบการณ์รองมาแยก
 เป็นขั้นตอนย่อย 2 ระดับ คือ ภารกิจ และงาน

1) ภารกิจ (Job) เป็นกิจกรรมหลักที่ต้องทำตามลำดับจากต้น ไปจนจบ
 การกำหนดภารกิจให้กำหนดเป็นภารกิจ 1 2 3 ... หรือ Job (1) Job (2) Job (3) Job(n)

2) งาน (Task) เป็นกิจกรรมย่อยที่ต้องทำ เพื่อให้บรรลุภารกิจ การ
 กำหนดงานให้ระบุกิจกรรมที่ผู้เรียนต้องทำตามลำดับเป็นงาน 1 2 3 ... หรือ Task (1) Task (2) Task
 (3) Task(n) ในการเขียนภารกิจ และงานให้ใช้คำกริยา โดยไม่ต้องมีอักษรนามประกอบ

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับแต่ละภารกิจและงาน เป็น
 การจำแนกเนื้อหาเป็นหัวข้อย่อยตามภารกิจและงาน

ขั้นที่ 5 การเลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ เป็นการกำหนดรูปแบบและ
 วิธีการให้ประสบการณ์ให้สอดคล้องกับภารกิจและงาน

รูปแบบการให้ประสบการณ์มี 3 รูปแบบ คือ (1) การเรียนกับครู หรือ
 TDL (Teacher-Directed Learning) (2) การเรียนกับเพื่อนหรือ PDL (Peer-Directed Learning) และ
 (3) การเรียนเอง หรือ SDL (Self-Directed Learning)

ขั้นที่ 6 การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับเผชิญประสบการณ์ เป็นการระบุ
 บริบทและสถานการณ์ในหน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง

1) บริบท (Setting) เป็นเงื่อนไขผู้ที่เกี่ยวข้อง สิ่งที่ต้องมี สถานที่ เวลา
 ประสบการณ์จะต้องเกิดขึ้น (อะไร ใคร ที่ไหน อย่างไร)

2) สถานการณ์ (Situation) เป็นเหตุการณ์เรื่องย่อ ที่เกี่ยวข้อง หรือ
 นำไปสู่ประสบการณ์ (การผูกเรื่องต้องสอดคล้องกับความจริง)

ขั้นที่ 7 การเลือกและผลิตสื่อสำหรับชุดประสบการณ์ ก่อนเลือกและผลิตสื่อควร
 ศึกษาทบทวนภารกิจและงานและกำหนดเนื้อหาของแต่ละประสบการณ์แล้ว การเลือกและผลิตสื่อ
 สำหรับชุดประสบการณ์ เป็นการระบุสื่อที่ใช้ในชุดเป็นสื่อประเภทใดและเป็นสื่อที่มีอยู่แล้วหรือ
 ต้องผลิตใหม่ เมื่อกำหนดประเภทสื่อได้แล้วก็จัดทำแผนผลิตสื่อ รายละเอียดเกี่ยวกับแผนผลิตสื่อ
 จะกล่าวในขั้นที่ 8

ขั้นที่ 8 การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์
แผนกำกับประสบการณ์ และแผนผลิตสื่อการสอน

1) การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการเขียนแผนหน่วย
ประสบการณ์ที่ได้ศึกษาวิเคราะห์แล้วให้อยู่ในรูปสิ่งจัดแนวคิดล่วงหน้า (Advance Organizer)
ประกอบด้วย หน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง วัตถุประสงค์ บริบทและ
สถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ สื่อและแหล่งประสบการณ์ และการประเมิน

2) การเขียนแผนเผชิญประสบการณ์ เป็นการเขียนแผนประสบการณ์รอง
ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ ประสบการณ์และบริบท รายละเอียดของการเผชิญประสบการณ์
ครอบคลุมประสบการณ์รอง ภารกิจ งาน ขั้นตอน/วิธี เนื้อหา/ข้อมูล บริบท สื่อ/และแหล่งความรู้
สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมิน

3) การเขียนแผนกำกับประสบการณ์ เป็นการระบุขั้นตอนการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ ด้วยการใส่ชุดประสบการณ์ ประกอบด้วย รายละเอียดกิจกรรม/ภารกิจในการสอน
มี 7 ขั้นตอน คือ (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญ
ประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการ
เผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

4) การเขียนแผนผลิตสื่อการสอน เป็นการระบุรายละเอียดของสื่อการ
สอนที่มีอยู่แล้วหรือต้องผลิตใหม่ที่ครอบคลุม ประเภทสื่อ ชื่อเรื่อง ความยาวของสื่อ วัตถุประสงค์
สรุปเนื้อหา แหล่ง/ที่มาของสื่อ ขั้นตอนการผลิตและทรัพยากรที่ต้องใช้ผลิตสื่อการสอน

ขั้นที่ 9 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เส้นทางการเรียน การออกแบบสถานที่
เผชิญประสบการณ์

1) สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สิ่งของต่าง ๆ ที่ใช้ในการทดลองหรือใช้
ร่วมกับ สื่อ เช่น จอภาพ ปลั๊กไฟ เป็นต้น จะต้องกำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์

2) เส้นทางการเรียน เป็นการลำดับขั้นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องผ่านการเผชิญ
ประสบการณ์ต่างๆ มักเขียนในรูปแผนภูมิ

3) การออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์ เป็นการกำหนดสถานที่
เผชิญประสบการณ์ การเขียนแผนที่เส้นทางการเรียนของอาคารที่เกี่ยวข้อง และการเขียนแผนผัง
การจัดชั้นเรียน

(1) การกำหนดสถานที่เผชิญประสบการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ห้องสมุด
ห้องปฏิบัติการ เป็นต้น (2) การเขียนแผนที่เส้นทางการเรียนของอาคารที่เกี่ยวข้องเป็นการเขียน
อาคารที่ห้องเรียนตั้งอยู่ อาคารอื่นที่นักเรียนต้องออกไปค้นคว้าตามสื่อ และแหล่งความรู้ที่กำหนด

ไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์ โดยเขียนเส้นทาง ถนน ซี่อาคารและลูกศรอย่างชัดเจน และ(3) การเขียนแผนผังการจัดชั้นเรียน เป็นการเขียนแผนผังแสดงห้องเรียนประกอบด้วย ระเบียบ ประตูเข้าออก ประตูเข้าออก กระดานดำ โต๊ะครู มุมวิชาการ ห้องหนังสือ โต๊ะปฏิบัติการ อื่น ๆ และตำแหน่งของการเผชิญประสบการณ์แบบผู้เรียนกำกับกับการเรียนเอง (Self - Directed Learning - SDL) แบบเรียนกับเพื่อน (Peer - Directed Learning - PDL) และเรียนกับครู (Teacher - Directed Learning - TDL) รวมทั้งจุดประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ที่ระบุไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 10 การทดสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นกระบวนการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง เพื่อให้ทราบว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีคุณภาพ ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น

ขั้นที่ 11 ปรับปรุงชุดประสบการณ์ เป็นการนำชุดประสบการณ์ที่ได้ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงในด้านประสบการณ์ร่อง ภารกิจ/งาน และสื่อ เป็นต้น เพื่อให้ชุดประสบการณ์มีคุณภาพสูงขึ้น

โดยสรุป การผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 11 ขั้นตอนดังนี้ (1) การวิเคราะห์เนื้อหา (2) การกำหนดชุดประสบการณ์ (3) การวิเคราะห์และกำหนดภารกิจ/งาน (4) การวิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระสำหรับแต่ละภารกิจ/งาน (5) การเลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ (6) การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับเผชิญประสบการณ์ (7) การเลือกและผลิตสื่อสำหรับชุดประสบการณ์ (8) การเขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ (9) การจัดตั้งอำนวยความสะดวกเส้นทางการเรียน การออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์ (10) การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ (11) การปรับปรุงชุดประสบการณ์

3. สื่อประกอบชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลักสร้างในรูปของ (1) ประมวลสาระ (2) แบบฝึกปฏิบัติ และ (3) มัลติมีเดียเป็นสื่อเสริม ดังนี้

3.1 ประมวลสาระ

3.1.1 ความหมายของประมวลสาระ หมายถึง ตำราแบบโปรแกรมประเภทหนึ่ง ที่ออกแบบให้นักเรียนเรียนได้ตามลำพัง ด้วยการได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดให้ใน ส่วนหนึ่งส่วนใดหรือท้ายสุดของเรื่องให้ได้รับแนวตอบที่เป็นผลย้อนกลับทันที ได้รับการเสริมแรง และประสบการณ์ที่เป็นความภูมิใจในการศึกษาและให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละน้อยตามลำดับขั้น

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544: 161)

3.1.2 ความสำคัญของประมวลสาระ มีระบบช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ และพึงพาความช่วยเหลือจากครูน้อยที่สุด บรรจุเนื้อหาสาระที่วิเคราะห์ไว้ดีแล้วช่วยให้นักเรียนได้รับความรู้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีสื่อการสอนที่หลากหลายและสื่อทำหน้าที่ในการถ่ายทอดความรู้เป็นอย่างดี และมีระบบการประเมินที่จะประกันคุณภาพของนักเรียน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 161)

3.1.3 การเขียนประมวลสาระ ประกอบด้วย การเขียนแผนการสอน และเนื้อหาสาระ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 161)

1) การเขียนแผนการสอน เป็นการกำหนดขั้นตอนการสอน เพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมี 2 ระดับ คือ แผนการสอนระดับหน่วย และแผนการสอนระดับตอน (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544: 161)

1) แผนการสอนระดับหน่วย แผนการสอนระดับหน่วย ครอบคลุมองค์ประกอบของแผนการสอนระดับหน่วยและแนวทางการเขียนแผนการสอนระดับหน่วย

(1) องค์ประกอบของแผนการสอนระดับหน่วย ประกอบด้วย (1) ชื่อชุดวิชาและชื่อหน่วยพร้อมกับเลขหมายประจำหน่วย (2) ขั้นตอน พร้อมกับเลขหมายประจำตอน (3) แนวคิดที่สอดคล้องกันแต่ละตอนให้มีจำนวนอย่างน้อยเท่ากับจำนวนตอน และ(4) วัตถุประสงค์ประจำตอน เขียนเป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด

(2) แนวการเขียนแผนการสอนระดับหน่วย มีดังนี้ (1) ต้องมีการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นตอน หัวเรื่อง และหัวเรื่องย่อยเสียก่อนจึงลงมือเขียนแผนการสอนประจำหน่วย (2) ต้องเขียนแผนการสอนประจำหน่วยก่อนที่จะลงมือเขียนเนื้อหาสาระของประมวลสาระ และ(3) เมื่อได้เขียนแผนการสอนประจำหน่วยแล้วต้องกลับมาทบทวนปรับปรุงให้เหมาะสมกับเนื้อหาแนวคิดวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนด

2). แผนการสอนระดับตอน เป็นส่วนนำของแต่ละตอนโดยบรรจุ หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ของตอนเพื่อให้นักเรียนทราบขอบเขตของเรื่องที่จะเรียนได้ล่วงหน้า

(1) องค์ประกอบของแผนการสอนระดับตอน ประกอบด้วย (1) ตอนที่และเลขหมาย (2) ชื่อตอนอยู่บรรทัดถัดลงมา (3) มีข้อความว่า โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ก่อนแล้วจึงศึกษาเรื่องที่ ปรากฏก่อนมีกรอบ และ(4) ภายในกรอบประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์

(2) แนวการเขียนแผนการสอนระดับตอน (1) การเขียนหัวเรื่อง เป็นหัวข้อย่อยของตอน แต่ละตอนอาจแบ่งเป็น 2-6 เรื่อง (2) การเขียนแนวคิด เป็นแนวคิดในระดับนำไปใช้ได้มีลักษณะจำเพาะลงไปมากกว่าแนวคิดในแผนการสอนประจำหน่วย ให้ 1 หัวเรื่องมีแนวคิดอย่างน้อย 1 แนวคิด และ(3) การเขียนวัตถุประสงค์ เป็นวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่นเดียวกับวัตถุประสงค์ในระดับหน่วยแต่มีความจำเพาะเจาะจงมากกว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่สังเกตหรือวัดได้

โดยสรุป แผนการสอนเป็นการกำหนดขั้นตอนการสอนเพื่อให้ครูสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระแก่นักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมี 2 ประเภท คือ (1) แผนการสอนระดับหน่วยประกอบด้วย ชื่อชุดวิชาและชื่อหน่วย ชื่อตอน แนวคิด วัตถุประสงค์ ในการเขียนแผนประจำหน่วยต้องวิเคราะห์เนื้อหาเป็นตอน หัวเรื่องและหัวเรื่องย่อยแล้วเขียนแผนการสอนประจำหน่วย ทบทวนและปรับปรุง และ(2) แผนการสอนประจำตอน ประกอบด้วย ตอนที่ ชื่อตอน ข้อความว่า โปรดอ่าน หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ก่อนแล้วจึงศึกษาเรื่องที่ ภายในกรอบประกอบด้วย หัวเรื่อง

3.1.4 การเขียนเนื้อหาสาระ ครอบคลุม แนวการสอนเนื้อหา และสิ่งที่ต้องคำนึงในการเสนอเนื้อหา

1) แนวการสอนเนื้อหา อาจทำได้ 3 แนวทาง คือ การเรียบเรียงขึ้นใหม่ การปรับงานเขียนที่มีผู้เขียนไว้ และการยกงานเขียนของผู้อื่นมาใช้จะต้องขออนุญาตเจ้าของงาน (ชัยรงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544: 192-194)

(1) การเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ ผู้เขียนต้องมีข้อมูลพร้อมที่จะนำมาวิเคราะห์และสรุปเป็นงานเขียนของตนเอง แหล่งข้อมูลที่จะนำมาเขียนมีดังนี้ คือ ความรู้เดิม ตำรา แบบเรียน ผลงานวิจัย เพื่อนร่วมงานหรือผู้เชี่ยวชาญ บทความและสื่อประเภทอื่น

(2) การปรับปรุงงานเขียนที่มีผู้เขียนไว้แล้ว ในบางครั้งมีงานเขียนของคนอื่นในเรื่องที่เราจะเขียนที่เห็นว่ามีความผิด เราก็อาจขออนุญาตนำมาใช้ในการปรับงานเขียนที่มีอยู่แล้ว สิ่งที่ต้องคำนึงมี 5 ประการคือ (1) ความถูกต้องเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (2) จุดยืนด้านความคิด (3) ความเหมาะสมของเนื้อหาในงานเขียน (4) ความเห็นใจของเจ้าของงาน และ (5) ลิขสิทธิ์ของงานเขียน

(3) การยกงานเขียนของผู้อื่นมาใช้ ในกรณีที่เจ้าของงานเขียนเป็นพระมหากษัตริย์ พระบรมวงศานุวงศ์ บุคคลสำคัญ ผู้ที่มีชื่อเสียงมาก หรือผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว เมื่อผู้เขียนต้องการให้นักเรียนได้เห็นงานเขียนของบุคคลนั้นในรูปแบบเดิม การนำงานเขียนมาใช้โดยปฏิบัติตามแนวที่ 2 ย่อมเป็นไปได้ยาก ดังนั้นผู้เขียนอาจนำงานเขียนมาทั้งหมดซึ่งอาจครอบคลุม

หน่วยเดียวหรือกลุ่มของหน่วยหรือทั้งวิชา เมื่อเห็นว่าเหมาะสมแล้วก็อาจนำมาใช้โดยดำเนินการ ดังนี้ (1) ศึกษาเนื้อหาของงานนั้นโดยละเอียด (2) เขียนแผนหน่วย (3) ทำคำแนะนำการเรียนเพื่อให้นักศึกษาได้ทราบว่าเราต้องการให้ผู้เรียนมุ่งความสนใจไปที่จุดไหน ประเด็นใด (4) เสนอเนื้อหาโดยยกงานเขียนนั้นมาทั้งหมด รวมทั้งคำนำหากมี (5) กำหนดกิจกรรมโดยขมวดไปไว้ท้ายหน่วยหรือท้ายตอน และ(6) ทำคำอธิบายเพิ่มเติม

2) **สิ่งที่ต้องคำนึงในการเสนอเนื้อหาสาระ** ได้แก่ การใช้ภาษา การให้ตัวอย่าง การใช้อุปมาอุปมัย การใช้ข้อความกะทัดรัด และการใช้ภาพประกอบ

(1) **การใช้ภาษา** ภาษาที่ใช้ถ่ายทอดเนื้อหาสาระควรเป็นภาษาเรียบ ๆ ไม่แห้งแล้ง แข็งทื่อ หรุหรารหรือฟุ่มเฟือย

(2) **การให้ตัวอย่าง** เมื่อมีการอธิบายคำใหม่หรือเรื่องใหม่การให้ตัวอย่างถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่ง ตัวอย่างที่ให้ควรเป็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมช่วยให้เข้าใจ และจำคำนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น

(3) **การใช้อุปมาอุปมัย** โดยอาศัยเปรียบเทียบเรื่องที่พุดถึงกับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยอยู่แล้ว

(4) **การใช้ข้อความกะทัดรัด** การที่จะเขียนให้อ่านเข้าใจนั้นควรใช้ประโยคสั้น ๆ และลดจำนวนยาว ๆ และศัพท์เฉพาะลงให้น้อยที่สุด

(5) **การใช้ภาพประกอบ** การใช้ภาพประกอบสอดคล้องไว้ในประมวลสาระเป็นครั้งคราว ถือได้ว่าเป็นวิธีช่วยเสริมการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นวิธีหนึ่ง

โดยสรุป การเขียนเนื้อหาสาระ ครอบคลุม แนวทางการเสนอเนื้อหา มี 3 แนวทาง คือการเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ การปรับงานเขียนที่มีผู้เขียนไว้แล้วและการยกงานเขียนของผู้อื่น สิ่งที่ต้องคำนึงในการเสนอเนื้อหา คือ การใช้ภาษา การให้ตัวอย่าง การใช้อุปมาอุปมัย การใช้ข้อความกะทัดรัด และการใช้ภาพประกอบ

3.2 แบบฝึกปฏิบัติ

3.2.1 **ความหมายของแบบฝึกปฏิบัติ (Work Book)** แบบฝึกปฏิบัติ หมายถึง เอกสารที่จัดเตรียมไว้ให้นักเรียนได้ศึกษาควบคู่ไปกับประมวลสาระในการเรียนแต่ละหน่วยเพื่อประเมินตนเองก่อนเรียน บันทึกสาระสำคัญของแต่ละเรื่อง ทำกิจกรรมที่กำหนดให้ทำ และทำแบบประเมินตนเองหลังเรียน (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 163)

3.2.2 **ความสำคัญของแบบฝึกปฏิบัติ** แบบฝึกปฏิบัติมีความสำคัญ ดังนี้ (1) เมื่อศึกษาประมวลสาระแล้ว นักเรียนควรบันทึกสาระสำคัญของเนื้อหาที่เรียนเพื่อให้เกิดความรู้ เข้าใจมากขึ้น (2) การที่จะให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนอย่างกระฉับกระเฉงต้องใช้

แบบฝึกปฏิบัติเป็นเครื่องมือที่จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ “ลงมือทำ” กิจกรรมต่าง ๆ ไม่ใช่อ่านผ่าน ๆ หรืออ่านแล้วคิด แต่อ่านแล้วต้องใคร่ครวญแล้วลองตอบคำถามและตรวจคำตอบในตอนหลัง (3) การที่แยกประมวลสาระและแบบฝึกปฏิบัติออกจากกัน เพื่อให้แบบฝึกปฏิบัติเป็นสมบัติส่วนตัวของนักเรียน ต้องวางแผนไม่ให้คนอื่นหยิบยืม และ (4) สามารถปรับปรุงแบบฝึกปฏิบัติโดยไม่ต้องรื้อโครงสร้างของประมวลสาระ (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 162 – 163)

3.2.3 องค์ประกอบของแบบฝึกปฏิบัติ องค์ประกอบที่สำคัญมีดังนี้ (1) คำชี้แจงการใช้แบบฝึกปฏิบัติ (2) แบบประเมินตนเองก่อนเรียน (3) กระจายคำตอบแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียนอยู่ในแผ่นเดียวกัน (4) การบันทึกสาระสำคัญของภารกิจและงาน โดยเว้นที่ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญ (5) แบบประเมินตนเองหลังเรียน และ (6) เฉลยแบบประเมินตนเองก่อนเรียนและหลังเรียน (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2540: 163)

3.2.4 แนวทางการกำหนดเนื้อหาที่ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญ มีดังนี้ (1) ให้เขียนเรื่องที่และชื่อหัวข้อกำกับไว้ทุกครั้ง (2) ให้มีข้อความ “บันทึกสาระสำคัญ” หลังจากชื่อหัวข้อ (3) แต่ละหัวข้ออาจมีหัวข้อย่อย จึงควรเว้นที่บันทึกสาระสำคัญให้พอเหมาะ และ (4) ไม่ควรเว้นเนื้อที่ไว้มากเกินไป แต่ละหัวข้อเว้นที่ไว้ให้นักเรียนบันทึกสาระสำคัญเพียง 1-2 คอลัมน์หรือไม่เกิดหนึ่งหน้า และ **แนวทางในการกำหนดเนื้อหาที่ให้นักเรียนตอบภารกิจและงาน** มีดังนี้ (1) ควรมีข้อความชี้แนะลักษณะภารกิจและงานที่กำหนดโดยลอกคำสั่งของภารกิจและงานที่เขียนไว้ในประมวลสาระ แล้วเว้นที่ที่ตีสั้นให้นักเรียนตอบ กรณีที่ภารกิจมีมากกว่า 1 ภารกิจและงาน อาจแบ่งส่วนให้เท่า ๆ กัน หรือเพิ่มคอลัมน์ในหน้าถัดไป (2) ในแต่ละภารกิจและงาน หากมีมากกว่าหนึ่งข้อ ควรเขียนข้อกำกับไว้ (3) กำหนดเนื้อหาที่พอเหมาะสำหรับให้นักเรียนตอบ และ (4) ภารกิจและงานที่นักเรียนต้องทำรายงานส่งครู ควรมีสถานที่ให้นักเรียนใช้กระจายคาร์บอน เพื่อฝึกส่งครูหนึ่งชุด และติดไว้ในแบบฝึกปฏิบัติด้วย (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 163 – 164)

3.2.5 ขั้นตอนการผลิตแบบฝึกปฏิบัติ

การผลิตแบบฝึกปฏิบัติมีขั้นตอนดังนี้ (1) การเขียนส่วนประกอบในแบบฝึกปฏิบัติ ได้แก่ คำชี้แจงในแต่ละประสบการณ์เรื่อง แผนเผชิญประสบการณ์ บันทึกสาระสำคัญของแต่ละภารกิจและงานที่กำหนด

- คำชี้แจง เป็นการกำหนดสิ่งที่นักเรียนควรปฏิบัติในแต่ละประสบการณ์เรื่อง
- แผนเผชิญประสบการณ์ เพื่อให้นักเรียนได้ทราบทิศทาง เป้าหมาย และ

บทบาทของตนเองในการเรียน

- บันทึกสาระสำคัญของแต่ละประสบการณ์ร่อง หลังจากนักเรียนศึกษาจากประมวลสาระแล้ว อาจมีที่ว่างให้นักเรียนจดประเด็นสำคัญไว้ศึกษา

- การกิจและงานที่กำหนดให้ทำในแต่ละประสบการณ์ร่อง อาจมีการกิจและงานที่กำหนดให้ทำหลายอย่าง เช่น อภิปราย เขียนแผนภูมิ ฯลฯ และมีการตอบคำถามที่กำหนดไว้ในแต่ละการกิจและงานต้องเตรียมที่ว่างไว้ในแบบฝึกปฏิบัติให้ตรงกับเนื้อหาในประมวลสาระ

(2) การจัดพิมพ์ ควรทำเป็นเล่มเพื่อจูงใจให้นักเรียนสนใจและรู้สึกว่าเป็นสมบัติส่วนตัวของนักเรียน การจัดพิมพ์ควรจัดพิมพ์ในกระดาษ A4 และ(3) การตกแต่ง ด้วยการเข้าเล่มและทำปกเพื่อให้สวยงามน่าหยิบใช้

3.3 มัลติมีเดีย

3.3.1 ความหมายของมัลติมีเดีย หมายถึง การนำเสนอเนื้อหาสาระด้วยสื่อตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป โดยจัดให้อยู่ในรูปของชุด (Packages) (ชัยขงค์ พรหมวงศ์ 2545 : 116)

มัลติมีเดีย หมายถึงการใช้หรือการแสดงสื่อหลายชนิด เช่น ข้อความ รูปภาพ แพนผัง เสียง วีดีโอ ในระบบดิจิทัล (คอมพิวเตอร์) ซึ่งมีรูปแบบการแสดงที่หลากหลายด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงศึกษาธิการ 2548 : 4)

3.3.2 ความสำคัญของมัลติมีเดีย

มัลติมีเดียมีความสำคัญต่อการศึกษา ดังนี้ (กรมวิชาการ 2544 : 17)

- 1) ช่วยให้การออกแบบการเรียนตอบสนองต่อแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น
- 2) ช่วยเสริมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นได้
- 3) มัลติมีเดียในรูปแบบของซีดีรอม ใช้ง่าย เก็บรักษาง่าย พกพาไปได้สะดวกและสามารถทำสำเนาได้ง่าย
- 4) เปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตามศักยภาพ ความต้องการและความสะดวกของตนเอง
- 5) มีโปรแกรมช่วยสร้างบทเรียนที่ง่ายต่อการใช้งาน และทำให้สร้างมัลติมีเดียใช้เองได้
- 6) ครูสามารถใช้มัลติมีเดียเพื่อสอนเนื้อหาใหม่ เพื่อการฝึกฝน เพื่อเสนอสถานการณ์จำลอง และเพื่อสอนการคิดแก้ปัญหา
- 7) ช่วยสนับสนุนให้มีสถานที่เรียน ไม่จำกัดอยู่เพียงห้องเรียนเท่านั้น นักเรียนอาจเรียนรู้ที่บ้าน ที่ห้องสมุด หรือภายใต้สภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตามเวลาที่ตนเองต้องการ

8) มัลติมีเดียช่วยให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนของโรงเรียนหรือหน่วยงานแล้ว ความก้าวหน้าของระบบเครือข่ายยังช่วยส่งเสริมให้การใช้มัลติมีเดียเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาอื่น ๆ อีกด้วย

3.3.3 ข้อดีและข้อจำกัดของมัลติมีเดีย

ข้อดีของมัลติมีเดีย มีดังนี้ (กิดานันท์ มลิทอง 2540 : 262)

1) ดึงดูดความสนใจ เนื้อหามัลติมีเดียที่ประกอบด้วยภาพกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวแบบวีดิทัศน์ และเสียง นอกเหนือไปจากเนื้อหาตัวอักษร จะดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดี และช่วยในการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนด้วย

2) ให้สารสนเทศหลากหลาย ด้วยการใช้ซีดีรอม ในการให้ข้อมูลและสารสนเทศในปริมาณที่มากมายและหลากหลายรูปแบบเกี่ยวกับเนื้อหาบทเรียนที่สอน

3) ทดสอบความเข้าใจ นักเรียนบางคนอาจจะไม่กล้าถามข้อสงสัยหรือตอบคำถามในห้องเรียน การใช้มัลติมีเดียจะช่วยแก้ปัญหาในสิ่งนี้ได้โดยการใช้ในลักษณะการศึกษารายบุคคล

4) สนับสนุนความคิดรวบยอด มัลติมีเดียสามารถแสดงสารสนเทศ เพื่อสนับสนุนความคิดรวบยอดของนักเรียน โดยการเสนอสิ่งที่ให้ตรวจสอบย้อนกลับและแก้ไขจุดอ่อนในการเรียน

ข้อจำกัดของมัลติมีเดีย มีดังนี้ (กรมวิชาการ (2544 : 18-20)

1) การผลิตมัลติมีเดีย ยังขาดการบริหารจัดการ การประสานงานที่ดี และความชัดเจนด้านลิขสิทธิ์

2) ขาดแคลนมัลติมีเดียที่เป็นภาษาไทยที่มีคุณภาพ มัลติมีเดียที่ใช้สอนภาษาอังกฤษแม้มีให้เลือกมากขึ้น แต่ยังมีราคาสูงเกินที่จะจัดหาให้เพียงพอกับการใช้เพื่อการเรียนการสอนเป็นรายบุคคลได้

3) มัลติมีเดียมีไม่มากพอที่จะให้เลือกใช้

4) แบบประเมินมัลติมีเดีย ยังไม่ค่อยแพร่หลาย อีกทั้งมีความหลากหลายในรูปแบบและหัวข้อการประเมิน

5) ขาดแคลนนักประเมินที่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมินคุณภาพมัลติมีเดีย

3.3.4 การออกแบบมัลติมีเดีย

การออกแบบมัลติมีเดียเกี่ยวกับตัวอักษร ภาพ และสี มีดังนี้ (1) ตัวอักษร ควรเลือกตัวอักษรและคำที่เหมาะสม น่าสนใจ จูงใจ มีการรับรู้ที่ดีทั้งขนาดตัวอักษร ถ้อยคำหรือวลี

ที่เหมาะสมสำหรับเป็นหัวข้อ การใช้คำควรให้ถูกต้องตามหลักภาษา (2) สี ควรเลือกสีของอักษร และภาพให้เหมาะสมกับวัย และระดับการศึกษาของนักเรียน ไม่ควรใช้สีมากเกินไป จะทำให้ สับสน และ (3) ภาพ ควรเสนอภาพเป็นระเบียบมีลำดับของเนื้อหา รูปภาพควรสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและวัยของนักเรียน หลีกเลียงการเสนอภาพเป็นจำนวนมากในแต่ละครั้ง ภาพที่ปรากฏควรเป็นภาพแทนสายตาของนักเรียนในขณะที่ทำกิจกรรมนั้น ๆ จะเพิ่มความเข้าใจใน กิจกรรมได้ดียิ่งขึ้น (ชิน ภูววรรณ 2542 : 24 – 34)

โดยสรุป มัลติมีเดีย เป็นการนำเสนอเนื้อหาสาระด้วยสื่อตั้งแต่สองอย่างขึ้นไป โดยนำเสนอในรูปของข้อความ รูปภาพ เสียง และวิดีโอ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเกิดการ เรียนรู้ด้วยตนเอง ตามความสนใจ และตามความต้องการ

4. การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ผู้วิจัยได้รวบรวมวรรณกรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครอบคลุม (1) ความหมายการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) การ กำหนดเกณฑ์ทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (3) สูตรที่ใช้ในการ คำนวณหาประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (4) ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และ(5) การยอมรับประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์ รายละเอียดดังนี้

4.1 ความหมายการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการ ตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เพื่อให้ทราบว่ามีประสิทธิภาพตาม เกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ไปทดลองใช้เบื้องต้น ปรับปรุงและนำไปใช้จริงจนแน่ใจว่า ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ (ชัยรงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุดา สตินสกุล 2520 : 134)

4.2 การกำหนดเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำเป็นต้องกำหนดเกณฑ์ในการ ทดสอบประสิทธิภาพ 3 ประเภท คือ เกณฑ์ความก้าวหน้าในการเรียน เกณฑ์ประสิทธิภาพ และ เกณฑ์ด้านคุณภาพ (วาสนา ทวีกุลทรัพย์ 2544 : 203)

4.2.1 เกณฑ์ความก้าวหน้าในการเรียน หาได้จากผลต่างระหว่างการทดสอบ หลังเรียนและการทดสอบก่อนเรียน โดยหาความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เกณฑ์ที่ตั้งไว้

มีพัฒนาการเพิ่มขึ้นโดยเฉลี่ยร้อยละ 25 หรือเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หรือ .05 แล้วแต่ความยากง่ายของเนื้อหา

4.2.2 เกณฑ์ประสิทธิภาพ หาได้จากการประเมินกระบวนการ (Evaluation of Process E_1) คือ พิจารณาผลของการประกอบกิจกรรมระหว่างเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยนำผลการตอบ งานที่กำหนดให้ทำ ฯลฯ มาให้คะแนนเปรียบเทียบกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ (Evaluation of Products – E_2) คือ พิจารณาจากผลการทดสอบหลังเรียน (Post – test)

ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์กำหนดเป็นเกณฑ์ ที่ครูคาดหมายว่า นักเรียนจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของนักเรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลทดสอบหลังเรียนทั้งหมด นั่นคือ E_1/E_2

เกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ $E_1/E_2 = 90/90$ หรือ $85/85$ สำหรับเนื้อหาที่เป็นพุทธิพิสัย
 $E_1/E_2 = 80/80$ หรือ $75/75$ สำหรับเนื้อหาที่เป็นจิตพิสัย และทักษะพิสัย

ในกรณีที่ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ที่สร้างไว้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เนื่องจากตัวแปรที่ควบคุมไม่ได้ เช่น สภาพห้องเรียน ความพร้อมของนักเรียน ความชำนาญในการใช้ชุดการเรียนของครู เป็นต้น อาจอนุโลมให้มีระดับผิดพลาดได้ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ประมาณ 2.5%

4.2.3 เกณฑ์ด้านคุณภาพ หาได้จากความพอใจของครูและนักเรียนที่ได้จากเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่

- 1) พัฒนาการในทางที่ดีของคุณลักษณะนักเรียน เช่น การควบคุมตนเอง การช่วยเหลือตนเอง
- 2) การควบคุมมาตรฐานทางวิชาการที่นักเรียนจะได้รับจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ในด้านความถูกต้อง และการปรุงแต่งเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับนักเรียน
- 3) ความสนใจที่นักเรียนมีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
- 4) คุณภาพด้านเทคนิค การออกแบบน่าจับ น่าอ่าน ฯลฯ

เกณฑ์ที่ตั้งควรอยู่ในรูป ดีมาก (4.50 – 5.00) ดี (3.59 – 4.49) หรือเกณฑ์ในรูปแบบอื่นที่สามารถตรวจสอบคุณภาพได้

4.3 สูตรที่ใช้ในการคำนวณหาประสิทธิภาพ

เกณฑ์ระหว่างกระบวนการและผลสัมฤทธิ์ อาจใช้แทนด้วย E_1/E_2 เมื่อ E_1 เป็นร้อยละของประสิทธิภาพของกระบวนการ และ E_2 เป็นค่าร้อยละของประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์

ซึ่งการประเมินพฤติกรรมของนักเรียนในแง่ของพฤติกรรมต่อเนื่องหรือกระบวนการ โดยใช้สูตร คือ

$$E_1 = \frac{\sum X}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อกำหนดให้

- E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ คือ คะแนนรวมของนักเรียนจากแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำ
 A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำทุกชิ้นรวมกัน
 N คือ จำนวนนักเรียน

ส่วนการประเมินพฤติกรรมขั้นสุดท้ายหรือผลลัพธ์ใช้สูตร คือ

$$E_2 = \frac{\sum F}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อกำหนดให้

- E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum F$ คือ คะแนนรวมของนักเรียนจากการทดสอบหลังเรียน
 B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเรียน
 N คือ จำนวนนักเรียน

(ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุดา สตินสกุล 2520 : 136)

4.4 ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นทดลองใช้เบื้องต้น และขั้นทดลองใช้จริง (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สตินสกุล 2520 : 136)

4.4.1 **ขั้นทดลองใช้เบื้องต้น (Try Out)** เป็นขั้นนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่เป็นตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย ใน 3 ชั้น คือ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบสนาม

ขั้นที่ 1 แบบเดี่ยว (1:1) ครู 1 คนกับนักเรียน 1 คน โดยทดลอง 3 ครั้ง กับนักเรียนระดับเก่ง นักเรียนระดับปานกลาง และนักเรียนระดับอ่อน นำผลที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และทำการปรับปรุงเพื่อให้พร้อมที่จะนำไปทดลองแบบกลุ่ม

ขั้นที่ 2 แบบกลุ่ม (1:10) ครู 1 คน กับนักเรียน 6-12 คน ทดลองเพียงครั้งเดียว โดยเลือกนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาคละกัน นำผลที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และทำการปรับปรุง เพื่อให้พร้อมที่จะนำไปทดลองแบบสนาม

ขั้นที่ 3 แบบสนาม (1:100) ครู 1 คน กับนักเรียน 100 คน หรือ 1 ชั้นเรียนที่มีนักเรียนคละกัน นำผลที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด และทำการปรับปรุง เพื่อให้พร้อมที่จะนำไปทดสอบประสิทธิภาพในภาคสนามต่อไป

4.4.2 ขั้นทดลองใช้จริง (Trial Run) เป็น ขั้นนำชุดการสอนที่ได้ปรับปรุงถึงเกณฑ์แล้วไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง หรือห้องเรียนชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง เช่น 1 ภาคการศึกษา 1 ปีการศึกษา กับโรงเรียนจำนวนหนึ่ง ทำการเปรียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แล้วปรับปรุงเพื่อให้พร้อมที่จะนำไปจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อไป

4.5 การยอมรับประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชัยวงศ์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล (2520 : 142) กล่าวถึง การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ให้ถือค่าความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 คือ ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ไม่ต่ำหรือสูงกว่า การยอมรับประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ยอมรับเมื่อมีค่าเท่ากับเกณฑ์ หรือ สูง ต่ำกว่าเกณฑ์ไม่เกิน 2.5% ซึ่งกำหนดไว้ 3 ระดับ คือ

4.5.1 “สูงกว่าเกณฑ์” เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ มีค่าเกิน 2.5% ขึ้นไป ต้องปรับกิจกรรมและแบบทดสอบ และทดลองใหม่ หากค่ายังสูงเกิน ต้องปรับเกณฑ์ให้สูงขึ้น

4.5.2 “เท่าเกณฑ์” เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เท่ากับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

4.5.3 “ต่ำกว่าเกณฑ์” เมื่อประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้มีค่าต่ำกว่า 2.5%

โดยสรุป การทดสอบประสิทธิภาพ เป็นการตรวจสอบประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ว่ามีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้หรือไม่ โดยการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เบื้องต้น ปรับปรุง และนำไปใช้จริง

5. การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา

การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
 ครอบคลุม (1) คำอธิบายรายวิชา (2) สาระการเรียนรู้ (3) มาตรฐานการเรียนรู้สุขศึกษา (4)
 หลักการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา และ (5) การวัดผลวิชาสุขศึกษา

5.1 คำอธิบายรายวิชาสุขศึกษา

วิชาสุขศึกษามีคำอธิบายรายวิชา คือ เพื่อศึกษาถึงการเจริญเติบโตและพัฒนาการ
 ของทารกและวัยเด็ก เภษณ์มาตรฐานการเจริญเติบโตการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการทางเพศ
 การเลือกคบเพื่อน สุขอนามัยทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และ
 โรคเอดส์ สุขภาพสิ่งแวดล้อมโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ การใช้ยา สิทธิของผู้บริโภค อาหารและ
 โภชนาการ สุขภาพกายและสุขภาพจิต การจัดการกับอารมณ์และความเครียด บังคับและพฤติกรรม
 เสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยการสร้างเสริมความปลอดภัยและการเผชิญกับภัยอันตราย
 (กรมวิชาการ 2544 : 1-3)

5.2 สาระการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาประกอบด้วย
 (กรมวิชาการ 2544 : 6)

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม และกีฬาไทยและกีฬาสากล

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

สาระที่ 5 ความปลอดภัย

5.3 มาตรฐานการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา

หลักสูตรวิชาสุขศึกษา กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้
 ทั้ง 5 สาระรวม 6 มาตรฐาน ไว้ดังนี้ (กระทรวงการศึกษาศึกษาธิการ 2544 : 17 – 18)

มาตรฐานการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา

สาระที่ 1 การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ 1.1 เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ 2 ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ 2.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าของชีวิต ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการ
 ดำเนินชีวิต

สาระที่ 3 การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทยและกีฬาสากล

มาตรฐาน พ 3.1 เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกมและกีฬา
 มาตรฐาน พ 3.2 รักการออกกำลังกาย การเล่นเกมและการเล่นกีฬา ปฏิบัติเป็นประจำ
 อย่างสม่ำเสมอ มีวินัย เคารพสิทธิ กฎ กติกา มีน้ำใจนักกีฬา มีจิตวิญญาณในการแข่งขัน และชื่นชม
 ในสุนทรียภาพของการเล่นกีฬา

สาระที่ 4 การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ 4.1 เห็นคุณค่า และมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การ
 ป้องกันโรค และการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ 5 ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ 5.1 ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ
 การใช้ยา สารเสพติดและความรุนแรง

5.4 หลักการจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา

การจัดการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์
 สังคม และสติปัญญา การเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา เป็นกระบวนการที่นักเรียนเกิดการพัฒนา
 พฤติกรรม 3 ด้าน คือ (1) พัฒนาด้านความรู้ เป็นความสามารถทางสติปัญญาที่แสดงออกด้าน
 ความรู้ ความเข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ ใน
 ขอบข่าย เรื่องธรรมชาติของตัวเรา การส่งเสริมสุขภาพ และการดำรงสุขภาพที่ดี (2) พัฒนาการด้าน
 เจตคติ เป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความสนใจ ตระหนักเห็นคุณค่า มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่
 ดีทางด้านสุขภาพ ตลอดจนนำไปใช้และปฏิบัติจนเป็นสุนิสัย และ (3) พัฒนาการทางการ
 ปฏิบัติ เป็นความสามารถในการปฏิบัติตนที่ถูกต้องเกี่ยวกับสุขภาพ และมีทักษะกระบวนการในการ
 ดูแลสุขภาพของตนเองและผู้อื่น (จันตรี คุปตะวาทีน 2550 : (4 -27) – (4 – 29))

5.5 การวัดผลการเรียนรู้วิชาสุขศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 26 กำหนดชัดเจนให้
 สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต
 พฤติกรรม การเรียนการร่วมกิจกรรม และการทำสอบควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตาม
 ความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษา นั้นหมายถึงผู้สอนจะต้องวัดและประเมินผล
 การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนจากหลายส่วน ก่อนที่จะตัดสินใจให้
 ระดับผลการเรียน

ดังนั้น เพื่อให้การวัดและประเมินผลการเรียนรู้วิชาสุขศึกษาสอดคล้องกับ
 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ครูควร
 คำนึงถึงหลักการต่อไปนี้ (จันตรี คุปตะวาทีน 2550 : (4 -31) – (4 – 33))

- 1) เน้นกระบวนการประเมินเพื่อพัฒนานักเรียน (Formative Evaluation) และเพื่อการตัดสินผลการเรียน (Summative Evaluation) ครอบคลุมทั้งด้าน ความรู้ ทักษะ รวมทั้ง คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ หรือตามปรัชญาของวิชา โดยให้ความสำคัญทั้ง ความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการความรู้ตามความเหมาะสม
- 2) เน้นการนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนปรับปรุงการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของตน และปรับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อความสำเร็จตาม จุดหมายของหลักสูตร
- 3) เน้นการประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ที่ จัดให้นักเรียนตามสภาพจริงหรือใกล้เคียงสถานการณ์ที่เป็นจริง (Authentic Learning and Assessment) สะท้อนความสามารถและการแสดงออกของนักเรียน (Student Performance) อย่าง ชัดเจน
- 4) เน้นการบูรณาการการประเมินผลควบคู่ไปกับการสอนและกระบวนการ เรียนรู้ของนักเรียน โดยประเมินจากคุณภาพของงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน
- 5) เน้นการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมิน ส่งเสริมให้มี การประเมินตนเอง ประเมิน โดยเพื่อน กลุ่มเพื่อน และประเมิน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในระดับมัธยมศึกษา และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย มีดังนี้

6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

เอกอุดม ทองเกษม (2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เรื่อง เครื่องไฟฟ้าแบบให้ความร้อน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

สุภพงษ์ วงศ์สมิตกุล (2544) ทำวิจัยเรื่อง ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การเพาะเห็ด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง

อมรรัตน์ วรรณ (2543) ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาวานห้องสมุด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความคิดเห็นของนักเรียนที่เรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ คือ นักเรียนชอบเรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในระดับมาก

โดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ พบว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและชอบเรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในระดับมาก

6.2 งานวิจัยเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษา

นุหงา พานิชกุล (2546) ทำวิจัยเรื่อง การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเรื่องสุขภาพจิต วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนกระนวน จังหวัดขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

รัตนา เจริญสาริต (2546) ทำวิจัยเรื่อง ผลการสอนเพศศึกษาโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความรู้และทักษะชีวิตเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ฝ่ายมัธยม) ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนเพศศึกษาโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม มีความรู้และทักษะชีวิตเกี่ยวกับเพศศึกษาได้ศึกษาก่อนการได้รับการสอน โดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษา พบว่า การสอนวิชาสุขศึกษาโดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน และวิธีการสอนโดยการเรียนรู้แบบร่วมมือ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มขึ้น แต่ยังไม่มีการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์และงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนวิชาสุขศึกษา ผู้วิจัยได้แนวทางและวิธีการในการพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ อีกแนวทางหนึ่ง เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80 (2) ศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ และ (3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ในการดำเนินการวิจัยครอบคลุมหัวข้อ ดังนี้ คือ (1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (3) การรวบรวมข้อมูล และ (4) การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 จำนวน 22 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 3,110 คน ที่มีผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 ในวิชาวิทยาศาสตร์ ค่าเฉลี่ยร้อยละ 42.80 เนื่องจากไม่มีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) ในวิชาสุขศึกษาจึงใช้เนื้อหาสาระที่ใกล้เคียงกัน คือ วิชาวิทยาศาสตร์ ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 คะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549
เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2

ลำดับที่	โรงเรียน	คะแนน NT
1	โรงเรียนอนุบาลดำเนินสะดวก	44.21
2	โรงเรียนคอนคั้งมิตรภาพ	43.50
3	โรงเรียนวัดชาวเหนือ	44.25
4	โรงเรียนวัดท่าเรือ	42.30
5	โรงเรียนวัดบ้านไร่	43.45
6	โรงเรียนวัดอมรญาติสมาคม	42.45
7	โรงเรียนบ้านหนองสลด	42.10
8	โรงเรียนบ้านหนองไก่อแก้ว	42.15
9	โรงเรียนวัดคูหาสวรรค์	42.15
10	โรงเรียนบ้านรางสีหมอก	44.20
11	โรงเรียนวัดสนามไชย	42.15
12	โรงเรียนวัดอุบลวรรณ	42.30
13	โรงเรียนวัดบัวงาม	43.50
14	โรงเรียนวัดประสาทสิทธิ์	42.15
15	โรงเรียนวัดโชติทายการาม	42.20
16	โรงเรียนวัดราษฎร์เจริญธรรม	43.30
17	โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม	43.10
18	โรงเรียนอนุบาลบางแพ	43.12
19	โรงเรียนอนุบาลโพธาราม	42.21
20	โรงเรียนชุมชนหนองโพ	42.15
เฉลี่ย		42.80

จากตารางที่ 3.1 แสดงคะแนนเฉลี่ยร้อยละวิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.80

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนสายธรรมจันทร์ อำเภอคำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 47 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2550 โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 **เลือกแบบเจาะจง** ได้โรงเรียนสายธรรมจันทร์ อำเภอคำเนินสะดวก จากจำนวน 22 โรงเรียน เนื่องจาก (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายธรรมจันทร์เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาชั้นประถมปีที่ 6 จากโรงเรียนในอำเภอคำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรีเขต 2 ที่มีผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) วิชาวิทยาศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ 42.80 ที่ใกล้เคียงกับคะแนนเฉลี่ยกลาง (2) โรงเรียนสายธรรมจันทร์เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก และ (3) ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

1.2.2 **สุ่มห้องเรียน** ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 10 ห้องเรียน คือ มัธยมศึกษา 1/1 1/2 1/3 1/4 1/5 1/6 1/7 1/8 1/9 และ 1/10 ใช้สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับฉลาก ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 จำนวน 47 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2550

1.2.3 **จำแนกนักเรียน** จำนวน 47 คน จากผลการเรียนภาคเรียนที่ 2/2549 จากแบบบันทึกผลการพัฒนาผู้เรียน (สมุด ปพ. 5) วิชาสุขศึกษา ตามเกณฑ์การวัดผลหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ที่แบ่งระดับผลการเรียนเป็น 8 ระดับ คือ 0,1,1.5,2,2.5,3,3.5 และ 4 เกณฑ์การจัดกลุ่มผลการเรียนของนักเรียน มีดังนี้ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเก่งเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 3.5-4 นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนปานกลาง มีผลการเรียนอยู่ในระดับ 2-3 และนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อน มีระดับผลการเรียนอยู่ในระดับ 0-1.5 จัดเรียงลำดับคะแนนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม ดังนี้ นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเก่งจำนวน 15 คน ปานกลาง 20 คน และอ่อนจำนวน 12 คน

1.2.4 **สุ่มเข้ากลุ่มทดลองแบบเดี่ยว** โดยการสุ่มอย่างง่ายจับฉลากในแต่ละกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ได้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งจำนวน 1 คน ปานกลางจำนวน 1 คน และอ่อนจำนวน 1 คน รวมเป็นจำนวน 3 คน

1.2.5 **สุ่มเข้ากลุ่มทดลองแบบกลุ่ม** โดยการสุ่มอย่างง่ายจับฉลากในแต่ละกลุ่มของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ได้นักเรียนที่มีระดับผลการเรียนเก่งจำนวน 2 คน ปานกลางจำนวน 4 คน และอ่อนจำนวน 2 คน รวมเป็นจำนวน 8 คน

1.2.6 **สุ่มเข้ากลุ่มทดลองแบบภาคสนาม** เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ห้อง 3 ที่เหลือ 36 คน ซึ่งมีผลการเรียนคละกัน คือระดับผลการเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการเรียนกับเพื่อน (PDL) จำนวนกลุ่มละ 4 คน จึงใช้นักเรียนที่เหลือทั้งหมด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีครั้งนี้มี 3 ประเภท ได้แก่ (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (2) แบบทดสอบก่อนและหลังการเผชิญประสบการณ์ และ(3) แบบสอบถามความคิดเห็นนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีจำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ โดยยึดระบบการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ของศาสตราจารย์ชัยยงค์ พรหมวงศ์ พัฒนาขึ้นตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเอกสาร และตำรา ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และเนื้อหาสาระวิชาสุขศึกษา เพื่อใช้ในการสร้างชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระ และมัลติมีเดีย ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ	แหล่งข้อมูล
1.	การสอนแบบอิงประสบการณ์	ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2545 : 148 , 151- 152) ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2546 : 1-6)
2.	การผลิตและการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544 : 224 -232)
3.	หลักสูตรวิชาสุขศึกษา	กรมวิชาการ (2544 : 21 -34)
4.	เนื้อหาสาระเกี่ยวกับโรคติดต่อ	วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537 : 5 – 71)

ขั้นที่ 2 ผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ โดยยึดระบบการผลิตชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ของศาสตราจารย์ชัยยงค์ พรหมวงศ์ ซึ่งมีขั้นตอนการผลิต 11 ขั้นตอน ดังนี้

1.) วิเคราะห์เนื้อหา (หลักสูตร / วิชา) โดยผู้วิจัยได้นำคำอธิบายรายวิชา สุขศึกษา ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใช้เวลาสอน

40 ชั่วโมง ต่อ 1 ปีการศึกษา เปิดสอนในภาคเรียนที่ 1/2550 ใน 1 หน่วยเนื้อหา ใช้เวลาเรียน 3 ชั่วโมง โดยนำเนื้อหาตามสาระการเรียนรู้มาจำแนกเป็นหน่วยเนื้อหา 15 หน่วยเนื้อหา ดังนี้

กลุ่มเนื้อหา	หน่วยเนื้อหา	ประเภทของเนื้อหา
1. พัฒนาการของมนุษย์	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	พุทธิพิสัย
	2. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยทารก	พุทธิพิสัย
	3. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยเด็ก	พุทธิพิสัย
2. ชีวิตและครอบครัว	4. เข้าใจชีวิต	พุทธิพิสัย
	5. วัยรุ่นกับการเปลี่ยนแปลง	พุทธิพิสัย
	6. อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแล	พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย
3. การเคลื่อนไหวและการออกกำลังกาย	7. ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย	พุทธิพิสัย
	8. การออกกำลังกายและการพักผ่อน	พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย
	9. การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย
4. การสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคติดต่อ	10. ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ	พุทธิพิสัย
	11. โรคติดต่อที่ควรรู้	พุทธิพิสัย
	12. การป้องกันโรคติดต่อ	พุทธิพิสัย
	13. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน	พุทธิพิสัยและทักษะพิสัย
5. ความปลอดภัยในชีวิต	14. การเสริมสร้างความปลอดภัย	พุทธิพิสัย
	15. แหล่งขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัย	พุทธิพิสัย

2.) กำหนดชุดประสบการณ์ จากหน่วยเนื้อหาที่กำหนดเป็นหน่วยประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยเนื้อหา	หน่วยประสบการณ์
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์	1. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์
2. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยทารก	2. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและพัฒนาการของทารก
3. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยเด็ก	3. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก
4. เข้าใจชีวิต	4. การเขียนแนวทางปฏิบัติการดำเนินชีวิต
5. วัยรุ่นกับการเปลี่ยนแปลง	5. การเขียนแผนผังการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่นแต่ละช่วงอายุ
6. อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแล	6. การดูแลอนามัยส่วนตัว
7. ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย	7. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของร่างกาย
8. การออกกำลังกายและการพักผ่อน	8. การปฏิบัติการออกกำลังกายและการพักผ่อน
9. การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	9. การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
10. ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ	10. การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
11. โรคติดต่อที่ควรรู้	11. การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
12. การป้องกันโรคติดต่อ	12. การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ
13. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน	13. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน
14. การเสริมสร้างความปลอดภัย	14. การปฏิบัติการสร้างความปลอดภัย
15. แหล่งขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปลอดภัย	15. การประชาสัมพันธ์วิธีป้องกันเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัย

จากหน่วยประสบการณ์ทั้ง 15 หน่วยประสบการณ์ มี 5 กลุ่มเนื้อหา ผู้วิจัยจับฉลากได้ เนื้อหากุ่มที่ 4 ซึ่งเป็นเนื้อหาประเภทพุทธิพิสัย มี 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์

ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ เนื้อหาสาระที่ใช้ในการวิจัยจะศึกษาเฉพาะเนื้อหาสาระประเภทพุทธิพิสัย จากนั้นผู้วิจัยจึงนำ 3 หน่วยประสบการณ์ มาผลิตเป็นชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยนำหน่วยประสบการณ์แต่ละหน่วยมากำหนดเป็นประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง ใน 1 หน่วยประสบการณ์มีประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ และ 1 ประสบการณ์หลักมี ประสบการณ์รอง 2 ประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ แบ่งเป็น ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง ดังนี้

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 10.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ 10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ แบ่งเป็น ประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง ดังนี้

ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	11.1.1 การเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร 11.1.2 การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสพการณ์หลัก	ประสพการณ์รอง
11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	11.2.1 การเตรียมการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 11.2.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

หน่วยประสพการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ แบ่งเป็น
ประสพการณ์หลักและประสพการณ์รอง ดังนี้

ประสพการณ์หลัก	ประสพการณ์รอง
12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	12.1.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล 12.1.2 การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ	12.2.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ 12.2.2 การดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

3.) วิเคราะห์และกำหนดภารกิจและงาน แต่ละประสพการณ์รองใน 1 หน่วย
ประสพการณ์มีภารกิจอย่างน้อย 2 - 4 ภารกิจ ดังนี้

ภารกิจ หน่วยประสพการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ได้แก่ ศึกษาความหมาย ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อและโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ออกแบบแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ศึกษาบทความ วิเคราะห์บทความ และนำเสนอผลงาน

ภารกิจ หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ ได้แก่ ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ออกแบบแผ่นพับและออกแบบป้ายนิเทศ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับ

และป้ายนิเทศ ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับและป้ายนิเทศ และนำเสนอผลงาน

ภารกิจ หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ได้แก่ ศึกษาเรื่องการป้องกันโรคติดต่อ สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ศึกษาเรื่องวิธีป้องกันโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ และรายงานผลการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ใน 1 ภารกิจมีงาน 2 – 5 งาน ดังนี้ งานของทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ ได้แก่ อ่านประมวลสาระ บันทึกสาระสำคัญ ชมมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ ออกแบบชิ้นงาน อ่านบทความ วิเคราะห์บทความ วิพากษ์ผลงาน และทำแบบฝึกหัด

4.) วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ ในรูปแบบของหัวเรื่อง ใน 1 หน่วยประสบการณ์ มี 2 ถึง 3 หัวเรื่อง ดังนี้

หน่วยที่ 10 แบ่งเป็น 2 หัวเรื่อง คือ

หัวเรื่องที่ 10.1.1 ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ

หัวเรื่องที่ 10.1.2 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

หน่วยที่ 11 แบ่งเป็น 3 หัวเรื่อง คือ

หัวเรื่องที่ 11.1.1 โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

หัวเรื่องที่ 11.1.2 โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร และ

หัวเรื่องที่ 11.1.3 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

หน่วยที่ 12 แบ่งเป็น 2 หัวเรื่อง คือ

หัวเรื่องที่ 12.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และ

หัวเรื่องที่ 12.1.2 วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

5.) เลือกรูปแบบและวิธีการให้ประสบการณ์ ใช้รูปแบบการให้ประสบการณ์ 3 รูปแบบ คือ การเรียนกับครู หรือ TDL (Teacher Directed Learning) การเรียนกับเพื่อน หรือ PDL (Peer Directed Learning) และการเรียนด้วยตนเอง หรือ SDL (Self – Directed Learning)

การเรียนกับครู หรือ TDL ได้แก่ การให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม การวิพากษ์ผลงาน การสรุปผลงานที่ให้ปฏิบัติ และการตรวจแบบฝึกหัด

การเรียนรู้กับเพื่อน หรือ PDL ได้แก่ การค้นคว้าเนื้อหา การกำหนดรูปแบบของชิ้นงาน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ในการสร้างชิ้นงาน การร่วมมือกันสร้างชิ้นงาน การวิเคราะห์บทความตรวจสอบความถูกต้องของผลงาน และการนำเสนอผลงาน

การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือ SDL ได้แก่ การอ่านประมวลสาระ การชมมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ การชมตัวอย่างชิ้นงาน การวิพากษ์งาน และการทำแบบฝึกหัด

สำหรับวิธีการให้ประสบการณ์ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ได้แก่ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และการฝึกปฏิบัติ ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ มีรายละเอียด ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	หัวเรื่อง	รูปแบบการให้ประสบการณ์
10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ	1. ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 2. การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ	การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การเรียนรู้กับเพื่อน การเรียนรู้ด้วยตนเอง และ การเรียนรู้กับเพื่อน
11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ	1. โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ 2. โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร 3. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	การเรียนรู้กับครู การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการเรียนรู้กับเพื่อน
12 การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ	1. แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ 2. วิธีการป้องกันโรคติดต่อ	การเรียนรู้กับครู การเรียนรู้กับด้วยตนเอง และการเรียนรู้กับเพื่อน

6.) การกำหนดบริบทและสถานการณ์สำหรับการเผชิญประสบการณ์

(1) บริบท ได้แก่ ห้องเรียน โดยกำหนดมุมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ ดังนี้ (1) มุมวิชาการ เป็นแหล่งความรู้ที่อยู่ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ประกอบด้วยประมวลสาระ มัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ หนังสือ ตำรา และเอกสารเกี่ยวกับโรคติดต่อ

(2) มุมวัสดุและอุปกรณ์ เป็นส่วนที่จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สำหรับสร้างชิ้นงาน ได้แก่ กระดาษสี ปากกา ดินสอ ยางลบ ไม้บรรทัด สีเมจิก กระดาษกาว กาว และลวดเย็บกระดาษ

(3) มุมตัวอย่างผลงาน เป็นการจัดเตรียมตัวอย่างผลงานไว้ให้นักเรียนศึกษา ได้แก่ ตัวอย่างแผนภูมิ ตัวอย่างแผ่นพับ ตัวอย่างป้ายนิเทศ และตัวอย่างคู่มือต่าง ๆ

สถานการณ์ที่กำหนด ให้นักเรียนเป็นสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่อและดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ จัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ จัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้นักเรียนสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ วิเคราะห์รายการเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ และจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

7.) เขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ และแผนผลิตสื่อการสอน

(1) เขียนแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 3 แผน ต่อ 1 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 เรื่อง การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 เรื่อง การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งเป็นแผนหลักของการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประกอบด้วย หน่วยประสบการณ์ ประสบการณ์หลัก ประสบการณ์รอง วัตถุประสงค์ บริบทและสถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ สื่อและแหล่งประสบการณ์ และการประเมิน

(2) เขียนแผนเผชิญประสบการณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 6 แผน คือ 2 แผน ต่อ 1 หน่วยประสบการณ์ เป็นการกำหนดรายละเอียดในการเผชิญประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง กำหนดภารกิจและงาน บริบท สถานการณ์ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมิน

(3) เขียนแผนกำกับประสบการณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 3 แผน คือ 1 แผน ต่อ 1 หน่วยประสบการณ์ เป็นการระบุขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ มี 7 ขั้นตอน คือ (1)ประเมินก่อนการเผชิญประสบการณ์ (2)ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3)เผชิญประสบการณ์ (4)รายงานความก้าวหน้าการเผชิญประสบการณ์ (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7)ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ ในแต่ละขั้นตอนต้องระบุ สื่อ สถานที่ และระยะเวลา

(4) เขียนแผนผลิตสื่อการสอน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีจำนวน 9 แผน คือ 3 แผน ต่อ 1 หน่วยประสบการณ์ ครอบคลุมประเภทของสื่อ ชื่อเรื่อง ความยาวของสื่อ วัตถุประสงค์ สรุปเนื้อหา แหล่งที่มาของสื่อ และทรัพยากรในการผลิตสื่อการสอน ดังนี้

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์	แผนเผชิญประสบการณ์	แผนผลิตสื่อ	แผนกำกับประสบการณ์
แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ	หน่วยประสบการณ์ที่ 10 1.แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่10.1การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 2.แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	หน่วยประสบการณ์ที่ 10 1 .แผนผลิตประมวลสาระ 2. แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ 3. แผนผลิตมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่องการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ	หน่วยประสบการณ์ที่ 10 1. แผนกำกับประสบการณ์หลักที่10.1 2. แผนกำกับประสบการณ์หลักที่ 10.2
แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธประเภทของโรคติดต่อ	หน่วยประสบการณ์ที่ 11 1.แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่11.1การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร 2.แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้านนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	หน่วยประสบการณ์ที่ 11 1 .แผนผลิตประมวลสาระ 2. แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ 3. แผนผลิตมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่องโรคเอดส์	หน่วยประสบการณ์ที่ 11 1. แผนกำกับประสบการณ์หลักที่11.1 2. แผนกำกับประสบการณ์หลักที่ 11.2

แผนการสอนแบบอิง ประสบการณ์	แผนเผชิญประสบการณ์	แผนผลิตสื่อ	แผนกำกับประสบการณ์
แผนการสอนแบบอิง ประสบการณ์ หน่วย ประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อการ ป้องกันโรคติดต่อ	หน่วยประสบการณ์ที่ 12 1.แผนเผชิญประสบการณ์ หลักที่12.1การสำรวจ ผลกระทบที่เกิดจากการ เป็นโรคติดต่อ 2.แผนเผชิญประสบการณ์ หลักที่ 12.2 การจัดทำ คู่มือป้องกันโรคติดต่อ	หน่วยประสบการณ์ที่ 12 1 .แผนผลิตประมวลสาระ 2. แผนผลิตมัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ 3. แผนผลิตมัลติมีเดีย เผชิญประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรค เข้าสู่ร่างกาย	หน่วยประสบการณ์ที่ 12 1. แผนกำกับ ประสบการณ์หลักที่12.1 2. แผนกำกับ ประสบการณ์หลักที่ 12.2

8.) ผลิตสื่อสำหรับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สำหรับชุดประสบการณ์ที่
ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ ประมวลสาระ และมัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์

(1) การผลิตประมวลสาระ ประมวลสาระที่ผลิตขึ้นใช้เป็นสื่อหลักมีจำนวน
3 เล่ม คือ เล่มที่ 1 หน่วยประสบการณ์ที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ จำนวน 13 หน้า เล่มที่ 2
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ และ จำนวน 16 หน้า และ เล่มที่ 3 หน่วย
ประสบการณ์ที่ 12 การป้องกันโรคติดต่อ จำนวน 15 หน้า ทั้ง 3 เล่มมีขั้นตอนการผลิต ดังนี้

- ก. เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแผนภูมิ ประกอบด้วย หน่วยและหัวเรื่อง
- ข. เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และ
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- ค. เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย เกริ่นนำ อธิบายเนื้อหาสาระ และสรุป
เนื้อหา
- ง. ผลิตภาพประกอบ โดย ใส่ภาพประกอบเป็นภาพนิ่ง และคำอธิบายได้
ภาพที่สอดคล้องกับเนื้อหา
- จ. ตรวจสอบความถูกต้องของตัวสะกดและวรรคตอน
- ฉ. จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

(2) การผลิตมัลติมีเดีย

มัลติมีเดียที่ผลิตขึ้นใช้เป็นสื่อเสริมมี 2 ประเภท คือ ใช้สำหรับการ
ปฐมนิเทศ และ ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียใช้ในการปฐมนิเทศมีจำนวน 3 เรื่อง

ประจำ 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 ความยาว 5 นาที หน่วยประสบการณ์ที่ 11 ความยาว 6 นาที และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 ความยาว 5 นาที มัลติมีเดียใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์ มีจำนวน 3 เรื่อง คือ เรื่องที่ 1 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ความยาว 4 นาที รูปแบบรายการ สารคดี เรื่องที่ 2 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์) ความยาว 5 นาที รูปแบบรายการสารคดี และเรื่องที่ 3 การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ความยาว 4 นาที รูปแบบรายการสารคดี มัลติมีเดีย ทั้ง 2 ประเภท มีขั้นตอนการผลิตที่เหมือนกัน ดังนี้

- ก. เขียนแผนผังการนำเสนอในรูปแบบหัวเรื่อง
- ข. เขียนบทสมมุติประกอบด้วยภาพ ข้อความ และคำบรรยาย
- ค. ติดต่อกับหน่วยงานเพื่อขอภาพ
- ง. สำเนาภาพ
- จ. บันทึกภาพ
- ฉ. สร้างข้อความ
- ช. บันทึกเสียง
- ซ. ผสมเสียงและภาพโดยใช้โปรแกรมไมโครซอฟท์เพาเวอร์พอยท์
- ฌ. ตรวจสอบความชัดเจนของภาพและเสียง
- ญ. บันทึกมัลติมีเดียที่ผลิตเรียบร้อยแล้วลงแผ่นซีดีรอม

9.) จัดเตรียมและจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกและออกแบบสถานที่เผชิญ

ประสบการณ์ ดังรายละเอียดดังนี้

(1) จัดสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ เครื่องเล่นซีดี โทรทัศน์ เครื่องเสียง และไมโครโฟน

(2) กำหนดเส้นทางการเรียนโดยนำขั้นตอนของการสอนแบบอิงประสบการณ์ มากำหนดเป็นเส้นทางการเรียนในรูปแบบผังดังนี้ (1)การประเมินก่อนการเผชิญประสบการณ์

(2)ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3)เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

(3) ออกแบบสถานที่เผชิญประสบการณ์ เป็นการกำหนดสถานที่ในการเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ มุมวิชาการ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงานในห้องเรียน โดยเขียนแผนผังในการจัดสถานที่เผชิญประสบการณ์

10.) การทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ทดสอบประสิทธิภาพในชั้นทดลองใช้เบื้องต้น โดยขั้นตอนการทดลองใช้เบื้องต้นของชุดการสอนแบบ

อิงประสบการณ์มี 3 ขั้นตอน คือ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม (ผลการทดลองแสดงไว้ในบทที่ 4)

11.) **ปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์** เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และนำมาปรับปรุง (ผลการปรับปรุงแสดงไว้ในบทที่ 4)

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบและปรับปรุงชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ตรวจสอบและปรับปรุงก่อนการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 1 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา จำนวน 1 ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 ท่าน (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิแสดงไว้ในภาคผนวก ก) ได้ตรวจสอบ และปรับปรุงคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จากแบบประเมินคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (แบบประเมินชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์แสดงในภาคผนวก ข) ผลการประเมินคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่า ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกัน โรคติดต่อ มีคุณภาพอยู่ในระดับดี และผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ 10 การวิเคราะห์การติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ

รายการประเมิน	ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
ประมวลสาระ	ให้ความหมายของโรคติดต่อไม่ชัดเจน	สรุปความหมายของโรคติดต่อให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย
มัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ	1.ข้อความในประสบการณ์หลักควรใส่ให้สมบูรณ์ 2.บางข้อความตัวอักษรมีขนาดใหญ่ 3.ภาพบางภาพสื่อความหมายได้ไม่ชัดเจน	1.ใส่ข้อความในประสบการณ์หลัก 2.ปรับขนาดตัวอักษรให้มีขนาดเล็กลง 3.ใส่ภาพใหม่ที่สื่อความหมายได้ชัดเจน

รายการประเมิน	ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
มัลติมีเดียเผชิญ ประสบการณ์	1.การแบ่งบางคำทำให้ความหมายของ คำเปลี่ยนไป 2.ขนาดตัวอักษรหัวเรื่องใหญ่และหัว เรื่องย่อยต้องต่างกัน 3. คอนสรุปควรมีทั้งภาพและตัวอักษร	1.ปรับการแบ่งคำใหม่ให้มีความหมาย ที่ถูกต้อง 2.ปรับให้หัวเรื่องใหญ่ตัวอักษรขนาด ใหญ่กว่าหัวเรื่องย่อย 3.ใส่ตัวอักษรเพิ่มในช่วงสรุป
แบบทดสอบ	เน้นข้อความที่เป็นปฏิเสธ	เน้นข้อความด้วยอักษรตัวเข้ม

หน่วยประสบการณ์ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

รายการประเมิน	ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
ประมวลสาระ	เนื้อหาบางตอนซ้ำซ้อนกัน	แก้ไขเนื้อหาโดยตัดเนื้อหาบางตอนที่ ซ้ำซ้อน
มัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ	1.ข้อความในประสบการณ์หลักและ ประสบการณ์รองควรใส่ให้ครบ 2.ภาพมุมแสดงผลงานควรมีผลงาน นักเรียนคิดด้วย 3. ภาพการเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ควร เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการกิจนั้น	2.ใส่ข้อความในประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รองครบถ้วน 2.เปลี่ยนภาพใหม่ให้มุมแสดงผลงาน มีภาพผลงานนักเรียนคิดอยู่ 3.เปลี่ยนภาพใหม่เป็นภาพการเตรียม วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับ และป้ายนิเทศ
มัลติมีเดียเผชิญ ประสบการณ์	1.ชื่อของเชื้อไวรัส HIV ควรใส่ชื่อเต็ม 2. มีภาพที่ซ้ำกันหลายภาพ 3. ควรใส่หัวข้อการปฏิบัติตนในการ ป้องกันโรคให้ครบ 4. ควรสรุปประเด็นสำคัญทั้ง 3 ประเด็น	1. เพิ่มชื่อเต็มของเชื้อไวรัส HIV 2. ตัดภาพที่ซ้ำกันและไม่ตรงกับ เนื้อหา 3. ใส่หัวข้อการปฏิบัติตนในการ ป้องกันโรคติดต่อที่ครบถ้วน 4. สรุปประเด็นสำคัญทั้ง 3 ประเด็น
แบบทดสอบ	ข้อสอบควรมีระดับของวัตถุประสงค์ วิเคราะห์และการนำไปใช้	เปลี่ยนระดับวัตถุประสงค์ให้มีระดับ วิเคราะห์และนำไปใช้

หน่วยประสบการณ์ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

รายการประเมิน	ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
ประมวลสาระ	เรื่องวิธีการป้องกันโรคติดต่อข้อที่เหมือนกันรวมเป็นข้อเดียวกันได้	แก้ไขวิธีการป้องกันโรคติดต่อข้อที่เหมือนกันรวมเป็นข้อเดียวกัน
มัลติมีเดีย ปฐมนิเทศ	1.เสียงบรรยายเร็วไป 2.ภาพประกอบควรเป็นภาพที่ถ่ายจริง	1.ปรับเสียงบรรยายให้ช้าลง 2.เปลี่ยนภาพประกอบให้เป็นภาพที่ถ่ายจริง
รายการประเมิน	ข้อเสนอแนะ	ปรับปรุง
มัลติมีเดีย ประชุมนิเทศ	1.ภาพการป้องกันไม่สื่อความหมายถึงการป้องกัน 2. สรุปเนื้อหาควรมีทั้งภาพประกอบและตัวอักษร	1. เปลี่ยนภาพใหม่ที่สื่อถึงการป้องกันโรค 2. สรุปเนื้อหาให้มีภาพประกอบและตัวอักษร
แบบทดสอบ	ข้อคำถามปฏิเสธต้องพิมพ์ด้วยอักษรตัวหนา	แก้ไขข้อคำถามที่เป็นปฏิเสธด้วยตัวอักษรตัวพิมพ์หนา

ขั้นที่ 4 ทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ผู้วิจัยได้ทดสอบ

ประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในการทดลองใช้เบื้องต้นทั้ง 3 กลุ่ม คือ การทดลองแบบเดี่ยวเป็นการทดลองกับนักเรียนจำนวน 3 คน โดยใช้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งจำนวน 1 คน นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจำนวน 1 คน และนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนจำนวน 1 คน หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพื่อนำผลมาปรับปรุง การทดลองแบบกลุ่มเป็นการทดลองกับนักเรียนจำนวน 8 คน โดยใช้นักเรียนที่มีผลการเรียนเก่งจำนวน 2 คน นักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลางจำนวน 4 คน และนักเรียนที่มีผลการเรียนอ่อนจำนวน 2 คน หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เพื่อนำมาปรับปรุง จากนั้นนำมาทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามกับนักเรียนจำนวน 36 คน (แสดงในภาคผนวก ค)

2.2 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์

2.2.1 แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ระดับพฤติกรรมพุทธิพิสัย

แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยแบบคู่ขนาน หน่วยประสบการณ์ละ 10 ข้อ แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก การสร้างแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ มี 8 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 สร้างตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย โดยยึดรูปแบบของเบนจามิน บลูม มี 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมี 4 ระดับ คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และการวิเคราะห์ (ตารางวิเคราะห์วัตถุประสงค์ แสดงในภาคผนวก จ)

หน่วยประสบการณ์	พุทธิพิสัย						รวม
	ความรู้	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	
10	2	2	3	3	-	-	10
11	2	2	3	3	-	-	10
12	2	2	3	3	-	-	10
รวม	6	6	9	9	-	-	30

ขั้นที่ 2 กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบ ได้กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบเป็นข้อสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก และแบบคู่ขนาน

ขั้นที่ 3 ศึกษาตำราและเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบและเนื้อหาสาระที่ใช้สร้างแบบทดสอบ ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ	แหล่งค้นคว้า
1.	การสร้างเครื่องมือวัดผลที่ใช้ในงานวิจัย	สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2540 : 558-600) กาญจนา วัฒนา (2545 : 173 – 180)
2.	โรคติดต่อ	ศุภมิตร ชุณหสัทธิวัฒน์และอรวิธา ศรี อรุณ (2537 : 5 – 71)
3.	โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537 : 147 – 179)
4.	โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร	นฤมล ศิลารักษ์ (2537 : 257 – 259)
5.	การป้องกันโรคติดต่อ	สมหมาย แดงสกุลและธาดา วิมลวัตรเวที (2547 : 155 – 180)

ขั้นที่ 4 สร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบเป็นรายข้อ เป็นแบบคู่ขนานแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือก ในแต่ละหน่วยแบ่งแบบทดสอบเป็น 2 ชุด คือ แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ จำนวน 20 ข้อ และแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ จำนวน 20 ข้อ รวมทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีข้อสอบจำนวน 120 ข้อ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	จำนวนข้อคำถาม แบบทดสอบ ก่อนเผชิญประสบการณ์	จำนวนข้อคำถาม แบบทดสอบ หลังเผชิญประสบการณ์
10	20	20
11	20	20
12	20	20
รวม	120	120

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผลการศึกษาและด้านเนื้อหาตรวจสอบ ด้านความตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และความถูกต้องของแบบทดสอบความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบทดสอบแล้วมีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ (1) ในการวิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยในระดับสังเคราะห์ ในแบบทดสอบหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ให้ปรับเป็นระดับขั้นวิเคราะห์ และขั้นการนำไปใช้ และ (2) ข้อคำถามที่เป็นประโยชน์ควรต้องพิมพ์ด้วยตัวอักษรตัวหนา

ขั้นที่ 6 ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบ โดยนำแบบทดสอบไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) แก้ไขวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยในระดับการสังเคราะห์ ซึ่งในข้อคำถามหน่วยประสบการณ์ที่ 11 เป็นระดับขั้นวิเคราะห์ และขั้นการนำไปใช้ และ (2) ข้อคำถามที่เป็นประโยชน์ควรเน้นข้อความด้วยตัวพิมพ์หนา

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ ผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดชาวเหนือ อำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่เคยเรียนวิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ จำนวน 45 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 และนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และคัดเลือกข้อทดสอบที่มีความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 1.00 จากผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อของชุด

การสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

หน่วยประสบการณ์	แบบทดสอบ	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)
10	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.20 – 0.63	0.37 – 0.60
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.37 – 0.60	0.25 – 0.75
11	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.30 – 0.70	0.23 – 0.63
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.27 – 0.67	0.38 – 0.75
12	ก่อนเผชิญประสบการณ์	0.27 – 0.77	0.25 – 0.88
	หลังเผชิญประสบการณ์	0.27 – 0.73	0.25 – 0.88

รายละเอียดของค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกแต่ละหน่วยประสบการณ์ (แสดงในภาคผนวก ก) และข้อใดที่ต่างจากเกณฑ์ดังกล่าวไม่ได้นำมาใช้

หลังจากวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อสอบตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยพิจารณาความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกที่ใกล้เคียงกัน คำถามในแนวเดียวกันมาเป็นข้อสอบคู่ขนาน จำนวน 60 ข้อ แบ่งเป็นข้อทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์หน่วยละ 10 ข้อ รวม 3 หน่วยประสบการณ์ เป็นจำนวน 30 ข้อ และข้อทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยละ 10 ข้อ รวม 3 หน่วยประสบการณ์ เป็นจำนวน 30 ข้อ รวมเป็นจำนวน 6 ฉบับ จากนั้นวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้ง ฉบับด้วยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) ผลการหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้ง 6 ฉบับ มีดังนี้

หน่วยประสบการณ์	ค่าความเที่ยง	
	แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10	0.82	0.60
หน่วยประสบการณ์ที่ 11	0.58	0.46
หน่วยประสบการณ์ที่ 12	0.43	0.48

ขั้นที่ 8 จัดทำแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์ โดยการพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์กับกลุ่มตัวอย่าง ในการสอนโดยใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ของแต่ละหน่วยประสบการณ์

2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ เป็นแบบสอบถามปลายปิด จำนวน 25 ข้อ แบบมาตรฐานค่า และ แบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ มีขั้นตอนการสร้าง 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 กำหนดสิ่งที่จะประเมิน ครอบคลุม แผนเผชิญประสบการณ์ บริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ภารกิจและงานที่ต้องปฏิบัติในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ รูปแบบการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นที่ 2 กำหนดรูปแบบที่จะใช้ เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตรฐานค่า (Rating scale) 5 ช่วงคะแนน คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และแบบสอบถามปลายเปิด

ขั้นที่ 3 ศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

ลำดับ	หัวข้อ	แหล่งค้นคว้า
1.	การสร้างแบบสอบถาม	กาญจนา วัฒนา (2545 : 175-179)
		สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2540 : 588 -600)

ขั้นที่ 4 สร้างแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตรฐานค่า จำนวน 25 ข้อคำถาม โดยจำแนกข้อคำถามได้ ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามปลายปิด มี 5 หัวเรื่อง จำนวน 25 ข้อคำถาม ดังนี้

- (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแผนเผชิญประสบการณ์ จำนวน 3 ข้อ
- (2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 4 ข้อ
- (3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับสื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์จำนวน 6 ข้อ
- (4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 4 ข้อ
- (5) ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จำนวน 8 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม จำนวน 1 ข้อ

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิและปรับปรุง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม ครอบคลุม

วัตถุประสงค์สิ่งที่จะประเมิน ความชัดเจนของข้อคำถาม และภาษาที่ใช้จากแบบประเมิน ผลการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิเห็นว่าแบบสอบถามความคิดเห็นมีคุณภาพอยู่ในระดับดี (แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามแสดงในภาคผนวก ข) และได้้นำแบบสอบถามความคิดเห็นมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้ (1) ข้อคำถามบางข้อในวัตถุประสงค์เดียวกัน สามารถรวมเป็นข้อเดียวกันได้ และ(2) ลักษณะของการเรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ แก้ไขเป็นรูปแบบการเรียนจากชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

ขั้นที่ 6 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ หลังจากผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไข

แบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะ เป็นที่ถูกต้องแล้ว จึงดำเนินการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ (แสดงในภาคผนวก ข) เพื่อนำมาสอบถามความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

3 การรวบรวมข้อมูล

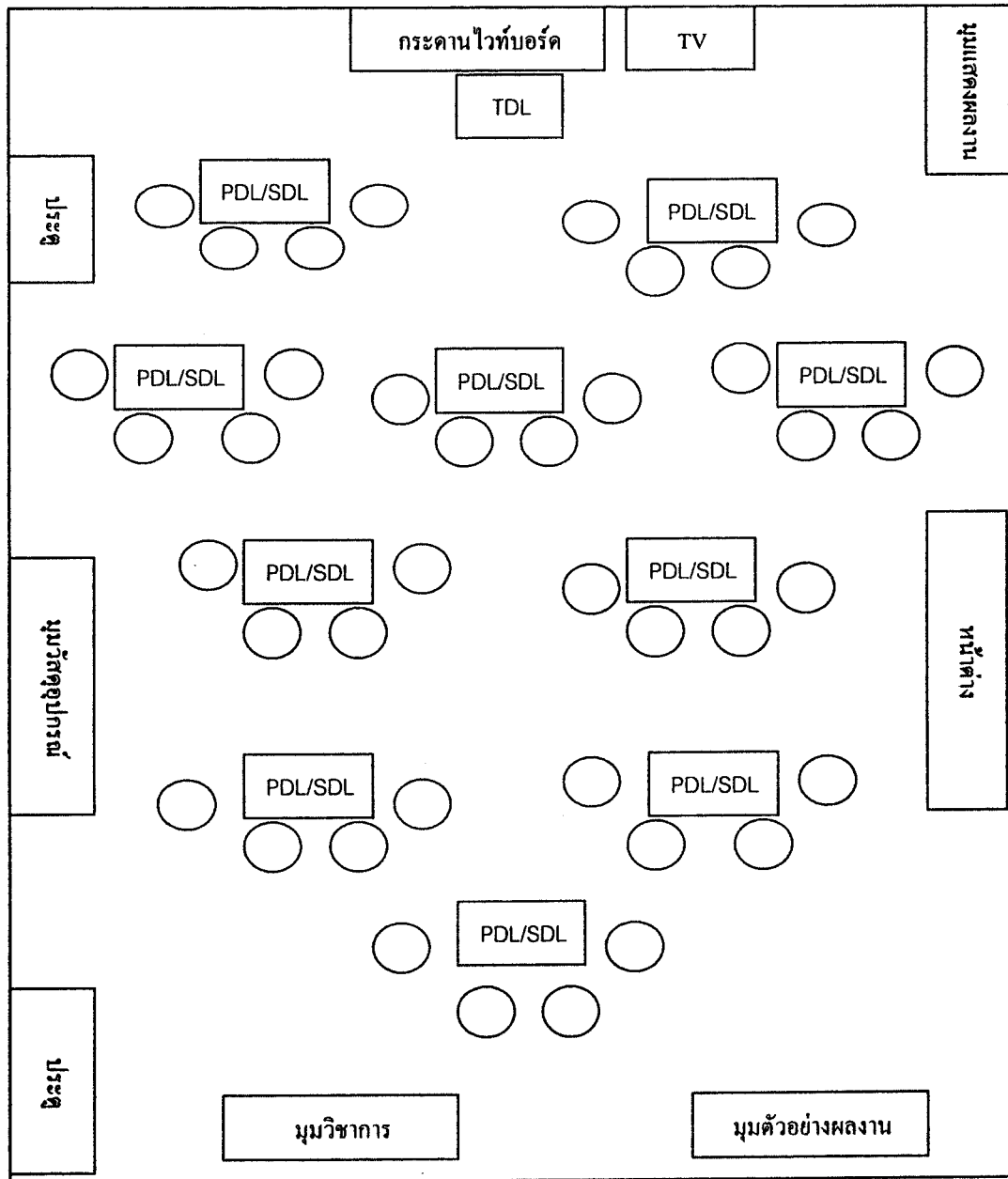
การรวบรวมข้อมูลในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ในการทดสอบประสิทธิภาพเบื้องต้นมี 3 ขั้นตอน คือ การทดลองแบบเดี่ยว การทดลองแบบกลุ่ม และการทดลองแบบภาคสนาม ทั้ง 3 ขั้นตอนมีการรวบรวมข้อมูลเหมือนกันที่ครอบคลุม (1) การเตรียมการก่อนการทดลองใช้ (2) วันเวลาในการทดลอง และ(3) ขั้นตอนการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเตรียมการก่อนการทดลองใช้ ครอบคลุม การเตรียมสถานที่ และ การเตรียมผู้ช่วยวิจัย

3.1.1 การเตรียมสถานที่ ได้จัดเตรียมสถานที่ตามแผนผังการจัดห้องโสตทัศนศึกษา และห้องเรียน ดังนี้

1.) ห้องเรียน

แผนผังการจัดชั้นเรียนแบบ PDL

หมายเหตุ

- TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
- SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
- หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
- หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

3.1.2 การเตรียมผู้ช่วยวิจัย ผู้ช่วยในการวิจัยครั้งนี้ มี จำนวน 1 คน ทำหน้าที่ช่วย สังเกต และประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มจากแบบประเมิน ผู้วิจัยได้อธิบายขั้นตอนการสอบแบบอิงประสพการณ์ให้แก่ผู้ช่วยวิจัยอย่างละเอียดก่อนใช้ชุดการสอบแบบอิงประสพการณ์

3.2 วัน เวลาในการทดสอบประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้นำชุดการสอบแบบอิงประสพการณ์ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายธรรมจันทร์ อำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ดังนี้

การทดสอบประสิทธิภาพ	วัน / เดือน / ปี	เวลา	จำนวนนักเรียน
การทดสอบแบบเดี่ยว	16, 23, 31 ก. ค. 50	13.00 – 16.00	3 คน
การทดสอบแบบกลุ่ม	6, 13, 20 ส.ค. 50	13.00 – 16.00	8 คน
การทดสอบแบบภาคสนาม	27 ส.ค.3, 10 ก.ย. 50	13.00 – 16.00	36 คน

3.3 ขั้นตอนการทดลองและการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการใช้ชุดการสอบแบบอิงประสพการณ์ ผู้วิจัยได้อธิบายขั้นตอนการสอบแบบอิงประสพการณ์ให้แก่ผู้ช่วยวิจัยก่อนการใช้ชุดการสอบแบบอิงประสพการณ์ โดยให้ผู้ช่วยวิจัยปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลอง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัย จากนั้นดำเนินการทดลองใช้ชุดการสอบแบบอิงประสพการณ์ 7 ขั้นตอนตามขั้นตอนการสอบแบบอิงประสพการณ์ ซึ่งผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนตลอดการทดลอง ตามขั้นตอนดังนี้

ลำดับ	ขั้นตอนการทดลอง	รายละเอียดของขั้นตอน	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสพการณ์	นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนการเผชิญประสพการณ์ เป็นแบบทดสอบปรนัย แบบเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ	เก็บรวบรวม กระดาษคำตอบ จากการทำ แบบทดสอบก่อน เผชิญ ประสพการณ์	การทดสอบค่าที
2.	ปฐมนิเทศ (โดยใช้มัลติมีเดีย)	หัวข้อปฐมนิเทศมีดังนี้ 2.1 แนะนำประสพการณ์หลักและ ประสพการณ์รอง 2.2 อธิบายวัตถุประสงค์ของประสพการณ์ 2.3 เสนอบริบทและสถานการณ์ 2.4 อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสพการณ์ ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้	-	-

ลำดับ	ขั้นตอนการทดลอง	รายละเอียดของขั้นตอน	การเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล
		2.5 อธิบายสื่อที่ใช้ในการเผชิญ ประสบการณ์ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย และตัวอย่างชิ้นงาน 2.6 อธิบายแนวทางการประเมินการเผชิญ ประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบหลัง เผชิญประสบการณ์ ปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม และการทำแบบฝึกหัด		
3.	เผชิญประสบการณ์ โดยใช้ประมวลสาระ และมัลติมีเดีย	นักเรียนเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและ งานที่กำหนดไว้ในแผนเผชิญประสบการณ์	เก็บรวบรวมข้อมูล จากแบบฝึกปฏิบัติ แบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม จากชิ้นงาน และแบบฝึกหัด	ค่าประสิทธิ ภาพ E ₁
4.	รายงาน ความก้าวหน้า	นักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละ ภารกิจที่ได้เผชิญประสบการณ์ให้ครูทราบ	-	-
5.	รายงานผลการเผชิญ ประสบการณ์	นักเรียนนำเสนอผลงานจากการเผชิญ ประสบการณ์	-	-
6.	สรุปผลการเผชิญ ประสบการณ์	นักเรียนและครูร่วมกันสรุปขั้นตอนการ เผชิญประสบการณ์	-	-
7.	ประเมินหลังเผชิญ ประสบการณ์	นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญ ประสบการณ์ แบบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 4 ตัวเลือกจำนวน 10 ข้อ	เก็บรวบรวม กระดาษคำตอบ จากแบบทดสอบ หลังเผชิญ ประสบการณ์	การทดสอบ ค่าที่ ค่าประสิทธิภาพ E ₂

3.3.1 การทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนโดยใช้
แบบสัมภาษณ์ (แสดงในภาคผนวก ช) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา
(รายละเอียดแสดงในบทที่ 4)

3.3.2 การทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่ม ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ เหมือนกับแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สัมภาษณ์ ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว(แสดงในภาคผนวก ข) แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (รายละเอียดแสดงในบทที่ 4)

3.3.3 การทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (แสดงในภาคผนวก ข) ให้กลุ่มทดลองตอบแบบสอบถาม และเก็บแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล 3 ประเด็น ดังนี้ (1) การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติ และงานที่กำหนดให้ทำ (2) การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่ แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ และ (3)การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ได้หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามเกณฑ์ 80 / 80 ที่กำหนดไว้ จากสูตร E_1 / E_2 (ชัยรงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และ สุดา สีนสกุล 2520 : 136 – 137)

$$E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำ

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำทุกชิ้น
รวมกัน

N คือ จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

N คือ จำนวนนักเรียน

ในกรณีที่การทดสอบประสิทธิภาพไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อาจอนุโลมให้มีความผิดพลาดได้ สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2.5 % หรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2.5%

4.2 การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

4.2.1 การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียน ของนักเรียนโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยการทดสอบค่าที (William Sealy Gosset และ David Wechsler อ้างใน Glass, Gene V. และ Hopkins, Kenneth D. , 1984:217-220 และ 240-242)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{(n-1)}}} \quad \text{เมื่อ } df = n - 1$$

เมื่อ t คือ อัตราส่วนวิกฤต

D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D$ คือ ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่

$\sum D^2$ คือ ผลรวมของ D แต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum D)^2$ คือ ผลรวมของ D ทั้งหมดยกกำลังสอง

n คือ จำนวนคู่ของคะแนน

4.3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน เกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.3.1 การหาค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมของคะแนนที่กำหนด

n คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสิทธิภาพ กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยตามแนวของ จอห์น ดับบลิว เบสท์ และ เจมส์ และ เจมส์ วี คาห์น (John W. Best and James V. Kahn) ดังนี้ (Best, John W. and Kahn, James V. 1986: 181-182)

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.50 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
3.50 – 4.49	เห็นด้วยมาก
2.50 – 3.49	เห็นด้วยปานกลาง
1.50 – 2.49	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.49	เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.3.2 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Lafferty, Peter and Rowe, Julain , 1995: 561-562)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ S.D. คือ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ คือ ผลรวมยกกำลังสองของคะแนนทุกจำนวน

$(\sum X)^2$ คือ ผลรวมของคะแนนทุกจำนวนยกกำลังสอง

n คือ จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์จากประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ตอนที่ 1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพ

1.1. ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพแบบเดี่ยว

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการทดลองแบบเดียวกับนักเรียน 3 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเก่ง จำนวน 1 คน ปานกลาง จำนวน 1 คน และอ่อน จำนวน 1 คน โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ผลดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10, 11 และ 12 จากการทดลองแบบเดี่ยว ($n = 3$)

หน่วยประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_1)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_2)	E_1 / E_2
10	74.57	76.60	74.57/76.60
11	73.75	76.60	73.75/76.60
12	74.16	76.60	74.16/76.60

จากตารางที่ 4.1 พบว่าประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วย
ประสบการณ์ที่ 10, 11 และ 12 จากการทดลองแบบเดี่ยวมีประสิทธิภาพ 74.57 / 76.60 , 73.75 /
76.60 และ 74.16 / 76.60 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 3 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น (แบบ
สัมภาษณ์แสดงในภาคผนวก ข) พบว่า ปัญหาของการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
มีดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 9, หน่วยประสบการณ์ที่ 10 พบว่า (1) นักเรียนทำแบบทดสอบเกิน
เวลาที่กำหนด และ(2) เสียงบรรยายมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์บางช่วงเร็วไป หน่วย
ประสบการณ์ที่ 11 พบว่า (1) เนื้อหาในประมวลสาระบางหัวเรื่องนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจ (2)
ภารกิจและงานมีปริมาณมาก นักเรียนปฏิบัติไม่ทันตามเวลาที่กำหนด (3) เสียงบรรยายมัลติมีเดีย
เผชิญประสบการณ์ บางช่วงเสียงเบาและไม่ชัดเจน และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 พบว่า (1) เนื้อหา
ในประมวลสาระนักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจ และ (2) ภาพประกอบในมัลติมีเดียบางภาพไม่ชัดเจน

หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว แล้วผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิง
ประสบการณ์มาปรับปรุงแก้ไขจากการสัมภาษณ์ ดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 (1) เพิ่มระยะเวลา
ในการทำแบบทดสอบจาก 5 นาที เป็น 10 นาที และ(2) ปรับปรุงเสียงบรรยายมัลติมีเดียเผชิญ
ประสบการณ์ให้ช้าลง หน่วยประสบการณ์ที่ 11 คือ (1) ปรับปรุงเนื้อหาในประมวลสาระให้อ่าน
เข้าใจง่าย (2) เพิ่มระยะเวลาในการปฏิบัติภารกิจและงาน และ(3) ปรับปรุงเสียงบรรยายมัลติมีเดีย
ให้ชัดเจนขึ้น และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 คือ (1) ปรับเนื้อหาในประมวลสาระให้อ่านง่ายขึ้น
และ(2) เปลี่ยนภาพประกอบในมัลติมีเดียใหม่ให้ชัดเจนขึ้น

ผู้วิจัยได้สังเกตนักเรียนจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ พบว่า
นักเรียนใช้เวลาในการอ่านประมวลสาระมาก และอ่านซ้ำหลายครั้ง ทำให้ปฏิบัติภารกิจและงาน
แต่ละหน่วยประสบการณ์ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด

หลังจากที่ได้ทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวแล้ว ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขจากการสังเกต
ดังนี้ผู้วิจัยชี้แจงวิธีการปฏิบัติภารกิจและงานแต่ละหน่วยประสบการณ์ให้นักเรียนเข้าใจก่อนลงมือ
ปฏิบัติ นอกจากนี้ ได้พิจารณาจากค่าตัวเลขประสิทธิภาพ คือ ผลลัพธ์ของคะแนนระหว่างเผชิญ
ประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 ได้ปรับภารกิจ และงานแบบฝึกหัดให้ง่ายขึ้น

1.2 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง
การป้องกันโรคติดต่อ จากการทดลองแบบกลุ่ม กับนักเรียนจำนวน 8 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการ
เรียนระดับเก่งจำนวน 2 คน ปานกลางจำนวน 4 คน และอ่อนจำนวน 2 คน โดยใช้สูตรการหา
ประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10,11 และ12 จากการทดลองแบบกลุ่ม (n = 8)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E ₁)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E ₂)	E ₁ / E ₂
10	77.50	78.70	77.50/78.70
11	76.40	77.50	76.40/77.50
12	77.81	78.70	77.81/78.70

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10,11และ12 จากการทดลองแบบกลุ่มมีประสิทธิภาพ 77.50 / 78.70, 76.40 / 77.50 และ 77.81 / 78.70 ตามลำดับ

ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนทั้ง 8 คน ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยใช้สัมภาษณ์ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว พบว่าปัญหาของการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 พบว่า (1) นักเรียนบางส่วนปฏิบัติการกิจและงานได้ไม่ทันตามเวลาที่กำหนด (2) เสียงบรรยายมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์เร็วเกินไป หน่วยประสบการณ์ที่ 11 พบว่า (1) เนื้อหาในประมวลสาระอ่านแล้วเข้าใจยาก และ(2)นักเรียนปฏิบัติการกิจและงานไม่ทันตามเวลาที่กำหนด และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 พบว่า (1) คำชี้แจงในแบบฝึกปฏิบัติบางตอนไม่ชัดเจน และ(2) ภาพประกอบมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ไม่ชัดเจน

หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มาปรับปรุงแก้ไขจากการสัมภาษณ์ ดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 คือ (1) เพิ่มเวลาในการปฏิบัติการกิจและงาน (2) ปรับปรุงเสียงบรรยายมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ให้ช้าลงและชัดเจนขึ้น หน่วยประสบการณ์ ที่ 11 คือ (1) ปรับการเขียนเนื้อหาในประมวลสาระให้อ่านเข้าใจง่าย และ(2) เพิ่มระยะเวลาในการปฏิบัติการกิจและงาน และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 คือ (1) เขียนคำชี้แจงในแบบฝึกปฏิบัติให้ชัดเจนและเข้าใจง่าย และ (2) เปลี่ยนภาพประกอบมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ให้ชัดเจนขึ้น

ผู้วิจัยได้สังเกตนักเรียนจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ พบว่านักเรียนบางคนไม่อ่านคำชี้แจงการปฏิบัติการกิจและงาน และไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนด

หลังจากทดสอบประสิทธิภาพแบบกลุ่มแล้ว ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขจากการสังเกต ดังนี้ ผู้วิจัยต้องชี้แจงขั้นตอนการปฏิบัติการกิจและงาน และชี้แจงวิธีการทำแบบฝึกปฏิบัติให้นักเรียน เข้าใจก่อนลงมือปฏิบัติในการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

1.3 ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม

ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ จากการทดลองแบบภาคสนาม กับนักเรียน จำนวน 36 คน เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนระดับเก่ง จำนวน 12 คน ปานกลาง จำนวน 15 คน และอ่อน จำนวน 9 คน โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ตามเกณฑ์ E_1 / E_2 ผลดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่

10 ,11 และ12 จากการทดลองภาคสนาม (n = 36)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนระหว่าง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_1)	คะแนนหลัง เผชิญประสบการณ์ ร้อยละ (E_2)	E_1 / E_2
10	80.10	82.20	80.10/82.20
11	79.44	81.10	79.44/81.10
12	79.47	82.20	79.47/82.20

ตารางที่ 4.3 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 ,11 และ12 จากการทดลองภาคสนาม มีประสิทธิภาพ 80.10 / 82.20 , 79.44 / 81.10 และ 79.47 / 82.20 ตามเกณฑ์ 80 / 80 ที่กำหนด

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน

การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ จากการทดลองแบบภาคสนาม จำนวน 36 คน โดยการทดสอบค่าที (t – dependent) ผลดังแสดงไว้ในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
จากการทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12 จากการทดลองภาคสนาม (n = 36)

หน่วย ประสบการณ์ที่	คะแนนเฉลี่ยก่อนเผชิญ ประสบการณ์		คะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญ ประสบการณ์		t-test
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
10	5.14	1.05	8.22	1.10	14.80*
11	5.61	1.20	8.11	1.21	11.97*
12	5.42	0.92	8.22	0.72	21.73*

* $p < .05$ $t (.05, df 35) = 1.697$

จากตารางที่ 4.4 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลัง
เผชิญประสบการณ์ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่
10 ,11 และ 12 จากการทดสอบประสิทธิภาพแบบภาคสนามแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 โดยนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญ
ประสบการณ์ทุกหน่วยประสบการณ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียน

การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 4.5

ตารางที่ 4.5 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
1. แผนเผชิญประสบการณ์			
1.1 ประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงานได้	4.50	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด
1.2 ภารกิจและงานช่วยให้นักเรียนทำงานได้	4.35	0.40	เห็นด้วยมาก
1.3 ภารกิจและงานเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด	4.38	0.61	เห็นด้วยมาก
2. บริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
2.1 มุมวิชาการช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	4.52	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด
2.2 มุมตัวอย่างผลงานช่วยให้นักเรียนได้แนวทางในการสร้างชิ้นงาน	4.46	0.62	เห็นด้วยมาก
2.3 มุมวัสดุอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกให้นักเรียนในการปฏิบัติงาน	4.33	0.62	เห็นด้วยมาก
2.4 มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิด ความภูมิใจในผลงานของตน	4.57	0.57	เห็นด้วยมาก
3. สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
3.1 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเผชิญประสบการณ์	4.55	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด
3.2 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามภารกิจและงานได้	4.53	0.53	เห็นด้วยมากที่สุด
3.3 ประมวลสาระช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	4.46	0.61	เห็นด้วยมาก
3.4 มัลติมีเดียปฐมนิเทศช่วยให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเผชิญประสบการณ์ดีขึ้น	4.52	0.59	เห็นด้วยมากที่สุด
3.5.1 มัลติมีเดียในการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	4.50	0.59	เห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
3. สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
3.5.2 มัลติมีเดียในการเผชิญประสบการณ์ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	4.53	0.54	เห็นด้วยมากที่สุด
3.5.3 มัลติมีเดียในการเผชิญประสบการณ์ เรื่องการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	4.41	0.55	เห็นด้วยมาก
3.6 แบบฝึกปฏิบัติช่วยนักเรียนปฏิบัติการกิจและงานได้ง่ายขึ้น	4.59	0.54	เห็นด้วยมากที่สุด
4.รูปแบบของการเรียนด้วยชุดการสอน แบบอิงประสบการณ์			
4.1 การเรียนจากครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติการกิจและงานได้	4.46	0.64	เห็นด้วยมาก
4.2 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	4.43	0.65	เห็นด้วยมาก
4.3 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	4.39	0.68	เห็นด้วยมาก
4.4 การเรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มขึ้น	4.52	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด
5.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
5.1 นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์	4.51	0.62	เห็นด้วยมากที่สุด
5.2 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการเลียนแบบธรรมชาติ	4.47	0.56	เห็นด้วยมาก
5.3 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนคิดเป็น	4.50	0.58	เห็นด้วยมากที่สุด
5.4 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	4.51	0.59	เห็นด้วยมากที่สุด
5.5 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนรู้จักการหาความรู้ด้วยตนเอง	4.55	0.56	เห็นด้วยมากที่สุด

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

รายการความคิดเห็น	\bar{X}	S.D.	แปลความหมาย
5.ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์			
5.6 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง			
	4.61	0.55	เห็นด้วยมากที่สุด
5.7 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม			
	4.45	0.65	เห็นด้วยมาก
5.8 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เป็นการทำงานโดยมุ่งให้นักเรียนทำได้มากกว่ามุ่งให้รู้			
	4.53	0.57	เห็นด้วยมากที่สุด
เฉลี่ยรวม (n = 36)	4.47	0.57	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ความคิดเห็นโดยภาพรวมของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.47$) ในรายชื่อ นักเรียนมีความคิดเห็นต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในระดับมากที่สุด 14 ข้อ จากข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเพียงข้อเดียว คือ การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ($\bar{X} = 4.61$)

นอกจากนี้ พบว่าในส่วนที่เหลืออีก 11 ข้อ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก เป็นแนวเดียวกัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ($\bar{X} = 4.48 - 4.33$)

ในส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ไม่มีผู้ให้ข้อมูล

บทที่ 5

รายละเอียดต้นแบบชิ้นงานชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีส่วนประกอบ ดังนี้

คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (สำหรับครู)

ภาคที่ 1 บทนำ

วัตถุประสงค์

คำอธิบายรายวิชา / หลักสูตร

การเตรียมตัวของครูและนักเรียน

บทบาทของครู / บทบาทของนักเรียน

แผนผังการจัดชั้นเรียน

สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ตารางเปรียบเทียบหน่วยประสบการณ์และหน่วยประสบการณ์

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

ภาคที่ 2 รายละเอียดประสบการณ์แต่ละหน่วยประสบการณ์ ประกอบด้วย

แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง

แบบเสนอภารกิจและงาน

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

แผนเผชิญประสบการณ์

แผนกำกับประสบการณ์

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตสื่อ

ชุดประสบการณ์ ประกอบด้วย ประมวลสาระ มัลติมีเดียที่ใช้ประกอบ

การเผชิญประสบการณ์ และมัลติมีเดียประกอบการปฐมนิเทศ

เครื่องมือประเมินประสบการณ์ ได้แก่ แบบประเมินชิ้นงาน และแบบประเมิน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน) ประกอบด้วย

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

เฉลยแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

แบบฝึกปฏิบัติ

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

ภาคที่ 1 บทนำ

คำนำ

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 3 หน่วยประสบการณ์ คือ (1) การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ (2) การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และ (3) การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ ในแต่ละหน่วยประสบการณ์มีขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ชุดนี้ ผ่านการทดสอบประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ผู้ผลิตหวังว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 นี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนสำหรับครูต่อไป

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร

สารบัญ

	หน้า
ภาคที่ 1 บทนำ	
วัตถุประสงค์.....	89
คำอธิบายรายวิชา / หลักสูตร.....	89
การเตรียมตัวของครูและนักเรียน.....	90
บทบาทของครู / บทบาทของนักเรียน.....	92
แผนผังการจัดชั้นเรียน.....	93
สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า.....	94
ตารางเปรียบเทียบหน่วยประสบการณ์และหน่วยประสบการณ์.....	95
แบบเสนอหน่วยประสบการณ์.....	96
ภาคที่ 2 คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ (สำหรับครู)	
หน่วยประสบการณ์ที่ 10	98
แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง.....	99
แบบเสนอภารกิจและงาน.....	100
แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	104
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 10.1.....	107
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	108
แผนกำกับประสบการณ์.....	111
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	112
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 10.2.....	113
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	114
แผนกำกับประสบการณ์.....	118
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	119
แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ	120
แผนผลิตมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์	122
แผนผลิตประมวลสาระ.....	124
บทมัลติมีเดีย.....	127
ประมวลสาระ.....	136
แบบประเมินชิ้นงาน.....	149
แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม.....	151
หน่วยประสบการณ์ที่ 11	152
แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง.....	153
แบบเสนอภารกิจและงาน.....	154

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	158
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.1	161
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	162
แผนกำกับประสบการณ์.....	165
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	166
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.2.....	167
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	168
แผนกำกับประสบการณ์.....	171
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	172
แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ	173
แผนผลิตมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์.....	175
แผนผลิตประมวลสาระ.....	177
บทมัลติมีเดีย.....	180
ประมวลสาระ.....	189
แบบประเมินชิ้นงาน.....	206
แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม.....	208
หน่วยประสบการณ์ที่ 12	209
แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง.....	210
แบบเสนอภารกิจและงาน.....	211
แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์.....	213
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 12.1	216
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	217
แผนกำกับประสบการณ์.....	220
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	221
แผนเผชิญประสบการณ์หลักที่ 12.2	222
รายละเอียดแผนเผชิญประสบการณ์.....	223
แผนกำกับประสบการณ์.....	226
เส้นทางการเรียนในการเผชิญประสบการณ์.....	227
แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ.....	228
แผนผลิตมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์.....	230
แผนผลิตประมวลสาระ.....	232

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทคัดย่อ.....	235
ประมวลสาระ.....	242
แบบประเมินชิ้นงาน.....	255
แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม.....	257
ภาคที่ 3 คู่มือเผชิญประสบการณ์ (สำหรับนักเรียน)	258
คู่มือเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10	
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์.....	263
แบบฝึกปฏิบัติที่ 10.1.....	265
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	270
แบบฝึกปฏิบัติที่ 10.2.....	273
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	278
แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์.....	281
เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์.....	283
คู่มือเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 11	
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์.....	284
แบบฝึกปฏิบัติที่ 11.1.....	286
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	289
แบบฝึกปฏิบัติที่ 11.2.....	295
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	300
แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์.....	304
เฉลยแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์.....	306
คู่มือเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 12	
แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์.....	307
แบบฝึกปฏิบัติที่ 12.1.....	309
เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	314
แบบฝึกปฏิบัติที่ 12.2.....	318
หน้าเฉลยแบบฝึกปฏิบัติ.....	323
แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์.....	326
เฉลยแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์.....	328

วัตถุประสงค์

วิชาสุขศึกษา เป็นวิชาที่เน้นให้นักเรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพ โดยมุ่งพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านสาระความรู้เกี่ยวกับสุขภาพจำเป็น ด้านการสร้างเจตคติ และค่านิยมที่ดี คุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในตนเอง การเคารพสิทธิของผู้อื่น และกฎกติกาของสังคม รวมทั้งด้านทักษะกระบวนการปฏิบัติในการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพที่ยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง
2. เพื่อให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน ใฝ่รู้ รักการอ่านและรักการค้นคว้า
3. เพื่อให้นักเรียนมีทักษะและกระบวนการ โดยเฉพาะทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
4. เพื่อให้นักเรียนรักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
5. เพื่อให้นักเรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำอธิบายรายวิชา

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อศึกษาถึงการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของทารก และวัยเด็ก เกณฑ์มาตรฐานการเจริญเติบโตการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการทางเพศ การเลือกคบเพื่อน สุขอนามัยทางเพศ ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และโรคเอดส์ สุขภาพสิ่งแวดล้อม โรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ การใช้ยา สิทธิของผู้บริโภค อาหารและโภชนาการ สุขภาพกายและสุขภาพจิต การจัดการกับอารมณ์ และความเครียด ปัจจัยและพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ และความปลอดภัย การสร้างเสริมความปลอดภัย และการเผชิญกับภัยอันตราย

การเตรียมตัวของครูและนักเรียน

การเตรียมตัวของครู

การเตรียมตัวของครู ประกอบด้วย การเตรียมตัวก่อนใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ขณะใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ และหลังใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

1. การเตรียมตัวก่อนใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

1.1 ครูควรศึกษาคู่่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์โดยละเอียด ซึ่งประกอบด้วย ศึกษาแผนการสอนแบบอิงประสบการณ์ แผนเผชิญประสบการณ์ แผนกำกับประสบการณ์ เส้นทางการเรียน แผนผังการจัดชั้นเรียน คู่มือเผชิญประสบการณ์ และประมวลสาระ

1.2 ครูจัดชั้นเรียน โดยดูจากแผนผังการจัดชั้นเรียน และจัดมุมต่าง ๆ ได้แก่ มุมวิชาการ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมผลงาน

1.3 ครูควรศึกษาประมวลสาระ มัลติมีเดียสำหรับเผชิญประสบการณ์ และคู่มือเผชิญประสบการณ์ และจัดเตรียมสื่อต่าง ๆ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

1.4 ครูต้องจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเผชิญประสบการณ์แต่ละประสบการณ์ให้ครบ เนื่องจากนักเรียนจะไม่เสียเวลาไปจัดหา ดังต่อไปนี้ กาวลาเท็กซ์ กระดาษสี กระดาษเอ 4 กระดาษกาว กรรไกร คินสอ ปากกาและไม้บรรทัด เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวนักเรียนมีอาจไม่มี หรือมีจำนวนไม่เพียงพอกับความ ต้องการ และเตรียมแบบประเมินสำหรับครูและผู้ช่วยสอน

1.5 ครูต้องตรวจสอบอุปกรณ์ต่อไปนี้ให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน ได้แก่ ปลั๊กไฟ เครื่องเล่นวีดี ทวี และลำโพง

2. ขณะใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

2.1 ครูควรชี้แจงผู้เรียนให้เข้าใจถึงวิธีการเรียนแบบอิงประสบการณ์

2.2 ครูควรดำเนินการสอนตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ 7 ขั้นตอน ดังนี้

1.) ประเมินก่อนการเผชิญประสบการณ์ ด้วยการทำแบบทดสอบเป็นการทดสอบผู้เรียนก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย เป็นข้อสอบปรนัยแบบคู่ขนาน ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

2.) ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ ด้วยการชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศเป็นการแนะนำประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง ที่นักเรียนต้องเผชิญ อธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ เสนอบริบทและสถานการณ์ อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจละงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และแนวทางการประเมิน

3.) เฝอชญประสพการณํจํานวน 2 ประสพการณํ เป็การเฝอชญประสพการณํ ตามขัันตอนของ การกัจและงานตามแผนเฝอชญประสพการณํ ประกอบดว้ การเรยันกับครุ (TDL) การเรยันกับเพ็อง (PDL) และการเรยันดว้ตนเอง (SDL)

การเรยันกับครุ (TDL) เป็การเรยันที่ครุเป็ผู้กํากับการเรยัน ได้แกํ การให้คํานะนําในการ ปฏิบัตังาน การสังเกดพดุคักรรณํกลุ่ม วัพาณํผลงาน สรุปลผลที่ให้ทําและการครวจแบบฝักหัด

การเรยันกับเพ็อง (PDL) เป็การเรยันที่เพ็องกํากับ ได้แกํ การร่วมนอมือกันคัันควําเนื่อหา การกําหนดรูปแบบของขัันงาน จัคหวําสคุดุปรณํ สร้งขัันงาน นําสเนอผลงานและประเมัณขัันงาน

การเรยันดว้ตนเอง (SDL) เป็การเรยันที่ให้นักรเรยันเรยันรู้ตามความสามารถของตนเอง โดยคํานัังถึความแตกดําระหวํางบุคคล ได้แกํ การอ่านประมวลสาระ การชมมัลดึมีเดยั การชมดว้อย่างขัันงาน การวัพาณํงาน และการทําแบบฝักหัด

4.) รายงานความกั้วหน้า โดยให้นักรเรยันรายงานความกั้วหน้าจากการกัจที่ได้เฝอชญ ประสพการณํให้ครุทราบ

5.) รายงานผลการเฝอชญประสพการณํ โดยนักรเรยันนําสเนอผลงานจากการเฝอชญประสพการณํ

6.) สรุปลผลการเฝอชญประสพการณํ ครุและนักรเรยันร่วมนกันสรุปลขัันตอนการเฝอชญ ประสพการณํ

7.) ประเมัณหลังเฝอชญประสพการณํ ดว้การทำแบบทคสอปลหลังเฝอชญประสพการณํ โดยใช้ แบบทคสอปลด้านทุทธิพิสัย เป็ขอสอปลปรนัยแบบคู้ขนานชนิดเล็อกคอปล 4 ดว้เล็อก จํานวน 10 ขอส

3. หลังใช้ชุดการสอนแบบองประสพการณํ

3.1 ครุต้องขั้เงงให้นักรเรยันเก็บวัสคุดุปรณํไว้ตามมุดคําง ๆ ให้เรยับร้อย และทําความสะอาด บรึเวณให้เรยับร้อย

3.2 ครุควรครวจสอปลส่วนประกอบของชุดการสอนแบบองประสพการณํทุกขััน ให้อยูัในสกาพที่ดี และจัคเก็บให้เรยับร้อย เช่น ประมวลสาระ มัลดึมีเดยัเฝอชญประสพการณํ คู้มอเฝอชญประสพการณํ และดว้อย่าง ขัันงาน

3.3 ครุควรเก็บกระดาศคําคอปลและคู้มอเฝอชญประสพการณํ แล้วยํานําครวจสอปลเพ็อวิเคราะห์ ข้อมุล

การเตรยัมดว้ของนักรเรยัน

การเตรยัมดว้ของนักรเรยันในการเรยันแบบเฝอชญประสพการณํ มี ดัังนี้

1. นักรเรยันต้องศักษาคู้มอเฝอชญประสพการณํ การกัจและงานอย่างละเอยัคก่อนการเฝอชญ ประสพการณํ

2. การเฝอชญประสพการณํในแต่ละการกัจและงาน ที่ให้นักรเรยันปฏิบัติเป็กลุ่ม แต่ละกลุ่ม ต้องกําหนดหัวหน้ากลุ่มเพ็อดูแลให้สมาชัคในกลุ่มคํานัณกัจกรรณํไปดว้ความเรยับร้อย สมาชัคในกลุ่มต้อง ร่วมนอมือกันทํางาน ร่วมนอมือกันรับคัคชอปล ร่วมนกันแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ไขปัญหาวั ที่อาจเก็ชัันในการเฝอชญ

ประสบการณ์ และยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ในชั้นเรียน และจากครู พร้อมทั้งจะปรับปรุงงานและพฤติกรรม ซึ่งขณะที่นักเรียนเผชิญประสบการณ์เป็นกลุ่มนี้ จะมีการประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่มเป็นรายบุคคลด้วย

3. ในการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ หลังเผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัดในแบบฝึกปฏิบัติ ให้นักเรียนทำอย่างตั้งใจ และทำอย่างเต็มความสามารถของตนเอง

บทบาทของครูและนักเรียน

บทบาทของครู

บทบาทของครูในการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีดังนี้

1. ครูต้องให้ความรู้กับนักเรียน ในกรณีที่นักเรียนอ่านเนื้อหาในประมวลสาระไม่เข้าใจ
2. ครูต้องให้คำแนะนำนักเรียน เมื่อนักเรียนประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการเผชิญประสบการณ์
3. ครูเป็นผู้กำกับนักเรียนในการเผชิญประสบการณ์ให้เป็นไปตามลำดับขั้น เช่น ให้อาสาสมัคร

ความก้าวหน้า รายงานผลการเผชิญประสบการณ์

4. ครูต้องวิพากษ์งาน ประเมินผลงานนักเรียน และบันทึกพฤติกรรมกรปฏิบัติงานกลุ่มในแบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

บทบาทนักเรียน

บทบาทของนักเรียนในการเรียนแบบเผชิญประสบการณ์ มีดังนี้

1. นักเรียนต้องศึกษาแผนเผชิญประสบการณ์ การกิจและงานอย่างละเอียดก่อนเผชิญประสบการณ์
2. การเผชิญประสบการณ์ในแต่ละภารกิจและงานกำหนดให้ปฏิบัติงานเป็นกลุ่ม โดยคัดเลือก

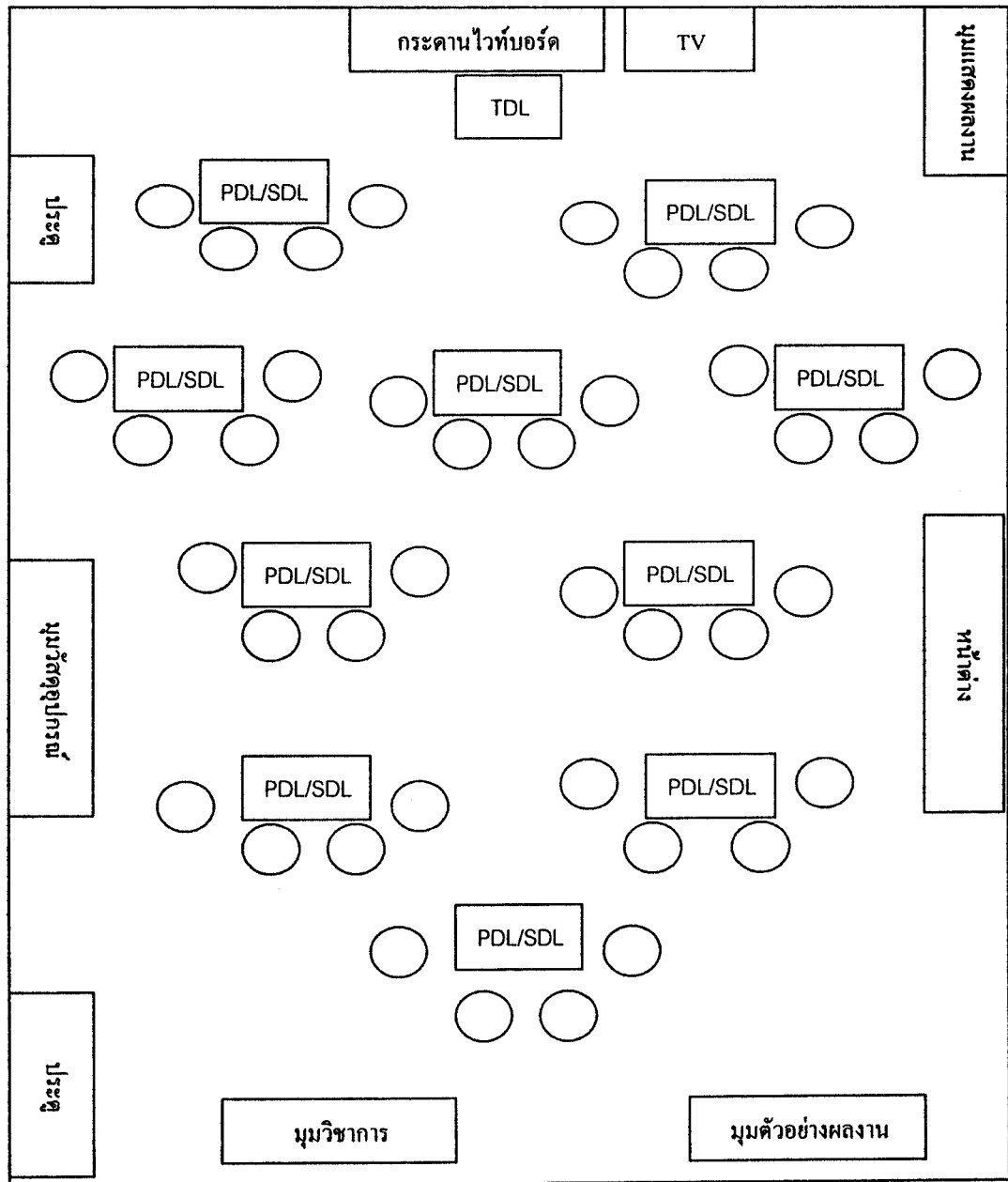
หัวหน้ากลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ดูแลให้การปฏิบัติภารกิจและงานของกลุ่มดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย สมาชิกในกลุ่มต้องร่วมมือกันทำงาน ร่วมกันรับผิดชอบ มีการแสดงความคิดเห็น ช่วยกันแก้ไขปัญหา ยอมรับคำแนะนำจากเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม ในชั้นเรียน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขงานและ พฤติกรรม กรณีที่พบปัญหาในการเผชิญประสบการณ์ หากแก้ปัญหาไม่ได้ จึงขอคำแนะนำจากครู และต้องบันทึกข้อมูลลงในแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงาน

3. นักเรียนต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ ที่ใช้ในการปฏิบัติภารกิจและงานกลุ่มทุกครั้ง เช่น ดินสอ ปากกา ยางลบ และไม้บรรทัด จากมุมวัสดุอุปกรณ์ หลังจากเสร็จสิ้นภารกิจและงานแล้วต้องนำมาเก็บที่เดิม

4. ในการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ และหลังเผชิญประสบการณ์ การปฏิบัติภารกิจและงานระหว่างเผชิญประสบการณ์ และแบบฝึกหัด นักเรียนต้องตั้งใจทำอย่างเต็มความสามารถของตน ไม่คุยกันหรือปรึกษาหารือกันขณะปฏิบัติภารกิจและงานนี้ และให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมกระดาษคำตอบส่งครู

1.) ห้องเรียน

แผนผังการจัดชั้นเรียนแบบ PDL

หมายเหตุ

- TDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับครู
- PDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนกับเพื่อน
- SDL หมายถึง การเผชิญประสบการณ์แบบเรียนด้วยตนเอง
- หมายถึง โต๊ะปฏิบัติงานที่จัดไว้เป็นกลุ่ม ๆ
- หมายถึง เก้าอี้นั่งปฏิบัติงานของสมาชิกในกลุ่ม

สิ่งที่ต้องเตรียมล่วงหน้า

ในการสอนแบบอิงประสบการณ์ ครูต้องจัดเตรียม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และกลุ่มของนักเรียนไว้ล่วงหน้า ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ ดังนี้

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ต้องจัดเตรียม วัสดุและอุปกรณ์ ดังนี้ คือ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ตัวอย่างแผนภูมิ เอกสารคำรา แบบฝึกปฏิบัติ กระดาษ เครื่องเขียน กรรไกร กาว และ สีเมจิก

ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายการณ์เกี่ยวกับการติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง ต้องจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ ดังนี้ คือ ประมวลสาระ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดีย สำหรับเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ เอกสารคำรา แบบฝึกปฏิบัติ บทความ ปลั๊กไฟ เครื่องเล่นซีดี ทีวี และลำโพง

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร ต้องจัดเตรียมวัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ดังนี้ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ประมวลสาระ เอกสารคำรา ตัวอย่างแผ่นพับ กระดาษ กรรไกร เครื่องเขียน และสีเมจิก

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศ เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ต้องจัดเตรียม วัสดุ และอุปกรณ์ ดังนี้ คือ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ประมวลสาระ ตัวอย่างป้ายนิเทศ เอกสารคำรา มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์) กระดาษ ลวดเขียนกระดาษ สีเมจิก กรรไกร กาวลาเท็กซ์ ปลั๊กไฟ ทีวี เครื่องเล่นซีดี และลำโพง

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ต้องจัดเตรียม วัสดุ และอุปกรณ์ ดังนี้ คือ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ประมวลสาระ ตัวอย่างแบบสอบถาม กระดาษ และเครื่องเขียน

ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ต้องจัดเตรียม วัสดุและอุปกรณ์ ดังนี้ คือ คู่มือเผชิญประสบการณ์ ประมวลสาระ มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ปลั๊กไฟ ทีวี เครื่องเล่นซีดี ลำโพง เอกสารคำรา กระดาษ รูปภาพ ลวดเขียนกระดาษ สี และเครื่องเขียน

ตารางเปรียบเทียบหน่วยเนื้อหาและหน่วยประสบการณ์
วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

รายชื่อหน่วยเนื้อหา	รายชื่อหน่วยประสบการณ์
1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและ พัฒนาการของมนุษย์ 2. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น 3. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยเด็ก	1. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและ พัฒนาการของมนุษย์ 2. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและ พัฒนาการของทารก 3. การเขียนแผนภูมิแสดงการเจริญเติบโตและ พัฒนาการของเด็ก
4. เข้าใจชีวิต 5. วัยรุ่นกับการเปลี่ยนแปลง 6. อนามัยเจริญพันธุ์และการดูแล	4. การเขียนแนวทางปฏิบัติการดำเนินชีวิต 5. การเขียนแผนผังการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น แต่ละช่วงอายุ 6. การดูแลอนามัยส่วนตัว
7. ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย 8. การออกกำลังกายและการพักผ่อน 9. การทดสอบสมรรถภาพทางกาย	7. การเคลื่อนไหวส่วนต่างๆของ ร่างกาย 8. การปฏิบัติการออกกำลังกายและพักผ่อน 9. การทดสอบสมรรถภาพร่างกาย
10. ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ 11. โรคติดต่อที่ควรรู้ 12. การป้องกันโรคติดต่อ	10. การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ 11. การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ 12. การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ
13. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน 14. การเสริมสร้างความปลอดภัย 15. แหล่งขอความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์ ไม่ปลอดภัย	13. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน 14. การปฏิบัติการสร้างความปลอดภัย 15. การประชาสัมพันธ์วิธีป้องกันเหตุการณ์ที่ ไม่ปลอดภัย

แบบเสนอหน่วยประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

หน่วย ประสบการณ์ที่	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
10 การวิเคราะห์การ แพร่กระจายของ โรคติดต่อ	10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของ เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของ เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 10.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรค ที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
	10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับ การติดต่อและการแพร่กระจายของ โรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ 10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อ และการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้าน เมืองทอง
11 การประชาสัมพันธ์ ประเภทของ โรคติดต่อ	11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้ เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดิน หายใจและระบบทางเดินอาหาร	11.1.1 การเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร 11.1.2 การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
	11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	11.2.1 การเตรียมการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ 11.2.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์
12 การปฏิบัติการ เพื่อการป้องกัน โรคติดต่อ	12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจาก การเป็นโรคติดต่อ	12.1.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล 12.1.2 การดำเนินการสำรวจ ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
	12.2 การจัดทำคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ	12.2.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ 12.2.2 การดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ภาคที่ 2

คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 10
การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

หน่วยประสบการณ์ที่ 10	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
การวิเคราะห์การ แพร่กระจายของโรคติดต่อ	10.1 การจัดทำแผนภูมิ ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้ เกิดโรคติดต่อ	10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภท ของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 10.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อ โรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
	10.2 การวิเคราะห์รายกรณี เกี่ยวกับการติดต่อและการ แพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ 10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อ และการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้าน เมืองทอง

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 10.1.1	ภารกิจ	งาน
การเตรียมการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1. ศึกษาเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 คู่มืออย่างการจัดทำแผนภูมิ
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	2.1 แบ่งนักเรียน กลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่จะทำแผนภูมิ 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อจากห้องสมุด หรือนุมวิชาการ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป
	3. ออกแบบแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	3.1 กำหนดรูปแบบของแผนภูมิ 3.2 กำหนดขนาดของแผนภูมิ 3.3 เขียนร่างข้อความในแผนภูมิ 3.4 กำหนดตำแหน่งของข้อความ
	4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	4.1 จัดหากระดาษแข็งหรือฟิวเจอร์บอร์ด 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครื่องเขียน 4.4 จัดหาเวลาเท็กหรือกระดาษกาว 4.5 จัดหาสีเมจิก

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสภารงค์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสภารงค์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสภารงค์รองที่ 10.1.2	ภารกิจ	งาน
การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1.1 ตัดกระดาษหรือฟิวเจอร์บอร์ดตามรูปแบบแผนภูมิ 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดในแผนภูมิ 1.3 ติดข้อความลงในแผนภูมิ 1.4 ตกแต่งแผนภูมิให้สวยงาม
	2. นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	2.1 แต่ละกลุ่มจัดเตรียมแผนภูมิที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงาม 2.4 นำแผนภูมิไปติดที่มุมแสดงผลงาน 2.5 วิพากษ์ 2.6 สรุป 2.7 ทำแบบฝึกหัด

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจาย

ของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รองที่ 10.2.1	ภารกิจ	งาน
การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ	1. ศึกษาเรื่องโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องการติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ	2.1 แบ่งนักเรียน กลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า คือ แหล่งที่มาของเชื้อโรค การติดต่อของเชื้อโรค และการแพร่กระจายของเชื้อโรค 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อจากห้องสมุด หรือนิตยสารวิชาการ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสมการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสมการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสมการณ์รองที่ 10.2.2	ภารกิจ	งาน
การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	1. ศึกษาบทความ	1.1 อ่านบทความเรื่อง โรคติดต่อที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านเมืองทอง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ
	2. วิเคราะห์บทความ	2.1 แบ่งนักเรียน กลุ่มละ 4 คน 2.2 วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง ในหัวข้อ แหล่งที่มาของเชื้อโรค การติดต่อของเชื้อโรคและการแพร่กระจายของเชื้อโรค 2.3 สรุปข้อมูลการวิเคราะห์ลงในกระดาษ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้อง
	3. นำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์การติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	3.1 แต่ละกลุ่มจัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ 3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3.3 นำเสนอข้อมูล 3.4 วิพากษ์ 3.5 สรุป 3.6 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10

เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก

ประสบการณ์รอง

10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรค
ที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับ
ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

10.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภท
ของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

10.2 การวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับการติดต่อ
และการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ

10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่าง

ณ หมู่บ้านเมืองทอง

การติดต่อและการแพร่กระจายของ

โรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

วัตถุประสงค์

1. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์ “การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ”
แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำแผนภูมิและดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิด
โรคติดต่อได้ถูกต้อง

2. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์ “การวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจาย
ของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง” แล้ว นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และดำเนินการวิเคราะห์
กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ นักเรียนประกอบ
กิจกรรม 2 อย่าง ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ
(2) การวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง โดยใช้เวลา
ในการประกอบกิจกรรม จำนวน 3 ชั่วโมง ในการศึกษาการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิด
โรคติดต่อ ต้องเตรียมอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และสีเมจิก

ในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อและการวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับ
การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองใช้ห้องเรียน เป็นสถานที่เผชิญประสบการณ์

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมชน รักสุขภาพ ของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจาก
ประธานชุมชน ให้ทำการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ โดยในการจัดทำต้องจัดทำแผนภูมิประเภทของ

เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อและวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง ซึ่งนักเรียนจะต้องเตรียมการจัดทำแผนภูมิและดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย แบบเลือกตอบจำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ เป็นการชี้แจงวัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท / สถานการณ์ ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ (การกิจ / งาน) สื่อ และเครื่องมือประเมิน

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้มีดังนี้ (1) นักเรียนสามารถออกแบบแผนภูมิและกำหนดหัวข้อในแผนภูมิในการเตรียมการจัดทำแผนภูมิเพื่อจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง (2) นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อเพื่อดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองได้ถูกต้อง

ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ 2 ประสบการณ์ คือ (1) การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ (2) การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

บริบทในการเผชิญประสบการณ์ คือห้องเรียน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง (180 นาที) สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียมคือ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และ สีเมจิก

สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากทางชุมนุม ให้วิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ภารกิจ ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ออกแบบแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ จัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ศึกษาเรื่องโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ศึกษาบทความ เรื่อง "โรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง" วิเคราะห์บทความ และนำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ตัวอย่างแผนภูมิ และเอกสารคำราที่เกี่ยวข้อ

การประเมิน จากการทำแบบทดสอบ สังเกตพฤติกรรม ผลงาน และการทำแบบฝึกหัด

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์ เป็นขั้นที่นักเรียนเผชิญประสบการณ์ เพื่อแสวงหาความรู้ และความชำนาญ ในประสบการณ์นี้ นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ 2 ประสบการณ์ คือ (1) การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ในภารกิจนี้ นักเรียนจะต้องมี การเตรียมการในการจัดทำแผนภูมิ และดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ (2) การวิเคราะห์รายกรณี

เกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง สำหรับกิจกรรมนี้นักเรียนจะต้องศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ และทำภารกิจและงานในระยะหนึ่งแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าหลังจากศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ หลังชมมัลติมีเดีย เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์หลักแต่ละประสบการณ์แล้ว นักเรียนรายงานผลการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ การวิเคราะห์กรณีเกี่ยวกับการติดต่อ และการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ สรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน
2. มัลติมีเดีย	2. ห้องเรียน และมุมวิชาการ
3. ตัวอย่างแผนภูมิ	3. ห้องโสตทัศนศึกษา และห้องเรียน
4. เอกสารคำราที่เกี่ยวข้อ	4. มุมตัวอย่างผลงาน
	5. ห้องเรียน และมุมวัสดุอุปกรณ์
	6. ห้องเรียน และมุมวิชาการ

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังการเผชิญประสบการณ์
2. จากงานที่กำหนดให้ คือ แผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ การวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองจากบทความ
3. จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสพการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสพการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เวลา 90 นาที

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ “ แล้ว นักเรียนสามารถ ออกแบบและกำหนดหัวข้อในแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ “ แล้ว นักเรียนสามารถจัดทำแผนภูมิโดยเขียนประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดตอลงในแผนภูมิได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนภูมิประเภทอื่น ๆ ต่อไป

ข. บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษา เรื่องการเตรียมการจัดทำแผนภูมิและการดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ที่ห้องเรียน มุมวิชาการ แล้วรวบรวมข้อมูลและออกแบบแผนภูมิเพื่อจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ นักเรียนต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ดังนี้ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และสีเมจิก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ ของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ใ้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้จัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เนื่องในโอกาสวันรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาจัดทำ ซึ่งนักเรียนต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ (1) ศึกษาประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อจากประมวลสาระ (2) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ (3) ออกแบบแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และ(4) นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	ถึงอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1. ศึกษาเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ดูตัวอย่างการจัดทำแผนภูมิ	SDL SDL SDL	ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่างผลงาน	ประมวลสาระเรื่องความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ		การบันทึกสาระสำคัญ
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	2.1 แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่จะทำแผนภูมิ 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่ห้องสมุด และ มุมวิชาการ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน มุมวิชาการ ห้องเรียน	เอกสารตำรา		

รายละเอียดการแก้ปัญหาประสพการณ์
หน่วยประสพการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสพการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสพการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	3. ออกแบบแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	3.1 กำหนดรูปแบบของแผนภูมิ 3.2 กำหนดขนาดของแผนภูมิ 3.3 เขียนร่างข้อความในแผนภูมิ 3.4 กำหนดตำแหน่งของข้อความในแผนภูมิ	PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน			จากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
	4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	4.1 จัดหากระดาษแข็ง หรือฟิวเจอร์บอร์ด 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครื่องเขียน 4.4 จัดหาภาวลาเท็กซ์ หรือกระดาษขาว 4.5 จัดหาสีเมจิก	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน มุมวัสดุอุปกรณ์			

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	1.1 ตัดกระดาษแข็ง หรือฟิวเจอร์บอร์ดตามรูปแบบแผนภูมิ 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดลงในแผนภูมิ 1.3 ติดข้อความลงในแผนภูมิ 1.4 ตกแต่งแผนภูมิให้สวยงาม	PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน		กรรไกร กาวลาเท็ก สีเมจิก	จากการสังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
	2. นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ	2.1 จัดเตรียมแผนภูมิที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้อง และความสวยงามของแผนภูมิ 2.3 นำแผนภูมิไปติดที่มุมแสดงผลงาน 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด	PDL PDL PDL SDL/TDL SDL/TDL SDL		ห้องเรียน มุมแสดงผลงาน			จากผลงาน การจัดทำ แผนภูมิ ตรวจ แบบฝึกหัด

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

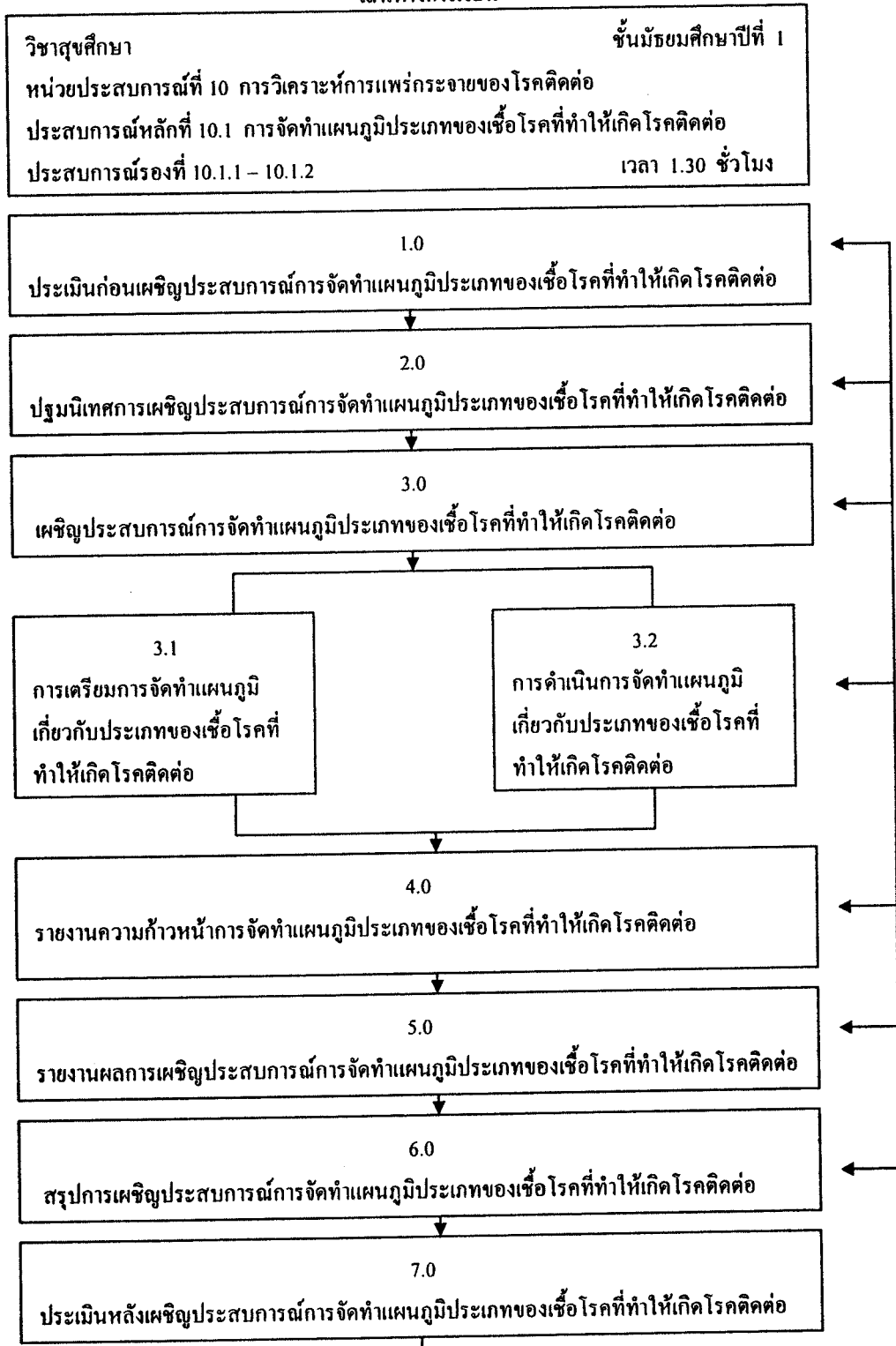
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ผู้สอน นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนนักเรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับที่	กิจกรรม / การกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
2.	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	ห้องโสตฯ	5
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับ ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิด โรคติดต่อ 3.2 การดำเนินการจัดทำแผนภูมิ ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิด โรคติดต่อ	ประมวลสาระ เรื่อง ประเภทของเชื้อโรคที่ ทำให้เกิดโรคติดต่อ ตัวอย่างแผนภูมิ	ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่าง ผลงาน	55
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-

เส้นทางการเรียน

แผนเผชิญประสบการณื

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณืที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณืหลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ณ หมู่บ้านเมืองทอง

เวลา 90 นาที

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณื “ การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มาของเชื้อโรค การติดต่อและการแพร่กระจายของเชื้อโรคได้ถูกต้อง
2. หลังจากเผชิญประสบการณื “ การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง ” แล้ว นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองได้ถูกต้อง

ประสบการณืและบริบท

ก. ประสบการณืที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และการดำเนินการวิเคราะห์รายกรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์เกี่ยวกับโรคอื่น ๆ ได้

บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อแล้วรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา การติดต่อและการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ที่ห้องเรียน มุมวิชาการ และศึกษาบทความเรื่องโรคติดต่อที่เกิดในหมู่บ้านเมืองทอง แล้ววิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ นักเรียนต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดังต่อไปนี้ เครื่องเขียน และกระดาษ

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพโรงเรียนสายธรรมจันทร ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้ทำการวิเคราะห์บทความเกี่ยวกับสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ ในหมู่บ้านเมืองทอง โดยรูปแบบการเผชิญประสบการณืเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาวิเคราะห์ ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องโรคติดต่อ และชมมัลติมีเดีย เรื่อง การติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ (2) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ (3) วิเคราะห์บทความ และ (4) นำเสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ	1. ศึกษาเรื่อง การติดต่อและ การแพร่กระจายของโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญของ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ 1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ	SDL SDL SDL	การติดต่อและ การแพร่กระจายของโรคติดต่อ	ห้องเรียน นุมาวิชาการ	ประมวลสาระเรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ มัลติมีเดีย เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ 5 นาที	ความสะดวก	การบันทึก สาระสำคัญ

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับกรณีติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ	2.1 แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่ศึกษาค้นคว้า คือ (1) แหล่งที่มาของเชื้อโรค (2) การติดต่อของเชื้อโรค และ (3) การแพร่กระจายของเชื้อโรค 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป	PDL PDL PDL PDL PDL	ข้อมูล	ห้องเรียน มุมวิชาการ	เอกสารตำรา		จากการสังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์รายการณีการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	1. ศึกษา บทความ	1.1 อ่านบทความเรื่องโรคติดต่อที่เกิดขึ้น หมู่บ้านเมืองทอง 1.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL SDL		ห้องเรียน	บทความเรื่อง โรคติดต่อที่เกิดขึ้น ในหมู่บ้านเมือง ทอง		
	2. วิเคราะห์ บทความ	2.1 แบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน 2.2 อ่านบทความเรื่อง การติดต่อและการ แพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมือง ทอง 2.3 วิเคราะห์สาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ ในหมู่บ้านเมืองทอง 2.3 สรุปข้อมูลการวิเคราะห์ลงในกระดาษ 2.4 ตรวจสอบความถูกต้อง	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน	บทความ		สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
ประสบการณ์ที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ	3. นำเสนอข้อมูลการวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	3.1 จัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ 3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 3.3 นำเสนอข้อมูล 3.4 วิพากษ์ 3.5 สรุป 3.6 ทำแบบฝึกหัด	PDL PDL PDL SDL/TDL SDL/TDL SDL		ห้องเรียน			จากการนำเสนอผลงานและตรวจแบบฝึกหัด

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

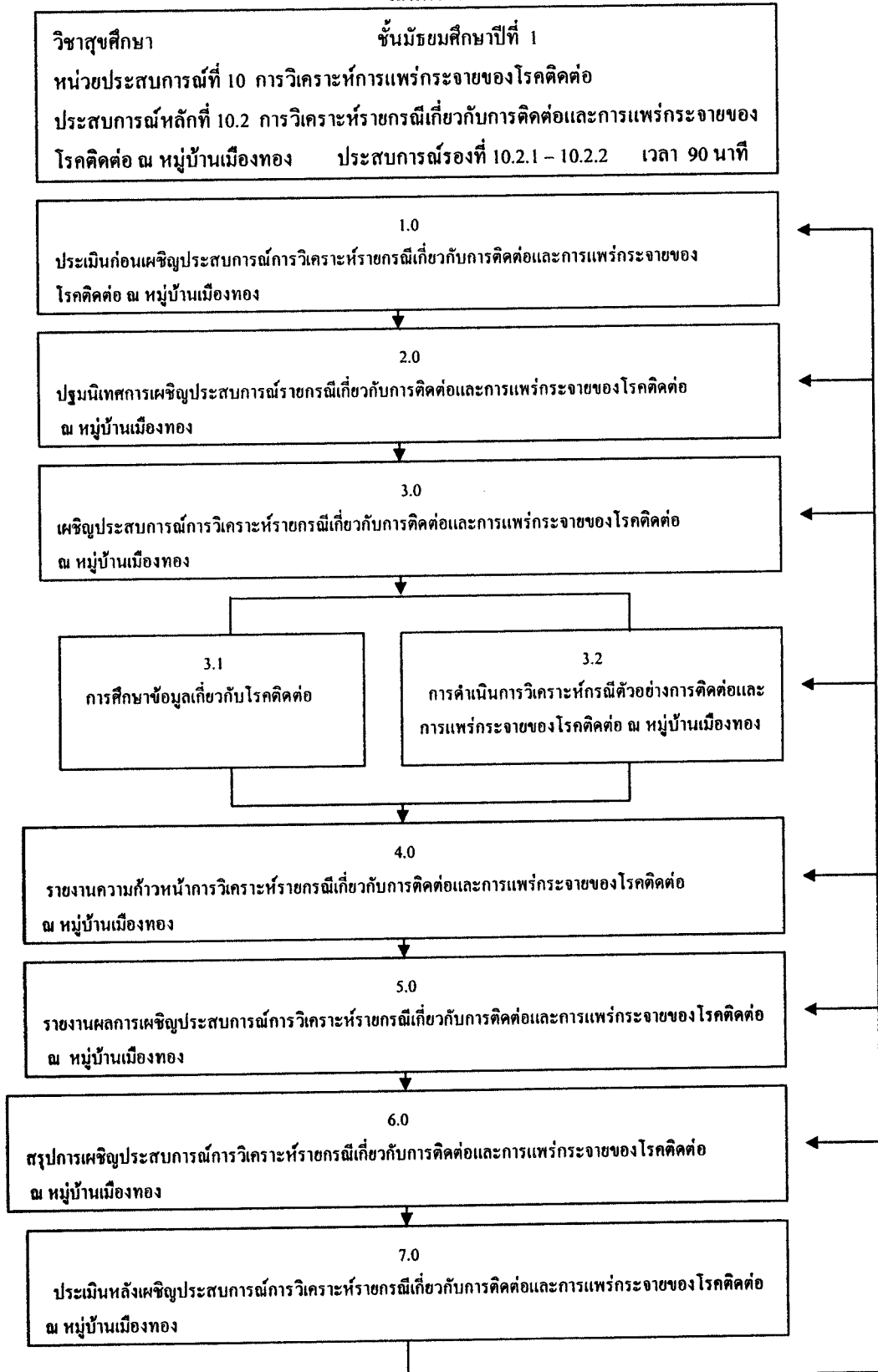
ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ผู้สอน นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนผู้เรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับที่	กิจกรรม /ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-
2.	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	ห้องโสตฯ	-
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ 3.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง	ประมวลสาระ เรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อ บทความ เรื่องโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง	ห้องเรียน มุมวิชาการ	60
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

วิชาสุขศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ	
ประสบการณ์หลักที่ 10.1 – 10.2	เวลา 5 นาที

ประเภทสื่อ : มัลติมีเดีย มืออยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศแล้วการเผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ ประสบการณ์ที่คาดหวัง บริษัท / สถานการณ์ การกิจ / งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมินได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 10 เรื่อง การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ แบ่งออกเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำแผนภูมิและดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง (2) ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อและดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองได้ถูกต้อง บริษัท ได้แก่ ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมชนรักสุขภาพ ได้รับมอบหมายของประธานชุมชนให้ทำการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ นักเรียนต้องจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อและดำเนินการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจ และงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ตัวอย่างชิ้นงาน และคู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ชิ้นงานที่สร้าง และแบบฝึกหัด

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2541) “ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ในเอกสาร

การสอนชุดวิชาประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 7 หน้า 228

นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต
ครอบคลุม (1) การวางแผนการผลิต (2) การเตรียมการผลิต (3) การดำเนินการผลิต
และ(4) การประเมินการผลิต

1. การวางแผนการผลิต

- 1.1 กำหนดข้อความที่จะปฐมนิเทศ ได้แก่ วัตถุประสงค์ ประสบการณ์ บริบท/
สถานการณ์ ขั้นตอนการหาประสบการณ์ (ภารกิจและงาน) สื่อ / เครื่องมือ และการประเมิน
- 1.2 กำหนดหัวข้อและข้อความบนกระดาษ
- 1.3 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. การเตรียมการผลิต

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย ผู้บันทึกภาพ และผู้บันทึกเสียง
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม เครื่อง
คอมพิวเตอร์ ไมโครโฟน กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ

3. การดำเนินการผลิต

- 3.1 เขียนแผนผังรายการ
- 3.2 เขียนแผนการสอน
- 3.3 เขียนบทมัลติมีเดีย
- 3.4 ตรวจสอบและแก้ไขบทมัลติมีเดีย
- 3.5 ถ่ายภาพตามบทมัลติมีเดีย
- 3.6 บันทึกเสียงในโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ
- 3.7 ผสมเสียงและภาพในโปรแกรมแพเวอร์พอยท์
- 3.8 ตรวจสอบตัวละครของข้อความและความชัดเจนของภาพและเสียง

4. การประเมินการผลิต

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยี ในส่วนที่
เกี่ยวกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ (2) ตัวอักษร หรือข้อความ
ได้แก่ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดลำดับของข้อความ และความเหมาะสมของ
สีของตัวอักษรกับพื้นหลัง (3) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความ
ชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ (4) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาการ
บรรยายน่าสนใจ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 3 คน
3. วัสดุการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง และแผ่นซีดีรอม
4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล

ไมโครโฟน และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แผนผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ

วิชาศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 10	การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.2	การวิเคราะห์เกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง
ประสบการณ์ร่องที่ 10.2.1 – 10.2.2	เวลา 4 นาที

ประเภทสื่อ : มัลติมีเดีย [] มีอยู่แล้ว [✓] ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้วนักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มาและการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง
2. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้วนักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทองได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การถ่ายทอดหรือการติดต่อของเชื้อโรค สามารถถ่ายทอดเข้าสู่ร่างกายได้ 2 ทาง คือ ทางตรงและ ทางอ้อม เชื้อโรคสามารถเข้าสู่ร่างกายได้ ทางผิวหนังที่มีบาดแผล ทางระบบทางเดินหายใจ โดยการหายใจรับเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในอากาศ ทางระบบทางเดินอาหาร โดยการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรคเข้าไปทางเยื่อบุต่าง ๆ และทางเพศสัมพันธ์ การแพร่กระจายของโรคติดต่อ แพร่กระจายได้ 3 ทาง คือ (1) แพร่กระจายจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง (2) การแพร่กระจายโดยอาศัยพาหะช่วย และ (3) การแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) สารความรู้.... กับกรมควบคุมโรคติดต่อ หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์

ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

ศุภมิตร ชุณหสวัณวิวัฒน์ และ อริฐา ศรีอรุณ (2544) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ โรคติดต่อ และ

โรคไม่ติดต่อ” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 1

หน้า 4 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) การวางแผนการผลิต (2) การเตรียมการผลิต (3) การดำเนินการผลิต และ(4) การประเมิน

1. การวางแผนการผลิต

- 1.1 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับที่จะนำเสนอ
- 1.2 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ
- 1.3 ร่างข้อความบนกระดาษ
- 1.4 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างมัลติมีเดีย

2. การเตรียมการผลิต

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง และผู้บันทึกภาพ
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม เครื่อง

คอมพิวเตอร์ ไมโครโฟน กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ

3. การดำเนินการผลิต

- 3.1 เขียนแผนผังรายการ
- 3.2 เขียนบทมัลติมีเดีย
- 3.3 ตรวจสอบและแก้ไขบทมัลติมีเดีย
- 3.4 ถ่ายภาพตามบทมัลติมีเดีย
- 3.5 พิมพ์ข้อความและลำดับภาพลงใน โปรแกรมพาวเวอร์พอยท์
- 3.6 บันทึกเสียงในโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ
- 3.7 ผสมเสียงและภาพในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์
- 3.8 ตรวจสอบตัวสะกดข้อความและความชัดเจนของภาพและเสียง

4. การประเมินการผลิต

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้อง (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ (2) ตัวอักษร หรือข้อความ ได้แก่ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดลำดับของข้อความ และความเหมาะสมของสีในตัวอักษรกับพื้นหลัง (3) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความชัดเจนของภาพ ความชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ(4) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาการบรรยายน่าสนใจ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 3 คน
3. วัสดุการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง และแผ่นซีดีรอม
4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล

ไมโครโฟน และโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ

แผนผลิตประมวลสาระ
วิชาสุศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หน่วยประสภการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ประสภการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประเภทสื่อ ประมวลสาระ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษา เรื่อง “ความหมายและประเภทของเชื้อ โรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโรคติดต่อได้ถูกต้อง
 2. หลังจากศึกษา เรื่อง “ความหมายและประเภทของเชื้อ โรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของเชื้อ โรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง
 3. หลังจากศึกษา เรื่อง “ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มาของโรคติดต่อได้ถูกต้อง
 4. หลังจากศึกษา เรื่อง “ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายวิธีที่เชื้อโรคติดต่อเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง
 5. หลังจากศึกษา เรื่อง “ การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง
- สรุปเนื้อหา

โรคติดต่อ คือโรคที่เกิดจากเชื้อโรค หรือพิษของเชื้อโรค ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่คน หรือสัตว์ได้ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อสามารถ แบ่งเป็นประเภทได้ 5 ประเภท คือแบคทีเรีย ไวรัส ริกเกตเซีย เชื้อรา และปรสิต เชื้อโรค ที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมาจากคน สัตว์และสิ่งแวดล้อม วิธีการติดต่อ ของเชื้อโรค มี 2 วิธี คือการติดต่อโดยทางตรง และการติดต่อโดยทางอ้อม การแพร่กระจาย ของโรคติดต่อ สามารถแพร่กระจายจากคนหนึ่ง ไปสู่อีกคนหนึ่ง แพร่กระจายโดยอาศัย พาหะร่วมกัน และแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “ สารน่ารู้ กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์

เดลินิวส์ ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

- โกวิท ประวาลพุกฤษ์ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ วิชาสุขศึกษา ม. 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
 บุญรับ ศักดิ์มณี และคณะ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- ปรีชา ไวยโกลา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
 พลศึกษาสัมพันธ์มาตรฐาน สุขศึกษา ม. 1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
 ฝ่ายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา
 ม. 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระ
 การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษา ม. 1 ช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
 อักษรเจริญทัศน์
- รัชนี ขวัญบุญจัน และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษา
 และ พลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
 สุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชา
 โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน้าที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
 สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- http://www.gd-1.com/w_cold.html วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html>
 วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.wsnhosting.com/panpup/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อมีขั้นตอนการผลิต
 ครอบคลุม (1) ขั้นตอนการวางแผน (2) ขั้นตอนเตรียมการ (3) ขั้นตอนดำเนินการ และ (4) ขั้นตอนประเมิน

1. ขั้นวางแผน

1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนด้านอายุ ความรู้ และความสนใจของผู้เรียน
 เกี่ยวกับโรคติดต่อ

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม
 พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือ และตำรา เกี่ยวกับโรคติดต่อมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. ชั้นเตรียมการผลิต

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่พิมพ์

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ เครื่องเย็บกระดาษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. ชั้นดำเนินการผลิต

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบแผนภูมิ ประกอบด้วย หน่วยและหัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ความนำ อธิบายเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบ และคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ดำเนินการถ่ายภาพและจัดวางภาพประกอบในเนื้อหา

3.6 ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้และความสอดคล้องของภาพประกอบ

กับเนื้อหา

3.7 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. ชั้นประเมินการผลิต

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และเทคโนโลยีทางการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม วัตถุประสงค์ ความถูกต้อง ความทันสมัย การจัดเรียงลำดับเนื้อหา จากง่าย ไปหายาก และภาษาที่ใช้ และ(2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา คำอธิบายได้ภาพประกอบ และความชัดเจนของภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

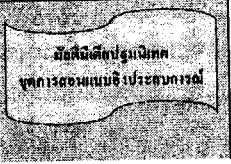
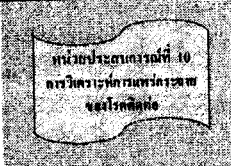
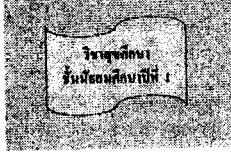

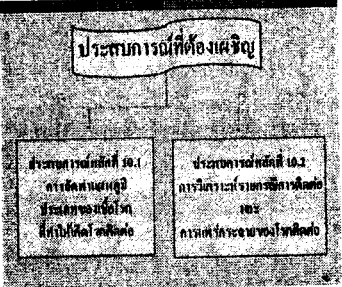
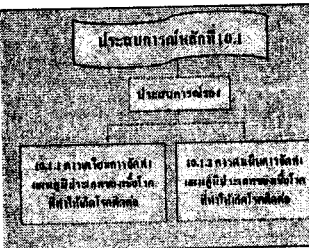
1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 2 คน

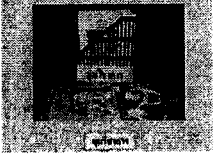

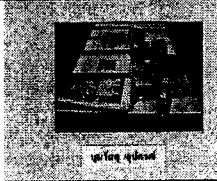

3. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษ A4 ภาพที่เกี่ยวข้อง และเทปกาว

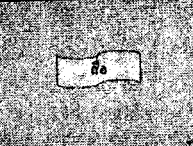

4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล เครื่องเย็บกระดาษ และเครื่องตัดกระดาษ

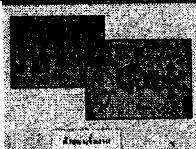
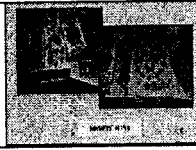
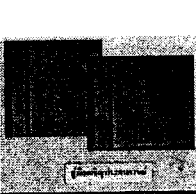
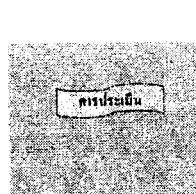

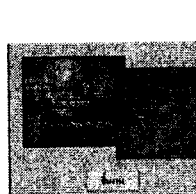
บทมัลติมีเดีย
สำหรับการปฐมนิเทศ
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

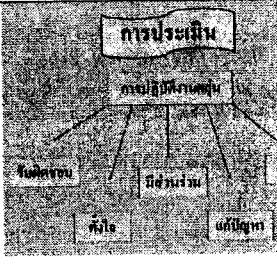

ที่	ภาพ	เสียง
1.		FI ↑ คนตรีประจำรายการ
2.		
3.		FO ↓
4.		บรรยาย ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 10 มีคำชี้แจง ให้นักเรียนเข้าใจในการเผชิญประสบการณ์ ดังนี้
5.		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อและประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง
6.		จากประสบการณ์หลักที่ 10.1 แบ่งเป็นประสบการณ์ของ 2 ประสบการณ์ คือประสบการณ์รองที่ 10.1.1. การเตรียมการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และประสบการณ์รองที่ 10.1.2. การดำเนินการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ที่	ภาพ	เสียง
7.		จากประสพการณ์หลักที่ 10.2 แบ่งเป็นประสพการณ์รอง 2 ประสพการณ์ คือ ประสพการณ์รองที่ 10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ และประสพการณ์รองที่ 10.2.2 การดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง
8.		วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสพการณ์หลักที่ 10.1 มีดังนี้
9.		1. นักเรียนสามารถออกแบบ และกำหนดหัวข้อในแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้
10		2. นักเรียนสามารถจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้
11.		และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสพการณ์หลักที่ 10.2 มีดังนี้
12.		1. นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มา การติดต่อ และการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
13.		2. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง
14.		บริบทและสถานการณ์
15		บริบทในการเผชิญประสพการณ์ ได้แก่ ห้องเรียน ประกอบด้วย

ที่	ภาพ	เสียง
16.		มุมวิชาการ
17.		มุมตัวอย่างผลงาน
18.		มุมแสดงผลงาน และ
19.		มุมวิสต / อุปกรณ์
20.		ส่วนสถานการณ์ที่กำหนดคือนักเรียนในฐานะสมาชิกชมรมรักสุขภาพของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ได้รับมอบหมายจากประธานชมรมให้นักเรียนทำการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อโดยนักเรียนต้องจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง
21.		ในการเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 10 นักเรียนจะต้องปฏิบัติภารกิจ และงานที่ได้กำหนดไว้ดังนี้
22.		ในการเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 10 นักเรียนจะต้องปฏิบัติภารกิจ และงานที่ได้กำหนดไว้ดังนี้ 1. ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ความหมาย และประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
23.		2. ออกแบบแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

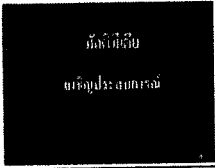
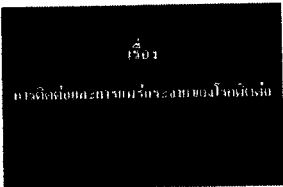
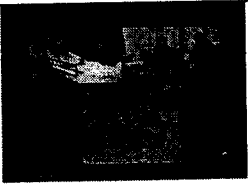
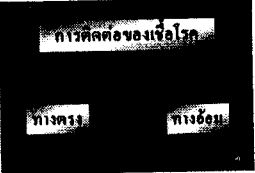

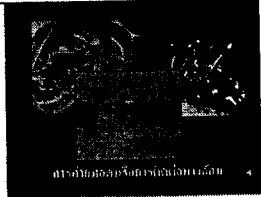
ที่	ภาพ	เสียง
24.		3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
25.		4. ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
26.		5. นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิ
27.		6. ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง โรคติดต่อ
28.		7. ศึกษาบทความ เรื่อง โรคติดต่อที่เกิดในหมู่บ้านเมืองทอง
29.		8. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง และ
30.		9. นำเสนอผลงาน
31.		สื่อที่ใช้ ได้แก่
32.		1. ประมวลสาระ

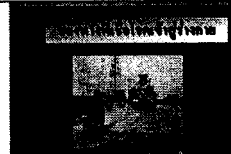

ที่	ภาพ	เสียง
33.		2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ
34.		3. มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์
35.		4. ตัวอย่างชิ้นงาน
36		5. เอกสาร คำรา
37		6. คู่มือเผชิญประสบการณ์
38		ในการเผชิญประสบการณ์จะประเมินจาก
39.		1. แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
40.		2. ประเมินจากชิ้นงาน

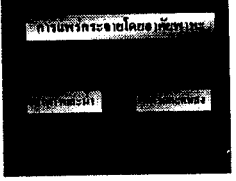

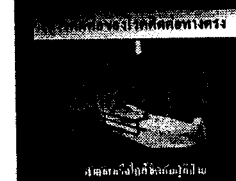

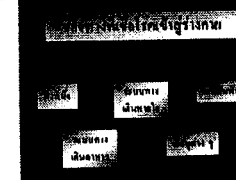
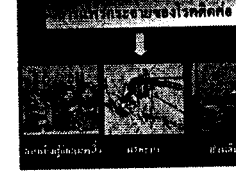
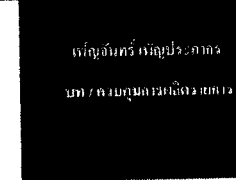
ที่	ภาพ	เสียง
41		<p>3. ประเมินจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน 2. มีความตั้งใจในการทำงาน 3. การมีส่วนร่วมในการทำงาน 4. การตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 5. การรับฟังความคิดเห็นและมีความสามัคคีในกลุ่ม
42.		และ 4. การทำแบบฝึกหัด
43.		ต่อไปเชิญนักเรียนเข้าสู่อการเผชิญประสบการณ์ได้แล้วค่ะ
44.		<p>ดนตรีประจำรายการ</p> <p>FI</p> <p>↓</p> <p>FO</p>

บทมัลติมีเดียสำหรับการเผชิญประสบการณ์
เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

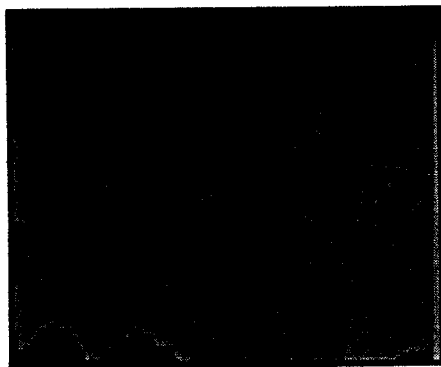
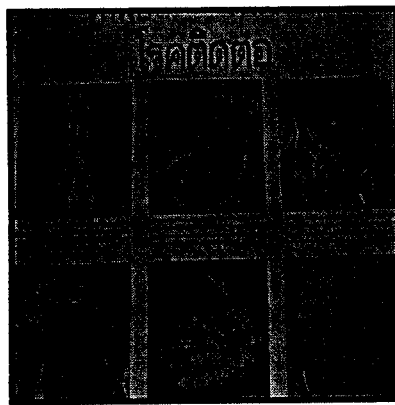
เวลา 5 นาที

ที่	ภาพ	เสียง
1		FI คนตรีประจำรายการ
2		FO
3		บรรยาย การถ่ายทอดหรือการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อนั้นสามารถถ่ายทอดเข้าสู่ร่างกายได้
4		วิธีที่เชื้อโรคถ่ายทอดหรือติดต่อเข้าสู่ร่างกายมี 2 ทาง ได้แก่ การถ่ายทอดโดยตรงและการถ่ายทอดทางอ้อม
5.		การถ่ายทอดหรือการติดต่อโดยตรงอาจเป็นการสัมผัสกับผู้ป่วยโดยตรง เป็นวิธีที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายของผู้รับเชื้อทันที
6.		การถ่ายทอดหรือการติดต่อทางอ้อม ซึ่งเกิดจากวัตถุหรือสิ่งปนเปื้อนเป็นพาหะ เกิดจากสัตว์หรือแมลงเป็นพาหะและเกิดจากฝุ่นละอองที่กระจายอยู่ในอากาศ

ที่	ภาพ	เสียง
7.		เชื้อโรคสามารถเข้าสู่ร่างกายได้หลายช่องทางด้วยกัน คือ ทางผิวหนังที่มีบาดแผล
8.		ทางระบบทางเดินอาหาร จากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค
9.		ทางระบบทางเดินหายใจ โดยการหายใจรับเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในอากาศ
10.		ทางเชื้อบุดต่าง ๆ เช่น เชื้อบุดา
11.		และทางเพศสัมพันธ์ โดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ป่วยที่เป็นโรค
12.		การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อสามารถแพร่กระจายได้ 3 ทางคือ แพร่กระจายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง แพร่กระจายโดยอาศัยพาหะ และแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ
13.		การแพร่กระจายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่งเป็นวิธีที่ง่ายที่สุดที่เชื้อโรคจะแพร่กระจายไปสู่คนอื่น โดยเฉพาะในที่ที่มีคนอยู่กันจำนวนมาก ทำให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ง่าย

ที่	ภาพ	เสียง
14.		การแพร่กระจายโดยอาศัยพาหะนำนั้นเกิดขึ้นได้ 2 แบบ คือ เกิดจากพาหะที่ปนเปื้อนในอาหารและน้ำ และเกิดจากพาหะที่เป็นสัตว์และแมลง
15		การแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ นอกจากคน เช่น ผื่นละอองต่างๆ ที่มีเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในอากาศ
16		บรรยาย การติดต่อของโรคติดต่อสามารถติดต่อได้ทั้งทางตรงจากการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับผู้ที่เป็น
17		การติดต่อและทางอ้อมซึ่งเกิดจากผื่นละอองหรือเกิดจากสัตว์และแมลงเป็นพาหะ
18		ช่องทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย คือ ทางผิวหนัง ระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ เชื้อโรคต่างๆ และทางเพศสัมพันธ์
19		การแพร่กระจายของโรคติดต่อ แพร่กระจายได้ 3 ทาง คือ แพร่กระจายจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง แพร่กระจายโดยอาศัยพาหะ และแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ
20.		<div style="text-align: center;"> ↑ FI คนตรีประจำรายการ ↓ FO </div>

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ
เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร ผู้เขียน

คำนำ

ประมวลสาระ เรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ” ใช้ประกอบการเรียนการสอนใน วิชาสุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10 “การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ” โดยประมวลสาระแบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกกล่าวถึง ความหมายของโรคติดต่อและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และส่วนที่สองกล่าวถึง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติภารกิจและงาน ดังนั้น นักเรียนจะต้องศึกษาคำชี้แจง แผนการสอนประจำตอนให้ชัดเจน ประกอบด้วย แนวคิดและวัตถุประสงค์ก่อน จึงศึกษาประมวลสาระอย่างละเอียดและจดบันทึกสาระสำคัญ เพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ และนำความรู้จากเนื้อหาสาระมาประกอบภารกิจและงานได้ตามวัตถุประสงค์

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประกาย

สิงหาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจง.....	1
แผนผังแนวคิดหน่วยที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ.....	2
แผนการสอนประจำหัวเรื่อง	3
เรื่องที่ 10.1.1 ความหมายและประเภทของโรคติดต่อ.....	4
ความหมายของโรคติดต่อ.....	4
ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ.....	5
เรื่องที่ 10.1.2 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ.....	7
แหล่งที่มาของโรคติดต่อ.....	7
การติดต่อของโรคติดต่อ.....	8
การแพร่กระจายของโรคติดต่อ.....	9
บรรณานุกรม	ก

คำชี้แจง

ก่อนใช้ประมวลสาระควรรศึกษาส่วนประกอบของประมวลสาระ และวิธีการใช้ประมวลสาระ ดังนี้

1. ส่วนประกอบของประมวลสาระ

ในการศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ ประกอบด้วยแผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหัวเรื่อง และ เนื้อหาสาระ

1.1 แผนผังแนวคิด เป็นส่วนแสดงถึงขอบข่าย แนวคิดของเนื้อหาสาระ

1.2 แผนการสอนประจำตอน ประกอบด้วย หน่วย หัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์

1) หน่วยหรือบทเรียน ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและชื่อเรื่องของหน่วย

2) หัวเรื่อง เป็นการกำหนดเรื่องย่อยของเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน

3) แนวคิด เป็นการนำคำสำคัญ หรือ คำหลักที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของแต่ละหัวเรื่องเพื่อให้

นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ อย่างชัดเจน

4) วัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน โดยมุ่งที่ผลของการกระทำหรือพฤติกรรมของนักเรียน ภายใต้งื่อนไข และเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3. เนื้อหาสาระ

เนื้อหาสาระในแต่ละหัวเรื่องประกอบด้วย (1) การเกริ่นนำ เป็นการเข้าสู่เรื่อง (2) หัวเรื่องย่อยของแต่ละหัวเรื่อง และ(3) สรุปเนื้อหาสาระ

2. วิธีการใช้ประมวลสาระ มีดังนี้

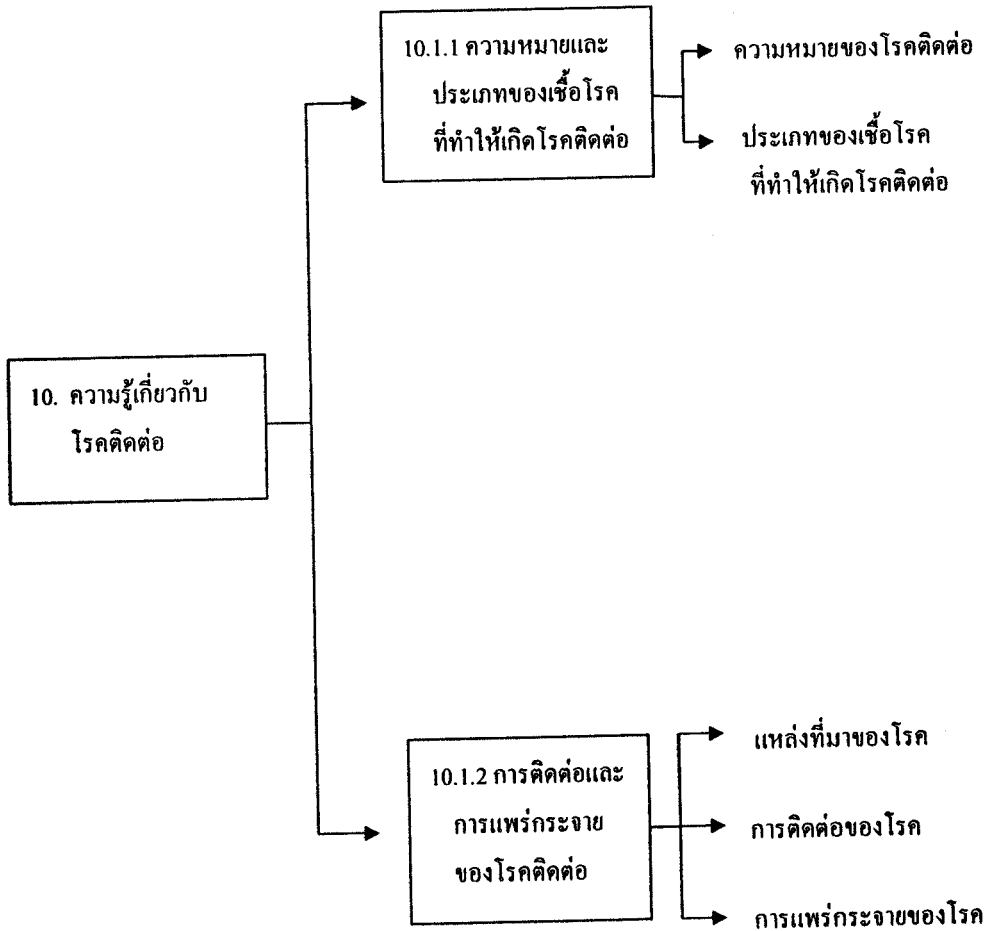
1) ศึกษาแผนผังแนวคิด

2) อ่านแผนการสอนประจำตอน

3) อ่านเนื้อหาสาระ

นอกจากนี้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองตามหัวเรื่องได้หลายครั้ง จนกว่าจะเข้าใจหรือศึกษาไปพร้อมกับการทำงานกลุ่ม โดยมีสื่อประกอบ คือ มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ เป็นเครื่องมือช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แผนผังแนวคิด
หน่วยที่ 10 ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ

แผนการสอนประจำตอน

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ ก่อนศึกษาเนื้อหาสาระในหัวเรื่องที่ 10.1.1 – 10.1.2

หัวเรื่อง

เรื่องที่ 10.1.1 ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

เรื่องที่ 10.1.2 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

แนวคิด

1. โรคติดต่อ คือโรคที่เกิดจากเชื้อโรค หรือพิษของเชื้อโรค ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่คนหรือสัตว์ได้ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อสามารถแบ่งเป็นประเภทได้ 5 ประเภท คือ แบคทีเรีย ไวรัส ริกเกตเซีย เชื้อรา และปรสิต
2. เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมาจากคน สัตว์และสิ่งแวดล้อม วิธีการติดต่อของเชื้อโรคมี 2 วิธี คือการติดต่อโดยตรงและการติดต่อโดยทางอ้อม การแพร่กระจายของโรคติดต่อ สามารถแพร่กระจายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง แพร่กระจายโดยอาศัยพาหะร่วมกัน และแพร่กระจายโดยอาศัยตัวอื่น ๆ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของโรคติดต่อได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายแหล่งที่มาของโรคติดต่อได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายวิธีที่เชื้อโรคติดต่อเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง

เรื่องที่ 10.1.1 ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

“โรค” หมายถึง ความเจ็บป่วย ซึ่งเป็นภาวะที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการทำงานของระบบใดระบบหนึ่งของร่างกาย การเป็นโรคหรือการเจ็บป่วยเป็นสภาวะที่ตรงกันข้ามกับการมีสุขภาพดี การแบ่งกลุ่มของโรคถ้าแบ่งตามสาเหตุของโรค สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือโรคติดต่อ (โรคติดเชื้อ) และโรคไม่ติดต่อ (โรคไร้เชื้อ) ซึ่งในที่นี้จะกล่าวถึงแต่โรคติดต่อเท่านั้น

1. ความหมายของโรคติดต่อ

1.1 ความหมายทั่วไปของโรคติดต่อ

โรคติดต่อ (Communicable diseases) หมายถึงโรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคชนิดใดชนิดหนึ่ง จากแหล่งโรคไปยังผู้ที่สามารถรับเชื้อได้ ไม่ว่าจะโดยทางตรง เช่น จากคนหรือสัตว์ที่มีเชื้อโรค หรือโดยทางอ้อม ที่ผ่านตัวกลาง เช่น พืช สัตว์ แมลง หรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิต ซึ่งอาจติดต่อโดยการอยู่ใกล้กัน หรือการสัมผัสกัน

1.2 ความหมายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ

มีการกำหนดความหมายของโรคติดต่อไว้เฉพาะเพื่อประโยชน์ของการใช้กฎหมาย พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523 ได้กำหนดความหมายของโรคติดต่อได้ ดังนี้

“โรคติดต่อ” หมายความว่า (1.) โรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศให้เป็นโรคติดต่อ มี 45 โรค ดังนี้ อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษ ไข้เหลือง ไข้กาฬหลังแอ่น คอตีบ ไอกรน บาดทะยัก โปลิโอ หัด หัดเยอรมัน คางทูม อีสุกอีใส ไข้หวัดใหญ่ ไข้สมองอักเสบ ไข้เลือดออก โรคพิษสุนัขบ้า โรคตับอักเสบ โรคตาแดงจากไวรัส อาหารเป็นพิษ โรคบิดบาชิลลารี โรคบิดอะมีบา ไข้รากสาดน้อย ไข้รากสาดเทียม ไข้รากสาดใหญ่ สกัฟไทฟัส มูรินไทฟัส วัณโรค โรคเรื้อน ไข้จับสั่น (มาลาเรีย) แอนแทรกซ์ โรคทริคิโนซิส โรคคุดทะราด โรคเลปโตสไปโรซิส (โรคลีหนู) ชิฟิลิส หนองใน หนองในเทียม กามโรค ของค่อม และท่อน้ำเหลือง แผลริมอ่อน แผลกามโรคเรื้อรังที่ขาหนีบ ไข้กลับซ้ำ อูจจาระร่วง แผลเรื้อรัง (แผลปากหนู) โรคเท้าช้าง และโรคเอดส์ (2.) โรคซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขทั่วประเทศหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเฉพาะในเขตของตน ประกาศให้เป็นโรคติดต่อในกรณีที่ตรวจพบ หรือมีเหตุสงสัยว่าโรคใดโรคหนึ่งนอกเหนือจาก 45 โรค เป็นโรคซึ่งอาจติดต่อหรือแพร่หลายเป็นอันตรายแก่ประชาชนได้ โรคติดต่อจากจำนวน 45 โรค นั้น มีโรคติดต่อที่อันตราย 4 โรค คือ อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษ และไข้เหลือง และองค์การอนามัยโลกประกาศว่าโรคไข้ทรพิษได้หมดไปจากโลกแล้ว

จากจำนวนโรคติดต่อทั้ง 45 โรค นั้น มีโรคติดต่อที่ต้องแจ้งความ 15 โรค คือ

อหิวาตกโรค กาฬโรค ไข้ทรพิษ ไข้เหลือง คอตีบ บาดทะยักในเด็กแรกเกิด โปลิโอ ไข้สมองอักเสบ พิษสุนัขบ้า ไข้รากสาดใหญ่ แอนแทรกซ์ ทริคิโนซิส ไข้กาฬหลังแอ่น คุดทะราดระยะติดต่อ และโรคเอดส์ ต้องแจ้งความต่อพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นนั้น ๆ ทราบภายใน 24 ชั่วโมง เมื่อมีบุคคลในครอบครัวป่วยหรือมีผู้ป่วยในบ้านที่เป็นโรคติดตอดังกล่าว

โดยสรุป โรคติดต่อ คือโรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค และสามารถแพร่กระจายไปยังผู้ที่สามารถรับเชื้อได้ โดยทางตรงและทางอ้อม

2. ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

โรคติดต่อเกิดจากเชื้อโรคหลายชนิด ซึ่งเราสามารถแบ่งเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท คือ ไวรัส แบคทีเรีย ริกเกตเซีย เชื้อรา และ ปรสิต

2.1 ไวรัส (Virus) เป็นเชื้อโรคจำพวกสัตว์ขนาดเล็กที่สุด ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า ต้องใช้กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนส่องจึงจะมองเห็น เชื้อไวรัสนี้มีอยู่ทั่วไปในอากาศ สามารถทำให้เกิดโรคต่าง ๆ มากมาย เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ไข้เลือดออก ไข้ทรพิษ อีสุกอีใส และโรคเอดส์ เป็นต้น

2.2 แบคทีเรีย (Bacteria) เป็นเชื้อโรคที่จัดเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกพืชเซลล์เดียว ขยายพันธุ์โดยการแบ่งตัว แบคทีเรียแบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่ ค็อกคัส บาซิลลัส และสไปโรคิต

2.2.1 ค็อกคัส เป็นแบคทีเรียชนิดตัวกลม ทำให้เกิดโรคปอดบวม หนองใน และไข้กาฬหลังแอ่น

2.2.2 บาซิลลัส เป็นแบคทีเรียชนิดตัวยาวเป็นท่อน ทำให้เกิดโรคเรื้อน วัณโรค บาดทะยัก ไข้รากสาดน้อย

2.2.3 สไปโรคิต เป็นแบคทีเรียที่มีรูปร่างเป็นเกลียว ทำให้เกิดโรคคุดทะราด ซิฟิลิส แบคทีเรียจะแบ่งตัวได้ดีที่ร่างกายมีอุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส โรคที่เกิดจากแบคทีเรีย ได้แก่ อหิวาตกโรค คอติบ บาดทะยัก หนองใน บิด เป็นต้น

2.3 ริกเกตเซีย (Rickettsia) เป็นเชื้อโรคจำพวกพืช ขนาดเล็กกว่าแบคทีเรีย แต่ใหญ่กว่าไวรัส มักอยู่ร่วมกับสิ่งมีชีวิตชนิดอื่น ๆ โดยอาศัย เห็บ เหา หมัด ซึ่งเป็นพาหะของโรค และเป็นต้นเหตุของโรคติดเชื้อบางชนิด คือ ไข้รากสาดใหญ่

2.4 รา (Fungi) เป็นเชื้อโรคที่จัดเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกพืช มีขนาดใหญ่กว่าแบคทีเรีย รวมทั้งประเภทเซลล์เดียว มองด้วยตาเปล่าไม่ได้ และหลายเซลล์สามารถมองด้วยตาเปล่าได้ เช่น ราขนมปัง เป็นต้น เชื้อราที่ทำให้เกิดโรคมีย 2 ประเภท คือ ราที่ทำให้เกิดโรคตามผิวหนัง และราที่ทำให้เกิดโรคอวัยวะภายใน

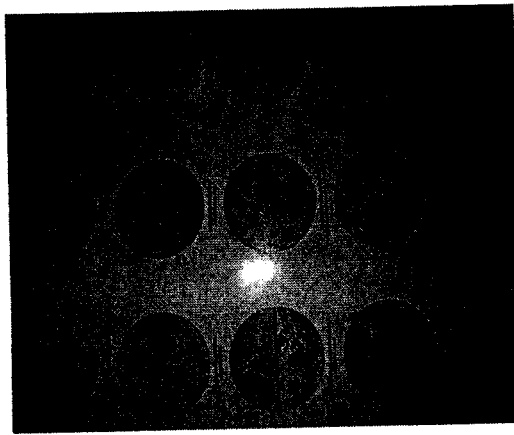
2.4.1 ราประเภทที่ทำให้เกิดโรคตามผิวหนัง เช่น กลากเกลื้อน เป็นต้น

2.4.2 ราประเภทที่ทำให้เกิดโรคอวัยวะภายใน เช่น ปอดอักเสบ ฝีในตับ ฝีในไต เป็นต้น เชื้อราที่มีหลายชนิด บางชนิดมีประโยชน์ต่อมนุษย์ เช่น เชื้อราที่นำมาทำยาเพนิซิลลิน ใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรีย เชื้อราที่นำมาหมักทำเหล้าและเบียร์ เชื้อราที่นำมาทำขนมปัง เป็นต้น

2.5 ปรสิต เป็นเชื้อโรคที่จัดเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์ มีทั้งเซลล์เดียว และหลายเซลล์ ปรสิตมีขนาดใหญ่กว่าเชื้อโรคชนิดอื่น ๆ ต้องอาศัยอยู่ภายใน และภายนอกของร่างกายสัตว์ หรือ คน ปรสิตสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ โปรโตซัว และ เมทาซัวหรือหนอนพยาธิ

2.5.1 โปรโตซัว คือปรสิตเซลล์เดียวมองด้วยตาเปล่าไม่เห็นต้องส่องด้วยกล้องจุลทรรศน์ โรคที่เกิดจากโปรโตซัว ได้แก่ โรคบิดมีตัว (เชื้ออะมีบา) โรคไข้จับสั่น (เชื้อมาลาเรีย) โรคปรสิตในช่องคลอด (เชื้อทริโคโมนาส)

2.5.2 เมทาซัว หรือหนอนพยาธิ คือ ปรสิตที่มีหลายเซลล์ เช่น พยาธิไส้เดือน พยาธิปากขอ พยาธิโรคเท้าช้าง เป็นต้น

ภาพที่ 10.1 เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

โดยสรุป

โรคติดต่อ คือโรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่คนหรือสัตว์ได้ โดยทั้งทางตรงและทางอ้อม โรคติดต่อมีหลายชนิด ทั้งที่เป็นโรคติดต่อที่อันตรายและไม่อันตราย ตามที่พระราชบัญญัติโรคติดต้อกำหนดไว้ทั้งหมด 45 โรค ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต้อสามารถแบ่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ แบคทีเรีย ไวรัส ริกเกตเซีย เชื้อรา และปรสิต

เรื่องที่ 10.1.2 การติดต้อและการแพร่กระจายของโรคติดต้อ

โรคติดต้อนั้นเกิดจากเชื้อโรคนิโคชนิดหนึ่งแล้วสามารถติดต้อหรือแพร่กระจายไปสู่ผู้อื่น ซึ่งเชื้อโรคนั้นมาจากแหล่งที่มาต่างกัน และเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ได้หลายทางด้วยกัน

1. แหล่งของเชื้อโรค

เชื้อโรคเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดการติดเชื้อในคน มีแหล่งที่มา 3 แหล่ง คือ มนุษย์ (คน) สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

1.1 ตัวคน เป็นแหล่งเชื้อโรคที่สำคัญที่สุด ซึ่งธรรมดาแล้วร่างกายคนเรามีจุลชีพหรือเชื้อโรคซึ่งปกติไม่ก่อให้เกิดโรคอาศัยอยู่ตามอวัยวะต่าง ๆ มากมาย เช่น ผิวหนัง เยื่อเมือกของระบบทางเดินอาหารและระบบหายใจ เช่น น้ำลาย น้ำมูก น้ำเหลือง ขุยผิวหนัง เป็นต้น

1.2 แหล่งโรคจากสัตว์ คนอาจติดโรคจากสัตว์ที่ป่วย หรือสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคมารูคนได้เหมือนกัน เช่น หนูเป็นพาหะนำโรคกาฬโรค ยุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรคไข้มาลาเรีย เป็นต้น

1.3 แหล่งโรคจากสิ่งแวดล้อม ได้แก่ อากาศ ดิน และน้ำ

1.3.1 ในอากาศ เชื้อโรคที่กระจายอยู่ในอากาศ ได้แก่ เชื้อไข้หวัด เชื้อวัณโรค

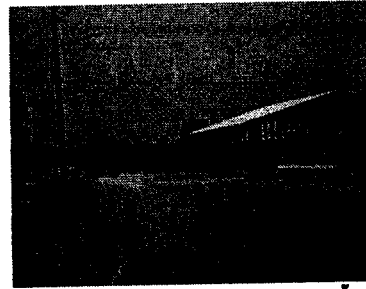
1.3.2 ในดิน มีเชื้อโรคที่ปะปนออกมากับอุจจาระ ปัสสาวะ น้ำลาย เสมหะ ที่ติดอยู่ตามพื้นดิน ซึ่งได้แก่เชื้อบาดทะยัก พยาธิ เป็นต้น

1.3.3 ในน้ำและอาหาร มีเชื้อโรคที่ปะปนอยู่ในน้ำและอาหารต่าง ๆ ที่เรารับประทานเข้าไป เช่น เชื้อบิด เชื้ออหิวาตกโรค เป็นต้น

1.3.4 ในภาชนะและเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้แก่ งาน ชาม ช้อน เสื้อผ้า ผ้าห่ม ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของผู้ป่วย หากเราใช้ร่วมกับผู้ป่วยอาจทำให้ติดโรคได้ เชื้อโรคที่อยู่ในสิ่งของเครื่องใช้ ได้แก่ เชื้อไวรัสตาแดง เชื้อราตามเสื้อผ้า เป็นต้น

ภาพที่ 10.2 ยุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรคมาลาเรีย

ภาพที่ 10.3 ในอากาศเป็นแหล่งของเชื้อโรค

โดยสรุป แหล่งที่มาของเชื้อโรค มี 3 แหล่ง คือ คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

2. การติดต่อของเชื้อโรค

2.1 ความหมายของการติดต่อของเชื้อโรค การถ่ายทอดเชื้อโรคหรือการติดต่อของเชื้อโรค คือ กลวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีความไวรับ ได้สัมผัสกับเชื้อโรคนั้น

2.2 วิธีการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ วิธีการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การถ่ายทอดโดยตรง และการถ่ายทอดทางอ้อม

2.2.1 การถ่ายทอดโดยตรง คือวิธีที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายของผู้รับเชื้อทันที และต้องเข้าให้ถูกช่องทางของโรคแต่ละชนิดด้วย จึงจะทำให้ผู้ที่มีความไวรับนั้น ติดเชื้อโรคได้ การถ่ายทอดโดยตรงนี้อาจเป็นการสัมผัสกับผู้ป่วยโดยตรง เช่น การจับต้องบาดแผล หรือการจับมือผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ หรือโดยการ ไอจามรดกัน เป็นต้น

2.2.2 การถ่ายทอดทางอ้อม ได้แก่ เกิดจากพาหะซึ่งเป็นวัตถุที่ปนเปื้อน เกิดจากแมลงนำโรค และเกิดจากละอองเชื้อโรคที่อยู่ในอากาศ

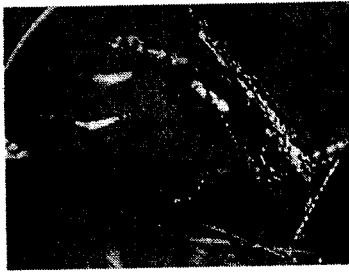
1) เกิดจากพาหะ ซึ่งเกิดจากวัตถุที่ปนเปื้อน หรือสิ่งของ เช่น ของเล่น ผ้าเช็ดหน้า เสื้อผ้า เปื้อน เครื่องนอน น้ำ อาหาร หรือสิ่งของอื่น ๆ เป็นเสมือนตัวกลางที่นำเชื้อโรคไปหรือพาไป

2) เกิดจากแมลงนำโรค เช่น แมลงวันเป็นพาหะนำโรคอหิวาตกโรค ยุงกลายเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออก เป็นต้น

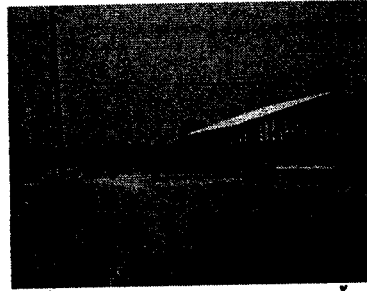
3.) เกิดจากอากาศ ละอองเชื้อโรคที่กระจายอยู่ในอากาศ สามารถเข้าสู่ร่างกายคนโดยผ่านช่องทางที่เหมาะสม คือระบบทางเดินหายใจ ละอองที่มีเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในอากาศ เมื่อเราหายใจเข้าไปอาจทำให้เป็นโรคปอด และวัณโรคได้

1.3.3 ในน้ำและอาหาร มีเชื้อโรคที่ปะปนอยู่ในน้ำและอาหารต่าง ๆ ที่เรารับประทานเข้าไป เช่น เชื้อบิด เชื้ออหิวาตกโรค เป็นต้น

1.3.4 ในภาชนะและเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้แก่ งาน ชาม ช้อน เสื้อผ้า ผ้าห่ม ซึ่งเป็นเครื่องใช้ของผู้ป่วย หากเราใช้ร่วมกับผู้ป่วยอาจทำให้ติดโรคได้ เชื้อโรคที่อยู่ในสิ่งของเครื่องใช้ ได้แก่ เชื้อไวรัสตาแดง เชื้อราตามเสื้อผ้า เป็นต้น

ภาพที่ 10.2 ยุงก้นปล่องเป็นพาหะนำโรคมาลาเรีย

ภาพที่ 10.3 ในอากาศเป็นแหล่งของเชื้อโรค

โดยสรุป แหล่งที่มาของเชื้อโรค มี 3 แหล่ง คือ คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม

2. การติดต่อของเชื้อโรค

2.1 ความหมายของการติดต่อของเชื้อโรค การถ่ายทอดเชื้อโรคหรือการติดต่อของเชื้อโรคคือ กลวิธีต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่มีความไวรับ ได้สัมผัสกับเชื้อโรคชนิดนั้น

2.2 วิธีการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ วิธีการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีอยู่ 2 วิธี ได้แก่ การถ่ายทอดโดยตรง และการถ่ายทอดทางอ้อม

2.2.1 การถ่ายทอดโดยตรง คือวิธีที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายของผู้รับเชื้อทันที และต้องเข้าให้ถูกช่องทางของโรคแต่ละชนิดด้วย จึงจะทำให้ผู้ที่มีความไวรับนั้น ติดเชื้อโรคได้ การถ่ายทอดโดยตรงนี้อาจเป็นการสัมผัสกับผู้ป่วยโดยตรง เช่น การจับต้องบาดแผล หรือการจับมือผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง การจูบ การมีเพศสัมพันธ์ หรือโดยการไอจามรดกัน เป็นต้น

2.2.2 การถ่ายทอดทางอ้อม ได้แก่ เกิดจากพาหะซึ่งเป็นวัตถุที่ปนเปื้อน เกิดจากแมลงนำโรค และเกิดจากละอองเชื้อโรคที่อยู่ในอากาศ

1) เกิดจากพาหะ ซึ่งเกิดจากวัตถุที่ปนเปื้อน หรือสิ่งของ เช่น ขงเถ่น ผ้าเช็ดหน้า เสื้อผ้าเปื้อน เครื่องนอน น้ำ อาหาร หรือสิ่งของอื่น ๆ เป็นเสมือนตัวกลางที่นำเชื้อโรคไปหรือพาไป

2) เกิดจากแมลงนำโรค เช่น แมลงวันเป็นพาหะนำโรคอหิวาตกโรค ยุงลายเป็นพาหะนำโรคไข้เลือดออก เป็นต้น

3) เกิดจากอากาศ ละอองเชื้อโรคที่กระจายอยู่ในอากาศ สามารถเข้าสู่ร่างกายคนโดยผ่านช่องทางที่เหมาะสม คือระบบทางเดินหายใจ ละอองที่มีเชื้อโรคที่ลอยอยู่ในอากาศ เมื่อเราหายใจเข้าไปอาจทำให้เป็นโรคปอด และวัณโรคได้

2.3 ช่องทางและวิธีที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ช่องทางและวิธีที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้นั้นมีอยู่หลายทางด้วยกัน ได้แก่ ทางผิวหนัง ทางระบบทางเดินอาหาร ทางระบบทางเดินหายใจ ทางเยื่อต่างๆ และทางเพศสัมพันธ์

2.3.1 ทางผิวหนัง ปกติผิวหนังทำหน้าที่ป้องกันมิให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย แต่เชื้อโรคบางชนิดเข้าสู่ร่างกายทางผิวหนังได้ โดยการสัมผัส เช่น โรคเรื้อน เข้าทางบาดแผล หรือแผลถลอก เช่น บาดทะยัก หรือถูกสัตว์และแมลงกัดต่อย เป็นต้น

2.3.2 ทางระบบทางเดินอาหาร เชื้อโรคบางชนิดอาศัยอยู่ในอาหารและน้ำ เมื่อเรารับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไป หรือใช้มือสกปรกหยิบอาหารเข้าปาก เชื้อโรคก็ติดอาหารเข้าสู่ร่างกายทำให้เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารได้ เช่น บิด อหิวาตกโรค อูจจาระร่วง เป็นต้น

2.3.3 ทางระบบทางเดินหายใจ เชื้อโรคหลายชนิดที่ลอยอยู่ในอากาศ เมื่อเราหายใจเอาเชื้อโรคเข้าไป ก็ทำให้เกิดโรคทางเดินหายใจได้ เช่น ไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ปอด วัณโรค เป็นต้น

2.3.4 ทางเยื่อต่างๆ เชื้อโรคบางชนิดเข้าสู่ร่างกายทางเยื่อต่างๆ เช่น เยื่อตา ทำให้เกิดโรคตาแดง เยื่อปาก เป็นเชื้อราในช่องปาก เป็นต้น

2.3.5 ทางเพศสัมพันธ์ โดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ป่วยเป็นโรค เช่น กามโรค โรคเอดส์ เป็นต้น

โดยสรุป การติดต่อของเชื้อโรค สามารถติดต่อได้ 2 ทาง คือ ทางตรง และทางอ้อม และช่องทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ โดยทางผิวหนัง ทางระบบทางเดินอาหาร ทางระบบทางเดินหายใจ ทางเยื่อต่างๆ และทางเพศสัมพันธ์

3. การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อนั้น สามารถแพร่จากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งแพร่โดยอาศัยพาหะร่วมกัน และแพร่โดยอาศัยส่วนอื่น ๆ นอกจากคน

3.1 การแพร่จากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง เป็นวิธีที่ง่ายที่สุด เชื้อโรคแพร่กระจายโดยการติดต่อกันระหว่างบุคคลนั้นทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งเชื้อโรคออกจากผู้ป่วยทางใดก็ได้ และเข้าสู่ผู้อื่นใหม่ทางใดก็ได้เช่นกัน องค์ประกอบที่ช่วยให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ง่าย คือ การที่คนอยู่รวมกันจำนวนมาก ๆ อยู่ในที่แออัด อยู่ในสถานที่ไม่ถูกสุขลักษณะ ยิ่งคนที่ไม่มีควมต้านทานโรคจะทำให้ติดโรคได้ง่าย

3.2 การแพร่โดยอาศัยพาหะร่วมกัน วิธีนี้เกิดได้บ่อย โดยอาศัยการมีพาหะ เช่น น้ำ นม หรืออาหารเป็นตัวช่วย ส่วนมากเป็นโรคแบคทีเรียของระบบทางเดินอาหาร และบิโคอะมีบา การแพร่ของเชื้อโรคโดยอาศัยพาหะเกิดขึ้นได้ 2 แบบ คือ เกิดจากพาหะปนเปื้อน และเกิดจากการแพร่กระจายคดขยาศัยพาหะ

3.2.1 เกิดจากพาหะปนเปื้อน ด้วยเชื้อโรคที่ปนอยู่ในอาหาร หรือน้ำ เมื่อเรารับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคนั้นเข้าไปก็จะทำให้เราเป็นโรคได้

3.2.2 การแพร่กระจายโดยอาศัยพาหะ รวมถึงอาศัยสัตว์และแมลงเป็นพาหะด้วย เช่น แมลงวันเป็นพาหะนำเชื้ออหิวาตกโรค ยุงเป็นพาหะนำเชื้อไข้เลือดออกและไข้มาลาเรีย เป็นต้น

3.3 การแพร่โดยอาศัยส่วนอื่น ๆ นอกจากคน เช่น ฝุ่นละอองต่าง ๆ ที่มีเชื้อโรคอยู่ ซึ่งเชื้อโรคนี้อ่องลอยอยู่ในอากาศ เมื่อเราหายใจเชื้อโรคก็สามารถเข้าสู่ถุงลมปอดทำให้เกิดโรคได้

ภาพที่ 10.4 เชื้อโรคแพร่กระจายในที่ชุมชนแออัด ภาพที่ 10.5 เชื้อโรคปนเปื้อนอยู่ในอาหารที่มีแมลงวันตอม

โดยสรุป

เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมาจาก คน สัตว์ และสิ่งแวดล้อม วิธีการติดต่อของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต้อมี 2 วิธี คือ การติดต่อโดยตรง และการติดต่อโดยทางอ้อม ช่องทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้แก่ ทางผิวหนัง ทางระบบทางเดินอาหาร ทางระบบทางเดินหายใจ ทางเยื่อหูต่าง ๆ และทางเพศสัมพันธ์ การแพร่กระจายของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต้อมันสามารถแพร่กระจายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง การแพร่กระจายโดยอาศัยพาหะร่วมกัน และการแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย (2544) “คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน” กระทรวงสาธารณสุข
 กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สาระนำรู้.... กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์
 เดลินิวส์ ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549
- โกวิท ประวาลพดกษ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ วิชาสุขศึกษาม.1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
 บุญรับ สักคิมณี และคนอื่น ๆ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- ปรีชา ไวยโกคา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
 พลศึกษา สัมฤทธิมาตรฐาน สุขศึกษาม.1 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
 ฝ่ายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา
 ม.1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระ
 การเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษาม.1 ช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร
 อักษรเจริญทัศน์
- รัชณี ขวัญบุญจัน และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษา
 และ พลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน
 สุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- http://www.gd-1.com/w_cold.html วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html>
 วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.wsnhosting.com/panpup/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549

แบบประเมินชิ้นงาน

การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสภการณ์ที่ 10 เรื่องการวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอน และนักเรียนใช้ประเมินชิ้นงาน ระหว่างเผชิญประสภการณ์
2. ครูผู้สอนประเมินชิ้นงานนักเรียนรายกลุ่ม ตามเกณฑ์ การประเมิน ดังนี้
 1. กำหนดชื่อแผนภูมิ

เขียนชื่อแผนภูมิสอดคล้องและตรงตามหัวข้อที่กำหนดให้	3 คะแนน
เขียนชื่อแผนภูมิได้สอดคล้องแต่ไม่ตรงกับหัวข้อที่กำหนดไว้	2 คะแนน
เขียนชื่อแผนภูมิได้ไม่สอดคล้องและไม่ตรงตามหัวข้อที่กำหนดให้	1 คะแนน
 2. กำหนดหัวเรื่อง

เขียนหัวเรื่องสอดคล้องกับชื่อแผนภูมิได้น้อย	3 คะแนน
เขียนหัวเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อแผนภูมิได้น้อย	2 คะแนน
เขียนหัวเรื่องได้สอดคล้องกับชื่อแผนภูมิได้น้อย	1 คะแนน
 3. กำหนดหัวข้อย่อย

เขียนหัวข้อย่อยได้ตรงกับหัวเรื่องอย่างน้อย 4-5 หัวข้อ	3 คะแนน
เขียนหัวข้อย่อยได้ตรงกับหัวเรื่องอย่างน้อย 2-3 หัวข้อ	2 คะแนน
เขียนหัวข้อย่อยได้ตรงกับหัวเรื่องอย่างน้อย 1 หัวข้อ	1 คะแนน
 4. ภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อความ

ใช้ภาษาที่สั้นกะทัดรัดและถูกต้อง	3 คะแนน
ใช้ภาษาที่สั้นกะทัดรัดแต่ไม่ถูกต้อง	2 คะแนน
ใช้ภาษาที่ยาวและไม่ถูกต้อง	1 คะแนน
 5. การจัดวางข้อความ

จัดวางข้อความได้สมดุลกับขนาดของแผนภูมิและสวยงาม	3 คะแนน
จัดวางข้อความได้สมดุลแต่ไม่สวยงาม	2 คะแนน
จัดวางข้อความไม่สมดุลและไม่สวยงาม	1 คะแนน
 6. การนำเสนอ

นำเสนอได้สมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้อง	3 คะแนน
นำเสนอได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	2 คะแนน
นำเสนอได้ไม่สมบูรณ์และไม่ถูกต้อง	1 คะแนน

แบบประเมินชิ้นงาน (สำหรับครู)

การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
 หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
 กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

คำชี้แจง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินตามความคิดเห็นของคุณ

รายการประเมิน	คะแนน		
	3	2	1
1. กำหนดชื่อแผนภูมิ			
2. กำหนดหัวเรื่อง			
3. กำหนดหัวข้อย่อย			
4. ภาษาที่ใช้ในการเขียนข้อความ			
5. การจัดวางข้อความ			
6. การนำเสนอ			
รวม			

เกณฑ์การประเมินรวม

ช่วงคะแนน 1 - 6 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ช่วงคะแนน 7 - 12 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 13 - 18 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

(สำหรับครูและผู้ช่วยสอน)

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

กลุ่มที่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินเพื่อประเมินการทำงานกลุ่ม

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีมาก = 4 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี = 3 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่พอใช้ = 2 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ต้องปรับปรุง = 1 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		ให้ความร่วมมือ กับสมาชิก ในกลุ่ม (4 คะแนน)	มีความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (4 คะแนน)	ความสามารถ ในการ แก้ปัญหา (4 คะแนน)	การทำงาน ตามขั้นตอน (4 คะแนน)	การแสดง ความคิดเห็น ในกลุ่ม (4 คะแนน)
รวม						

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

ช่วงคะแนน 17 – 20 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก

ช่วงคะแนน 13 – 16 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนน 9 – 12 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 5 – 8 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

หน่วยประสบการณ์ที่ 11
การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

หน่วยประสบการณ์ที่ 11	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ	11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	11.1.1 การเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร 11.1.2 การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
	11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	11.2.1 การเตรียมการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 11.2.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

และระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์รองที่ 11.1.1	ภารกิจ	งาน
การเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	1. ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 คู่มือตัวอย่างการจัดทำแผ่นพับ
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	2.1 แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในแผ่นพับ 2 หัวข้อ คือ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อจากห้องสมุดหรือมุมวิชาการ 2.4 สรุปลงเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนดให้ 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป
	3. ออกแบบแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	3.1 กำหนดรูปแบบของแผ่นพับ 3.2 กำหนดขนาดของแผ่นพับ 3.3 เขียนร่างข้อความในแผ่นพับ 3.4 กำหนดภาพประกอบ
	4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการทำแผ่นพับ	4.1 จัดหากระดาษสำหรับทำแผ่นพับ 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครื่องเขียน 4.4 จัดหาสีเมจิก

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

และระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์รองที่ 11.1.2	ภารกิจ	งาน
การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	1. ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	1.1 ตัดกระดาษตามรูปแบบของการทำแผ่นพับ 1.2 กำหนดตำแหน่งของหัวข้อ 1.3 เขียนหัวข้อ 1.4 เขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อ 1.5 ใ้สภาพประกอบ 1.6 เขียนคำอธิบายภาพ 1.7 ตกแต่งให้สวยงาม
	2. นำเสนอผลงานการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร	2.1 จัดเตรียมแผ่นพับที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงามของแผ่นพับ 2.3 ติดแผ่นพับที่มุมแสดงผลงาน 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์รองที่ 11.2.1	ภารกิจ	งาน
การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	1. ศึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 1.3 ดูตัวอย่างป้ายนิเทศ
	2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	2.1 แบ่งนักเรียนกลุ่มละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่จะจัดป้ายนิเทศ 2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อจากห้องสมุดหรือมุมวิชาการ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป
	3. ออกแบบป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	3.1 กำหนดรูปแบบของป้ายนิเทศลงในกระดาษ 3.2 จัดตำแหน่งของเนื้อหา 3.3 เลือกรูปภาพประกอบ 3.4 จัดตำแหน่งภาพประกอบ
	4. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำป้ายนิเทศ	4.1 จัดหาแผ่นฟิวเจอร์บอร์ดหรือกระดาษแข็งและกระดาษสี 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครื่องเขียน 4.4 จัดหาสีเมจิก 4.5 จัดหากระดาษกาวหรือกาวลาเท็กซ์ 4.6 จัดหาหลอดเย็บกระดาษ

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสมการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสมการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสมการณ์รองที่ 11.2.2	ภารกิจ	งาน
การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	1. ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	1.1 ตัดฟิวเจอร์บอร์ดหรือกระดาษแข็งตามรูปแบบป้ายนิเทศ 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดบนป้ายนิเทศ 1.3 ตัดภาพประกอบลงบนป้ายนิเทศ 1.4 ติดข้อความบรรยายภาพลงบนป้ายนิเทศตามตำแหน่งที่กำหนด 1.5 ตกแต่งป้ายนิเทศให้สวยงาม
	2. นำเสนอผลงานการจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	2.1 จัดเตรียมป้ายนิเทศที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงามของป้ายนิเทศ 2.3 ติดแผ่นป้ายนิเทศที่มุมแสดงผลงาน 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก

11.1 การจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารและระบบทางเดินหายใจ

11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์รอง

11.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

11.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

11.2.1 การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

11.2.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วัตถุประสงค์

1. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์ “การจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำแผนพับและดำเนินการจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารได้ถูกต้อง

2. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์ “การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศและดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ นักเรียนประกอบกิจกรรม 2 อย่าง ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และ (2) การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยใช้เวลาในการประกอบกิจกรรม จำนวน 3 ชั่วโมง ในการศึกษาการจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารและการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ นักเรียนต้องเตรียมอุปกรณ์ ดังนี้ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และสีเมจิก

ในการจัดทำแผนพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารและการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ใช้ห้องเรียน เป็นสถานที่เผชิญประสบการณ์

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ ของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุม ให้ประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่อ โดยในการประชาสัมพันธ์ต้องจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารและจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งนักเรียนจะต้องเตรียมการและดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และเตรียมการและดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกตอบ จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ โดยชี้แจง ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้มีดังนี้ (1) นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร และออกแบบแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร ในการเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารเพื่อดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหารได้ถูกต้อง และ(2) นักเรียนสามารถศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และออกแบบป้ายนิเทศเพื่อดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ 2 ประสบการณ์ คือ (1) การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และ(2) การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

บริบทในการเผชิญประสบการณ์ คือ ห้องเรียน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง (180 นาที) สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และ สีมจิก

สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุม ให้ประชาสัมพันธ์เรื่องโรคติดต่อ

ภารกิจ ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร รวบรวมข้อมูล ออกแบบแผ่นพับ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับ ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับ และนำเสนอผลงานการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร ศึกษาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ ทางเพศสัมพันธ์ ออกแบบป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำป้ายนิเทศ ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และนำเสนอผลงานการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ตัวอย่างแผ่นพับ ตัวอย่างป้ายนิเทศ และเอกสารคำราที่

เกี่ยวข้อง

การประเมิน จากการทำแบบทดสอบ สังเกตพฤติกรรม การทำแบบฝึกหัด และการนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 เเชิญประสพการณั เป็นขั้นที่นักเรียนเเชิญประสพการณั เพื่อแสวงหาความรู้ และควมจำนาญ ในประสพการณันี้นักเรียนต้องเเชิญประสพการณั 2 ประสพการณั คือ (1) การจัดทำแผนพับให้ควมรู้เกี่ยวกับโรคติดค้อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารในกิจกรรมนี้นักเรียนจะต้องมี การเตรียมการในการจัดทำแผนพับ และดำเนินการจัดทำแผนพับให้ควมรู้เกี่ยวกับโรคติดค้อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และ (2) การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์ สำหรับภารกิจนี้นักเรียนจะต้องเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์ และดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์

ขั้นที่ 4 รายงานควมก้าวหน้า เมื่อนักเรียนได้เเชิญประสพการณั และทำการกิจและงานในระยะหนึ่งแล้ว นักเรียนต้องรายงานควมก้าวหน้าหลังจากศึกษาประมวลสาระ เรื่อง โรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์ และหลังชมมัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดค้อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเเชิญประสพการณั เมื่อนักเรียนได้เเชิญประสพการณัหลักแต่ละประสพการณัแล้ว นักเรียนรายงานผลการจัดทำแผนพับให้ควมรู้เกี่ยวกับโรคติดค้อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และ การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเเชิญประสพการณั สรุปขั้นตอนการเเชิญประสพการณั และชี้แนะแหล่งควมรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเเชิญประสพการณั โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเเชิญประสพการณั เป็นข้อสอบปรนัยแบบเลือกคอบ จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสพการณั

สื่อเเชิญประสพการณั	แหล่งประสพการณั
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน
2. มัลติมีเดียเเชิญประสพการณั	2. ห้องเรียน และมุมวิชาการ
3. ตัวอย่างแผนพับและตัวอย่างป้ายนิเทศ	3. ห้องโสตทัศนศึกษา
4. เอกสารคำราที่เกี่ยวข้อง	4. ห้องเรียน และมุมตัวอย่างผลงาน
	5. ห้องเรียน และมุมวัสดุอุปกรณ์
	6. ห้องเรียน และมุมวิชาการ

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังการเเชิญประสพการณั
2. จากงานที่กำหนดให้ คือ แผนพับให้ควมรู้เกี่ยวกับโรคติดค้อระบบทางเดินอาหาร และระบบทางเดินหายใจ และป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดค้อทางเพศสัมพันธ์
3. จากการสังเกตพฤติกรรม
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
และระบบทางเดินอาหาร เวลา 1.30 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การเตรียมการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำแผ่นพับโดยกำหนดรูปแบบขนาดและหัวข้อในแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร ” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการเตรียมการดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร รวบรวมข้อมูล ออกแบบแผ่นพับ และปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร ที่ห้องเรียน มุมวิชาการ ในการจัดทำแผ่นพับ นักเรียนต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดังต่อไปนี้
กระดาษ เครื่องเขียน และ สีเมจิก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพโรงเรียนสาขธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้จัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาจัดทำแผ่นพับ ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอน ดังนี้ คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร (2) ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับ และ (3) นำเสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
11.1.1 การ เตรียมการ จัดทำ แผนเกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจ และระบบ ทางเดินอาหาร	1. ศึกษาเรื่อง โรคติดต่อ ระบบทางเดิน หายใจและ ระบบทางเดิน อาหาร	1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและ ระบบทางเดินอาหาร 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ดูตัวอย่างการจัดทำแผนพับ	SDL SDL SDL/ TDL	โรคติดต่อ ระบบ ทางเดิน หายใจและ ระบบ ทางเดิน อาหาร	ห้องเรียน มุมตัวอย่าง ผลงาน	ประมวล สาระ		การจัด บันทึก สาระสำคัญ
	2. รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับ โรคติดต่อ ระบบทางเดิน หายใจและ ระบบทางเดิน อาหาร	2.1 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในแผน พับ คือ โรคติดต่อระบบทางเดิน หายใจ และโรคติดต่อระบบทางเดิน อาหาร 2.2 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่ กำหนด 2.3 สรุปเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องตามที่ สรุป	PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน มุมวิชาการ ห้องเรียน	เอกสารตำรา		จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
11.1.1 การ เตรียมการ จัดทำแผนปฏิบัติการ เกี่ยวกับ โรคติดต่อ ระบบทางเดิน หายใจและ ระบบทางเดิน อาหาร	3. ออกแบบแผน ปฏิบัติการ โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจและ ระบบทางเดิน อาหาร	3.1 กำหนดรูปแบบของแผนปฏิบัติการ 3.2 กำหนดขนาดของแผนปฏิบัติการ 3.3 เขียนร่างข้อความในแผนปฏิบัติการ 3.4 กำหนดภาพประกอบ	PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
	4. เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการ จัดทำแผนปฏิบัติการ	4.1 จัดหากระดาษสำหรับจัดทำ แผนปฏิบัติการ 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครื่องเขียน 4.4 จัดหาสีเมจิก	PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน ศูนย์ปฏิบัติการ			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเชิญประชุมการณ
 ประชุมการณหลักที่ 11.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสมการณ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
11.1.2 การ ดำเนินการจัดทำ แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจ และระบบ ทางเดินอาหาร	1. ปฏิบัติการ จัดทำแผนปฏิบัติการ เกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจ และระบบ ทางเดินอาหาร	1.1 ตัดกระดาษตามรูปแบบของ การทำแผนปฏิบัติการ 1.2 กำหนดตำแหน่งของหัวข้อ 1.3 เขียนหัวข้อ 1.4 เขียนรายละเอียดแต่ละ หัวข้อ 1.5 ใ้ภาพประกอบ 1.6 เขียนคำอธิบายภาพ 1.7 ตกแต่งให้สวยงาม	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
	2. นำเสนอ ผลงานการจัดทำ แผนปฏิบัติการเกี่ยวกับ โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจ และระบบ ทางเดินอาหาร	2.1 แต่ละกลุ่มจัดเตรียมแผนปฏิบัติการ จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและ ความสวยงามของแผนปฏิบัติการ 2.3 ตัดแผนปฏิบัติการที่มุมแสดงผลงาน 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป	PDL PDL PDL SDL/TDL SDL/TDL		ห้องเรียน มุมแสดง งาน			ผลงาน

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

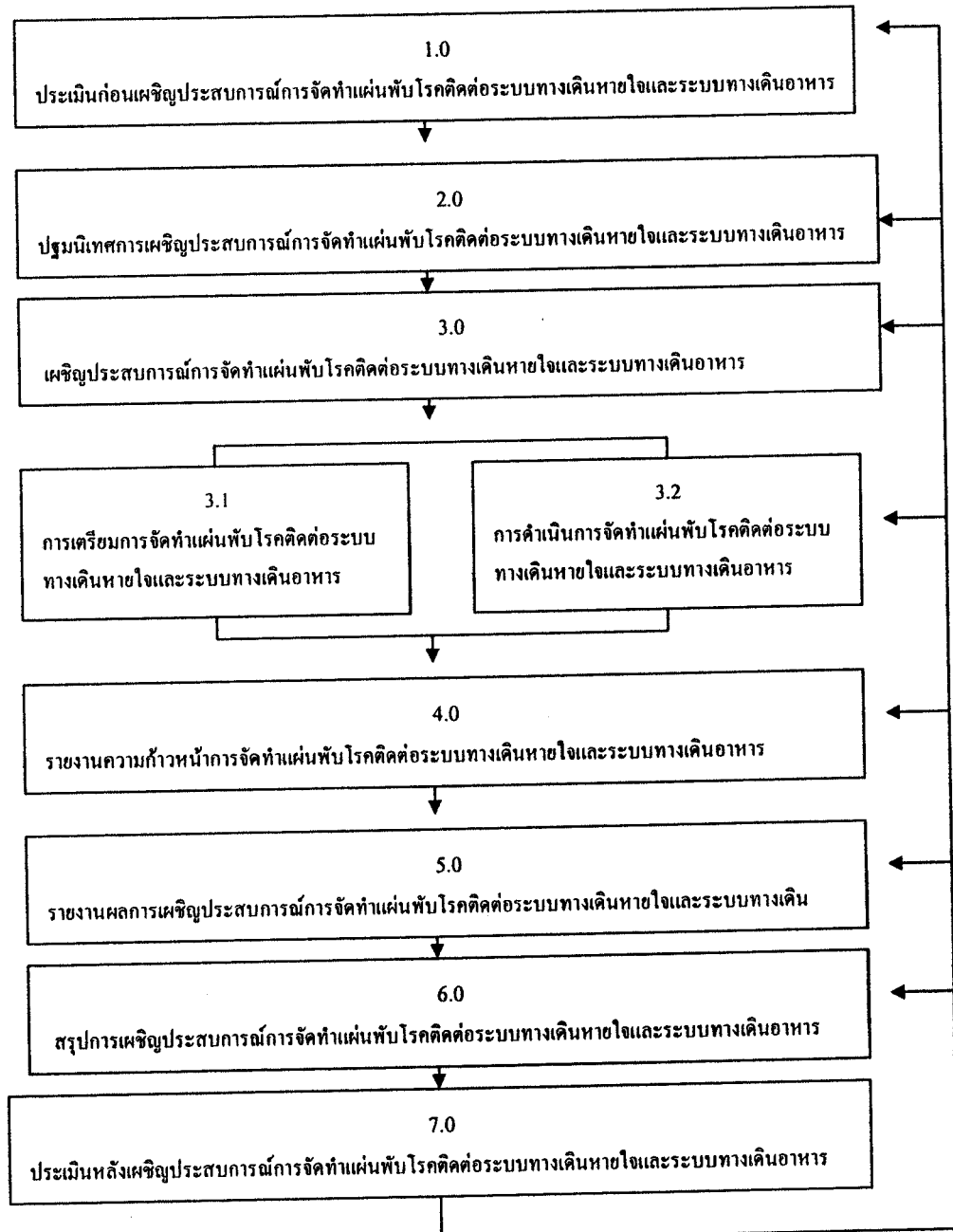
ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ผู้สอน นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนนักเรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	กิจกรรม /ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
2.	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	ห้องโสตฯ โรงเรียนสาย ธรรมจันทร์	5
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการจัดทำแผ่นพับ 3.2 การดำเนินการจัดทำแผ่นพับให้ ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจและระบบทางเดิน อาหาร	- ประมวลสาระ เรื่อง โรคติดต่อระบบ ทางเดินหายใจและ ระบบทางเดินอาหาร - ตัวอย่างแผ่นพับ - มัลติมีเดีย	ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่าง ผลงาน	55
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานผลการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-

เส้นทางการเรียน

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
 ประสพการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
 และระบบทางเดินอาหาร ประสพการณ์รองที่ 11.1.1 – 11.1.2 เวลา 1.30 ชั่วโมง

แผนเผชิญประสพการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสพการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสพการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เวลา 1.30 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยกำหนดรูปแบบ ขนาด และข้อความในป้ายนิเทศได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ” แล้ว นักเรียนสามารถดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการการเตรียมการดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ รวบรวมข้อมูล ออกแบบป้ายนิเทศ และปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่ห้องเรียน มุมวิชาการ ในการจัดทำป้ายนิเทศ นักเรียนต้องเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ดังต่อไปนี้ กระดาษ กรรไกร เครื่องเขียน กาว ลวดเย็บกระดาษ และ สีมจิก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมชนรักสุขภาพโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมชนให้จัดทำป้ายนิเทศให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาจัดทำป้ายนิเทศ ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอน ดังนี้ คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (2) รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (3) ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศ และ(4) นำเสนอผลงาน

รายละเอียดการเจริญประสบการณ์
 ประสบการณ์หลักสูตรที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
11.2.1 การ เตรียมการจัดทำ ป้ายนิเทศ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	1. ศึกษาเรื่อง โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 1.4 ดูตัวอย่างป้ายนิเทศ	SDL SDL SDL SDL/TDL	โรคติดต่อ ทาง เพศสัมพันธ์	ห้องเรียน	ประมวลสาระ มัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ ตัวอย่างป้ายนิเทศ		จากการ บันทึก สาระสำคัญ
	2. รวบรวม ข้อมูลเกี่ยวกับ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน 2.2 กำหนดหัวข้อที่จะจัดป้าย นิเทศ 2.3 ค้นหาเนื้อหาตามหัวข้อ 2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า 2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของ เนื้อหาที่สรุป	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน มุมวิชาการ ห้องเรียน	เอกสารค่า ราคา		จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเชิญประชุมการัน
 ประสิทธิภาพครั้งที่ 11.2 การจัดทำขีปนาวุธโรดดิคต่อทางเพศสัมพันธ์

ประตบการณั รอง	การถถ	งาน	วถถการ	เนือหา/ ข้อมูล	บรทบ	ลือ แหลงความรู	ลืออานวย ความสะดวค	การ ประเมถน
11.2.1 การ เตรถมการ จัดทำขีปนาวุธ โรดดิคต่อทาง เพศสัมพันธ์	3. ออกแบบขีปนาวุธ นฤทศโรดดิคต่อ ทางเพศสัมพันธ์	3.1 กัหนดครูปแบบของขีปนาวุธ นฤทศลงในกระดาศ 3.2 จัดค้ตำแหน่งของเนือหา 3.3 เถือกภาพประกอบ 3.4 จัดค้ตำแหน่งภาพประกอบ	PDL PDL PDL PDL		หือเรียน		กระดาศ	จากการ ตั้งถค พฤตถกรรม การทำงาน กลุ่ม
	4. เตรถมวฤตดุ อุปกรณัในการ จัดทำขีปนาวุธ	4.1 จัดหาแผ่นพวเจอรบอรด์ หรือกระดาศลือ กระดาศขงแจง 4.2 จัดหากรรไกร 4.3 จัดหาเครือองเชถน 4.4 จัดหาลือเมถถ 4.5 จัดหากระดาศขงกว หรือกว ลาเทถก 4.6 จัดหาลวดเชถมกระดาศ	PDL PDL PDL PDL PDL PDL		หือเรียน นบวฤตดุ อุปกรณั		ลวดเชถมกระดาศ ลือเมถถ กรรไกร กวลาเทถก	

รายละเอียดการเชิญประชุมการณิ
 ประชุมการณิครั้งที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประชุมการณิ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	ตั้งอ้านวย ความสะดวก	การ ประเมิน
11.2.2 การ ดำเนินการจัดทำ ป้ายนิเทศ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	1. ปฏิบัติการ จัดทำป้าย นิเทศ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	1.1 ตัดกระดาษ หรือฟิงเจอร์บอร์ด ตามรูปแบบป้ายนิเทศ 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงใน กระดาษเพื่อติดบนป้ายนิเทศ 1.3 ตัดภาพประกอบลงบนป้ายนิเทศ 1.4 ติดข้อความบรรยายภาพตาม ตำแหน่งที่กำหนด 1.5 ตกแต่งป้ายนิเทศให้สวยงาม	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน		กระดาษ รูปภาพ	จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
	2. นำเสนอ ผลงานการจัด ป้ายนิเทศ โรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์	2.1 ตรวจสอบความถูกต้องและความ สวยงาม 2.2 นำป้ายนิเทศติดที่มุมแสดงผลงาน 2.3 วิพากษ์ 2.4 สรุป 2.5 ทำแบบฝึกหัด	PDL PDL PDL.TDL PDL/TDL SDL		ห้องเรียน มุม แสดงผล งาน			ผลงาน แบบฝึกหัด

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาดุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

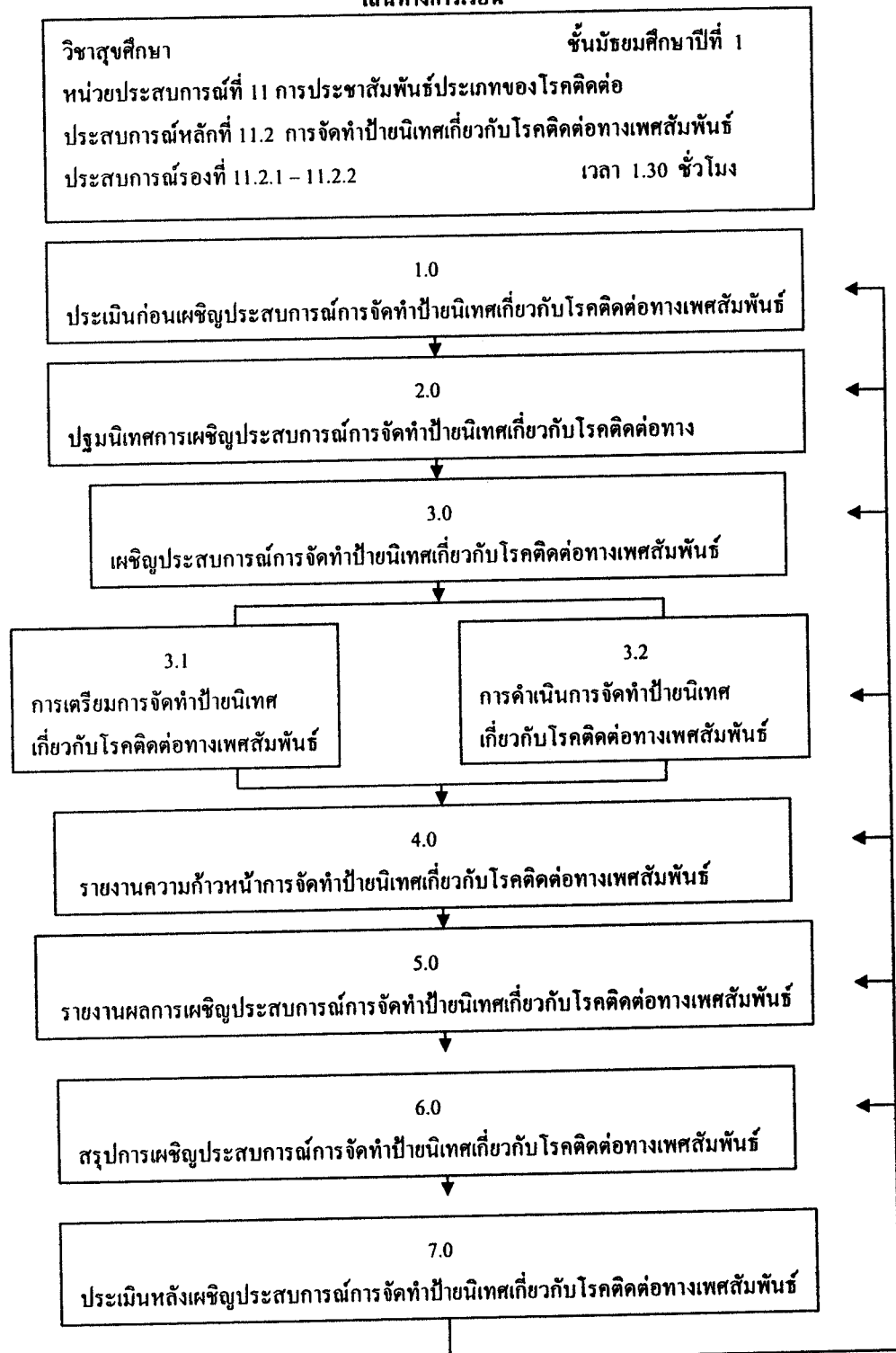
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ผู้สอน นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนนักเรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	กิจกรรม /ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-
2.	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	ห้องโสต ทัศนศึกษา	-
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศ 3.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศ เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	ประมวลสาระ เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ตัวอย่างป้ายนิเทศ	ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่าง ผลงาน	60
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
และระบบทางเดินอาหาร

เวลา 6 นาที

ประเภทสื่อ มัลติมีเดีย มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศหน่วยประสบการณ์ที่ 11

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศแล้วการเผชิญประสบการณ์แล้ว นักเรียนสามารถระบุ
วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ ประสบการณ์ที่คาดหวัง บริบท / สถานการณ์ ภารกิจ /งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญ
ประสบการณ์ และการประเมินได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
แบ่งออกเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบ
ทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำแผ่นพับ และ
ดำเนินการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารได้ถูกต้อง และ(2) ประสบการณ์หลัก
ที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเตรียมการ
จัดทำป้ายนิเทศและดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน
มุมวิชาการ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิก อ.ส.ม.
ของโรงเรียน ได้รับมอบหมายให้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่อโดยนักเรียนต้องจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับ
โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย เรื่อง
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์) ตัวอย่างชิ้นงาน และคู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบ
ก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ชิ้นงาน และแบบฝึกหัด

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2541) “ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 7 หน้า 228 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม
(1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ(4) การประเมิน

1. การวางแผนการผลิต

1.1 กำหนดข้อความที่จะปฐมนิเทศ ได้แก่ วัตถุประสงค์ ประสิทธิภาพ บริบท/สถานการณ์ ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพ (ภารกิจและงาน) สื่อ / เครื่องมือ และการประเมิน

1.2 กำหนดหัวข้อและข้อความบนกระดาษ

1.3 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างมัลติมีเดียปฐมนิเทศ

2. การเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย ผู้บันทึกภาพ และผู้บันทึกเสียง

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม เครื่องคอมพิวเตอร์

ไมโครโฟน กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ

3. การดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังรายการ

3.2 เขียนแผนการสอน

3.3 เขียนบทมัลติมีเดีย

3.4 ตรวจสอบและแก้ไขบทมัลติมีเดีย

3.5 ถ่ายภาพตามบทมัลติมีเดีย

3.6 บันทึกเสียง ในโปรแกรมซาวด์ฟอร์ซ

3.7 ผสมเสียงและภาพ ในโปรแกรมเพาเวอร์พอยท์

3.8 ตรวจสอบข้อบกพร่อง ของข้อความและความชัดเจนของภาพและเสียง

4. การประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ (2) ตัวอักษร หรือข้อความ ได้แก่ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดลำดับของข้อความ และความเหมาะสมของสีของตัวอักษรกับพื้นหลัง (3) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ (4) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาการบรรยายน่าสนใจ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 3 คน

3. วัสดุการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม

4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ไมโครโฟน

และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แผนผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำแผ่นป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เวลา 5 นาที

ประเภทสื่อ มัลติมีเดีย มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์)

วัตถุประสงค์

1. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์” แล้ว นักเรียนสามารถบอกสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง
2. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

โรคเอดส์ เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันร่างกายบกพร่อง เกิดจากเชื้อไวรัส HIV ลักษณะอาการของโรค แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ (2) กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ และ (3) กลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์ การติดต่อของโรคเอดส์ สามารถติดต่อได้โดย (1) ทางเพศสัมพันธ์ (2) ทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด และ(3) จากมารดาสู่ทารก

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สารน่ารู้ กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์

เคลิณีวัต ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชา

โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์สุขภาพ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ มี

ขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ(4) การประเมิน

1. การวางแผน

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับที่จะนำเสนอ

- 1.2 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ
- 1.3 ร่างข้อความบนกระดาษ
- 1.4 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างมัลติมีเดีย

2. การเตรียมการ

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง และผู้บันทึกภาพ
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม เครื่องคอมพิวเตอร์ ไมโครโฟน กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และโปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์

3. การดำเนินการ

- 3.1 เขียนแผนผังรายการ
- 3.2 เขียนบทมัลติมีเดีย
- 3.3 ตรวจสอบและแก้ไขบทมัลติมีเดีย
- 3.4 ถ่ายภาพตามบทมัลติมีเดีย
- 3.5 พิมพ์ข้อความและลำดับภาพลงในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์
- 3.6 บันทึกเสียงในโปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์
- 3.7 ผสมเสียงและภาพในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์
- 3.8 ตรวจสอบตัวสะกดข้อความและความชัดเจนของภาพและเสียง

4. การประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ (2) ตัวอักษร หรือข้อความ ได้แก่ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดลำดับของข้อความ และความเหมาะสมของสีในตัวอักษรกับพื้นหลัง (3) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความชัดเจนของภาพ ความชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ(4) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาการบรรยายน่าสนใจ ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 3 คน
3. วัสดุการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง และแผ่นซีดีรอม
4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ไมโครโฟน และโปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์

แผนผลิตประมวลสาระ	
วิชาสุขศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ	

ประเภทสื่อ ประมวลสาระ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ประเภทของโรคติดต่อ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษา เรื่อง "โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ" แล้ว นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของโรคไข้หวัด และโรคไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษา เรื่อง "โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโรคไข้หวัด และโรคไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษา เรื่อง "โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร" แล้ว นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของการเกิดโรคอุจจาระร่วง และโรคบิดได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษา เรื่อง "โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโรคอุจจาระร่วง และ โรคบิดได้ถูกต้อง

5. หลังจากศึกษา เรื่อง "โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์" แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นภาวะที่ร่างกายเราได้รับเชื้อโรค ซึ่งสามารถแพร่เชื้อหรือถ่ายทอดโรคโดยผ่านทางระบบทางเดินหายใจ โรคไข้หวัด และโรคไข้หวัดใหญ่ก็เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบได้บ่อยในทุกเพศทุกวัย ซึ่งมีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสที่มีอยู่ในอากาศ หรือจากการสัมผัสคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วย

โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก การกินอาหารและดื่มน้ำที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคเข้าไป แล้วทำให้เกิดอาการในระบบทางเดินอาหารและระบบอื่น ๆ ได้ โรคอุจจาระร่วงและโรคบิด เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ที่เกิดจากการกินอาหารและดื่มน้ำที่ไม่สะอาดเข้าไป ทำให้ร่างกายได้รับเชื้อโรค ซึ่งจะพบได้บ่อยในหน้าร้อน

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มของโรคติดต่อที่จะแพร่หรือติดต่อโดยทางการมี ความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของโรคจะอยู่บริเวณอวัยวะเพศและอวัยวะสืบถ่าย โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งไวรัสนี้จะทำลายเม็ดเลือดขาว ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญของสาธารณสุข

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

- กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข หน้า 4
- กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สาระนั้นรู้.... กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549
- โกวิท ประวาลพุกษ์ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาสุขศึกษา กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด
- บุญรับ ศักดิ์มณี และคณะ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- ปรีชา ไวยโกคา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สัมฤทธิ์มาตรฐาน สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ฝ่ายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ จำกัด
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา สุขศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- รัชณี ขวัญบุญจัน และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษา และพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อ และโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- http://www.gcd-1.com/w_cold.html วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html> วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549
- <http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23 / 3 / 2549
- <http://www.wsnhosting.com/panpup/diarrhea.html> วันที่ 13 / 4 / 2549

ขั้นตอนการผลิต

- การผลิตประมวลสาระ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อมีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ (4) การประเมิน
1. การวางแผน
- 1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนด้านอายุ ความรู้และความสนใจของผู้เรียนเกี่ยวกับโรคติดต่อ

1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม
เกณฑ์ และเงื่อนไข

1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือ และตำรา
เกี่ยวกับโรคติดต่อมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. การเตรียมการ ในการผลิตประมวลสาระ มีการเตรียมการดังนี้

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่พิมพ์

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ4 เทปติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ
เครื่องเย็บกระดาษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. การดำเนินการ

3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบแผนภูมิ ประกอบด้วย หน่วยและ หัวเรื่อง

3.2 เขียนแผนการสอนประจำหน่วย ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ความนำ อธิบายเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ

3.4 กำหนดภาพประกอบ และคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ

3.5 ดำเนินการถ่ายภาพและจัดวางภาพประกอบในเนื้อหา

3.6 ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้และความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา

3.7 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

4. การประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และเทคโนโลยีทางการศึกษา ในส่วนที่
เกี่ยวกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม วัตถุประสงค์ ความถูกต้อง ความทันสมัย การจัดเรียงลำดับเนื้อหา จากง่าย
ไปหายาก และภาษาที่ใช้ และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา
คำอธิบายได้ภาพประกอบ และความชัดเจนของภาพประกอบ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

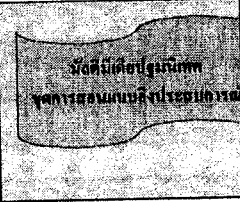
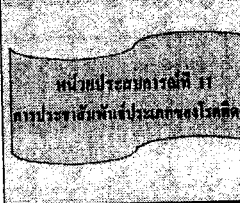
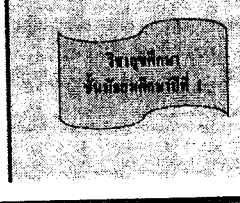
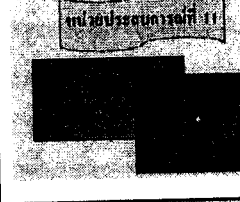
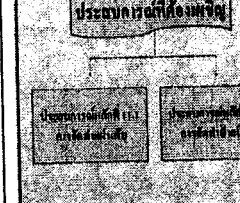
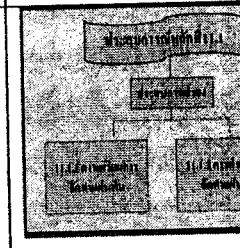
1. งบประมาณ 1,000 บาท

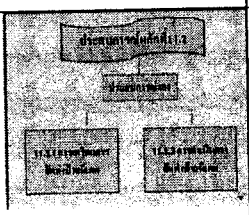

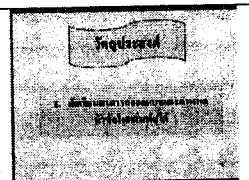
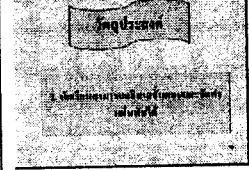
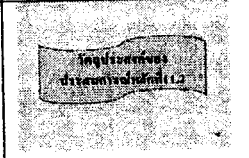
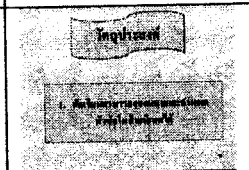
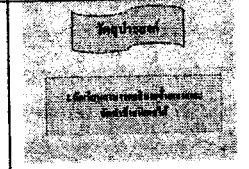

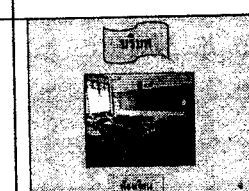
2. บุคลากร 2 คน

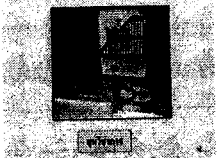

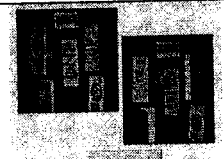

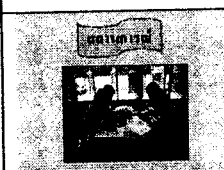

3. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษ A4 ภาพที่เกี่ยวข้อง และเทปกาว

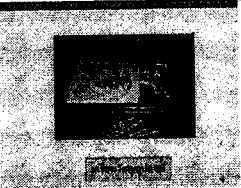

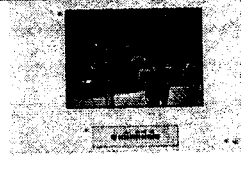

4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล
เครื่องเย็บกระดาษ และเครื่องตัดกระดาษ

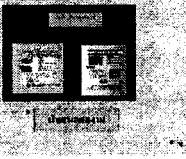

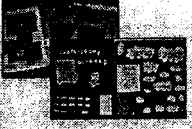

บทคัดย่อ
 สำหรับการปฐมนิเทศ
 หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

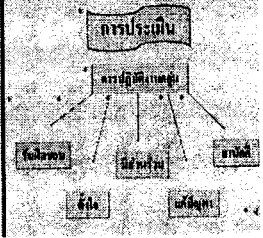

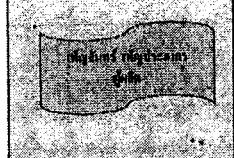
ที่	ภาพ	เสียง
1.		FI ↑ คนตรีประจำรายการ
2.		
3.		FO ↓
4.		บรรยาย ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่วิธีการเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 11 มีคำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในการเผชิญประสบการณ์ ดังนี้
5.		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี ประสบการณ์หลัก 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร และประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
6.		จากประสบการณ์หลักที่ 11.1 แบ่งเป็น ประสบการณ์รอง 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์รองที่ 11.1.1 การเตรียมการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารและประสบการณ์รองที่ 11.1.2 การดำเนินการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ที่	ภาพ	เสียง
7		จากประสบการณ์หลักที่ 11.2 แบ่งเป็น 2 ประสบการณ์รองคือ ประสบการณ์รองที่ 11.2.1 การเตรียมการจัดทำนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และประสบการณ์รองที่ 11.2.2 การดำเนินการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
8		วัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.1 มีดังนี้
9		1. นักเรียนสามารถออกแบบและกำหนดหัวข้อในแผ่นพับได้
10		2. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนของการทำแผ่นพับ และจัดทำแผ่นพับได้
11		และวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 11.2 มีดังนี้
12		1. นักเรียนสามารถออกแบบและ กำหนดหัวข้อในป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้
13		2. นักเรียนสามารถอธิบายขั้นตอนการจัดป้ายนิเทศและจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้
14		บริบทและสถานการณ์
15		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ได้แก่ ห้องเรียน ประกอบด้วย

ที่	ภาพ	เสียง
16		มุมวิชาการ
17		มุมตัวอย่างผลงาน
18		มุมแสดงผลงาน และ
19		มุมวัสดุ / อุปกรณ์
20		ส่วนสถานการณ์ที่กำหนด คือนักเรียนในฐานะสมาชิกของชมรม อสม. ได้รับมอบหมายจากประธานชมรม ให้ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโรคติดต่อโดยนักเรียนต้องจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ ระบบทางเดินอาหาร และจัดทำป้ายนิเทศ เกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
21		ในการเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 11 นักเรียนจะต้องปฏิบัติภารกิจและงานที่ได้กำหนดไว้ดังนี้
22		1. ศึกษาประมวลสาระเรื่อง โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
23		2. ออกแบบแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

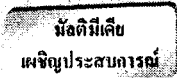
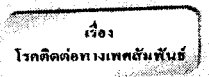

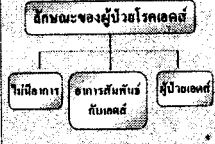

ที่	ภาพ	เสียง
24		3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
25		4. ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
26		5. นำเสนอผลงานการจัดทำแผ่นพับ
27		6. ศึกษาประมวลสาระเรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
28		7. ชมมัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์)
29		8. ออกแบบป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
30		9. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำป้ายนิเทศ
31		10. ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ที่	ภาพ	เสียง
32		11. นำเสนอผลงานการจัดทำป้ายนิเทศ
33		สื่อที่ใช้ ได้แก่
34		1. ประมวลสาระ
35		2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ
36		3. มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์
37		4. ตัวอย่างชิ้นงาน
38		5. เอกสาร ตำรา
39		6. คู่มือเผชิญประสบการณ์

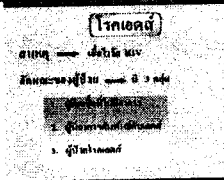
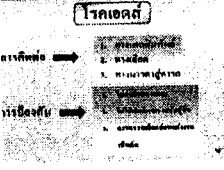
ที่	ภาพ	เสียง
40		ในการเผชิญประสบการณ์จะประเมินจาก
41		1. แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
42		2. ประเมินจากชิ้นงาน
43		3. ประเมินจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ดังนี้ 1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน 2. มีความตั้งใจในการทำงาน 3. การมีส่วนร่วมในการทำงาน 4. การตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 5. การรับฟังความคิดเห็นและมีความสามัคคีในกลุ่ม
44		และ 4. การทำแบบฝึกหัด
45		ต่อไปเชิญนักเรียนเข้าสู่อการเผชิญประสบการณ์ได้แล้วค่ะ
46		<p style="text-align: center;">คณตรีประจำราชการ</p> <p style="text-align: center;">FI \updownarrow FO</p>

บทมัลคิมี่เดียวสำหรับการเผชิญประสบการณ์
เรื่อง การติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์)
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

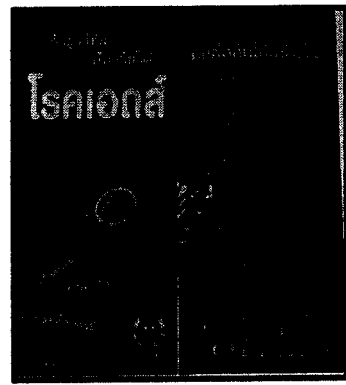
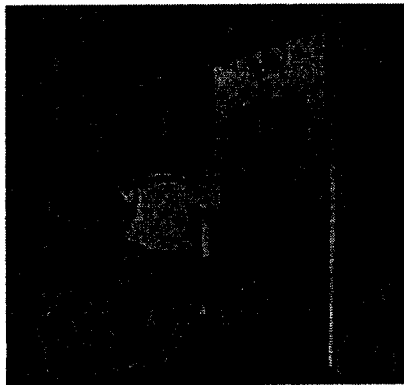
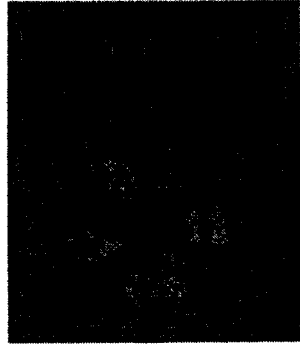
เวลา 6 นาที

ที่	ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		↓ FO
3		บรรยาย โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มโรคติดต่อที่มีจะแพร่กระจายโดยการมีเพศสัมพันธ์ มีหลายชนิดด้วยกันแต่โรคที่เป็นปัญหาสำคัญ คือโรคเอดส์
4		โรคเอดส์ คือ กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันร่างกายบกพร่อง
5	 <small>(Human Immunodeficiency Virus) หรือ HIV</small>	โรคเอดส์ เกิดจากเชื้อไวรัส Human Immunodeficiency Virus หรือ HIV ซึ่งไวรัสนี้จะทำลายเม็ดเลือดขาว ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง หรือที่เรียกกันว่าภูมิคุ้มกันบกพร่อง
6.	 ไม่มีอาการ อาการสัมพันธ์กับเอดส์ ผู้ป่วยเอดส์	ลักษณะอาการของผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์มีอาการแตกต่างกันไป ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขแบ่งกลุ่มผู้ป่วยออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์และกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์
7.	 ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ	กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ ผู้ป่วยกลุ่มนี้จะไม่มีอาการใด ๆ เลขจนกว่าจะตรวจเลือด และพบว่ามึผลเลือดเป็นบวก

ที่	ภาพ	เสียง
8.		กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ เช่น มีไข้สูงเกิน 37.8 องศา อุจจาระร่วง น้ำหนักลด ต่อมน้ำเหลืองโต เป็นริ้วขาว ๆ ที่ข้างลิ้น ซึ่งมีอาการดังกล่าว นานเกิน 1 เดือน
9.		กลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์ เป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกเชื้อ HIV ทำลายไป ทำให้ผู้ป่วยเกิดโรคติดเชื้อกับระบบต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ระบบทางเดินอาหาร ระบบทางเดินหายใจ
10		โรคเอดส์ สามารถติดต่อได้โดยทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือดและทางมารดาสู่ทารก
11		การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่มีแผลบริเวณอวัยวะเพศ การเปลี่ยนถุงนอนบ่อย ๆ มีโอกาสที่จะติดเชื้อโรคเอดส์ได้
12		การถ่ายเลือด การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน นั้นมีโอกาสติดเชื้อโรคเอดส์ทางเส้นเลือด แต่ ขึ้นอยู่กับปริมาณของไวรัสที่มีอยู่ในเลือด
13		การคลอดบุตร ทารกมีโอกาสรับเชื้อโรคเอดส์โดยผ่านสายรก หรือโดยการปนเปื้อนเลือดแม่ระหว่างคลอด
14		การปฏิบัติดังกล่าวต่อไปนี้สามารถป้องกันโรคเอดส์ได้ คือ ไม่สำส่อนทางเพศ และใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์
15		ไม่เสพยาเสพติด โดยใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น

ที่	ภาพ	เสียง
16	 <p>การใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น</p>	<p>ไม่ใช่อุปกรณ์ เครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น</p>
17	 <p>หญิงและชายควรไปตรวจเลือดก่อนแต่งงาน</p>	<p>หญิงและชายควรไปตรวจเลือดก่อนแต่งงาน</p>
18	 <p>โรคเอดส์</p>	<p>บรรยาย</p> <p>โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เกิดจากเชื้อไวรัส HIV ลักษณะอาการของผู้เป็นโรคเอดส์ มี 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ และกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์</p>
19	 <p>โรคเอดส์</p>	<p>การติดต่อของโรคเอดส์ สามารถติดต่อได้โดยทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือด และทางมารดาสู่ทารก สำหรับการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันไม่ให้เป็นโรคเอดส์ นั้นสามารถทำได้โดยไม่ล่าสอนทางเพศ ไม่เสพยาเสพติดโดยใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น และหญิงชายควรไปตรวจเลือดก่อนแต่งงาน</p>
20	<p>เพื่อยุติการแพร่ระบาด</p> <p>บท / ความคุ้มครองผลิต</p>	<p>↑ FI</p> <p>↓ FO</p> <p>ดนตรีประจำรายการ</p>

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ
เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร ผู้เขียน

คำนำ

ประมวลสาระ เรื่อง “ประเภทของโรคติดต่อ” ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 11 “การประชาสัมพันธ์ ประเภทของโรคติดต่อ” โดยประมวลสาระแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ส่วน คือ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

การเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติภารกิจและงาน ดังนั้น นักเรียนจะต้องศึกษาคำชี้แจง แผนการสอนประจำตอนให้ชัดเจน ประกอบด้วย แนวคิด และวัตถุประสงค์ก่อน จึงศึกษาประมวลสาระอย่างละเอียดและจดบันทึกสาระสำคัญเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ และนำความรู้จากเนื้อหาสาระมาประกอบการกิจและงานได้ตามวัตถุประสงค์

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประกากร
สิงหาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจง.....	1
แผนผังแนวคิดหน่วยที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ.....	2
แผนการสอนประจำหัวเรื่อง	3
หัวเรื่องที่ 11.1.1 โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ.....	4
ไข้หวัด.....	4
ไข้หวัดใหญ่.....	6
หัวเรื่องที่ 11.1.2 โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร.....	8
โรคอุจจาระร่วง.....	8
โรคบิด.....	10
หัวเรื่องที่ 11.1.3 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์.....	13
โรคเอดส์.....	13
บรรณานุกรม.....	ค

คำชี้แจง

ก่อนใช้ประมวลสาระควรรศึกษาส่วนประกอบของประมวลสาระ และวิธีการใช้ประมวลสาระ ดังนี้

1. ส่วนประกอบของประมวลสาระ

ในการศึกษาประมวลสาระ เรื่อง ประเภทของโรคติดต่อ ประกอบด้วยแผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหัวเรื่อง และ เนื้อหาสาระ

1.1 แผนผังแนวคิด เป็นส่วนแสดงถึงขอบข่าย แนวคิดของเนื้อหาสาระ

1.2 แผนการสอนประจำหัวเรื่อง ประกอบด้วย หน่วย หัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์

1) หน่วยหรือบทเรียน ประกอบด้วย ชื่อหน่วยและชื่อเรื่องของหน่วย

2) หัวเรื่อง เป็นการกำหนดเรื่องย่อยของเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ได้แก่ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

3) แนวคิด เป็นการนำคำสำคัญ หรือ คำหลักที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของแต่ละหัวเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ อย่างชัดเจน

4) วัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน โดยมุ่งที่ผลของการกระทำหรือพฤติกรรมของนักเรียน ภายใต้งื่อน ไขและเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3. เนื้อหาสาระ

เนื้อหาสาระในแต่ละหัวเรื่องประกอบด้วย (1) การเกริ่นนำ เป็นการเข้าสู่เรื่อง (2) หัวเรื่องย่อยของแต่ละหัวเรื่อง และ(3) สรุปเนื้อหาสาระ

2. วิธีการใช้ประมวลสาระ

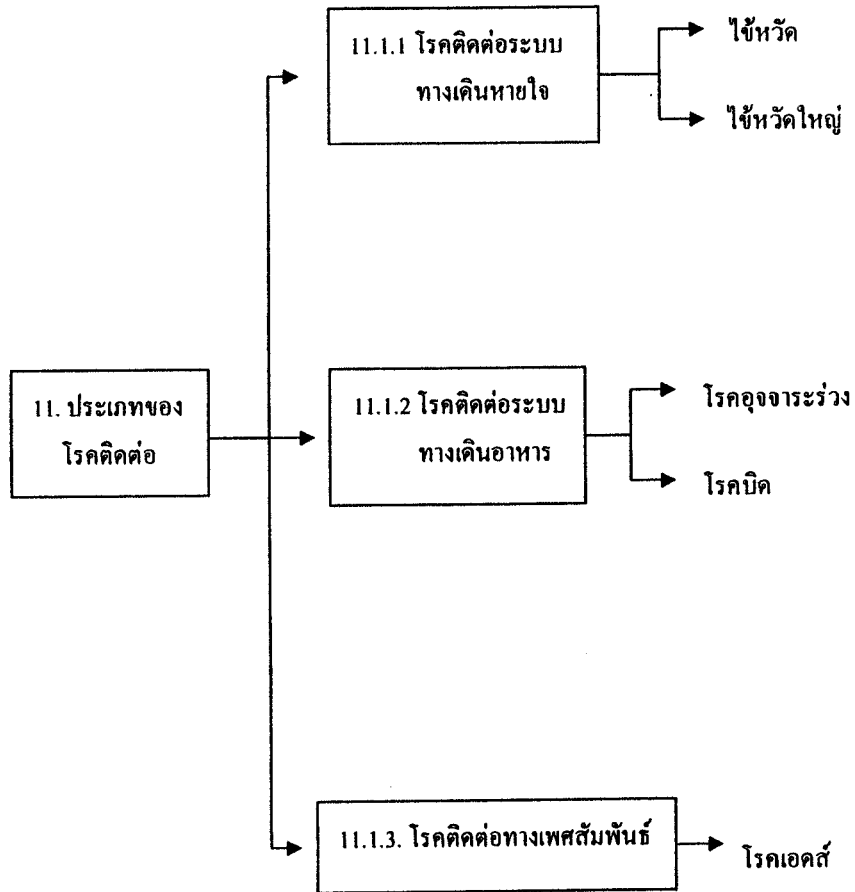
1) ศึกษาแผนผังแนวคิด

2) อ่านแผนการสอนประจำหัวเรื่อง

3) อ่านเนื้อหาสาระ

นอกจากนี้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองตามหัวเรื่องได้หลายครั้ง จนกว่าจะเข้าใจหรือศึกษาไปพร้อมกันการทำงานกลุ่ม โดยมีสื่อประกอบ คือ มัลติมีเดีย เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เป็นเครื่องมือช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แผนผังแนวคิด
หน่วยที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

ไปรอ่านหัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์ก่อนศึกษาเนื้อหาสารในหัวเรื่อง 11.1.1 – 11.1.3

หัวเรื่อง

เรื่องที่ 11.1.1 โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

เรื่องที่ 11.1.2 โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร

เรื่องที่ 11.1.3 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

แนวคิด

1. โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เป็นภาวะที่ร่างกายเราได้รับเชื้อโรค ซึ่งสามารถแพร่เชื้อหรือถ่ายทอดโรคโดยผ่านทางระบบทางเดินหายใจ โรคไข้หวัด และโรคไข้หวัดใหญ่ ก็เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบได้บ่อยในทุกเพศทุกวัย ซึ่งมีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสที่มีอยู่ในอากาศ หรือจากการสัมผัสตุ่มลูกตุ้มใกล้ชิดกับผู้ป่วย

2. โรคติดต่อระบบทางเดินอาหารส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจาก การกินอาหารและดื่มน้ำที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคเข้าไป แล้วทำให้เกิดอาการในระบบทางเดินอาหารและระบบอื่น ๆ ได้ โรคอุจจาระร่วงและโรคบิด เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ที่เกิดจากการกินอาหารและดื่มน้ำที่ไม่สะอาดเข้าไป ทำให้ร่างกายได้รับเชื้อโรค ซึ่งจะพบได้บ่อยในหน้าร้อน

3. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มของโรคติดต่อที่จะแพร่หรือติดต่อโดยทางการมีความสัมพันธ์ทางเพศ ซึ่งเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของโรคจะอยู่บริเวณอวัยวะเพศและอวัยวะขับถ่าย โรคเอดส์เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งไวรัสนี้จะทำลายเม็ดเลือดขาว ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง ซึ่งเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญของสาธารณสุข

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของโรคไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง
2. หลังจากศึกษาเรื่อง “โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโรคไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง
3. หลังจากศึกษาเรื่อง “โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถ ระบุสาเหตุของการเกิดโรคอุจจาระร่วงและโรคบิดได้ถูกต้อง
4. หลังจากศึกษาเรื่อง “โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโรคอุจจาระร่วงและโรคบิดได้ถูกต้อง
5. หลังจากศึกษาเรื่อง “โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายโรคที่ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง

เรื่องที่ 11.1.1 โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

1. ความหมายของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ หมายถึง ภาวะที่ร่างกายได้รับเชื้อโรค ซึ่งสามารถแพร่เชื้อ หรือ ถ่ายทอดโรคโดยผ่านทางระบบทางเดินหายใจ

2. ประเภทของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

แบ่งตามลักษณะการดำเนินโรค ได้แก่ (1.) โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบเฉียบพลัน ซึ่งมี อาการค่อนข้างเร็ว อาการ ส่วนใหญ่จะไม่เกิน 2 สัปดาห์ ได้แก่ กลุ่มอาการไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ปอดอักเสบ คอ อักเสบ เป็นต้น และ (2.) โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจแบบเรื้อรัง ซึ่งมีอาการค่อนข้างช้า อาการส่วนใหญ่นาน เกิน 3 - 4 สัปดาห์ เช่น กลุ่มวัณโรค ไอกรน เป็นต้น

ในที่นี้จะกล่าวถึง โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบได้บ่อยและเกิดกับทุกเพศทุกวัย คือ โรค ไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่

2.1 ไข้หวัด

2.1.1 ความหมายของไข้หวัด ไข้หวัด (Common cold) เป็นโรคติดต่อที่เกิดขึ้นบ่อยและเป็น กันมากที่สุดทั้งเด็กและผู้ใหญ่ เมื่อเป็นแล้วติดต่อกันได้ง่าย เป็นกันได้ทุกฤดูกาล โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนและฤดู หนาว ซึ่งเป็นช่วงที่อากาศเย็น หรือช่วงที่อากาศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะช่วงเข้าสู่ฤดูฝนจะมีผู้ป่วย เป็นโรคนี้นับพันล้านคน

2.1.2 สาเหตุของไข้หวัด ไข้หวัดเกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งมีอยู่หลายชนิดหลายสายพันธุ์ เชื้อ ไวรัสนี้จะปะปนอยู่ในน้ำมูก น้ำลาย เสมหะ สิ่งของเครื่องใช้และลมหายใจของผู้ป่วย ผู้ที่มีร่างกายไม่แข็งแรง มี ความต้านทานโรคต่ำ เมื่อได้รับเชื้อแล้วจะมีโอกาสเป็นหวัดได้ง่าย

2.1.3 การติดต่อของไข้หวัด ไข้หวัดติดต่อได้โดยการรับเชื้อไวรัส โดย ทางอากาศ และ ทางการสัมผัส

1.) ทางอากาศ ซึ่งผู้ป่วยสูดอากาศที่มีเชื้อไวรัสเข้าสู่ร่างกาย โดยเชื้อไวรัสที่กระจายอยู่ใน อากาศจากการไอ หรือจามของผู้ป่วยโรคไข้หวัด

2.) ทางการสัมผัส การคลุกคลีใกล้ชิดกับผู้ป่วยโรคไข้หวัด เชื้อโรคอาจผ่านมือผู้ป่วยไปสู่ มือผู้รับเชื้อแล้วเข้าสู่ทางเดินหายใจ โดยการเอามือที่มีเชื้อโรคไปขยี้จมูกหรือตาตนเอง

2.1.4 อาการของไข้หวัด

ผู้ป่วยเป็นไข้หวัด จะเริ่มจากอาการ ปากแห้ง คอแห้ง แสบคอเล็กน้อย คัดจมูกน้ำมูก ไหล ไอ จามและมีน้ำมูกใส ๆ ไหลออกมา ปวดเมื่อยตามตัว อาจมีไข้หรือไม่มีก็ได้ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ อาจ เบื่ออาหาร อาการจะรุนแรงหรือไม่ขึ้นอยู่กับความต้านทานของร่างกายแต่ละคน ถ้าร่างกายแข็งแรง มีความ ต้านทานสูงไข้หวัดจะหายภายใน 3 - 7 วัน ถ้าผู้ป่วยมีร่างกายอ่อนแอ มีความต้านทานต่ำ ก็อาจทำให้เกิดโรค แทรกซ้อนได้ ดังนี้ (1) หลอดลมอักเสบ (2) ปอดอักเสบหรือปอดบวม และ (3) หูน้ำหนวก มักจะพบในเด็ก จะ มีอาการปวดหู อาจทำให้แก้วหูทะลุ

ภาพที่ 11.1 ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดจะมีอาการปวดศีรษะและมีไข้ ภาพที่ 11.2 ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดจะมีอาการไอและจาม

2.1.5 การรักษาไข้หวัด

ไข้หวัดเป็นโรคที่ไม่มียารักษาโดยเฉพาะ ต้องให้การรักษาคตามอาการของโรค เช่น ถ้าคัดจมูกหรือจามก็ให้รับประทานยาแก้แพ้ ถ้ามีไข้ก็ให้รับประทานยาลดไข้ ถ้าไอก็รับประทานยาแก้ไอและคั้นน้ำอุ่นมากๆ เป็นต้น และต้องป้องกันมิให้เกิดโรคแทรกซ้อนด้วย

2.1.6 การปฏิบัติตนเมื่อเป็นไข้หวัด

- 1) รักษาความอบอุ่นของร่างกาย ไม่ถูกแดดหรือถูกฝน ไม่ตากลม ไม่สวมเสื้อผ้าเปียกชื้น
- 2) พักผ่อนให้มากๆ งดการออกกำลังกายหรือทำงานหนัก
- 3) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายและย่อยง่าย ๆ
- 4) ไม่ควรอาบน้ำเย็น ควรอาบน้ำอุ่นหรือเช็ดตัวด้วยน้ำอุ่นแทน
- 5) ไม่ควรสังน้ำมูกแรง ๆ ควรใช้ผ้าเช็ดหน้าหรือกระดาษนุ่ม ๆ เช็ดน้ำมูก
- 6) ปิดปากเวลาไอ จาม และไม่อยู่ใกล้ชิดหรือใช้สิ่งของร่วมกับผู้อื่น เพื่อป้องกันการ

แพร่กระจายของโรค

- 7) หากมีอาการผิดปกติอื่น ๆ หรือเป็นนาน มีไข้สูงควรปรึกษาแพทย์

โดยสรุป โรคไข้หวัดเกิดจากเชื้อไวรัสหลายชนิดหลายสายพันธุ์ ที่ปะปนอยู่ในน้ำมูก น้ำลาย เสมหะ ผู้ที่ร่างกายไม่แข็งแรงจะมีโอกาสเป็นหวัดได้ง่าย ไข้หวัดติดต่อโดยทางอากาศ และทางการสัมผัส

2.2 ไข้หวัดใหญ่

2.2.1 ความหมายของไข้หวัดใหญ่ (influenza) เป็นโรคติดต่อเฉียบพลันของระบบทางเดินหายใจ สามารถระบาดได้อย่างรวดเร็ว มักระบาดในฤดูฝน ไข้หวัดใหญ่มีหลายชนิด บางชนิดอาจรุนแรงทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตได้

2.2.2 สาเหตุของไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัส อินฟลูเอนซ่า (Influenza virus) มีอยู่ 3 ชนิด คือ ชนิด เอ บี และ ซี เชื้อไข้หวัดใหญ่จะเจริญอยู่ในลำคอและเยื่อเมือกของผู้ป่วย เชื้อโรคจะปะปนอยู่ในลมหายใจ เสมหะ น้ำลาย น้ำมูกของผู้ป่วย เมื่อเราถูกคลุกกับผู้ป่วยหรือสัมผัสของใช้ของผู้ป่วยจึงมีโอกาสติดเชื้อมาก เชื้อไข้หวัดใหญ่นี้ สามารถพัฒนาเชื้อสายพันธุ์ใหม่ จากคนสู่คนได้ ซึ่งเป็นความน่ากลัวของโรคนี้

2.2.3 การติดต่อของไข้หวัดใหญ่ การติดต่อเหมือนกับไข้หวัดธรรมดา คือเชื้อโรคสามารถติดต่อจากคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งได้โดยการหายใจรับเชื้อโรคที่กระจายมากับการ ไอ จาม ของผู้ป่วย หรือจากการสัมผัสของไข้ของผู้ป่วย ระยะฟักตัวของไข้หวัดใหญ่ประมาณ 1 - 3 วัน ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อได้ประมาณ 3 - 5 วัน นับแต่วันที่มีอาการ ระยะติดต่อคือ 1 วันก่อนเกิดอาการ 5 วันหลังจากมีอาการ ส่วนเด็กอาจแพร่เชื้อ 6 วันก่อนมีอาการและแพร่เชื้อได้นานถึง 10 วัน

2.2.4 อาการของไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่จะมีอาการรุนแรงกว่าไข้หวัดธรรมดา และเกิดโรคแทรกซ้อนได้ง่าย จะมีไข้สูงอย่างรวดเร็ว ปวดศีรษะ หนาวสั่น ปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร ขมในคอ ไอแห้ง ๆ เจ็บคอ คัดจมูกแต่ไม่มีน้ำมูก บางคนอาจหน้าแดง อาการไข้จะเป็นอยู่ 2 - 4 วัน แล้วค่อย ๆ ลดลง ส่วนการอ่อนเพลีย เบื่ออาหาร และปวดเมื่อยตามร่างกายจะหายภายใน 1 - 2 สัปดาห์ หากร่างกายอ่อนแอมากอาจทำให้เกิดโรคปอดอักเสบ สมอและเชื้อหุ้มสมองอักเสบ เชื้อหุ้มหัวใจอักเสบ แทรกซ้อนได้ และอาจทำให้ถึงแก่ชีวิตได้

2.2.5 การรักษาไข้หวัดใหญ่ ไข้หวัดใหญ่ไม่มียารักษาโดยเฉพาะ เช่นเดียวกับไข้หวัดธรรมดา ต้องรักษาตามอาการของโรคและป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคแทรกซ้อน

2.2.6 การปฏิบัติตนเมื่อเป็นไข้หวัดใหญ่

- 1) รักษาตามอาการของโรค โดยปรึกษาแพทย์ และรับประทานยาตามแพทย์สั่ง
- 2) พักผ่อนให้มาก ๆ รับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์เพื่อช่วยให้ร่างกายมีความต้านทานโรค
- 3) รักษาร่างกายให้อบอุ่นอยู่เสมอ และนอนหลับทำให้ร่างกายอบอุ่น
- 4) เวลาไอหรือจามควรใช้ผ้าหรือกระดาษเช็ดหน้าปิดปากและจมูกเพื่อป้องกันเชื้อโรคแพร่กระจายไปสู่คนอื่น
- 5) ถ้าไอมากและมีเสมหะสีเขียว ๆ เหลือง ๆ หายใจเหนื่อยหอบ เจ็บหน้าอก มีไข้สูง ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที

โดยสรุป

โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ เป็น ภาวะที่ร่างกายได้รับเชื้อโรคซึ่งสามารถแพร่หรือถ่ายทอดโดยผ่านทางระบบทางเดินหายใจ โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจที่พบบ่อย คือโรคไข้หวัด และโรคไข้หวัดใหญ่ โรคไข้หวัด เป็นโรคที่เกิดขึ้นบ่อยและเป็นกันมากทั้งเด็กและผู้ใหญ่ สาเหตุเกิดจากเชื้อไวรัส สามารถติดต่อกันได้โดยผู้ป่วยสูดอากาศที่มีเชื้อไวรัสและการคลุกคลีกับผู้ป่วยที่เป็นโรคไข้หวัด ผู้ป่วยจะมีอาการคัดจมูก ไอ และมีน้ำมูกใส ๆ ถ้าร่างกายแข็งแรงจะหายภายใน 3 - 7 วัน หากไม่ได้รับการรักษา อาจทำให้เกิดโรคแทรกได้ การพักผ่อนให้เพียงพอ ทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย และเวลาไอหรือจามควรใช้ผ้าปิดปาก เป็นวิธีการที่สามารถป้องกันโรคไข้หวัดได้ โรคไข้หวัดใหญ่ เป็นโรคติดต่อเฉียบพลันของระบบทางเดินหายใจ เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่า เชื้อไข้หวัดใหญ่จะเจริญอยู่ในลำคอและเยื่อเมือกของผู้ป่วย เมื่อคลุกคลีกับผู้ป่วยทำให้มีโอกาสติดเชืได้ง่าย อาการของโรคคล้ายกับโรคไข้หวัด แต่จะมีอาการรุนแรงกว่า และเกิดโรคแทรกได้ง่ายกว่า

เรื่องที่ 11.1.2 โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร

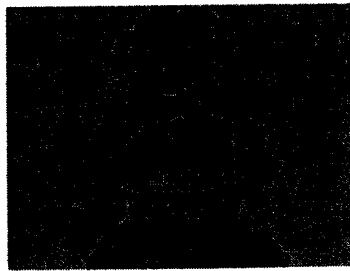
โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อโรคที่มากับอาหารและน้ำ เมื่อเรารับประทานอาหารและน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไป หรือใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบอาหารเข้าปาก เชื้อโรคก็อาจติดอาหารเข้าสู่ร่างกายทำให้เกิดโรคได้ เช่น อหิวาตกโรค อุจจาระร่วง บิด เป็นต้น แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ อุจจาระร่วง และบิดเท่านั้น เนื่องจากเป็นโรคที่พบได้บ่อย

1. โรคอุจจาระร่วง

1.1 ความหมายของโรคอุจจาระร่วง (Diarrhea) หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า “โรคท้องร่วง” อุจจาระร่วง หมายถึง ภาวะที่ผู้ป่วยถ่ายอุจจาระเหลวตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปใน 1 วัน หรือถ่ายเป็นน้ำหรือเป็นมูกปนเลือด แม้เพียงครั้งเดียวต่อวัน (ยกเว้นเด็กที่กินนมแม่) อาการต่าง ๆ นี้ พบได้ทุกเพศทุกวัย ในทุกฤดูกาล โดยเฉพาะในหน้าร้อนจะพบผู้ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงกันมาก เนื่องจากเชื้อโรคเจริญและแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วในหน้าร้อน

1.2 สาเหตุของโรคอุจจาระร่วง โรคอุจจาระร่วงเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกัน ดังนี้

- 1) จากการได้รับเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคโดยตรง จากการรับประทานอาหารที่ไม่สะอาดซึ่งเป็นสาเหตุที่พบมากที่สุด เชื้อโรคอาจเป็น ไวรัส แบคทีเรีย หรือปรสิตก็ได้
- 2) จากยาหรือสารเคมี หรือสารพิษต่าง ๆ เช่น การรับประทานยาเกินขนาด ทานอาหารที่มีสารตะกั่วปน หรือรับประทานเห็ดพิษ เป็นต้น
- 3) จากความคิดปกติของลำไส้เล็กหรือลำไส้ใหญ่ เช่นลำไส้เล็กมีการดูดซึบไม่ดี มีเนื้องอกในลำไส้ใหญ่ เป็นต้น
- 4) จากความเครียด วิตกกังวล มักจะเป็นหลังจากรับประทานอาหารใหม่ ๆ
- 5) บางคนอาจมีอาการโดยไม่ทราบสาเหตุก็ได้

ภาพที่ 11.3 โรคอุจจาระร่วงเกิดจากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค

1.3 การติดต่อของโรคอุจจาระร่วง โรคอุจจาระร่วงเกิดจากหลายสาเหตุ ที่พบมากเกิดจากการได้รับเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคที่ติดต่อทางระบบทางเดินอาหาร จากการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไปและเป็นพาหะนำโรคไปสู่คนอื่น ระยะฟักตัวของโรคไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสาเหตุของเชื้อโรค เช่น ถ้าเกิดจากอาหารเป็นพิษจะมีอาการภายใน 12 – 24 ชม. ถ้าเกิดจากเชื้ออหิวาตกโรคและเชื้อไวรัสมีระยะฟักตัว 1 – 2 วัน

เรื่องที่ 11.1.2 โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร

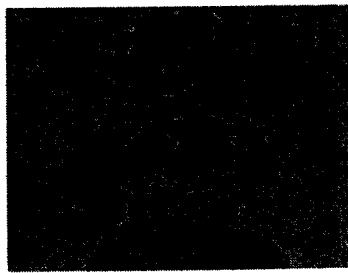
โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อโรคที่มากับอาหารและน้ำ เมื่อเรารับประทานอาหารและน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไป หรือใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบอาหารเข้าปาก เชื้อโรคก็อาจติดอาหารเข้าสู่ร่างกายทำให้เกิดโรคได้ เช่น อหิวาตกโรค อุจจาระร่วง บิด เป็นต้น แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ อุจจาระร่วง และบิดเท่านั้น เนื่องจากเป็นโรคที่พบได้บ่อย

1. โรคอุจจาระร่วง

1.1 ความหมายของโรคอุจจาระร่วง (Diarrhea) หรือที่รู้จักกันทั่วไปว่า “โรคท้องร่วง” อุจจาระร่วง หมายถึง ภาวะที่ผู้ป่วยถ่ายอุจจาระเหลวตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปใน 1 วัน หรือถ่ายเป็นน้ำหรือเป็นมูกปนเลือด แม้เพียงครั้งเดียวต่อวัน (ยกเว้นเด็กที่กินนมแม่) อาการต่างๆ นี้ พบได้ทุกเพศทุกวัย ในทุกฤดูกาล โดยเฉพาะในหน้าร้อนจะพบผู้ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงกันมาก เนื่องจากเชื้อโรคเจริญและแพร่พันธุ์ได้อย่างรวดเร็วในหน้าร้อน

1.2 สาเหตุของโรคอุจจาระร่วง โรคอุจจาระร่วงเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกัน ดังนี้

- 1) จากการได้รับเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคโดยตรง จากการรับประทานอาหารที่ไม่สะอาดซึ่งเป็นสาเหตุที่พบมากที่สุด เชื้อโรคอาจเป็น ไวรัส แบคทีเรีย หรือปรสิตก็ได้
- 2) จากยาหรือสารเคมี หรือสารพิษต่างๆ เช่น การรับประทานยาเกินขนาด ทานอาหารที่มีสารตะกั่วปน หรือรับประทานเห็ดพิษ เป็นต้น
- 3) จากความผิดปกติของลำไส้เล็กหรือลำไส้ใหญ่ เช่นลำไส้เล็กมีการดูดซึมน้ำไม่ดี มีเนื้องอกในลำไส้ใหญ่ เป็นต้น
- 4) จากความเครียด วิตกกังวล มักจะเป็นหลังจากรับประทานอาหารใหม่ๆ
- 5) บางคนอาจมีอาการโดยไม่ทราบสาเหตุก็ได้

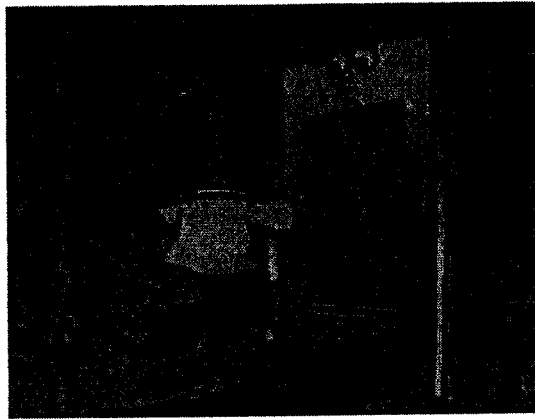

ภาพที่ 11.3 โรคอุจจาระร่วงเกิดจากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค

1.3 การติดต่อของโรคอุจจาระร่วง โรคอุจจาระร่วงเกิดจากหลายสาเหตุ ที่พบมากเกิดจากการได้รับเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรคที่ติดต่อทางระบบทางเดินอาหาร จากการรับประทานอาหารหรือน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไปและเป็นพาหะนำโรคไปสู่คนอื่น ระยะฟักตัวของโรคไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสาเหตุของเชื้อโรค เช่น ถ้าเกิดจากอาหารเป็นพิษจะมีอาการภายใน 12 - 24 ชม. ถ้าเกิดจากเชื้ออหิวาตกโรคและเชื้อไวรัสมีระยะฟักตัว 1 - 2 วัน

1.4 อาการของโรคอุจจาระร่วง อาการของโรคอุจจาระร่วงไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคอาจแบ่งออกได้ 2 ลักษณะ คือ อุจจาระร่วงเฉียบพลัน และอุจจาระร่วงเรื้อรัง

- 1) อุจจาระร่วงเฉียบพลัน จะมีอาการปวดท้อง ถ่ายเหลวต่อมาจะถ่ายเป็นน้ำ อาการต่าง ๆ จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อาจอาเจียนด้วย ถ้าถ่ายมาก ๆ อาจมีไข้และอ่อนเพลีย คาลิก โคลิชิพอร์เด็นเบา บางรายอาจทำให้ช็อกหมดสติและเสียชีวิตได้ อาการเหล่านี้ส่วนใหญ่เกิดจากการรับเชื้อที่มีอยู่ในอาหาร
- 2) อุจจาระร่วงเรื้อรัง คือ การถ่ายอุจจาระเหลววันละหลายครั้ง ครั้งละไม่มาก แต่นานหลายวันหลายสัปดาห์หรือเป็นเดือน ซึ่งมาจากหลายสาเหตุ เช่น การดูดซึมของลำไส้เล็กเสียไป เป็นเนื้องอกที่ลำไส้ใหญ่ สาเหตุจากจิตใจ หรือจากพยาธิลำไส้บางชนิด

ภาพที่ 11.4 โรคอุจจาระร่วงจะปวดท้องและถ่ายอุจจาระหลายครั้ง

1.5 การรักษาโรคอุจจาระร่วง ถ้าผู้ป่วยอาการไม่หนัก ให้งดอาหารที่ย่อยยาก อาหารรสจัดและมีกากไว้ก่อน ให้ผู้ป่วยดื่มน้ำสุกหรือน้ำผสมน้ำตาลเกลือแร่ หรือที่เรียกทั่วไปว่า โอ.อาร์.เอส (Oral Rehydration Solution : O.R.S.) เพื่อชดเชยน้ำ น้ำตาลและเกลือแร่ที่เสียไป และควรดื่มทีละน้อย ๆ แต่ดื่มนบ่อย ๆ หากผู้ป่วยมีอาการมากควรรีบนำส่งแพทย์ และหลีกเลี่ยงการใช้ยาหยุดถ่าย เพราะจะทำให้ลำไส้เก็บกักเชื้อโรควัณานขึ้น เป็นอันตรายต่อร่างกายมากขึ้น สำหรับเด็กถ้าใช้ยาหยุดถ่ายเกินขนาดอาจทำให้เด็กเสียชีวิตได้

1.6 การปฏิบัติตนเมื่อเป็นโรคอุจจาระร่วง มีดังนี้

- 1) ถ้าเป็นไม่มาก ให้รับประทานอาหารอ่อน ๆ ที่ย่อยง่าย ๆ ครั้งละน้อย ๆ แต่รับประทานบ่อย ๆ และรับประทานยาแก้อุจจาระร่วงและดื่มน้ำผสมน้ำตาลเกลือแร่ เพื่อช่วยชดเชยการสูญเสียและเกลือแร่ที่ร่างกายเสียไป
- 2) ถ้าอาการหนัก ถ่ายเป็นน้ำหลายครั้ง อาเจียนบ่อยจนอ่อนเพลียมาก คาลิก ชิพอร์เด็นเบา ควรไปพบแพทย์เพื่อรักษาโดยเร็ว
- 3) ถ้าอุจจาระร่วงเรื้อรัง ไม่ควรรักษาเอง ควรไปพบแพทย์รับการรักษา
- 4) พักผ่อนมาก ๆ กอดอาหารที่มีรสจัด ย่อยยาก และมีเส้นใยมาก
- 5) ระวังไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายสู่คนอื่น ด้วยการถ่ายอุจจาระในส่วนที่ถูกสุขลักษณะและบอกให้ผู้ใกล้ชิดคิดว่าคนเป็นโรคอยู่

2. โรคบิด

2.1 ความหมายของโรคบิด (dysentery) เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารมักเกิดในท้องที่ที่มีสุขาภิบาลอาหารไม่ดี ซึ่งแบ่งออกได้ 2 ชนิด คือ บิดมีตัว หรือบิดอะมีบิก และบิดไม่มีตัวหรือบิดบาซิลลารี

2.2 สาเหตุของโรคบิด โรคบิดเกิดจากสาเหตุ ดังนี้

1) บิดมีตัว หรือบิดอะมีบิก (amoebic dysentery) เกิดจากเชื้ออะมีบา (amoeba) ซึ่งเป็นโปรโตซัว ชนิดหนึ่งถูกกลืนเข้าไปได้ในเชือบุผนังลำไส้ใหญ่

2) บิดไม่มีตัวหรือบิดบาซิลลารี (bacillary dysentery) เกิดจากเชื้อแบคทีเรียกลุ่มซิกเทลลา ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าบิดมีตัว จึงเรียกว่าบิดไม่มีตัว

2.3 การติดต่อของโรคบิด โรคบิดติดต่อโดยการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อบิดเข้าไป เช่นทานผักสดที่ล้างไม่สะอาด ทานอาหารที่มีแมลงวันตอม ล้างภาชนะใส่อาหารด้วยน้ำคลอง เป็นต้น ระยะฟักตัวบิดไม่มีตัวประมาณ 1 - 3 วัน ถ้าบิดมีตัวฟักตัว 8 - 10 วัน

2.4 อาการของโรคบิด โรคบิดมีอาการแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสาเหตุและความรุนแรงของโรค ดังนี้

1) บิดมีตัว ผู้ป่วยจะมีอาการ ดังนี้

- ไม่มีอาการ เพียงแค่รู้สึกว่ามีสบายตัว เมื่อไปตรวจจะพบเชื้ออะมีบาในอุจจาระ
- มีอาการชนิดเฉียบพลัน คือปวดเบ่ง ปวดบิด อุจจาระเหลวเป็นมูกเลือด ถ่ายไม่เกิน

วันละ 10 ครั้ง ๆ ละน้อย ๆ กลิ่นเหม็นคล้ายกุ้งเน่า อาการไม่รุนแรงเท่าบิดไม่มีตัว ถ้าร่างกายมีความต้านทานต่ำ อาการอาจรุนแรงขึ้น

- ถ้าอาการเรื้อรัง ซึ่งเป็นผลมาจากเป็นบิดชนิดเฉียบพลันแล้วไม่รักษาให้ถูกต้อง

เชื้ออะมีบายังคายไม่หมด ทำให้ไม่หายและกลับมาเป็นใหม่อีก

2) บิดไม่มีตัว ผู้ป่วยจะมีอาการ ดังนี้

- ไม่มีอาการ เพียงรู้สึกไม่สบายท้อง เพราะมีเชื้อแบคทีเรียอยู่ในลำไส้
- มีอาการน้อย คือถ่ายเป็นมูกเลือด แต่ไม่มาก อาจมีการปวดบิดเล็กน้อย
- มีอาการรุนแรง คือ จะปวดท้องบิดอย่างรุนแรง มีไข้ขึ้นสูง อาเจียน ระยะแรกถ่าย

เป็นน้ำ อุจจาระมีกลิ่นเหม็นมาก ต่อมาถ่ายเป็นมูกเลือด มีหนองปน ถ่ายบ่อยถึงวันละ 20 - 30 ครั้ง ครั้งละน้อย ๆ ทำให้ร่างกายอ่อนแอ หรือถ้าเป็นในเด็กอาจทำให้ชักได้

2.5 การรักษาโรคบิด ถ้าสงสัยว่าเป็นโรคบิด ไม่ควรรักษาเอง ควรไปปรึกษาแพทย์เพราะเชื้อบิดมีหลายชนิดและอาการคล้าย ๆ กับท้องเสียชนิดอื่น ๆ ซึ่งถ้ารักษาไม่ถูกวิธีจะทำให้รักษายากและเป็นอันตรายแก่สุขภาพภายหลัง

2.6 การปฏิบัติตนเมื่อเป็นโรคบิด มีดังนี้ คือ (1) รับประทานอาหารอ่อน ๆ ย่อยง่าย ๆ รสไม่จัด (2) ดื่มน้ำสุกให้มาก ๆ เพื่อทดแทนน้ำที่ขับถ่ายออกมาพร้อมกับอุจจาระ (3) นอนพักผ่อนให้เพียงพอ และ (4) รับประทานยาตามแพทย์สั่ง

โดยสรุป

โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการกินอาหารและดื่มน้ำที่ไม่สะอาด มีการปนเปื้อนของเชื้อโรคเข้าไปทำให้เกิดอาการต่อระบบทางเดินอาหารและระบบอื่น ๆ ด้วย โรคอุจจาระร่วงและโรคบิด ก็เป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารที่พบได้บ่อยในช่วงหน้าร้อน โรคอุจจาระร่วง เป็นอาการถ่ายอุจจาระเหลวผิดปกติตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไป ภายใน 24 ชั่วโมง สาเหตุที่พบบ่อยที่สุดเกิดจากการได้รับเชื้อโรคจากการรับประทานอาหารที่ไม่สะอาด เชื้อโรคอาจเป็นไวรัส แบคทีเรีย หรือปรสิตก็ได้ อาการของโรคอาจแบ่งได้ 2 ลักษณะ คือ อุจจาระร่วงเฉียบพลัน และอุจจาระร่วงเรื้อรัง การรักษาให้ผู้ป่วยดื่มน้ำสุกหรือน้ำตาลผสมเกลือแร่ โรคบิด เป็นโรคติดต่อทางเดินอาหารที่พบในที่สุดหากินอาหารไม่ดี แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ บิดมีตัว และบิดไม่มีตัว การติดต่อของโรคโดยการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคเข้าไป

เรื่องที่ 11.1.3 โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (Sexually Transmitted Disease : STD) เป็นกลุ่มโรคติดต่อที่มีจะแพร่โดยทางการมีสัมพันธ์ทางเพศ เชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของโรคมักจะอยู่บริเวณอวัยวะเพศและอวัยวะสืบพันธุ์ และการติดเชื้อมักจะติดจากบริเวณดังกล่าว จึงเรียกโรคนี้ว่าโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งมีหลายชนิด ได้แก่ กามโรค โรคหนองใน โรคซิฟิลิส โรคฝีมะม่วง โรคเอดส์ เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ โรคเอดส์เท่านั้น เนื่องจากเป็นโรคที่เป็น ปัญหาสำคัญของสาธารณสุข

1. โรคเอดส์

1.1 ความหมายของโรคเอดส์ (AIDS) ย่อมาจาก (Acquired Immune Deficiency Syndrome) คือ กลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากภูมิคุ้มกันร่างกายเสื่อม หรือบกพร่องโดยมิได้เป็นมาแต่กำเนิด จากการรับเชื้อไวรัส เอชไอวี (HIV)

1.2 สาเหตุของโรคเอดส์ โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัส ที่ชื่อว่า (Human Immunodeficiency Virus) หรือ HIV ซึ่งไวรัสนี้จะทำลายเม็ดเลือดขาว ทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายเสื่อมลง หรือที่เรียกกันว่า “ ภูมิคุ้มกันบกพร่อง ” ทำให้ร่างกายไม่สามารถป้องกันและทำลายเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ ได้

1.3 อาการของโรคเอดส์ ลักษณะอาการของผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ มีอาการที่แตกต่างกันไป ซึ่งทางกระทรวงสาธารณสุขได้แบ่งกลุ่มผู้ป่วยตามลักษณะอาการเพื่อความสะดวกในการเฝ้าระวัง ออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ และกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์

1.3.1 กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ ผู้ป่วยกลุ่มนี้ติดเชื้อเอดส์โดยไม่มีอาการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรคเอดส์เลย และจะพบว่าติดเชื้อโรคเอดส์ก็โดยการตรวจเลือดหาเชื้อโรคเอดส์ ซึ่งมีผลเป็นบวก

1.3.2 กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (AIDS related complex หรือ ARC) ผู้ติดเชื้อกลุ่มนี้

ตรวจพบการติดเชื้อเอดส์ และมีอาการบางอย่างเป็นเวลานานเกิน 1 เดือน อาการดังกล่าวได้แก่ (1.) มีไข้เกิน 37.8 องศาเซลเซียส เป็นพัก ๆ หรือติดต่อกัน (2.) อุจจาระร่วงอย่างเรื้อรัง (3.) น้ำหนักลดเกินร้อยละ 10 ของน้ำหนักตัว (4.) ต่อมมน้ำเหลืองโตมากกว่า 1 แห่ง ในบริเวณที่ไม่ติดต่อกัน (5.) มีเชื้อราในปากหรือลำคอ (6.) เป็นริ้วขาว ๆ ที่ข้างลิ้น (Hairy leukoplakia) และ (7.) เป็นโรคงูสวัด (Herpes zoster)

1.3.3 กลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์ ตรวจพบการติดเชื้อเอดส์และมีโรคฉวยโอกาส ซึ่งแสดงถึงภาวะภูมิคุ้มกันในร่างกายเสื่อม เป็นระยะที่ภูมิคุ้มกันของร่างกายถูกเชื้อ HIV ทำลายไปเกือบหมดจึงทำให้ผู้ป่วยเกิดโรคติดเชื้อกับระบบต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ระบบทางเดินอาหาร เช่น หลอดอาหารอักเสบ อุจจาระร่วง ระบบทางเดินหายใจ เช่น วัณโรค ปอดอักเสบ ปอดบวม ระบบประสาทส่วนกลาง เช่น สมองอักเสบ ระบบเลือด เช่น มะเร็งหลอดเลือด มะเร็งต่อมน้ำเหลือง เป็นต้น ผู้ป่วยจะมี อาการแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับลักษณะของโรค นอกจากอาการของโรคติดเชื้อเหล่านี้แล้วผู้ป่วยมักจะมีอาการด้านจิตใจรวมด้วย เช่น ท้อแท้ เศร้า วิตกกังวลสูง หลงๆ คิดว่าชีวิตไม่มีค่า เป็นต้น ผู้ที่ติดเชื้อ HIV อาจไม่มีอาการใด ๆ เลยก็ได้ ภายใน 10 ปี หรือมากกว่านั้น ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพและการปฏิบัติตนของผู้ที่รับเชื้อแต่ละคน

ภาพที่ 11.5 ลักษณะผู้ป่วยโรคเอดส์

1.4 การติดต่อของโรคเอดส์ เชื้อไวรัสเอดส์จะมีอยู่ในของเหลวที่ออกจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น เลือด น้ำอสุจิ น้ำในช่องคลอด และน้ำลาย ดังนั้นโอกาสที่จะแพร่เชื้อติดต่อมีเฉพาะทางเลือด น้ำอสุจิ และน้ำในช่องคลอดเท่านั้น ดังนั้นโรคเอดส์จึงแพร่เชื้อติดต่อได้โดยการมีเพศสัมพันธ์ โดยทางเลือดที่ปนเปื้อน และโดยทางมารดาที่ติดเชื้อสู่ทารก

1.4.1 ทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์สามารถแพร่ได้ทั้งจากชายสู่ชาย ชายสู่หญิง และหญิงสู่ชาย โอกาสที่จะติดเชื้อโรคเอดส์ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง เช่น การมีแผลบริเวณอวัยวะเพศ การเปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ และชนิดและวิธีของการมีเพศสัมพันธ์ เป็นต้น การมีเพศสัมพันธ์มีโอกาสติดเชื้อ HIV ได้หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีเชื้ออยู่ในตัว เพราะเชื้อ HIV จะออกมาพร้อมกับน้ำกาม ดังนั้นถ้ามีเพศสัมพันธ์ขณะมีประจำเดือนหรือมีบาดแผล หรือมีเลือดออก ยิ่งทำให้แพร่เชื้อโรคให้ผู้อื่นได้ง่าย

1.4.2 ทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด การรับเชื้อทางเส้นเลือด เป็นวิธีการแพร่โรคที่ได้ผลดีที่สุด ซึ่งโอกาสติดเชื่อนั้นขึ้นอยู่กับปริมาณของไวรัสที่มีอยู่ในเลือด ซึ่งการแพร่โรคทางเลือดเกิดขึ้นได้ 3 กรณี คือ การรับเลือด การใช้เข็มฉีดยา และการรับอวัยวะของผู้ติดเชื้อ

1.) การรับเลือดขณะทำการผ่าตัดหรือเพื่อรักษาโรคเลือดบางชนิด หรือการถ่ายเลือด
 2.) การใช้เข็มฉีดยา หรือกระบอกฉีดยาร่วมกันของผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
 การใช้เข็มเดียวกันในการสักยันต์ การเจาะหู เจาะลิ้น หลายน ๆ คน มีโอกาสติดเชื้อได้หากเข็มนั้นเป็นเลือด ของ
 คนที่มีเชื้อ HIV

3.) การรับอวัยวะของผู้ติดเชื้อ หรือการผสมเทียมโดยรับอสุจิของผู้ติดเชื้อ

1.4.3 การแพร่ทางมารดาสู่ทารก โรคเอดส์สามารถแพร่จากมารดาสู่ทารกได้ตั้งแต่ก่อนคลอด
 ขณะคลอด หรือระยะหลังคลอด โดยผ่านสายรกหรือป็นเลือดแม่ระหว่างคลอด ซึ่งทารกมีโอกาสรับเชื้อ
 ประมาณร้อยละ 20 - 50

โรคเอดส์ไม่ติดต่อกันโดยผ่านทางน้ำลาย น้ำมูก น้ำตา เสมหะ ปัสสาวะ อุจจาระ หรือเหงื่อ
 ดังนั้นการรับประทานอาหาร การทำงาน การใช้สิ่งของ โทรศัพท์ ห้องน้ำห้องส้วมร่วมกับผู้ติดเชื้อ HIV จึงไม่
 เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์

ภาพที่ 11.6 การเปลี่ยนคู่นอนบ่อยสามารถติดเชื้อเอดส์ได้ ภาพที่ 11.7 การใช้เข็มฉีดยาร่วมกันสามารถติดเชื้อเอดส์ได้

1.5 การรักษาโรคเอดส์ โรคเอดส์เป็นโรคที่ยังไม่มียารักษา ดังนั้นการรักษาจึงเป็นการรักษาตาม
 อาการของโรคที่เกิดขึ้น และรับประทานยาต้านเอดส์เพื่อชะลอการแบ่งตัวของเชื้อไวรัสเท่านั้น แต่ยังไม่สามารถ
 รักษาให้หายขาดได้

1.6 การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันเอดส์ โรคเอดส์เป็นโรคที่ป้องกันได้ ซึ่งสามารถปฏิบัติตนเพื่อ
 ป้องกันโรคเอดส์ได้ ดังนี้

- 1) ไม่สำล้อนทางเพศและใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้งที่มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่ไม่ใช่คู่
 สมรสของคน
- 2) ไม่เสพยาเสพติด โดยเฉพาะอย่างยิ่งห้ามใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้ สาร
 เสพติดบางชนิด เมื่อเสพแล้วทำให้ผู้เสพเคลิบ เจนง และถูกชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ได้โดยไม่มี การป้องกัน
 อาจนำมาซึ่งการติดเชื้อ HIV ได้
- 3) ไม่ใช้อุปกรณ์ เครื่องใช้ส่วนตัว เช่น แปรงสีฟัน ไม้แคะหู กรรไกรตัดเล็บ มีดโกน

หมวด เป็นต้น ร่วมกับผู้อื่น หากต้องใช้บริการร้านสัก หรือเจาะตามร่างกาย ควรให้ร้านเปลี่ยนเข็มให้ใหม่ หรือ
ควรใช้บริการร้านที่นำอุปกรณ์ไปฆ่าเชื้อโรคแล้ว

4) ถ้าจำเป็นต้องสัมผัสกับเลือด เช่น การปฐมพยาบาลทำแผลให้ผู้อื่น ควรใช้ถุงมือยาง
ถุงมือพลาสติก หรือถุงพลาสติกที่สะอาดสวมทุกครั้ง

5) ผู้หญิงและผู้ชายควรไปตรวจร่างกายก่อนแต่งงาน

โดยสรุป

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นกลุ่มโรคติดต่อที่มักจะแพร่เชื้อโดยการมีเพศสัมพันธ์ โรค
เอดส์จึงเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เป็นปัญหาสำคัญ เกิดจากเชื้อไวรัส HIV ลักษณะอาการของโรค
แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ติดเชื้อโดยไม่มีอาการ กลุ่มผู้มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ และกลุ่มผู้ป่วยโรคเอดส์
การติดต่อของโรคเอดส์ ติดต่อได้ 3 ทาง คือ ทางเพศสัมพันธ์ ทางเลือดและผลิตภัณฑ์จากเลือด และทาง
มารดาสู่ทารก การไม่สำส่อนทางเพศ ไม่ใช้เครื่องใช้ส่วนตัวร่วมกับคนอื่น และชายหญิงควรตรวจร่างกาย
ก่อนการแต่งงาน เป็นวิธีการที่สามารถป้องกันการเป็นโรคเอดส์ได้

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข
กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สารน่ารู้ กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์
เดลินิวส์ ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549
- โกวิท ประวาลพฤกษ์ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาสุขศึกษา
กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- บุญรับ สักคิมฉิม และคณะ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
ปรีชา ไวยโกลา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสัมฤทธิ์
มาตรฐาน สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ฝายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
พลศึกษา สุขศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ราชณี ขวัญบุญจัน และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและ พลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษา และพลศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่
ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
http://www.gd-1.com/w_cold.html วันที่ 23/3/2549
<http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549
<http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html>
วันที่ 23/3/2549
<http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549
<http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23/3/2549
<http://www.wsnhosting.com/panpup/diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549

แบบประเมินชิ้นงาน

การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้สำหรับผู้สอน และนักเรียนใช้ประเมินชิ้นงาน ระหว่างเผชิญประสบการณ์
2. ครูผู้สอนประเมินชิ้นงานนักเรียนรายกลุ่ม ตามเกณฑ์ การประเมิน ดังนี้
 1. เขียนชื่อเรื่องในป้ายนิเทศ

เขียนชื่อเรื่องตรงตามหัวข้อที่กำหนดให้	3	คะแนน
เขียนชื่อเรื่องได้สอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนดให้	2	คะแนน
เขียนชื่อเรื่องแต่ไม่ตรงตามที่กำหนดให้	1	คะแนน
 2. กำหนดหัวข้อในป้ายนิเทศ

กำหนดหัวข้อให้ 3 ข้อ คือ สาเหตุ อาการ และการป้องกัน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	3	คะแนน
กำหนดหัวข้อได้ 2 ข้อ จาก 3 ข้อ คือ สาเหตุ อาการ และการป้องกัน	2	คะแนน
กำหนดหัวข้อได้ 1 ข้อ จาก 3 ข้อ คือ สาเหตุ อาการ และการป้องกัน	1	คะแนน
 3. เขียนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ

เขียนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อได้ครบถ้วนทั้ง 3 หัวข้อ	3	คะแนน
เขียนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อได้ครบถ้วนเพียง 2 หัวข้อ	2	คะแนน
เขียนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อได้ครบถ้วนเพียง 1 หัวข้อ	1	คะแนน
 4. ภาษาที่ใช้ในการเขียน

ใช้ภาษาได้ถูกต้องและเข้าใจง่าย	3	คะแนน
ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายแต่มีบางคำที่ผิดหลักภาษา	2	คะแนน
ใช้ภาษาได้ไม่ถูกต้องและผิดหลักภาษา	1	คะแนน
 5. ภาพประกอบ

ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อหา	3	คะแนน
ภาพประกอบบางภาพสอดคล้องกับเนื้อหา	2	คะแนน
ไม่มีภาพประกอบ	1	คะแนน
 6. รูปแบบของป้ายนิเทศ

จัดรูปแบบได้เหมาะสมกับหัวข้อและสวยงาม	3	คะแนน
จัดรูปแบบได้เหมาะสมกับหัวข้อแต่ไม่สวยงาม	2	คะแนน
จัดรูปแบบได้ไม่เหมาะสม และไม่สวยงาม	1	คะแนน

7. การนำเสนอ

เสนอ ได้สมบูรณ์ครบถ้วนและถูกต้อง	3	คะแนน
เสนอ ได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	2	คะแนน
เสนอ ได้สมบูรณ์และไม่ถูกต้อง	1	คะแนน

แบบประเมินชิ้นงาน(สำหรับครู)

การจัดทำป้ายนิเทศเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินตามความคิดเห็นของตน

รายการประเมิน	คะแนน		
	3	2	1
1. เขียนชื่อเรื่องในป้ายนิเทศ			
2. กำหนดหัวข้อในป้ายนิเทศ			
3. เขียนรายละเอียดในแต่ละหัวข้อ			
4. ภาษาที่ใช้ในการเขียน			
5. ภาพประกอบ			
6. รูปแบบของป้ายนิเทศ			
7. การนำเสนอ			
รวม			

เกณฑ์การประเมินรวม

ช่วงคะแนน 1 - 7 หมายถึง

ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ช่วงคะแนน 8 - 13 หมายถึง

ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 14 - 21 หมายถึง

ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

(สำหรับครูและผู้ช่วยสอน)

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

กลุ่มที่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินเพื่อประเมินการทำงานกลุ่ม

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีมาก = 4 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี = 3 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่พอใช้ = 2 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ควรปรับปรุง = 1 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		ให้ความร่วมมือ กับสมาชิก ในกลุ่ม (4 คะแนน)	มีความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (4 คะแนน)	ความสามารถ ในการ แก้ปัญหา (4 คะแนน)	การทำงาน ตามขั้นตอน (4 คะแนน)	การแสดง ความคิดเห็น ในกลุ่ม (4 คะแนน)
รวม						

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

ช่วงคะแนน 17 – 20 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก

ช่วงคะแนน 13 – 16 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนน 9 – 12 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 5 – 8 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

หน่วยประสบการณ์ที่ 12
การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

แบบเสนอประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

หน่วยประสบการณ์ที่ 12	ประสบการณ์หลัก	ประสบการณ์รอง
การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ	12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	12.1.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล
		12.1.2 การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
	12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ	12.2.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
		12.2.2 การดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.1.1	ภารกิจ	งาน
การเตรียมการสำรวจข้อมูล	1. ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ
	2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	2.1 กำหนดหัวข้อของแบบสอบถาม 3 หัวข้อ คือ ผลกระทบต่อตนเอง ผลกระทบต่อคนใกล้ชิด และผลกระทบต่อชุมชนและประเทศชาติ 2.2 สร้างตัวอย่างของแบบสอบถาม 2.3 ศึกษาตัวอย่าง 2.4 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม 2.5 กำหนดข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุมทั้ง 3 หัวข้อ 2.6 สร้างตารางและเขียนข้อคำถามลงในตาราง 2.7 ตรวจสอบความถูกต้อง 2.8 นำเสนอข้อมูล 2.9 จัดพิมพ์ข้อมูล

แบบเสนอภารกิจและงาน

หน่วยประสภการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ

ประสภการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสภการณ์รองที่ 12.1.2	ภารกิจ	งาน
การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ	1.1 ติดต่อเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพื่อสอบถามข้อมูล 1.2 กำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม 1.3 กำหนดประเภทของผู้ป่วยที่จะไปสอบถาม 1.4 สอบถามผู้ป่วยโรคติดต่อแต่ละประเภท 1.5 สอบถามญาติและคนใกล้ชิดกับผู้ป่วย 1.6 สอบถามเจ้าหน้าที่และพยาบาล 1.7 บันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถาม 1.8 สรุปผล 1.9 รายงานผล
	2. รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ	2.1 เตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 2.3 นำเสนอข้อมูล 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด

แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์

วิชาศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ	เวลา 3 ชั่วโมง

ประสบการณ์

ประสบการณ์หลัก

12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจาก
การเป็นโรคติดต่อ

12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์รอง

12.1.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล

12.1.2 การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่
เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

12.2.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือ
ป้องกันโรคติดต่อ

12.2.2 การดำเนินการจัดทำคู่มือ
ป้องกันโรคติดต่อ

วัตถุประสงค์

1. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์เรื่อง “การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ” แล้วนักเรียนสามารถเตรียมการสำรวจข้อมูลและดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง
2. เมื่อนักเรียนเผชิญประสบการณ์เรื่อง “การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ” แล้วนักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อและดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

บริบทและสถานการณ์

บริบท

การเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 12 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ นักเรียนประกอบกิจกรรม 2 อย่าง ตามลำดับก่อนหลัง คือ (1) การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ (2) การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ โดยใช้เวลาในการประกอบกิจกรรม จำนวน 3 ชั่วโมง ในการศึกษาการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ต้องเตรียมอุปกรณ์ดังนี้ กระดาษ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และสีเมจิก ในการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ใช้โรงพยาบาล เป็นสถานที่เผชิญประสบการณ์ และ การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ใช้ห้องเรียนเป็นสถานที่เผชิญประสบการณ์ สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ ของโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุม ให้จัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ โดยในการจัดทำต้องสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งในการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อนักเรียนต้องเตรียมการและดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ส่วนในการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อนั้น นักเรียนต้องเตรียมการและดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

ขั้นที่ 1 ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ

ขั้นที่ 2 ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ เป็นการชี้แจง ดังนี้

วัตถุประสงค์ในการเรียนรู้มีดังนี้ (1) นักเรียนสามารถสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อและปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง และ (2) นักเรียนสามารถออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อและดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญ 2 ประสบการณ์ คือ (1) การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ (2) การการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

บริบทในการเผชิญประสบการณ์ คือ โรงเรียน และ ห้องเรียน เวลาที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ 3 ชั่วโมง (180 นาที) สิ่งที่นักเรียนต้องเตรียม คือ กระดาษ กระดาษแข็ง กรรไกร เครื่องเขียน กาว และ สีเมจิก

สถานการณ์ นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพ โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากทางชุมนุม ให้จัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ภารกิจ ในการเผชิญประสบการณ์ ครอบคลุม ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ สร้างแบบสอบถาม ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ศึกษาเรื่องวิธีการป้องกันโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ ออกแบบคู่มือ และปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ และรายงานผลการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย ตัวอย่างคู่มือ และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้อง

การประเมิน จากการทำแบบทดสอบ สังเกตพฤติกรรม การทำแบบฝึกหัด และการนำเสนอผลงาน

ขั้นที่ 3 เผชิญประสบการณ์ เป็นขั้นที่นักเรียนเผชิญประสบการณ์ เพื่อแสวงหาความรู้ และความชำนาญ ในประสบการณ์นี้นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ 2 ประสบการณ์ คือ (1) การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ในกิจกรรมนี้นักเรียนต้องมี การเตรียมการสำรวจข้อมูล และดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ (2) การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ สำหรับกิจกรรมนี้นักเรียนต้องเตรียมการ และดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ขั้นที่ 4 รายงานความก้าวหน้า เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์ และทำภารกิจและงานในระยะหนึ่งแล้ว นักเรียนต้องรายงานความก้าวหน้าหลังจากสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ หลังชมมัลติมีเดีย เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

ขั้นที่ 5 รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ เมื่อนักเรียนได้เผชิญประสบการณ์หลักแต่ละประสบการณ์แล้ว นักเรียนรายงานผลการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ขั้นที่ 6 สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ สรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ และชี้แนะแหล่งความรู้เพิ่มเติม

ขั้นที่ 7 ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ

สื่อและแหล่งประสบการณ์

สื่อเผชิญประสบการณ์	แหล่งประสบการณ์
1. ประมวลสาระ	1. ห้องเรียน
2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	2. ห้องเรียน และมุมวิชาการ
3. มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์	3. ห้องโสตทัศนศึกษา
4. ตัวอย่างคู่มือ	4. ห้องเรียน และมุมตัวอย่างผลงาน
5. เอกสาร และคำราที่เกี่ยวข้อง	5. ห้องเรียน และมุมวัสดุอุปกรณ์
	6. ห้องเรียน และมุมวิชาการ

การประเมิน

1. จากแบบทดสอบก่อนและหลังการเผชิญประสบการณ์
2. จากงานที่กำหนดให้ คือ การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
3. จากการสังเกตพฤติกรรม
4. จากการทำแบบฝึกหัด

แผนเผชิญประสพการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสพการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสพการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

เวลา 1.30 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การเตรียมการสำรวจข้อมูล ” แล้ว นักเรียนสามารถเตรียมการสำรวจข้อมูลโดยศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสพการณ์ “ การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ” แล้วนักเรียนสามารถปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง

ประสพการณ์และบริบท

ก. ประสพการณ์ที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการการเตรียมการสำรวจข้อมูล และการดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสำรวจข้อมูลผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อที่ห้องเรียน มุมวิชาการ ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ที่โรงพยาบาล และรายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ ที่ห้องเรียน ในการสร้างแบบสอบถามนักเรียนต้องเตรียมวัสดุ / อุปกรณ์ดังต่อไปนี้ กระดาษ และ เครื่องเขียน

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพโรงเรียนสายธรรมจันทร์ ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้จัดทำแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ โดยรูปแบบการเผชิญประสพการณ์เป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติ 4 ขั้นตอนดังนี้ คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ (2) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ (3) ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และ (4) รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสิทธิภาพหลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสิทธิภาพรอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	ถึงอำนวยความสะดวก	การประเมิน
12.1.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล	1. ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับ การป้องกันโรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ	SDL	แนวคิดเกี่ยวกับ การป้องกันโรคติดต่อ	ห้องเรียน	ประมวลสาระเรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับ การป้องกันโรคติดต่อ		การจัดบันทึกสาระสำคัญ
	2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	2.1 กำหนดหัวข้อของแบบสอบถาม ดังนี้ ผลกระทบต่อตนเอง ผลกระทบต่อชุมชน ใกล้ชิด และ ประชาชน และประเทศชาติ 2.2 สร้างตัวอย่างของแบบสอบถาม 2.3 ศึกษาตัวอย่าง 2.4 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม	PDL PDL SDL PDL		ห้องเรียน			

รายละเอียดการเผชิญประสพการณ์
 ประสพการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสพการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
		2.5 กำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมทั้ง 3 หัวข้อ 2.6 สร้างตารางและเขียนข้อคำถามลงในตาราง 2.7 ตรวจสอบความถูกต้อง 2.8 นำเสนอข้อมูล 2.9 จัดพิมพ์ข้อมูล	PDL PDL PDL PDL PDL		ห้องเรียน		เครื่องพิมพ์ดีด เครื่อง คอมพิวเตอร์	จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
12.1.2 การ ดำเนินการ สำรวจ ผลกระทบที่เกิด จากการเป็น โรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการ สำรวจ ผลกระทบที่ เกิดจากการ เป็นโรคติดต่อ	1.1 ติดต่อเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพื่อ สอบถามข้อมูล 1.2 กำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม 1.3 กำหนดประเภทของผู้ป่วยที่จะไป สอบถาม 1.4 สอบถามผู้ป่วยแต่ละประเภท 1.5 สอบถามญาติและคนใกล้ชิด 1.6 สอบถามเจ้าหน้าที่และพยาบาล	PDL PDL PDL PDL PDL PDL		โรงพยาบาล			

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสิทธิภาพหลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสิทธิภาพรอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การประเมิน
		1.7 บันทึกรายชื่อผู้ติดเชื้อในแบบสอบถาม 1.8 สรุปผล 1.9 รายงานผล	PDL PDL PDL		ห้องเรียน			จากการสังเกต พฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม
	2. รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	2.1 จัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล 2.3 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอข้อมูล 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด	PDL PDL PDL PDL/TDL PDL/TDL SDL		ห้องเรียน			ผลงานและแบบฝึกหัด

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาสุศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

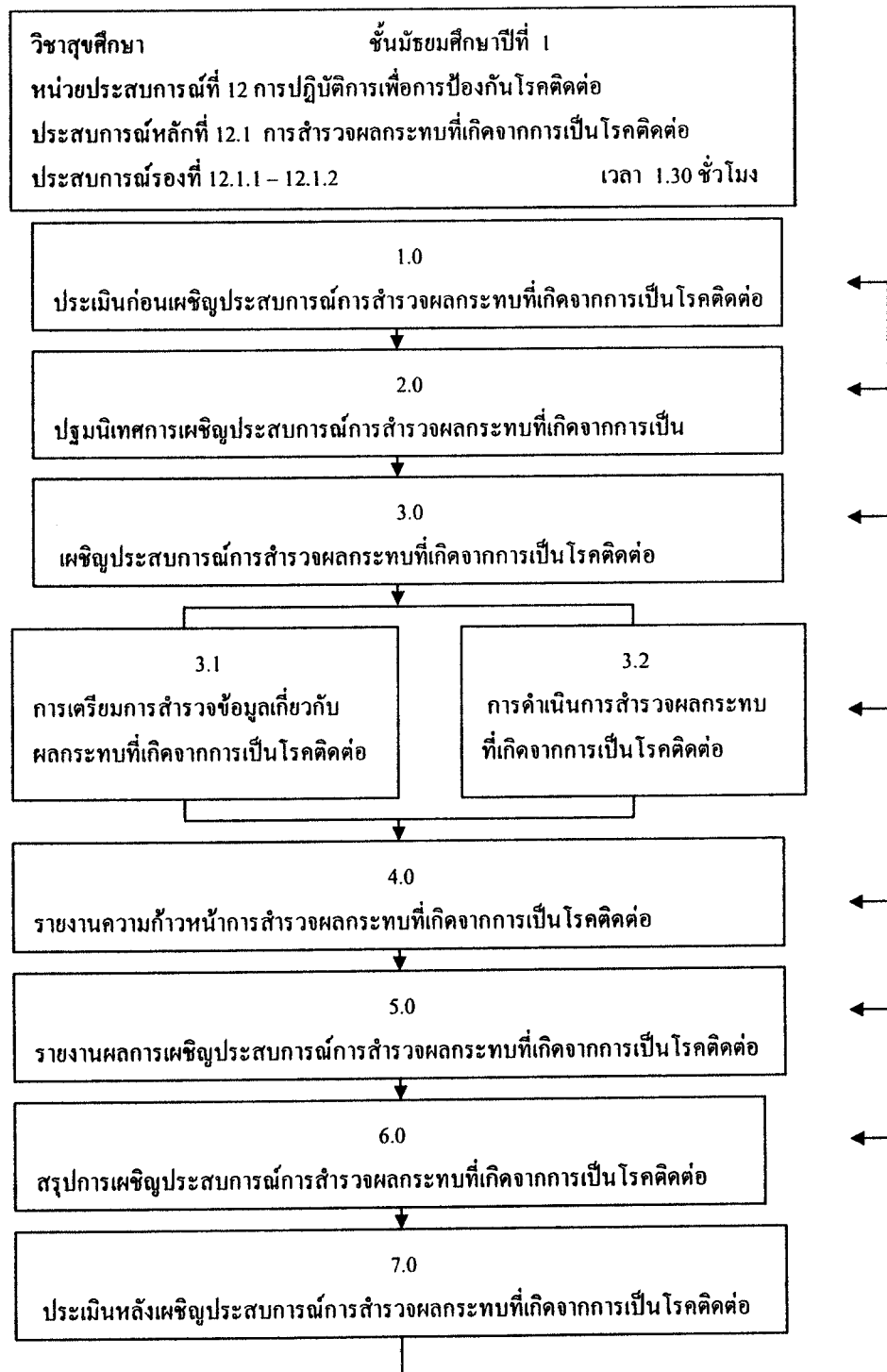
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ผู้สอนนางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนผู้เรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับที่	กิจกรรม /ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
2.	ปฐมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียปฐมนิเทศ	ห้องโสตฯ โรงเรียนสาย ธรรมจันทร์	5
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการสำรวจข้อมูล 3.2 การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่ เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	ประมวลสาระ เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการ ป้องกันโรคติดต่อ ตัวอย่างแบบสอบถาม	ห้องเรียน มุมวิชาการ โรงพยาบาล มุมตัวอย่าง ผลงาน	55
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-

เส้นทางการเรียน

แผนเผชิญประสบการณื

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณืที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณืหลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ เวลา 1.30 ชั่วโมง

วัตถุประสงค์

1. หลังจากเผชิญประสบการณื “ การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ” แล้ว นักเรียนสามารถออกแบบคู่มือและกำหนดหัวข้อในคู่มือป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

2. หลังจากเผชิญประสบการณื “ การดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ” แล้ว นักเรียนสามารถจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ โดยเขียนข้อมูล และจัดทำภาพประกอบลงในคู่มือป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

ประสบการณืและบริบท

ก. ประสบการณืที่คาดหวัง

นักเรียนผ่านกระบวนการการเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ และดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

บริบทและสถานการณ์

บริบท

นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ รวบรวมข้อมูล ออกแบบคู่มือ และปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ที่ห้องเรียน มุมวิชาการ ในการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ นักเรียนต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์ดังต่อไปนี้ กระดาษ เครื่องเขียน กาว และสีเมจิก

สถานการณ์

นักเรียนในฐานะสมาชิกชุมนุม รักสุขภาพโรงเรียนสายธรรมจันทร ได้รับมอบหมายจากประธานชุมนุมให้จัดทำคู่มือให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ โดยรูปแบบการเผชิญประสบการณืเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่ง นำมาจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งนักเรียนจะต้องปฏิบัติ 3 ขั้นตอนดังนี้ คือ (1) อ่านประมวลสาระเรื่องวิธีการป้องกันโรคติดต่อ และชมมัลติมีเดีย เรื่องการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย (2) ปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ และ(3) นำเสนอผลงาน

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสพการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสพการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
12.2.1 การ เตรียมการจัดทำ คู่มือป้องกัน โรคติดต่อ	1. ศึกษาเรื่อง วิธีการป้องกัน โรคติดต่อ	1.1 อ่านประมวลสาระเรื่อง วิธีการ ป้องกันโรคติดต่อ 1.2 บันทึกสาระสำคัญ 1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่องวิธีการป้องกัน โรคติดต่อ 1.4 ดูตัวอย่างการจัดทำคู่มือ	SDL SDL SDL SDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน	ประมวลสาระ เรื่อง การป้องกัน โรคติดต่อ มัลติมีเดีย เรื่อง วิธีการป้องกัน โรคติดต่อ คู่มือป้องกัน โรคติดต่อ		การจัด บันทึก สาระสำคัญ
	2. รวบรวม ข้อมูล เกี่ยวกับ วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ เพื่อจัดทำ คู่มือ	2.1 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในคู่มือ คือ การป้องกันไม่ให้เชื้อโรค แพร่กระจาย การป้องกันไม่ให้เชื้อ โรคเข้าสู่ร่างกาย และ การเสริม ความต้านทานโรค 2.2 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด 2.3 สร้างเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด 2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา	PDL PDL PDL PDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน มุม วิชาการ ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประเภท เรื่อง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา / ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
	3. ออกแบบคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	3.1 กำหนดรูปแบบของคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ 3.2 ออกแบบปกของคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ 3.3 กำหนดข้อความบนปกคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ 3.4 เขียนร่างข้อความคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ	PDL PDL PDL PDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
12.2.2 การ ดำเนินการ จัดทำคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการ จัดทำคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	1.1 เขียนคำนำ 1.2 พิจารณาหัวข้อที่กำหนดในคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ 1.3 พิจารณาสาระสรุปแต่ละหัวข้อ 1.4 เขียนหัวข้อลงในคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ	PDL PDL PDL PDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม

รายละเอียดการเผชิญสถานการณ์
 ประเด็นหลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสมการณ์ รอง	ภารกิจ	งาน	วิธีการ	เนื้อหา/ ข้อมูล	บริบท	สื่อ แหล่งความรู้	สิ่งอำนวยความสะดวก	การ ประเมิน
12.2.2 การ ดำเนินการ จัดทำคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	1. ปฏิบัติการ จัดทำคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	1.5 เขียนรายละเอียดเนื้อหาในคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ 1.6 จัดทำภาพประกอบโดยการวาด หรือเลือกจากภาพที่กำหนดให้ 1.7 เขียนคำอธิบายภาพ 1.8 จัดทำปก 1.9 รวบรวมเนื้อหาในคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ 1.10 เขียนสารบัญ 1.11 เช็บเล่ม	PDL PDL PDL PDL PDL PDL PDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน			จากการ สังเกต พฤติกรรม การทำงาน กลุ่ม
	2. รายงานผล การจัดทำคู่มือ ป้องกัน โรคติดต่อ	2.1 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ 2.2 กำหนดบุคคลที่จะนำเสนอ 2.3 เสนอผลงานการจัดทำคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ 2.4 วิพากษ์ 2.5 สรุป 2.6 ทำแบบฝึกหัด	PDL PDL PDL PDL/TDL PDL/TDL SDL	วิธีการ ป้องกัน โรคติดต่อ	ห้องเรียน			ผลงาน และ แบบฝึกหัด

แผนกำกับประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

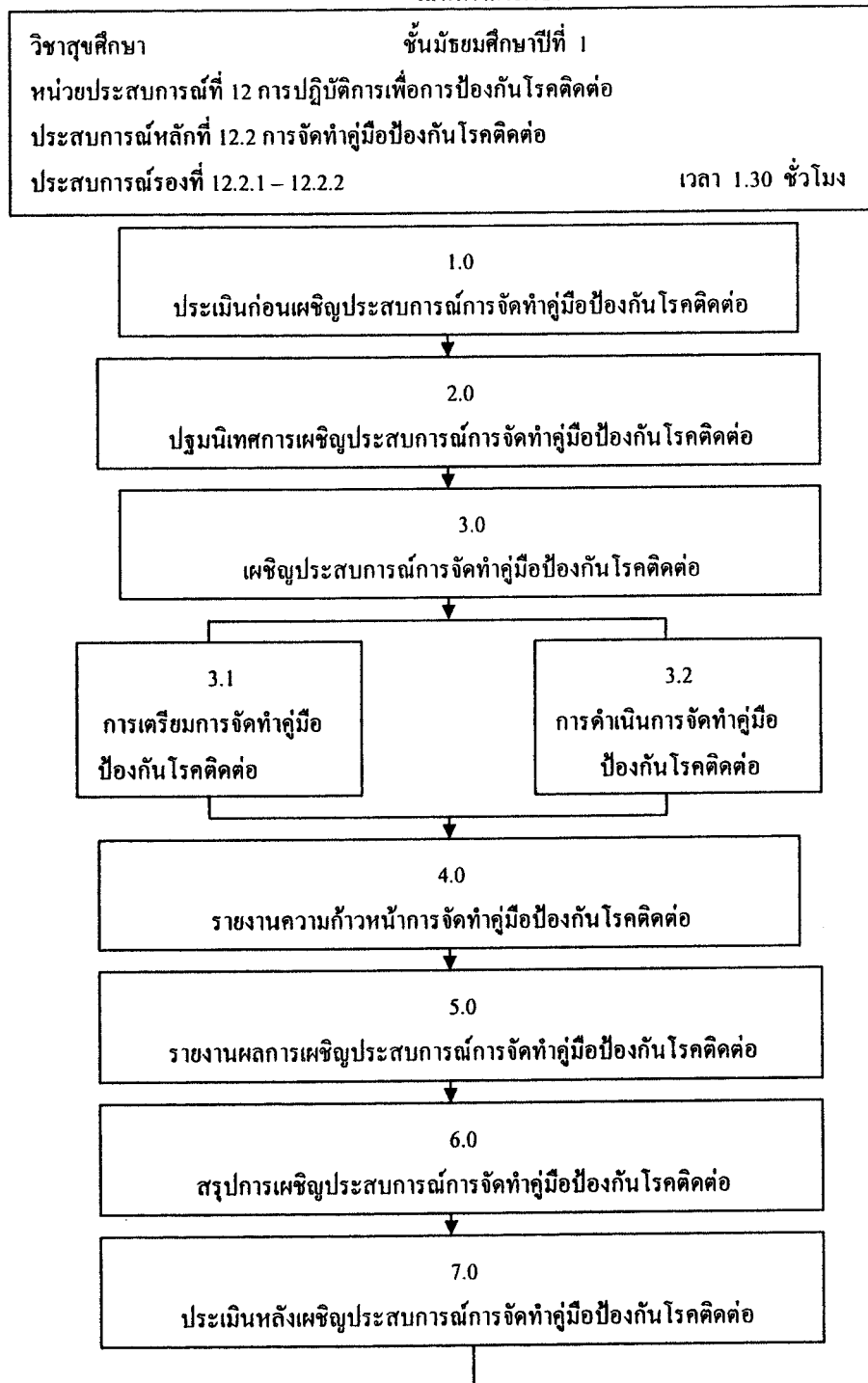
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ผู้สอนนางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร จำนวนผู้เรียน SDL = 47 PDL = 4 TDL = 1 เวลา 1.30 ชั่วโมง

ลำดับ ที่	กิจกรรม /ภารกิจ	สื่อ	สถานที่	เวลา (นาที)
1.	ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	-
2.	ประชุมนิเทศประสบการณ์ 1.1 วัตถุประสงค์ 1.2 ประสบการณ์ 1.3 บริบท / ประสบการณ์ 1.4 ขั้นตอนการหาประสบการณ์ 1.5 สื่อ / เครื่องมือ 1.6 การประเมิน	มัลติมีเดียประชุมนิเทศ	ห้องโสตทัศนศึกษา	-
3.	เผชิญประสบการณ์ 3.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ 3.2 การดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ	ประมวลสาระ เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ ตัวอย่างคู่มือป้องกันโรคติดต่อ	ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่างผลงาน	60
4.	รายงานความก้าวหน้า	-	ห้องเรียน	5
5.	รายงานการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10
6.	สรุปการเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	5
7.	ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ 7.1 ทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์	-	ห้องเรียน	10

เส้นทางการเรียน

แผนผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ	
วิชาสุขศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 เรื่อง การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ	
ประสบการณ์หลักที่ 12.1 เรื่อง การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ	
ประสบการณ์รองที่ 12.1.1 – 12.1.2	เวลา 6 นาที

ประเภทสื่อ มัลติมีเดีย มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 12.1 และ 12.2

วัตถุประสงค์

หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “ปฐมนิเทศประสบการณ์หลักที่ 12.1 และ 12.2” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวัตถุประสงค์ของประสบการณ์หลักที่ 12.1 และ 12.2 บริบท/สถานการณ์ ภารกิจ/งาน สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์ และการประเมินได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 12 เรื่อง การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ แบ่งออกเป็น 2 ประสบการณ์หลัก คือ (1) ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเตรียมการสำรวจข้อมูลและปฏิบัติการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง (2) ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเตรียมการจัดทำคู่มือและดำเนินการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง บริบท ได้แก่ ห้องเรียน มุมวิชาการ มุมตัวอย่างชิ้นงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน สถานการณ์ นักเรียนในฐานะอาสาสมัคร รักสุขภาพ ได้รับมอบหมายให้จัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อแจกสมาชิก ในการจัดทำ นักเรียนต้องสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ ได้แก่ ประมวลสาระ มัลติมีเดีย เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ตัวอย่างชิ้นงาน และคู่มือเผชิญประสบการณ์ การประเมินจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ การปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม ชิ้นงาน และแบบฝึกหัด

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2541) “ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 7 หน้า 228 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ(4) การประเมิน

1. การวางแผน

- 1.1 กำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เกณฑ์ และเงื่อนไข
- 1.2 กำหนดหัวข้อการปฐมนิเทศที่จะนำเสนอในมัลติมีเดีย
- 1.3 กำหนดวิธีการนำเสนอ

2. การเตรียมการ

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งโปรแกรม ระบบปฏิบัติการ Window XP โปรแกรม Microsoft Words โปรแกรม Photo shop โปรแกรม Sound force โปรแกรม Media show และโปรแกรม Power Point 1 เครื่อง และแผ่นบันทึก 1 กล่อง

3. การดำเนินการ

- 3.1 เขียนคำบรรยายพร้อมทั้งกำหนดภาพและข้อความ
- 3.2 ถ่ายภาพประกอบคำบรรยาย
- 3.3 สร้างข้อความ
- 3.4 บันทึกเสียง
- 3.5 ผสมเสียงและภาพ โดยใช้เทคนิคการนำเสนอ
- 3.6 ตรวจสอบตัวสะกดและข้อความและความชัดเจนของเสียงและภาพ

4.การประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) ข้อความ ได้แก่ ความถูกต้องของหัวข้อสำคัญในมัลติมีเดีย ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดเรียงลำดับข้อความ และความเหมาะสมของสีตัวอักษรกับสีพื้น (2) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ(3) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาของเสียงที่บรรยาย

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. อุปกรณ์ การผลิต มีอยู่แล้ว เช่น
 - 3.1 เครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง
 - 3.2 แผ่นบันทึก 1 กล่อง
 - 3.3 เครื่องพิมพ์ 1 เครื่อง

แผนผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ	
วิชาสุขศึกษา	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อการป้องกันโรคติดต่อ	
ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ	
ประสบการณ์รองที่ 12.2.1 – 12.2.2	เวลา 4 นาที

ประเภทสื่อ มัลติมีเดีย มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

วัตถุประสงค์

1. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “การป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

2. หลังจากชมมัลติมีเดีย เรื่อง “การป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง

สรุปเนื้อหา

การป้องกันโรคติดต่อ
เมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นเราสามารถป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ ดังนี้
(1) ล้างมือทุกครั้งก่อนทานอาหาร (2) รับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ
(3) หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่อากาศไม่ถ่ายเท (4) หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย
(5) ฉีดวัคซีนป้องกันโรคบางชนิด (6) ดื่มน้ำสะอาดหรือน้ำต้มสุก และ
(7) งดเว้นจากสารเสพติด

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “ สารน่ารู้ กับกรมควบคุมโรคติดต่อ ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

สมศักดิ์ บุตราช (2537) “ โรคติดต่อที่สามารถป้องกันได้ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันโรค ” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 71 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตมัลติมีเดียเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ มีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม (1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ (4) การประเมิน

1. การวางแผน

1.1 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อนำมาจัดลำดับที่จะนำเสนอ

1.2 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ

1.3 ร่างข้อความบนกระดาษ

1.4 ศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างมัลติมีเดีย

2. การเตรียมการ

2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ ผู้บรรยาย และผู้บันทึกเสียง และผู้บันทึกภาพ

2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง แผ่นซีดีรอม เครื่องคอมพิวเตอร์

ไมโครโฟน กล้องถ่ายภาพดิจิทัล และ โปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์

3. การดำเนินการผลิต

3.1 เขียนแผนผังรายการ

3.2 เขียนบทมัลติมีเดีย

3.3 ตรวจสอบและแก้ไขบทมัลติมีเดีย

3.4 ถ่ายภาพตามบทมัลติมีเดีย

3.5 พิมพ์ข้อความและลำดับภาพลงในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์

3.6 บันทึกเสียงในโปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์

3.7 ผสมเสียงและภาพในโปรแกรมพาวเวอร์พอยท์

3.8 ตรวจสอบตัวสะกดข้อความและความชัดเจนของภาพและเสียง

4. การประเมิน

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และด้านเทคโนโลยีการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา และภาษาที่ใช้ (2) ตัวอักษร หรือข้อความ ได้แก่ ความชัดเจนของตัวอักษร ขนาดของตัวอักษร การจัดลำดับของข้อความ และความเหมาะสมของสีในตัวอักษรกับพื้นหลัง (3) ภาพ ได้แก่ ความสอดคล้องของภาพและเสียง ขนาดของภาพ ความชัดเจนของภาพ และความสมจริงของภาพ และ(4) เสียง ได้แก่ ความชัดเจนของเสียง และลีลาการบรรยายน่าสนใจ

ทรัพยากรที่ต้องใช้

1. งบประมาณ 1,000 บาท

2. บุคลากร 3 คน

3. วัสดุการผลิต ได้แก่ ภาพที่เกี่ยวข้อง และแผ่นซีดีรอม

4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ไมโครโฟน และ

โปรแกรมชาวด์ฟอร์มซ์

แผนผลิตสื่อประมวลสาระ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประเภทสื่อ ประมวลสาระ มีอยู่แล้ว ต้องผลิตใหม่

เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษา เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง
 2. หลังจากศึกษา เรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง
 3. หลังจากศึกษา เรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ถูกต้อง
 4. หลังจากศึกษา เรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง
 5. หลังจากศึกษา เรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการสร้างความต้านทานโรคได้ถูกต้อง
- สรุปเนื้อหา

สาเหตุสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ เพื่อ (1) ลดอัตราการเจ็บป่วย และอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ และโรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันได้ และ(2) ควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากแหล่งนำโรคที่จะเป็นพาหะนำไปสู่คนอื่น ๆ ทำให้เกิดผลเสียคือสุขภาพของคนและชุมชน ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ มี 3 ด้าน คือ (1) ผลเสียที่เกิดกับตนเองทำให้เกิดความทรมารจากอาการของโรค และทำให้เสียเวลาทำงาน เสียเงินในการรักษา (2) ผลเสียที่เกิดต่อคนใกล้ชิด เป็นการสร้างภาระให้ครอบครัว และทำลายความสุขของครอบครัว และ(3) ผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติ ทำให้สูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ และมีประชากรที่ด้อยคุณภาพ

วิธีการป้องกันโรคติดต่อ มีดังนี้ คือ (1) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายโดยดูแลอนามัยส่วนตัว เมื่อป่วยควรตรวจรักษาอาการแต่เนิ่น ๆ (2) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายโดย ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่แออัด และไม่ควรอยู่ใกล้ชิดสัมผัสผู้ที่ป่วย และ(3) การสร้างเสริมความต้านทานโรค โดยการออกกำลังกาย และพักผ่อนให้เพียงพอ

แหล่ง / ที่มาของสื่อ

กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข

กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สารานุกรม ... กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2549

โกวิท ประมวลพดุษย์ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาสุขศึกษา

กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

บุญรับ สักคิมฉี และคณะ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร

ปรีชา ไวยโกศา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สัมฤทธิ์

มาตรฐาน สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

ฝ่ายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา

กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด

พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้

สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษา ช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์

รัชณี ขวัญบุญจัน และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช

สมศักดิ์ บุตราช (2537) “โรคติดต่อที่สามารถป้องกันได้ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันโรค” ในเอกสารการสอนชุดวิชา

โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 71 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์สุขภาพ

สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐาน

สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช

วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและ

โรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

http://www.gd-1.com/w_cold.html วันที่ 23/3/2549

<http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549

<http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html>

วันที่ 23/3/2549

<http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549

<http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23/3/2549

<http://www.wsnhosting.com/panpup/diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549

ขั้นตอนการผลิต

การผลิตประมวลสาระ เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อมีขั้นตอนการผลิต ครอบคลุม

(1) การวางแผน (2) การเตรียมการ (3) การดำเนินการ และ (4) การประเมิน

1. การวางแผน

- 1.1 วิเคราะห์ผู้เรียน เป็นการศึกษาผู้เรียนด้านอายุ ความรู้และความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับโรคติดต่อ
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ครอบคลุม พฤติกรรม เภณณ์ และเงื่อนไข
- 1.3 วิเคราะห์และกำหนดเนื้อหาสาระ เป็นการรวบรวมเนื้อหาสาระจากเอกสาร หนังสือ และตำรา เกี่ยวกับโรคติดต่อมาจำแนกเป็นหัวเรื่อง

2. การเตรียมการ มีดังนี้

- 2.1 เตรียมบุคลากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่พิมพ์
- 2.2 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการผลิต ได้แก่ กระดาษเอ4 เทปสีติดสันหนังสือ ลวดเย็บกระดาษ เครื่องเย็บกระดาษ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ และหมึกสำหรับเครื่องพิมพ์

3. การดำเนินการ มี ดังนี้

- 3.1 เขียนแผนผังแนวคิดในรูปแบบแผนภูมิ ประกอบด้วย หน่วยและ หัวเรื่อง
- 3.2 เขียนแผนการสอนประหัวเรื่องประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิด และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
- 3.3 เขียนเนื้อหาสาระ ประกอบด้วย ความนำ อธิบายเนื้อหาสาระ และสรุปเนื้อหาสาระ
- 3.4 กำหนดภาพประกอบ และคำอธิบายรายละเอียดของภาพประกอบ
- 3.5 ดำเนินการถ่ายภาพและจัดวางภาพประกอบในเนื้อหา
- 3.6 ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้และความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา
- 3.7 จัดพิมพ์และเข้าเล่ม

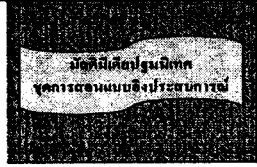
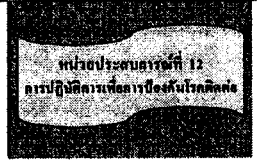

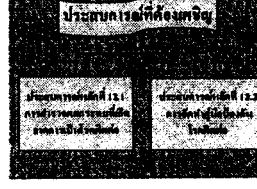
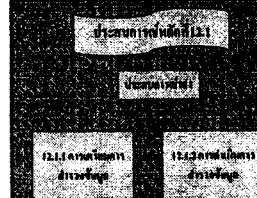
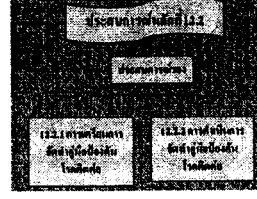
4. การประเมิน

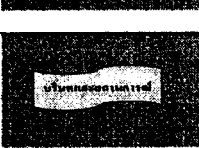

ประเมินจากการตรวจสอบของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา และเทคโนโลยีทางการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ (1) เนื้อหาสาระ ครอบคลุม วัตถุประสงค์ ความถูกต้อง ความทันสมัย การจัดเรียงลำดับเนื้อหา จากง่ายไปหายาก และภาษาที่ใช้ และ (2) ภาพประกอบ ครอบคลุม ความสอดคล้องของภาพประกอบกับเนื้อหา คำอธิบายได้ภาพประกอบ และความชัดเจนของภาพประกอบ

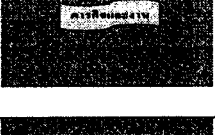

ทรัพยากรที่ต้องใช้

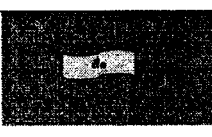

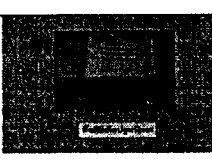
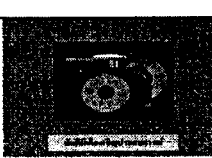
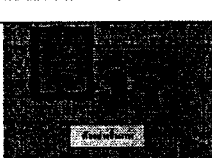

1. งบประมาณ 1,000 บาท
2. บุคลากร 2 คน
3. วัสดุการผลิต ได้แก่ กระดาษ A4 ภาพที่เกี่ยวข้อง และเทปกาว
4. อุปกรณ์การผลิต (มีอยู่แล้ว) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องพิมพ์ กล้องถ่ายภาพดิจิทัล เครื่องเย็บกระดาษ และเครื่องตัดกระดาษ

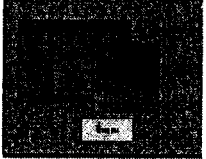

บทมัลติมีเดีย
สำหรับการปฐมนิเทศ
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ที่	ภาพ	เสียง
1.		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2.		
3.		FO ↓
4.		บรรยาย ก่อนที่นักเรียนจะเข้าสู่ การเผชิญประสบการณ์ ในหน่วย ประสบการณ์ที่ 12 มีคำชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจในการเผชิญ ประสบการณ์ ดังนี้
5.		ประสบการณ์ที่นักเรียนต้องเผชิญมี 2 ประสบการณ์หลัก คือ ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็น โรคติดต่อและประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกัน โรคติดต่อ
6.		จากประสบการณ์หลักที่ 12.1 แบ่งเป็น ประสบการณ์รอง 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์รองที่ 12.1.1 การเตรียมการสำรวจ ข้อมูล และประสบการณ์รองที่ 12.1.2 การดำเนินการสำรวจผลกระทบ ที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
7.		จากประสบการณ์หลักที่ 12.2 แบ่งเป็น ประสบการณ์รอง 2 ประสบการณ์ คือ ประสบการณ์รองที่ 12.2.1 การเตรียมการจัดทำคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อและประสบการณ์รองที่ 12.2.2 การดำเนินการจัดทำ คู่มือป้องกันโรคติดต่อ

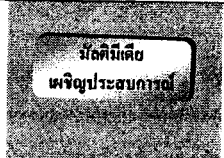
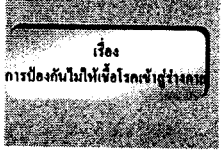

ที่	ภาพ	เสียง
8		วัดอุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 12.1 มีดังนี้
9		1. นักเรียนสามารถ กำหนดข้อคำถาม และสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับ ผลกระทบที่เกิดจากการเป็น โรคติดต่อได้
10		2. นักเรียนสามารถปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็น โรคติดต่อได้
11		และวัดอุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์หลักที่ 12.2 มีดังนี้
12		1. นักเรียนสามารถออกแบบและกำหนดหัวข้อ ในคู่มือป้องกัน โรคติดต่อได้
13		2. นักเรียนสามารถเขียนข้อมูล จัดหาภาพ และจัดทำคู่มือป้องกัน โรคติดต่อได้
14		บริบทและสถานการณ์
15		บริบทในการเผชิญประสบการณ์ได้แก่ห้องเรียน ประกอบด้วย
16		มุมวิชาการ
17		มุมตัวอย่างผลงาน

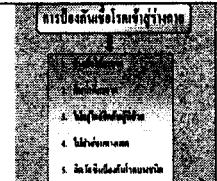
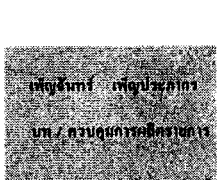
ที่	ภาพ	เสียง
18		มุมแสดงผลงาน และ
19		มุมวัสดุ / อุปกรณ์
20		ส่วนสถานการณ์ที่กำหนดคือนักเรียนในฐานะสมาชิกของชมรม อสม. ได้รับมอบหมายจากประธานชมรมให้สำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และจัดทำคู่มือ ป้องกันโรคติดต่อ
21		ในการเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 12 นักเรียนจะต้องปฏิบัติการกิจและงานที่ได้กำหนดไว้ ดังนี้
22		1. ศึกษาประมวลสาระ เรื่อง แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ
23		2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
24		4. ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
25		5. รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
26		6. ศึกษาประมวลสาระเรื่อง วิธีป้องกันโรคติดต่อ
27		7. ชมมัลติมีเดีย เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

ที่	ภาพ	เสียง
28		8. ออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
29		9. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
30		10. ปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
31		11. นำเสนอผลงานการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
32		สื่อที่ใช้ได้แก่
33.		1.ประมวลสาระ
34		2. มัลติมีเดียปฐมนิเทศ
35		3. มัลติมีเดียเชิงอุปสรรค
36		4. ตัวอย่างชิ้นงาน
37		5. เอกสารคำรา

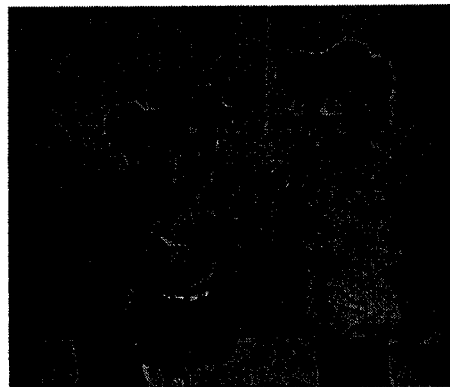
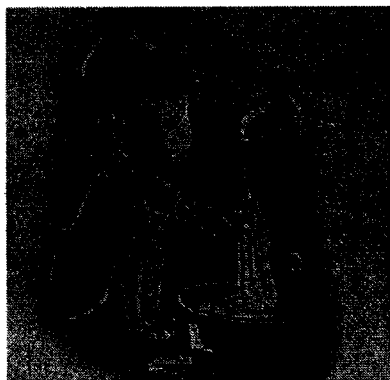
ที่	ภาพ	เสียง
38		6. คู่มือเผชิญประสบการณ์
39		ในการเผชิญประสบการณ์จะประเมินจาก
40		1.แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นข้อสอบแบบปรนัย จำนวน 10 ข้อ
41		2. ประเมินจากชิ้นงาน
42		3. ประเมินจากการปฏิบัติงานกลุ่ม ดังนี้ 1. มีความรับผิดชอบในการทำงาน 2. มีความตั้งใจในการทำงาน 3. การมีส่วนร่วมในการทำงาน 4. การตัดสินใจและแก้ปัญหาเฉพาะหน้า 5. การรับฟังความคิดเห็นและมีวามสามัคคีในกลุ่ม
43.		และ 4. การทำแบบฝึกหัด
44.		ต่อไปเชิญนักเรียนเข้าสูการเผชิญประสบการณ์ได้แล้วค่ะ
45.		คุณครูประจำรายการ FI ↑ ↓ FO

บทมัลติมีเดียสำหรับการเผชิญประสบการณ์
เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ที่	ภาพ	เสียง
1		FI ↑ ดนตรีประจำรายการ
2		FO ↓
3		บรรยาย โรคติดต่อเมื่อเกิดขึ้นแล้วสามารถป้องกันได้ การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายเป็นวิธีหนึ่งที่ป้องกันไม่ให้เป็นโรคติดต่อ ซึ่งมีวิธีปฏิบัติดังนี้
4		ก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง ควรล้างมือให้สะอาดก่อนเสมอ
5		ควรดื่มน้ำที่สะอาด หรือดื่มน้ำที่ต้มสุก
6		ควรรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ ไม่มีแมลงวันตอม
7		เมื่อรับประทานอาหาร ร่วมกับผู้อื่น ควรใช้ช้อนกลาง
8		หลีกเลี่ยงการอยู่ในบริเวณที่อากาศถ่ายเทไม่สะดวก

ที่	ภาพ	เสียง
9		เสื้อผ้าและเครื่องนอนต้องหมั่นทำความสะอาดอยู่เสมอ
10		ไม่นอนในบริเวณที่โล่งแจ้ง เพื่อป้องกันยุงกัด
11.		ไม่ควรอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วยหรือสัมผัสผู้ป่วยที่เป็น โรคติดต่อ
12		ควรฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคบางชนิด เช่น โรคคอตีบ ไอกรน หัดเยอรมัน
13		ควรสวมรองเท้าเวลาออกนอกบ้านเสมอเพื่อป้องกันมิให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
14.		ไม่สำล่อนทางเพศและงดเว้นจากสารเสพติด
15		บรรยาย วิธีการป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคติดต่อ หรือป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายเรานั้น สามารถทำได้โดยล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนการรับประทานอาหาร ดื่มน้ำที่สะอาด ไม่อยู่ใกล้ชิดหรือสัมผัสกับผู้ป่วย ไม่เสพสารเสพติดและไม่สำล่อนทางเพศ และฉีดวัคซีนป้องกันโรคบางชนิด
16.		<div style="text-align: center;"> \uparrow FI คนตรีประจำรายการ \downarrow FO </div>

ประมวลสาระ
หน่วยที่ 12 การป้องกันโรคติดต่อ
เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร ผู้เขียน

คำนำ

ประมวลสาระ เรื่อง “การป้องกันโรคติดต่อ” ใช้ประกอบการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 12 “การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ” แบ่งเนื้อหาออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกกล่าวถึง แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และส่วนที่ 2 กล่าวถึง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

การเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ประมวลสาระมีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติการกิจและงาน ดังนั้น นักเรียนจะต้องศึกษาคำชี้แจง แผนการสอนประจำตอนให้ชัดเจน ประกอบด้วย แนวคิดและวัตถุประสงค์ก่อน จึงศึกษาประมวลสาระอย่างละเอียดและจดบันทึกสาระสำคัญเพื่อความเข้าใจเนื้อหาสาระ และนำความรู้จากเนื้อหาสาระมาประกอบการกิจและงานได้ตามวัตถุประสงค์

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร
สิงหาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจง.....	1
แผนผังแนวคิดหน่วยที่ 12 การโรคติดต่อ.....	2
แผนการสอนหัวเรื่องที่ 12.1.1 -12.1.2	3
หัวเรื่องที่ 12.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ.....	4
ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ.....	4
ผลกระทบจากการเกิดโรคติดต่อ.....	5
หัวเรื่องที่ 12.1.2 วิธีการป้องกันโรคติดต่อ.....	7
การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย.....	7
การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย.....	8
การสร้างเสริมความต้านทานโรค.....	10
บรรณานุกรม.....	ก

คำชี้แจง

ก่อนใช้ประมวลสาระควรรักษาส่วนประกอบของประมวลสาระ และวิธีการใช้ประมวลสาระ ดังนี้

1. ส่วนประกอบของประมวลสาระ

ในการศึกษาประมวลสาระ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ประกอบด้วยแผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหัวเรื่อง และ เนื้อหาสาระ

1.1. แผนผังแนวคิด เป็นส่วนแสดงถึงขอบข่าย แนวคิดของเนื้อหาสาระ

1.2. แผนการสอนประจำหัวเรื่อง ประกอบด้วย หัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์

1) หัวเรื่อง เป็นการกำหนดเรื่องย่อยของเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ และวิธีการป้องกันโรคติดต่อ

2) แนวคิด เป็นการนำคำสำคัญ หรือ คำหลักที่เกี่ยวกับเนื้อหาสาระของแต่ละหัวเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องนั้น ๆ อย่างชัดเจน

3) วัตถุประสงค์ เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน โดยมุ่งที่ผลของการกระทำหรือพฤติกรรมของนักเรียน ภายใต้งैื่อนไขและเกณฑ์ที่กำหนดไว้

1.3. เนื้อหาสาระ เนื้อหาสาระในแต่ละหัวเรื่องประกอบด้วย (1) การเกริ่นนำเป็นการเข้าสู่เรื่อง (2) หัวเรื่องย่อยของแต่ละหัวเรื่อง และ(3) สรุปเนื้อหาสาระ

2. วิธีการใช้ประมวลสาระ มีดังนี้

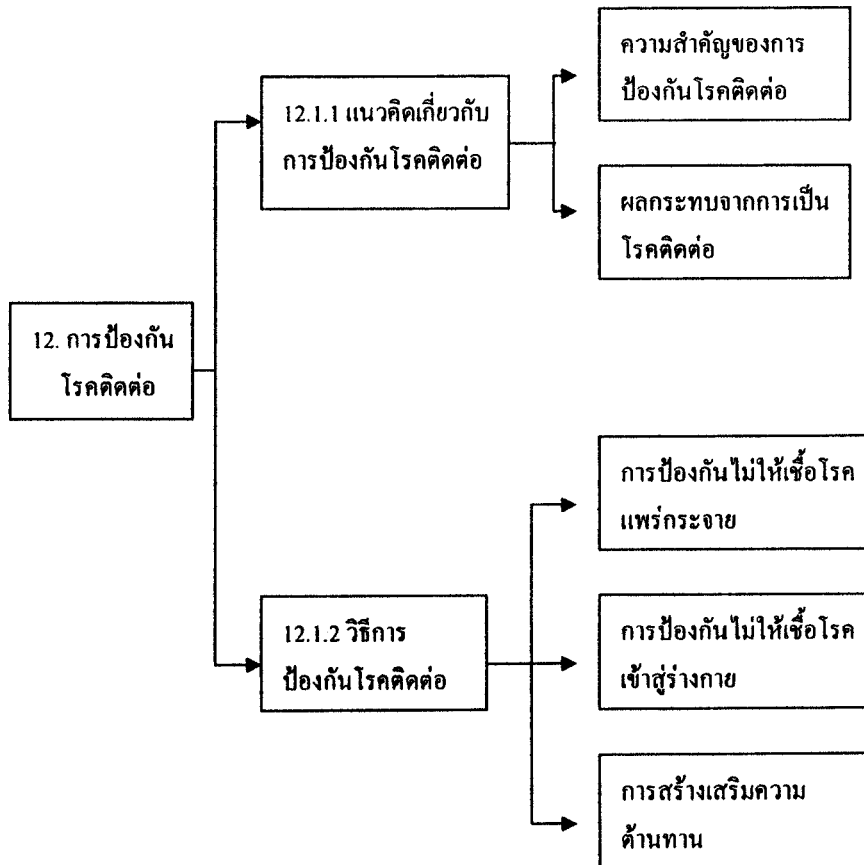
1) ศึกษาแผนผังแนวคิด

2) อ่านแผนการสอนประจำหัวเรื่อง

3) อ่านเนื้อหาสาระ

นอกจากนี้ นักเรียนสามารถศึกษาด้วยตนเองตามหัวเรื่องได้หลายครั้ง จนกว่าจะเข้าใจหรือศึกษาไปพร้อมกับการทำงานกลุ่ม โดยมีสื่อประกอบ คือ มัลติมีเดีย เรื่อง การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย เป็นเครื่องมือช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แผนผังแนวคิด
หน่วยที่ 12 การป้องกันโรคติดต่อ

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ ก่อนศึกษาเนื้อหาสาระในหัวเรื่องที่ 12.1.1 – 12.1.2

หัวเรื่อง

เรื่องที่ 12.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

เรื่องที่ 12.1.2 วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

แนวคิด

1. ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ และโรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันได้ และเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่บุคคลอื่น ๆ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบจากการเป็นโรคติดต่อที่เป็นผลเสียที่เกิดกับตนเอง ผลเสียที่เกิดกับญาติและคนใกล้ชิด และเกิดผลเสียต่อชุมชนสังคม และประเทศชาติ

2. วิธีการป้องกันโรคติดต่อ คือ ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย และการสร้างเสริมความต้านทานโรค

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการป้องกันโรคได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง

5. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการสร้างความต้านทานโรคได้ถูกต้อง

แผนการสอนประจำหัวเรื่อง

โปรดอ่านหัวเรื่อง แนวคิดและวัตถุประสงค์ ก่อนศึกษาเนื้อหาสาระในหัวเรื่องที่ 12.1.1 – 12.1.2

หัวเรื่อง

เรื่องที่ 12.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

เรื่องที่ 12.1.2 วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

แนวคิด

1. ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ และโรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันได้ และเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่บุคคลอื่น ๆ ซึ่งทำให้เกิดผลกระทบจากการเป็นโรคติดต่อที่เป็นผลเสียที่เกิดกับตนเอง ผลเสียที่เกิดกับญาติและคนใกล้ชิด และเกิดผลเสียต่อชุมชนสังคม และประเทศชาติ

2. วิธีการป้องกันโรคติดต่อ คือ ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย และการสร้างเสริมความต้านทานโรค

วัตถุประสงค์

1. หลังจากศึกษาเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการป้องกันโรคได้ถูกต้อง

2. หลังจากศึกษาเรื่อง “แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อได้ถูกต้อง

3. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ถูกต้อง

4. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง

5. หลังจากศึกษาเรื่อง “วิธีการป้องกันโรคติดต่อ” แล้ว นักเรียนสามารถระบุวิธีการสร้างความต้านทานโรคได้ถูกต้อง

เรื่องที่ 12.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

การป้องกันโรคติดต่อมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะลดอัตราการเจ็บป่วยและอัตราการตายของประชาชนที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและโรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกันได้ และเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากแหล่งนำโรคที่จะเป็นตัวนำไปสู่คนอื่น ๆ ทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของบุคคลและชุมชนได้ โรคติดต่อเมื่อเกิดขึ้นกับใครแล้วทำให้เกิดการสูญเสียอย่างมาก ทั้งต่อตนเองและประเทศชาติ ดังนั้นการที่เรารู้จักวิธีการป้องกันโรคติดต่อก็เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เราปราศจากโรคและไม่เกิดการสูญเสียได้

1. ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ

โรคติดต่อเป็นสาเหตุสำคัญอย่างหนึ่งของการเจ็บป่วยของประชากร การป้องกันโรคติดต่อ มีดังนี้

- (1) ช่วยลดอัตราการเจ็บป่วยหรือลดอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ
- (2) เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่จะนำไปสู่คนอื่น ๆ
- (3) เพื่อลดการเกิดผลกระทบที่เป็นผลเสียต่อตนเองที่ต้องขาดงาน ขาดเรียน เมื่อมีการเจ็บป่วย

เกิดขึ้น

- (4) ลดการเกิดผลเสียต่อตนเองในการเสียเงินจำนวนมากในการรักษา
- (5) ลดการเกิดการสูญเสียแรงงานวัยทำงานในการพัฒนาประเทศ

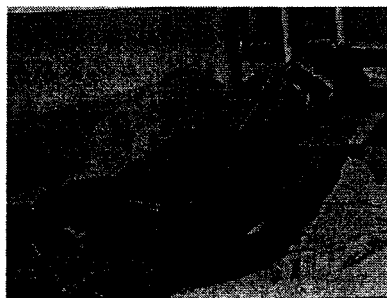
2. ผลกระทบจากการเกิดโรคติดต่อ

การเจ็บป่วยไม่ว่าจะป่วยด้วยโรคอะไรก็ตามอาจทำให้ผู้ป่วยต้องขาดงาน ขาดเรียน เสียเงินเป็นค่าใช้จ่ายในการรักษา รวมทั้งญาติและคนใกล้ชิดต้องเสียเวลาในการรักษาพยาบาล เป็นการสร้างภาระให้กับสังคมได้อีกด้วย โดยเฉพาะการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเอง ต่อญาติมิตรและคนใกล้ชิด รวมทั้งเกิดผลเสียต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติด้วย

2.1 ผลเสียที่เกิดต่อตนเอง

เมื่อเราเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อแล้วย่อมก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองได้ ดังนี้

- 1) ทำให้เราเกิดความทรมารจากอาการของโรคหรืออาจทำให้ร่างกายเกิดความพิการได้
- 2) ทำให้เสียเวลาในการศึกษาเล่าเรียนหรือประกอบอาชีพ เนื่องจากไม่สามารถทำงานหรือเรียนหนังสือได้เหมือนกับบุคคลอื่น ๆ และทำให้เสียเวลาในการรักษาพยาบาลด้วย
- 3) ทำให้เสียเงินในการรักษาพยาบาล ทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการรักษา
- 4) ทำให้สุขภาพทรุดโทรม และทำให้การทำงานของอวัยวะต่าง ๆ เสียไป หรือทำงานได้ไม่เป็นปกติ รวมทั้งไม่มีความต้านทานโรคด้วยซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคแทรกซ้อนได้ง่าย

ภาพที่ 12.1 ผลเสียจากการเป็นโรคติดต่อทำให้เจ็บปวดจากอาการของโรค

2.2 ผลเสียที่เกิดต่อญาติมิตรและคนใกล้ชิด

เมื่อบุคคลใดเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อแล้ว ย่อมทำให้คนรอบข้าง ญาติ มิตร เพื่อนหรือคนใกล้ชิดได้รับผลกระทบไปด้วยได้ ดังนี้

- 1) เป็นการสร้างปัญหาให้คนในครอบครัว เพราะเมื่อมีคนป่วยในครอบครัว ต้องเสียเวลาในการประกอบอาชีพมาคอยดูแลรักษาคคนที่ป่วย
- 2) เป็นการสร้างภาระให้กับครอบครัว เพราะเมื่อมีบุคคลในครอบครัวเจ็บป่วย ต้องใช้เงินจำนวนมากในการรักษาพยาบาล ซึ่งเป็นภาระของครอบครัวที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น
- 3) เป็นการทำลายความสุขของครอบครัว เนื่องจากสมาชิกคนอื่น ๆ ในครอบครัวอาจติดโรคจากผู้ป่วยที่เป็นโรคอยู่ได้

2.3 ผลเสียต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ

การเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ เมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใดไม่ทำให้เกิดผลเสียเฉพาะตนเองเท่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติอีกด้วย เนื่องจากเราเป็นประชาชนคนหนึ่งของชุมชน สังคมและประเทศ เมื่อเกิดการเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อแล้ว ย่อมมีผลกระทบต่อสังคมที่เราอยู่ได้ ดังนี้ ทำให้สูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ สร้างภาระให้กับสังคม ทำให้มีประชากรที่ด้อยคุณภาพ และอาจเป็นสาเหตุของการเกิดโรคระบาด

- 1) ทำให้สูญเสียแรงงานในการผลิตและพัฒนาประเทศ เนื่องจากถ้ามีคนในสังคมป่วยเป็นโรคติดต่อแล้วทำให้บุคคลนั้นไม่สามารถทำงานได้ และทำให้เป็นสาเหตุของการขาดคนที่มีความรู้ชีวิตที่ดีด้วย
- 2) เป็นการสร้างภาระให้กับสังคมด้วย เนื่องจากเมื่อมีประชากรป่วยเป็นโรคติดต่อแล้ว ต้องใช้เงินจำนวนมากในการรักษา แทนที่จะนำเงินจำนวนดังกล่าวมานำใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ
- 3) ทำให้มีประชากรที่ด้อยคุณภาพ เพราะหากประชากรป่วยเป็นโรคติดต่อบางชนิดแล้วอาจทำให้เกิดความพิการแก่ร่างกายไม่สามารถทำงานได้ทำให้ขาดคุณภาพ
- 4) เมื่อมีประชากรป่วยเป็นโรคติดต่อแล้ว อาจทำให้เป็นต้นเหตุของโรคระบาดได้ หากมีคนป่วยแล้วรักษาไม่ทันหรือป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายไม่ทัน ย่อมทำให้โรคติดต่อไปสู่คนอื่น ๆ ซึ่งจะก่อให้เกิดความสูญเสียอย่างมากต่อประเทศชาติ

โดยสรุป

ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ มี ดังนี้ (1) เพื่อลดอัตราการเจ็บป่วย และอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อ และโรคอื่น ๆ ที่เราสามารถป้องกันได้ และ(2) เพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายจากแหล่งนำโรคไปสู่คนอื่น ๆ

ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ มีดังนี้ (1) ทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง เกิดความทรมารจากอาการของโรค เสียเวลาในการทำงาน และเสียเงินในการรักษา (2) ทำให้เกิดผลเสียต่อญาติและคนใกล้ชิด เป็นการสร้างปัญหาและสร้างภาระให้กับบุคคลในครอบครัว และ(3) ทำให้เกิดผลเสียต่อชุมชนและประเทศชาติ เป็นการสูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ ทำให้มีประชากรที่ด้อยคุณภาพ และอาจเป็นต้นเหตุของการเกิดโรคระบาดได้

เรื่องที่ 12.1.2 วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

การป้องกัน โรคติดต่อมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะลดอัตราการเจ็บป่วย และอัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อและ โรคอื่น ๆ ที่สามารถป้องกัน ได้ และเพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคไปสู่คนอื่น ๆ ที่จะส่งให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของบุคคลและชุมชนได้ ในการป้องกัน โรคติดต่อนั้นต้องคำนึงถึงแหล่งของเชื้อโรค การแพร่กระจายของเชื้อโรคและวิธีการติดต่อของเชื้อโรคด้วย การป้องกันโรคติดต่อนั้นสามารถทำได้หลายวิธี ได้แก่ การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย และการสร้างเสริมความต้านทานโรค ซึ่งในการป้องกันโรคติดต่อนั้นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายด้วย เพื่อประโยชน์ของตนเองและส่วนรวม

1. การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย

การเจ็บป่วยด้วยโรคติดต่อเมื่อเกิดขึ้นกับบุคคลใดแล้ว เราสามารถป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายไปสู่บุคคลอื่น ๆ ได้ ดังนี้ ตรวจสอบรักษาอาการป่วยแต่เนิ่นๆ ดูแลอนามัยส่วนบุคคล และดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อม

2.1 เมื่อมีผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อในครอบครัวแล้ว ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1) ตรวจสอบรักษาแต่เนิ่น ๆ เพื่อให้ผู้ป่วยหายจากโรคโดยเร็ว และจะได้ไม่แพร่เชื้อโรคไปสู่คนอื่น

2) แยกผู้ป่วยออกจากคนอื่นไม่ให้ใกล้ชิดกับเด็ก และคนชรา เนื่องจากบุคคลเหล่านี้มีความต้านทานโรคต่ำอาจติดเชื้อจากผู้ป่วยได้ง่าย

2.2 ต้องดูแลอนามัยส่วนบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย ดังนี้

- 1) ดูแลรักษาร่างกายและของใช้ให้สะอาด
- 2) ล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนกินอาหารและหลังการขับถ่าย
- 3) กินอาหารที่สุกสะอาด ปราศจากสารเคมี และหลีกเลี่ยงอาหารรสจัด และสีสังเคราะห์
- 4) งดสูบบุหรี่ ดื่มสุรา เสพสารเสพติด และการสำส่อนทางเพศ

- 5) ใช้ผ้าปิดปากเวลาไอ หรือจาม ไม่ควรไอหรือจามรดคนอื่น
 - 6) ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใสอยู่เสมอ
 - 7) ออกกำลังกายสม่ำเสมอและตรวจสุขภาพประจำปี
- 2.3 ต้องดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย ดังนี้
- 1) ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมให้สะอาด กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค เช่น ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นที่และกำจัดขยะในบ้านทุกวันไม่ให้เป็นที่แหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค
 - 2) ทำความสะอาดบริเวณบ้านเรือนให้สะอาดอยู่เสมอ
 - 3) เปิดประตูหน้าต่างให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก
 - 4) ขับถ่ายอุจจาระและปัสสาวะในส้วมที่มีคจิด และทำความสะอาดห้องน้ำห้องส้วมอยู่เสมอ
 - 5) ถ้ามีสัตว์เลี้ยงในบ้าน ต้องหมั่นทำความสะอาด กรง หรือคอกสัตว์

ภาพที่ 12.2 การล้างมือให้สะอาดสามารถป้องกันเชื้อโรคได้ ภาพที่ 12.3 เสื้อผ้าที่สะอาดป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้

2. การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

เมื่อมีโรคติดต่อเกิดขึ้นแล้วเราสามารถป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ และการป้องกันมิให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายนั้นเราควรปฏิบัติให้เป็นนิสัย เพื่อให้ร่างกายปลอดภัยจากโรคติดต่อซึ่งมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

- ล้างมือให้สะอาด ลึกถึงการอยู่ในที่แออัด และไม่ควรรอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย เป็นต้น
- 1) ก่อนการรับประทานอาหารทุกครั้งควรล้างมือให้สะอาดก่อนเสมอ หากใช้มือที่ไม่สะอาดหยิบอาหารรับประทานแล้วอาจทำให้เชื้อโรคติดไปกับอาหารเข้าปากได้
- 2) การดื่มน้ำควรดื่มน้ำที่สะอาดเป็นประจำ หรือดื่มน้ำที่ต้มสุกแล้ว
- 3) ควรรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ ร้อน ๆ ไม่ควรรับประทานอาหารที่สุก ๆ ดิบ ๆ และไม่ควรรับประทานอาหารที่มีแมลงวันค่อม เพราะอาจทำให้ติดโรคได้
- 4) ควรใช้ช้อนกลางเมื่อรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่น

5) ควรหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ที่มีอากาศถ่ายเทไม่สะดวกเป็นเวลานาน ๆ เพราะในที่แออัดทำให้แอ่งอากาศกันหายใจซึ่งอาจทำให้สูดดมเชื้อโรคเข้าไปได้ง่าย

6) เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และ เครื่องนอน ควรซักทำความสะอาดให้สะอาดอยู่เสมอ และเครื่องนอนควรนำมาตากแดดอยู่เสมอด้วย

7) ควรเว้นจากการสำล่อนทางเพศและสารเสพติด

8) ควรนอนในมุ้ง ไม่ควรนอนในที่โล่งแจ้ง เพื่อป้องกันยุงกัด ซึ่งเป็นพาหะนำเชื้อโรคมาสู่คนด้วย

9) ไม่ควรอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย หรือสัมผัสผู้ป่วยที่ป่วยเป็นโรคติดต่อ หากหลีกเลี่ยงไม่ได้เมื่อใกล้ชิดหรือสัมผัสผู้ป่วยแล้ว ต้องรีบล้างมือให้สะอาด เพื่อป้องกันมิให้เชื้อโรคติดมาสู่ตัวเรา และต้องรู้จักระวังป้องกันตนเองให้ห่างจากโรคต่าง ๆ เสมอ

10) ควรฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคบางชนิด เช่น วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน หัด หัดเยอรมัน บาดทะยัก ดับอักเสบ เป็นต้น และเมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้นเราก็ควรฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคดังกล่าวด้วย เช่น อหิวาตกโรค เป็นต้น

11) ไม่ควรเดินเท้าเปล่าออกนอกบ้าน ควรสวมรองเท้าเวลาออกนอกบ้านเสมอ เพื่อป้องกันมิให้เชื้อโรคเข้าสู่เท้าเราได้

ภาพที่ 12.4 ใช้ช้อนกลางในการรับประทานอาหารร่วมกับผู้อื่นเป็นการป้องกันเชื้อโรคได้

3. การสร้างเสริมความต้านทานโรค

ความต้านทานโรค เป็นคุณลักษณะของร่างกายในการต่อต้านการบุกรุกของเชื้อโรค ซึ่งร่างกายของคนเราแต่ละคนย่อมมีความต้านทานโรคหรือที่เรียกว่า ภูมิคุ้มกันโรค อยู่แล้ว แต่เพื่อให้ร่างกายของเรามีความต้านทานโรคดียิ่งขึ้น เราจึงควรเสริมสร้าง ความต้านทานโรค เพื่อให้ร่างกายของเราสมบูรณ์แข็งแรงและเป็นการป้องกันเชื้อโรคและการทำลายสารพิษที่จะเข้าสู่ร่างกาย เพื่อไม่ให้ร่างกายเกิดโรคหรือได้รับอันตรายจากเชื้อโรค การสร้างเสริมความต้านทานโรคสามารถทำได้ ดังนี้ ออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอ เป็นต้น

1) ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอและเหมาะสมกับสภาพร่างกาย

- 2) พักผ่อนให้เพียงพอ ได้แก่การนอนหลับหรือการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ
- 3) รับประทานอาหารที่สะอาด ถูกสุขลักษณะและมีประโยชน์ต่อร่างกายให้ครบทั้ง 3 มื้อตามหลัก

โภชนาการ

- 4) ระวังไม่ให้เกิดการบาดเจ็บ ซึ่งทำให้เกิดบาดแผล เชื้อโรคอาจเข้าสู่ร่างกายได้ง่าย
- 5) ไม่เสพของมึนเมา เช่น สุรา และสิ่งเสพติด หรือกระทำการใด ๆ ให้ร่างกายอ่อนแอ ทрудโทรม

เพราะจะทำให้ความต้านทานโรคลดลง

- 6) ดูแลสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และหลีกเลี่ยงแหล่งนำโรคต่าง ๆ
- 7) ศึกษาหาความรู้ในการปฏิบัติตนเพื่อสุขภาพ และปฏิบัติตามความรู้ที่ได้รับอย่างถูกต้อง

สม่ำเสมอ

- 8) ควรไปตรวจร่างกายอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ภาพที่ 12.5 รับประทานอาหารที่มีประโยชน์สามารถต้านทานโรคได้

ภาพที่ 12.6 การฉีดวัคซีนบางชนิดสามารถป้องกันโรคได้

โดยสรุป

วิธีป้องกันโรคติดต่อ มีดังนี้ (1) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย ทำได้ ดังนี้ แยกผู้ป่วยออกจากบุคคลอื่น ๆ และตรวจรักษาอาการป่วยแต่เนิ่น ๆ เพื่อให้ผู้ป่วยหายโดยเร็ว ต้องดูแลอนามัยส่วนบุคคลและดูแลสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค (2) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย มี ดังนี้ ล้างมือทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร ดื่มน้ำสะอาดหรือน้ำต้มสุก หลีกเลี่ยงการอยู่ในที่ที่แออัด อากาศไม่ถ่ายเท หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย และฉีดวัคซีนเพื่อป้องกันโรคบางชนิด และ(3) การสร้างเสริมความต้านทานโรค ทำได้โดย การออกกำลังกายสม่ำเสมอ พักผ่อนให้เพียงพอ รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ดูแลสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และควรไปตรวจสุขภาพอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

บรรณานุกรม

- กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข
- โกวิท ประวาลพฤกษ์ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ วิชาสุขศึกษา กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- บุญรับ ศักดิ์มณี และคณะ (2546) กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- ปรีชา ไวยโกลา (2457) สื่อสาระการเรียนรู้พื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาสัมฤทธิ์
- มาตรฐาน สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ฝ้ายนวัตกรรมการเรียนรู้ (2546) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.) จำกัด
- พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและ
- พลศึกษา สุขศึกษาช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- รัชนี ขวัญบุญจันทร์ และคนอื่นๆ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและพลศึกษา
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- สมศักดิ์ บุตราช (2537) “โรคติดต่อที่สามารถป้องกันได้ด้วยการสร้างภูมิคุ้มกันโรค” ในเอกสารการสอนชุดวิชา
- โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 71 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเวที (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษา และพลศึกษา
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ในเอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรค
- ไม่ติดต่อ หน่วยที่ 3 หน้า 139 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- http://www.gd-1.com/w_cold.html วันที่ 23/3/2549
- <http://www.geocities.com/trathospital/diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549
- <http://www.pharm.Chula.ac.th/osotsala/Respiratory/flu.html>
- วันที่ 23/3/2549
- <http://www.province.moph.go.th/rattaphum/Diarrhea.html> วันที่ 13/4/2549
- <http://www.Siamhealth.net/infectious/HIV/INDEX.html> วันที่ 23/3/2549

แบบประเมินชิ้นงาน
การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ
หน่วยงานประสาธาณที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ
กลุ่มที่.....ชื่อกลุ่ม.....

คำสั่ง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินตามความคิดเห็นของตน

รายการประเมิน	คะแนน		
	3	2	1
1. ส่วนหน้าของคู่มือ			
2. ส่วนรายละเอียดเนื้อหา			
3. ภาชนะที่ใช้ในการเขียน			
4. ส่วนที่เป็นคำนำและสารบัญ			
5. ส่วนอ้างอิง			
6. การนำเสนอ			
รวม			

เกณฑ์การประเมิน

ช่วงคะแนน 1-6 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ช่วงคะแนน 7-12 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 13-18 หมายถึง ชิ้นงานอยู่ในระดับดี

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

วันที่.....

แบบประเมินพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

(สำหรับครูและผู้ช่วยสอน)

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

กลุ่มที่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบประเมินเพื่อประเมินการทำงานกลุ่ม

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดีมาก = 4 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ดี = 3 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่พอใช้ = 2 คะแนน

พฤติกรรมการทำงานกลุ่มที่ควรปรับปรุง = 1 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	รายการประเมิน				
		ให้ความร่วมมือ กับสมาชิก ในกลุ่ม (4 คะแนน)	มีความ รับผิดชอบ ต่อหน้าที่ (4 คะแนน)	ความสามารถ ในการ แก้ปัญหา (4 คะแนน)	การทำงาน ตามขั้นตอน (4 คะแนน)	การแสดง ความคิดเห็น ในกลุ่ม (4 คะแนน)
รวม						

เกณฑ์ในการประเมินพฤติกรรมกลุ่ม

ช่วงคะแนน 17 – 20 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดีมาก

ช่วงคะแนน 13 – 16 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับดี

ช่วงคะแนน 9 – 12 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับพอใช้

ช่วงคะแนน 5 – 8 หมายถึง พฤติกรรมการทำงานกลุ่มอยู่ในระดับต้องปรับปรุง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ประเมิน

ภาคที่ 3

คู่มือเผชิญประสบการณ์

คำนำ

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มี 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ มีขั้นตอนการเรียนที่นักเรียนต้องปฏิบัติ 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) การประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ตามรายละเอียดของแผนเผชิญประสบการณ์ทุกภารกิจและงาน (4) รายงานความก้าวหน้าว่าดำเนินการมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ด้วยการทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

ผู้ผลิตหวังว่าชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนสำหรับนักเรียนต่อไป

เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร

คำชี้แจงเกี่ยวกับการใช้คู่มือ

การใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีคำชี้แจง ดังนี้

1. นักเรียนต้องทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
2. นักเรียนต้องอ่านแผนเผชิญประสบการณ์อย่างละเอียดเพื่อปฏิบัติภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์
3. ทำแบบฝึกปฏิบัติทุกภารกิจและงานตามลำดับ
4. ตรวจสอบแบบฝึกปฏิบัติ
5. ทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
6. ตรวจสอบคำตอบของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์

หลังจากเผชิญประสบการณ์เสร็จสิ้นแล้ว นักเรียนต้องส่งคู่มือเผชิญประสบการณ์ให้ครูเพื่อตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน และประเมินการเรียนรู้ต่อไป

ส่วนประกอบของคู่มือเผชิญประสบการณ์

ส่วนประกอบของคู่มือเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) แผนเผชิญประสบการณ์ (3) แบบฝึกปฏิบัติ และ(4) แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

1. แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการวัดและประเมินระดับความรู้ของนักเรียนก่อน
2. แผนเผชิญประสบการณ์ เป็นแผนที่นำไปสู่การเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วยประสบการณ์ภารกิจ งาน วิธีการ เนื้อหา/ ข้อมูล บริบท สื่อ/แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินภารกิจและงานเป็นส่วนสำคัญที่นักเรียนจะต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นของการเผชิญประสบการณ์
3. แบบฝึกปฏิบัติใช้ควบคู่กับแผนเผชิญประสบการณ์ โดยนักเรียนต้องบันทึกการปฏิบัติภารกิจและงานลงในแบบฝึกปฏิบัติ ได้แก่ การบันทึกสาระสำคัญ การปฏิบัติภารกิจและงานตามที่กำหนดไว้ และการทำแบบฝึกหัด
4. แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์เป็นการวัดและประเมินความรู้ของนักเรียนหลังจากเผชิญประสบการณ์

ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์

ขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์มี 7 ขั้นตอน ประกอบด้วย (1) ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ (2) ปฐมนิเทศประสบการณ์ (3) เผชิญประสบการณ์ (4) รายงานความก้าวหน้า (5) รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ (6) สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และ (7) ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์

1. ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัย เป็นข้อสอบปรนัยแบบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกแบบคู่ขนาน จำนวน 10 ข้อ

2. ปฐมนิเทศการเผชิญประสบการณ์ เป็นการแนะนำขั้นตอนการเรียนรู้ที่นักเรียนต้องเผชิญประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง อธิบายวัตถุประสงค์ของประสบการณ์ อธิบายขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ตามภารกิจและงานที่กำหนดให้ สื่อที่ใช้ในการเผชิญประสบการณ์และแนวทางการประเมิน

3. เผชิญประสบการณ์ เป็นการเผชิญประสบการณ์ตามขั้นตอนของภารกิจและงานตามแผนเผชิญประสบการณ์ ประกอบด้วยการเรียนรู้กับครู (TDL) การเรียนกับเพื่อน (PDL) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง (SDL)

การเรียนรู้กับครู (TDL) เป็นการเรียนที่ครูเป็นผู้กำกับการเรียนรู้ ได้แก่ การให้คำแนะนำในการปฏิบัติกิจกรรม การสังเกตพฤติกรรมกลุ่ม วิพากษ์งาน สรุปการเผชิญประสบการณ์ และตรวจสอบผลงานและตรวจแบบฝึกหัด

การเรียนรู้กับเพื่อน (PDL) เป็นการเรียนที่เพื่อนกำกับ ได้แก่ การวางแผนขั้นตอนในการทำงาน ร่วมมือกันปฏิบัติงานตามภารกิจ นำเสนอผลงานการปฏิบัติงาน

การเรียนรู้ด้วยตนเอง (SDL) เป็นการเรียนที่นักเรียนเรียนรู้ตามความสามารถของตนเอง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลได้แก่ อ่านประมวลสาระ ชมมัลติมีเดีย ทำแบบฝึกหัด และจดบันทึกสาระสำคัญ

4. รายงานความก้าวหน้า โดยนักเรียนรายงานความก้าวหน้าในแต่ละภารกิจที่ได้เผชิญประสบการณ์ให้ครุทราบ

5. รายงานผลการเผชิญประสบการณ์ ให้นักเรียนนำเสนอผลงานจากการเผชิญประสบการณ์หลักแต่ละประสบการณ์

6. สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์

7. ประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นการทดสอบนักเรียนหลังจากเผชิญประสบการณ์ โดยใช้แบบทดสอบด้านพุทธิพิสัยแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 10 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. เมื่อมีผู้ป่วยด้วยโรคติดต่อชนิดใดที่ต้องแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นนั้น ภายใน 24 ชั่วโมง

- ก. โรคอีสุกอีใส ข. โรคอุจจาระร่วง ค. โรคไข้เลือดออก ง. โรคไข้สมองอักเสบ

2. ข้อใดคือโรคติดต่อที่อันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

- ก. อหิวาตกโรคและกาฬโรค ข. บิดและอาหารเป็นพิษ ค. คอติบและคางทูม ง. มะเร็งและวัณโรค

3. บักเตรีชนิดใดที่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคติดต่อ

- ก. ริกเกตเซีย ข. รา, ยีสต์ และ อะมีบา
ค. โพรโทซัว และเมทาซัว ง. ค็อกคัส, บาซิลลัส และสไปโรคิท

4. เชื้อโรคประเภทใดที่จัดเป็นสิ่งมีชีวิตจำพวกสัตว์

- ก. ไวรัสและเชื้อรา ข. ปริสิตและไวรัส ค. เชื้อราและบักเตรี ง. ริกเกตเซียและบักเตรี

5. ตามพื้นดิน ในอากาศ ในน้ำ ในอาหารต่าง ๆ และตามภาชนะเครื่องใช้ต่าง ๆ จัดเป็นแหล่งของ เชื้อโรคประเภท

- ก. คน ข. สัตว์ ค. สิ่งมีชีวิต ง. สิ่งแวดล้อม

6. เราสามารถป้องกันไม่ให้สิ่งแวดล้อมเป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรคได้อย่างไร

- ก. เปิดฝาภาชนะทิ้งไว้เพื่อรอน้ำฝน ข. ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง
ค. บ้วนน้ำลายหรือสิ่งน้ำมูกลงตามพื้น ง. ปิดฝาภาชนะทุกชนิดไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ขุข

7. เชื้อโรคสามารถติดต่อเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ทางผิวหนังได้มากที่สุดด้วยวิธีการใด

- ก. จากการใช้แก้วน้ำร่วมกับผู้ป่วย ข. จากการสัมผัสกับแผลของผู้ป่วย
ค. จากการใช้โทรศัพท์ร่วมกับผู้ป่วย ง. จากการทานอาหารโดยไม่ใช้ช้อนกลาง

8. เชื้อโรคใช้หิวัดใหญ่สามารถเข้าสู่ร่างกายคนได้ทางใด

- ก. ทางเยื่อหู ข. ทางผิวหนัง
ค. ทางระบบทางเดินอาหาร ง. ทางระบบทางเดินหายใจ

9. ลักษณะการแพร่กระจายของโรคติดต่อโดยอาศัยพาหะร่วมกันเป็นอย่างไร

- ก. โดยอาศัยลมเป็นตัวพาหะ ข. โดยอาศัยแสงแดดเป็นตัวนำ
ค. โดยการติดต่อจากคนไปสู่คน ง. โดยอาศัยพาหะ เช่น น้ำ หรืออาหารเป็นตัวช่วย

10. การกระจายของโรคติดต่อทางอากาศเกิดได้อย่างไร

- ก. จากการถูกแมลงกัดต่อย ข. จากการคิมน้ำไม่สะอาด
ค. จากการดมกลิ่นอาหารที่บูด ง. จากการหายใจรับเชื้อโรคที่มีอยู่ในอากาศ

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 10.1.1

การเตรียมการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

เวลา 10 นาที

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องความหมาย และประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 3 งาน

5 คะแนน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1.) ความหมายของโรคติดต่อ

.....

.....

2.) ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

.....

.....

1.3 ดูตัวอย่างการจัดทำแผนภูมิ

ชื่อแผนภูมิ	ความรู้ที่ได้จากแผนภูมิ
1. แผนภูมิ	
2. แผนภูมิ	
3. แผนภูมิ	
4. แผนภูมิ	

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 5 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

10 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะทำแผนภูมิ

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	
2.	
3.	

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อ

ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตารางให้สมบูรณ์

หัวข้อ	เนื้อหาที่ค้นคว้า	ประเภทของแหล่งค้นคว้า	ชื่อเรื่อง
1.		☐ หนังสือ	เรื่อง
2.		☐ วารสาร	
3.		☐ หนังสือพิมพ์	
		☐ แผ่นพับ	
		☐ อื่น ๆ	

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1.

.....

สรุปหัวข้อที่ 2.

.....

สรุปหัวข้อที่ 3.

.....

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

รายการตรวจสอบ	ถูกต้อง/ ครบถ้วน	แก้ไข /ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2. การเรียงลำดับเนื้อหา		
3. ครบตามหัวข้อที่กำหนด		
4. ข้อความถูกต้องตามหลักภาษา		
5. สะกดคำได้ถูกต้อง		

ภารกิจที่ 3 ออกแบบแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของแผนภูมิ

- แผนภูมิแท่ง แผนภูมิต้นไม้ แผนภูมิรูปภาพ
 แผนภูมิรูปวงกลม แผนภูมิความคิด แผนภูมิกิ่งปลา

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

3.2 กำหนดขนาดของแผนภูมิ

- แผนภูมิขนาด 8" × 10" แผนภูมิขนาด 10" × 12"
 แผนภูมิขนาด 12" × 14" แผนภูมิขนาด 16" × 18"
 แผนภูมิขนาด 18" × 20" ไม่จำกัดขนาดแล้วแต่ความเหมาะสม

3.3 เขียนร่างข้อความในแผนภูมิ

.....

.....

.....

3.4 กำหนดตำแหน่งของข้อความ

.....

.....

.....

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมีงาน 5 งาน

4.1 จัดหากระดาษแข็งหรือฟิวเจอร์บอร์ด

4.2 จัดหากรรไกร

4.3 จัดหาเครื่องเขียน

4.4 จัดหากาวลาเท็กซ์

4.5 จัดหาสีเมจิก

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาจัดทำแผนภูมิ

วัสดุอุปกรณ์	จำนวน	คุณภาพ	
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
กระดาษแข็ง			
ฟิวเจอร์บอร์ด			
กรรไกร			
เครื่องเขียน			
กาวลาเท็กซ์			
สีเมจิก			
อื่น ๆ			

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 10.1.2

การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

- 1.1 ตัดกระดาษหรือฟิวเจอร์บอร์ดตามรูปแบบแผนภูมิ
- 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดในแผนภูมิ
- 1.3 ติดข้อความลงในแผนภูมิ
- 1.4 ตกแต่งแผนภูมิให้สวยงาม

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

ภารกิจ	ปฏิบัติ	ปัญหา	การแก้ไข
1. ตัดกระดาษ			
2. เขียนข้อความ			
3. ติดข้อความในแผนภูมิ			
4. ตกแต่งแผนภูมิให้สวยงาม			

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมีงาน 6 งาน

- 2.1 จัดเตรียมแผนภูมิที่จะนำเสนอ

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบและปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

- 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสวยงาม

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. เนื้อหาตรงตามหัวข้อ		
2. ภาษาที่ใช้เขียนข้อความ		
3. รูปแบบของแผนภูมิ		
4. ขนาดของแผนภูมิ		
5. ความสวยงาม		

2.3 นำแผนภูมิไปติดที่มุมแสดงผลงาน

.....

.....

2.4 วิพากษ์

.....

.....

2.5 สรุป

.....

.....

2.6 ทำแบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกต้องที่สุด

1. โรคติดต่อหมายถึง

- ก. โรคที่เกิดกับสัตว์ทุกชนิด
 ข. โรคที่เกิดแล้วแพร่กระจายในเด็กเท่านั้น
 ค. โรคที่เกิดจากการกินอาหารและน้ำที่ไม่สะอาด
 ง. โรคที่เกิดจากเชื้อโรคนิดใดชนิดหนึ่งแล้วสามารถติดต่อหรือแพร่เชื้อไปสู่คนอื่น ๆ ได้

2. ข้อใดคือโรคติดต่อตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2523

- ก. โรคมาเร็ง ข. โรคเบาหวาน ค. โรคไส้ติ่งอักเสบ ง. โรคไข้หวัดใหญ่

3. โรคติดต่อเกิดจากเชื้อโรคประเภทใด

- ก. ไวรัส, แบคทีเรีย, และปรสิต ข. ไวรัส, แบคทีเรีย, ปรสิต และรา
 ค. ไวรัส, แบคทีเรีย, ปรสิต, ริกเกตเซีย และรา ง. ไวรัส, แบคทีเรีย, ปรสิต, ริกเกตเซีย, รา และโพรโทซัว

4. ไวรัสเป็นเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคนิดใด

- ก. มาลาเรีย และบิด ข. คอติบ และบาดทะยัก
 ค. ไข้หวัดใหญ่ และอีสุกอีใส ง. กลากเกลื้อน และน้ำกัดเท้า

5. ข้อใดเป็นแหล่งที่มาของเชื้อโรคที่อาศัยอยู่ตามอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายคน

- ก. ผม ข. กล้ามเนื้อ ค. มือและเท้า ง. ผิวหนัง น้ำมูกและน้ำลาย

กระดาษคำตอบสำหรับแบบฝึกหัด

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 10.1.1

การเตรียมการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

เวลา 10 นาที

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องความหมาย และประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 3 งาน

5 คะแนน

- 1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง ความหมายและประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
- 1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) ความหมายของโรคติดต่อ โรคติดต่อเกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค ที่สามารถถ่ายทอดไปสู่คนอื่นได้ โรคติดต่อคือโรคที่เมื่อเกิดกับใครแล้วสามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ โรคติดต่อคือโรคที่เกิดขึ้นและสามารถถ่ายทอดสู่คนอื่นได้ง่าย

2) ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มี 5 ประเภท คือ แบคทีเรีย ไวรัส ริกเกตเซีย เชื้อรา และ โปรโต

1.3 คู่มืออย่างการจัดทำแผนภูมิ

ชื่อแผนภูมิ	ความรู้ที่ได้จากแผนภูมิ
1. แผนภูมิแท่ง	แนวทางการจัดทำแผนภูมิ
2. แผนภูมิต้นไม้	แนวทางการจัดทำแผนภูมิ
3. แผนภูมิรูปภาพ	แนวทางการจัดทำแผนภูมิ
4. แผนภูมิแกงปลา	แนวทางการจัดทำแผนภูมิ

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 5 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

5 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะทำแผนภูมิ

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	ความหมายของโรคติดต่อ
2.	เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ
3.	

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนดจากแหล่งค้นคว้าที่จัดให้

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1. โรคติดต่อคือโรคที่เกิดจากเชื้อโรคหรือพิษของเชื้อโรค เมื่อเกิดกับใครแล้วสามารถถ่ายทอดหรือติดต่อไปสู่คนอื่นได้ง่าย

สรุปหัวข้อที่ 2. เชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

(1.) แบคทีเรีย (2.) ไวรัส (3.) ริกเกตเซีย (4.) เชื้อรา และ (5.) ปรสิต

สรุปหัวข้อที่ 3.

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด

ภารกิจที่ 3 ออกแบบแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของแผนภูมิ

นักเรียนกำหนดรูปแบบของแผนภูมิตามความต้องการจากรูปแบบที่กำหนด

3.2 กำหนดขนาดของแผนภูมิ

นักเรียนกำหนดขนาดของแผนภูมิตามความเหมาะสมกับรูปแบบที่กำหนด

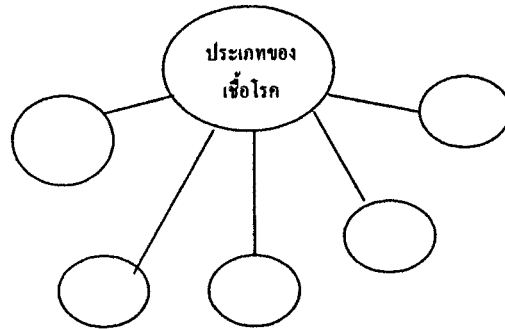
3.3 เขียนร่างข้อความในแผนภูมิ

นักเรียนเขียนร่างข้อความตามหัวข้อที่ศึกษา

3.4 กำหนดตำแหน่งของข้อความ

นักเรียนกำหนดตำแหน่งของข้อความตามหัวข้อ

เวลา 20 นาที
5 คะแนน

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 5 งาน

4.6 จัดหากระดาษแข็งหรือฟิวเจอร์บอร์ด

4.7 จัดหากรรไกร

4.8 จัดหาเครื่องเขียน

4.9 จัดหาเวลาเท็กซ์

4.10 จัดหาสีเมจิก

นักเรียนจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และสำรวจคุณภาพตามหัวข้อที่กำหนด

เวลา 10 นาที
5 คะแนน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 10.1 การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 10.1.2

การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

- 1.1 ตัดกระดาษหรือฟิวเจอร์บอร์ดตามรูปแบบแผนภูมิ
- 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดในแผนภูมิ
- 1.3 ติดข้อความลงในแผนภูมิ
- 1.4 ตกแต่งแผนภูมิให้สวยงาม

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

นักเรียนปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนด 1.1 – 1.4

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อมีงาน 6 งาน

- 2.1 จัดเตรียมแผนภูมิที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ และนักเรียนปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

- 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสวยงาม

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องตามหัวข้อ

- 2.3 นำแผนภูมิไปติดที่มุมแสดงผลงาน

- 2.4 วิพากษ์

นักเรียนควรวิพากษ์ในหัวข้อ รูปแบบแผนภูมิและความสวยงาม

- 2.5 สรุป

ทุกคนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและงานการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อเป็นอย่างดี

- 2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ 1. ง

ข้อ 2. ง

ข้อ 3. ค

ข้อ 4. ง

ข้อ 5. ง

แบบฝึกปฏิบัติ
วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสพการที่10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ประสพการณหลักที่10.2 การวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสพการณรองที่ 10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ		
ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อ มี 3 งาน		เวลา 15 นาที
<ul style="list-style-type: none"> 1.1 ชมมัลติมีเดีย เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ 1.3 บันทึกสาระสำคัญ <p>.....</p> <p>.....</p>		5 คะแนน
ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ มี 5 งาน		เวลา 20 นาที
1.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน		5 คะแนน
ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		
1.2 กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า		
ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ	
1.		
2.		
3.		

1.3 คั่นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด
ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตารางให้สมบูรณ์

หัวข้อ	เนื้อหาที่คั่นคว้า	ประเภทของแหล่ง คั่นคว้า	ชื่อเรื่อง
1.		☐ หนังสือ	เรื่อง
2.		☐ วารสาร	
3.		☐ หนังสือพิมพ์	
		☐ แผ่นพับ	
		☐ อื่น ๆ	

1.4 สรุปเนื้อหาที่คั่นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1

.....

สรุปหัวข้อที่ 2

.....

สรุปหัวข้อที่ 3

.....

1.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

รายการตรวจสอบ	ถูกต้อง/ ครบถ้วน	แก้ไข /ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2. การเรียงลำดับเนื้อหา		
3. ตรงตามหัวข้อที่กำหนด		
4. ข้อความถูกต้องตามหลักภาษา		
5. สะกดคำได้ถูกต้อง		

แบบฝึกปฏิบัติ
วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

**ประสบการณ์รองที่ 10.2.2 ดำเนินการวิเคราะห์กรณีตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจาย
 ของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง**

ภารกิจที่ 1 ศึกษาบทความ มีงาน 2 งาน

- 1.1 อ่านบทความ เรื่องโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง
- 1.2 บันทึกสาระสำคัญ

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

ภารกิจที่ 2 วิเคราะห์บทความ มีงาน 4 งาน

- 2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 4 คน

เวลา 20 นาที

10 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง

โรคติดต่อ	สาเหตุของโรค	แหล่งที่มาของเชื้อโรค	การติดต่อของเชื้อโรค	การแพร่กระจายของเชื้อโรค

2.3 สรุปข้อมูลวิเคราะห์หลังในกระดาษ

สรุปโรคติดต่อที่เกิดขึ้น

สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

สรุปแหล่งที่มาของเชื้อโรค

สรุปการติดต่อของเชื้อโรค

สรุปการแพร่กระจายของเชื้อโรค

2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

รายการตรวจสอบ	ถูกต้อง/ ครบถ้วน	แก้ไข /ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2. การเรียงลำดับเนื้อหา		
3. ตรงตามหัวข้อที่กำหนด		
4. ข้อความถูกต้องตามหลักภาษา		
5. สะกดคำได้ถูกต้อง		

ภารกิจที่ 3 นำเสนอการวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองมีงาน 6 งาน

3.1 จัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2.		
3.		

3.3 นำเสนอข้อมูล

.....

3.4 วิพากษ์

.....

3.5 สรุป

.....

3.6 ทำแบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. เชื้อโรคติดต่อสามารถเข้าสู่ร่างกายคนได้ทางช่องทางใดบ้าง
 - ก. ทางหู ตา จมูก และปาก ข. ทางหู คอ จมูก และปาก
 - ค. ทางมือ เท้า ผม และเล็บ ง. ทางผิวหนัง ระบบทางเดินอาหารและทางเดินหายใจ
2. เชื้อโรคไม่สามารถเข้าสู่ร่างกายได้ในช่องทางใด
 - ก. ทางผิวหนัง ข. ทางกล้ามเนื้อ ค. ทางเยื่อหู ง. ทางอวัยวะสืบพันธุ์
3. ข้อใดคือลักษณะการแพร่กระจายของโรคติดต่อจากคนหนึ่งไปยังบุคคลอื่น
 - ก. แพร่กระจายเชื้อโรกระหว่างบุคคลในชุมชนแออัด
 - ข. แพร่กระจายเชื้อโรคโดยอาศัยแสงแดดเป็นตัวนำ
 - ค. แพร่กระจายเชื้อโรคจากการใช้สิ่งของสาธารณะ
 - ง. แพร่กระจายเชื้อโรคจากการรับประทานอาหารโดยไม่ใช้ช้อนกลาง
4. ข้อใดคือลักษณะของการแพร่กระจายของโรคติดต่อโดยอาศัยพาหะร่วมกัน
 - ก. แพร่กระจายเชื้อโรคในชุมชนแออัด
 - ข. แพร่กระจายจากการสวมเสื้อผ้าร่วมกับบุคคลอื่น
 - ค. แพร่กระจายจากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรคปนเปื้อน
 - ง. แพร่กระจายจากการหายใจรับฝุ่นละอองที่มีเชื้อโรค
5. ข้อใดคือพาหะนำเชื้อกาฬโรคและไข้มาลาเรีย
 - ก. ยุงลายและแมว ข. แมลงวันและไก่ ค. แมลงหวี่และสุนัข ง. หนูและยุงก้นปล่อง

กระดาษคำตอบสำหรับแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย × ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายการณีเกี่ยวกับการติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รองที่ 10.2.1 การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อ มี 3 งาน

- 1.1 ชมมัลดีมีเดีย เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ
- 1.2 อ่านประมวลสาระ เรื่องการแพร่กระจายของโรคติดต่อ
- 1.3 บันทึกสาระสำคัญ

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

การติดต่อของโรคติดต่อ มี 2 วิธี คือ การติดต่อโดยตรง เช่น การสัมผัส จับต้องบาดแผลของ
ผู้ป่วยที่เป็นโรคผิวหนัง การไอ หรือจามรดกัน และการติดต่อทางอ้อม เช่น จากแมลงเป็นพาหะ จากการ
รับประทานอาหารที่ไม่สะอาด หรือเกิดจากฝุ่นละออง

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อ มี 5 งาน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนด

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

เวลา 20 นาที

10 คะแนน

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะศึกษาค้นคว้า

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	แหล่งที่มาของเชื้อโรค
2.	ช่องทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
3.	การแพร่กระจายของเชื้อโรค

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

นักเรียนศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กำหนด

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1 แหล่งที่มาของเชื้อโรค มาจาก 3 แหล่ง คือ (1.) คน (2.) สัตว์ และ (3.) สิ่งแวดล้อม

สรุปหัวข้อที่ 2 ช่องทางที่เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ มี 5 ช่องทาง คือ (1.) ทางผิวหนัง (2.) ทางระบบทางเดินอาหาร (3.) ระบบทางเดินหายใจ (4.) เยื่อบุต่าง ๆ และ (5.) ทางเพศสัมพันธ์

สรุปหัวข้อที่ 3 การแพร่กระจายของโรคติดต่อมี 3 วิธี คือ (1.) แพร่กระจายจากคนหนึ่งไปสู่อีกคนหนึ่ง (2.) แพร่กระจายโดยอาศัยพาหะร่วมกัน และ (3.) การแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 10.2 การวิเคราะห์รายการณ์เกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ
ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ประสบการณ์รองที่ 10.2.2 ดำเนินการวิเคราะห์รายการณ์ตัวอย่างการติดต่อและการแพร่กระจาย

ของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง

ภารกิจที่ 1 ศึกษาบทความ มีงาน 2 งาน

เวลา 10 นาที

1.1 อ่านบทความ เรื่อง โรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง

5 คะแนน

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

หมู่บ้านเมืองทองเป็นชุมชนแออัด สุขาภิบาลไม่ดี ประชาชนไม่มีห้องน้ำ ห้องส้วมใช้ และไม่รู้จักการดูแลสุขภาพอนามัยที่ถูกต้อง ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านเป็นโรคต่าง ๆ ที่สามารถแพร่กระจายติดคนอื่นได้

ภารกิจที่ 2 วิเคราะห์บทความ มีงาน 4 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

10 คะแนน

2.2 วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อในหมู่บ้านเมืองทอง

โรคติดต่อ	สาเหตุของโรค	แหล่งที่มาของเชื้อโรค	การติดต่อของเชื้อโรค	การแพร่กระจายของเชื้อโรค
ท้องร่วง	อาหารไม่สะอาด	น้ำ และอาหาร	ระบบทางเดินอาหาร	ปนมากับอาหารและน้ำ
ตาแดง	ติดเชื้อ	อากาศ	เยื่อตา	สัมผัสผู้ป่วย
ไข้หวัด	ไวรัส	อากาศ	หายใจ	ไอจามใส่กัน
ไข้เลือดออก	ยุงกัด	แหล่งน้ำเน่า		ยุงที่มีเชื้อโรค
พยาธิ	อาหารดิบ ๆ	ผักและเนื้อดิบ ๆ	อาหาร	อาหาร

2.3 สรุปข้อมูลวิเคราะห์หลังในกระดาษ

สรุปโรคติดต่อที่เกิดขึ้น โรคติดต่อ คือโรคที่สามารถถ่ายทอด หรือแพร่เชื้อโรคไปสู่คนอื่นได้ง่าย
สรุปสาเหตุที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ เกิดจากเชื้อโรคหลายชนิด เช่น ไวรัส แบคทีเรีย พยาธิ เชื้อรา และ ปรสิตร
สรุปแหล่งที่มาของเชื้อโรค มาจากน้ำ อาหารที่รับประทาน อากาศ สิ่งแวดล้อม สัตว์และคน
สรุปการติดต่อของเชื้อโรค ติดต่อโดยตรงจากการสัมผัสกับผู้ที่เป็นโรค การติดต่อทางอ้อม เช่น พาหะนำโรค
จากอาหารและน้ำดื่ม

สรุปการแพร่กระจายของเชื้อโรค เชื้อโรคสามารถแพร่กระจายจากคนหนึ่งสู่อีกคนหนึ่ง แพร่กระจายโดย
อาศัยพาหะ และแพร่กระจายโดยอาศัยส่วนอื่น ๆ

2.4 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

ภารกิจที่ 3 นำเสนอการวิเคราะห์การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทองมีงาน 6 งาน

3.1 จัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบและทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

เวลา 20 นาที

3.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

นักเรียนช่วยกันตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

5 คะแนน

3.3 นำเสนอข้อมูล

นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน

3.4 วิพากษ์

นักเรียนวิพากษ์ในหัวข้อความถูกต้องของข้อมูลที่นำเสนอ

3.5 สรุป

3.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ	คำตอบ
1	ง
2	ข
3	ก
4	ง
5	ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 5 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. หากบุคคลในครอบครัวเป็นโรคติดต่อชนิดใดที่ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นทราบภายใน 24 ชั่วโมง
 - ก. วัณโรค
 - ข. โรคตาแดง
 - ค. โรคเท้าช้าง
 - ง. โรคพิษสุนัขบ้า
2. โรคติดต่ออันตรายโรคใดที่องค์การอนามัยโลกได้ประกาศว่าหมดไปจากโลกแล้ว
 - ก. อหิวาตกโรค
 - ข. ไข้ทรพิษ
 - ค. กาฬโรค
 - ง. ไข้เหลือง
3. โรคติดต่อชนิดใดที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย
 - ก. พยาธิ, ปอดบวม และ ไข้เลือดออก
 - ข. กลากเกลื้อน, ฝิในคับ และวัณโรค
 - ค. อหิวาตกโรค, บาดทะยัก และคอตีบ
 - ง. ไข้หวัดใหญ่, หนองใน และอีสุกอีใส
4. ปรสิตและไวรัสจัดเป็นสิ่งมีชีวิตประเภทใด
 - ก. สิ่งมีชีวิตขนาดเล็ก
 - ข. สิ่งมีชีวิตประเภทสัตว์
 - ค. สิ่งมีชีวิตประเภทพืชเซลล์เดียว
 - ง. สิ่งมีชีวิตทั้งประเภทพืชและสัตว์
5. ข้อใดคือแหล่งที่มาของเชื้อโรคจากสิ่งแวดล้อม
 - ก. อาหารและน้ำดื่ม
 - ข. เสื้อผ้าและของใช้
 - ค. ดิน ไม้ และสัตว์เลี้ยง
 - ง. ดิน น้ำ อากาศ และอาหาร
6. การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่ให้เป็นแหล่งเพาะเชื้อโรคติดต่อทำได้อย่างไร
 - ก. ปล่อยน้ำเสียลงในแม่น้ำลำคลอง
 - ข. บ้วนน้ำลายและสิ่งน้ำมูลลงตามพื้น
 - ค. ทิ้งขยะหรือเศษอาหารให้เป็นอาหารของสัตว์
 - ง. ขับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะในที่มิดชิด ไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายไปสู่คนอื่น
7. การจับมือหรือสัมผัสกับผู้เป็นโรคเรื้อน กลากเกลื้อน ทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ทางใด
 - ก. ทางผิวหนัง
 - ข. ทางเพศสัมพันธ์
 - ค. ทางระบบทางเดินหายใจ
 - ง. ทางระบบทางเดินอาหาร
8. เชื้อวัณโรคสามารถเข้าสู่ร่างกายคนได้ทางใด
 - ก. ทางเยื่อหู
 - ข. ทางผิวหนัง
 - ค. ทางระบบทางเดินหายใจ
 - ง. ทางระบบทางเดินอาหาร
9. การแพร่กระจายของโรคติดต่อโดยที่ผู้ป่วยได้รับเชื้อโรคจากการรับประทานอาหารในงานเลี้ยงเป็นการแพร่กระจายลักษณะใด
 - ก. เป็นการแพร่กระจายจากคนสู่คน
 - ข. เป็นการแพร่กระจายโดยอาศัยสิ่งแวดล้อม
 - ค. เป็นการแพร่กระจายโดยอาศัยพาหะร่วมกัน
 - ง. เป็นการแพร่กระจายโดยอาศัยสัตว์เป็นพาหะ

10. ข้อใดคือลักษณะของการแพร่กระจายของโรคติดต่อทางอากาศ

ก. จากการสูดดมยาอม

ข. จากการสูดดมน้ำเสียน้ำ

ค. จากการสูดกลิ่นเกสรดอกไม้

ง. จากการหายใจรับเชื้อโรคที่อยู่ในอากาศ

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนการเผชิญประสบการณ์และหลังการเผชิญประสบการณ์

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์		แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
ข้อ	คำตอบ	คำตอบ
1	ง	ง
2	ก	ข
3	ง	ค
4	ข	ข
5	ง	ง
6	ง	ง
7	ข	ก
8	ง	ค
9	ง	ค
10	ง	ง

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
 วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
 หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 5 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. สาเหตุของการเกิดโรคไข้หวัดคือข้อใด

ก. จากการตากแดดและตากฝน	ข. จากร่างกายอ่อนแอขาดภูมิคุ้มกัน
ค. จากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค	ง. จากการหายใจรับเชื้อไวรัสที่ปนอยู่ในอากาศ
2. ข้อใดคืออาการของโรคไข้หวัดใหญ่

ก. ครั่นเนื้อครั่นตัวและมีไข้เล็กน้อย	ข. ปวดศีรษะ จาม และมีน้ำมูกใส ๆ
ค. อ่อนเพลีย เจ็บคอเล็กน้อย และไอ	ง. มีไข้สูง หนาวสั่น และปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ
3. ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดหากไม่ได้รับการรักษาอาจทำให้เกิดโรคใดแทรกซ้อนได้

ก. โรคหอบ	ข. โรคไอกรน	ค. โรคตับอักเสบ	ง. โรคปอดบวมและหลอดลมอักเสบ
-----------	-------------	-----------------	-----------------------------
4. ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่สามารถแพร่เชื้อโรคสู่ผู้อื่นได้ประมาณกี่วัน

ก. 1 – 3 วัน	ข. 2 – 5 วัน	ค. 3 – 5 วัน	ง. 4 – 7 วัน
--------------	--------------	--------------	--------------
5. ข้อใดเป็นสาเหตุของการเกิดโรคอุจจาระร่วง

ก. เกิดจากการดื่มน้ำอุ่นมาก ๆ	ข. เกิดจากการสัมผัสผู้ป่วยโดยตรง
ค. เกิดจากการรับประทานอาหารเสียมาก ๆ	ง. เกิดจากการรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค
6. โรคอุจจาระร่วงเป็นโรคที่พบมากที่สุดในฤดูกาลใด

ก. ฤดูฝน	ข. ฤดูร้อน	ค. ฤดูแล้ง	ง. ฤดูหนาว
----------	------------	------------	------------
7. โรคบิดเป็นโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารมักเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมอย่างไร

ก. ในที่ชุมชนแออัด	ข. ในชุมชนที่สะอาดเรียบร้อย
ค. ในที่ที่สุขาภิบาลอาหารไม่ดี	ง. ในที่ที่สุขาภิบาลอาหารสะอาด
8. ข้อใดคือเครื่องดื่มสำหรับผู้ที่มีอาการท้องว่างควรดื่มเพื่อชดเชยการสูญเสียน้ำของร่างกาย

ก. น้ำหวาน	ข. น้ำผลไม้	ค. น้ำตาลสด	ง. เกลือแร่ โอ อาร์ เอส
------------	-------------	-------------	-------------------------
9. โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ที่เป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบันคือข้อใด

ก. โรคเอดส์	ข. โรคซิฟิลิส	ค. โรคกามโรค	ง. โรคหนองใน
-------------	---------------	--------------	--------------
10. ข้อใดคืออาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ในระยะที่ 1 ระยะติดเชื้อไวรัสเอดส์

ก. ปวดท้อง ท้องเสีย ปวดบวม	ข. มีไข้ขึ้นสูง เจ็บคอ อุจจาระร่วงเรื้อรัง
ค. อาการคล้ายเป็นหวัด มีไข้ น้ำมูกไหล	ง. ค่อม น้ำเหลืองโค น้ำหนักลด เบื่ออาหาร

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสงค์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสงค์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
และระบบทางเดินอาหาร

ประสงค์รองที่ 11.1.1

เวลา 15 นาที

การเตรียมการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

5 คะแนน

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารและระบบทางเดินหายใจ มีงาน 4 งาน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1.) ความหมายของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

.....

2.) ไข้หวัด

.....

3.) ไข้หวัดใหญ่

.....

4.) ความหมายของโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร

.....

5.) โรคบิด

.....

6.) โรคอุจจาระร่วง

.....

7.) ตัวอย่างการจัดทำแผ่นพับ

ชื่อแผ่นพับ	ความรู้ที่ได้จากแผ่นพับ
1. แผ่นพับ	
2. แผ่นพับ	
3. แผ่นพับ	
4. แผ่นพับ	

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารมีงาน 5 งาน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในแผ่นพับ

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	
2.	
3.	

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตารางให้สมบูรณ์

หัวข้อ	เนื้อหาที่ค้นคว้า	ประเภทของแหล่งค้นคว้า	ชื่อเรื่อง
1.		☐ หนังสือ	เรื่อง
2.		☐ วารสาร	
3.		☐ หนังสือพิมพ์ ☐ แผ่นพับ ☐ อื่น ๆ	

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1.

สรุปหัวข้อที่ 2.

สรุปหัวข้อที่ 3.

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

รายการตรวจสอบ	ถูกต้อง/ ครบถ้วน	แก้ไข /ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2. การเรียงลำดับเนื้อหา		
3. ตรงตามหัวข้อที่กำหนด		
4. ข้อความถูกต้องตามหลักภาษา		
5. สะกดคำได้ถูกต้อง		

ภารกิจที่ 3 ออกแบบแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารมีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของแผ่นพับ

- แผ่นพับสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบพับสองตอน
- แผ่นพับสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบพับสามตอน
- แผ่นพับสี่เหลี่ยมผืนผ้าแบบพับห้าตอน

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

3.2 กำหนดขนาดของแผ่นพับ

- แผ่นพับขนาด กระดาษ A4
- แผ่นพับขนาดกระดาษ F 4
- ไม่จำกัดขนาดแล้วแต่ความเหมาะสม

3.3 เขียนร่างข้อความในแผ่นพับ

.....

.....

.....

3.4 กำหนดภาพประกอบ

.....

.....

.....

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบ

ทางเดินอาหาร มีงาน 4 งาน

- 4.1 จัดหากระดาษสำหรับทำแผ่นพับ
- 4.2 จัดหากรรไกร
- 4.3 จัดหาเครื่องเขียน
- 4.4 จัดหาสีเมจิก

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาจัดทำแผ่นพับ

วัสดุอุปกรณ์	จำนวน	คุณภาพ	
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
กระดาษ			
กระดาษสี			
กรรไกร			
เครื่องเขียน			
สีเมจิก			
อื่น ๆ			

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์รองที่ 11.1.2

การดำเนินการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับประเภทโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารมีงาน 7 งาน

1.1 ตัดกระดาษตามรูปแบบของการทำแผ่นพับ

เวลา 10 นาที

1.2 กำหนดตำแหน่งของหัวข้อ

5 คะแนน

1.3 เขียนหัวข้อ

1.4 เขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อ

1.5 ใ้ภาพประกอบ

1.6 เขียนคำอธิบายภาพ

1.7 ตกแต่งให้สวยงาม

ภารกิจ	ปฏิบัติ	ปัญหา	การแก้ไข
1. ตัดกระดาษ			
2. กำหนดตำแหน่งหัวข้อ			
3. เขียนหัวข้อ			
4. เขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อ			
5. ใ้ภาพประกอบ			
6. เขียนคำอธิบายภาพ			
7. ตกแต่งให้สวยงาม			

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดิน

อาหาร มีงาน 7 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 จัดเตรียมแผ่นพับที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ

5 คะแนน

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสวยงาม

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. เนื้อหาตรงตามหัวข้อ		
2. ภาษาที่ใช้เขียนข้อความ		
3. รูปแบบของแผ่นพับ		
4. ขนาดของแผ่นพับ		
5. ความสวยงาม		

2.3 นำแผ่นพับไปคิดที่มุมแสดงผลงาน

.....

.....

2.4 วิพากษ์

.....

.....

.....

2.5 สรุป

.....

2.6 ทำแบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. ไข้หวัดใหญ่เกิดจากเชื้อโรคชนิดใด
 - ก. ไวรัส อินฟลูเอนซา
 - ข. แบคทีเรีย วับริโอคอคเคลอรา
 - ค. ไวรัส ซิกนาคูนยา
 - ง. ไวรัส เอช ไอ วี
2. ข้อใดคือความแตกต่างของโรคไข้หวัดและไข้หวัดใหญ่
 - ก. ไข้หวัดจะมีอาการรุนแรงกว่าไข้หวัดใหญ่
 - ข. ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดอาจมีอาการของโรคแทรกแต่ไข้หวัดใหญ่ไม่มี
 - ค. ไข้หวัดใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัสหลายชนิดแต่ไข้หวัดใหญ่เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซา
 - ง. ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดจะอ่อนเพลีย ปวดศีรษะและมีไข้เล็กน้อยแต่ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ไม่มีไข้
3. เชื้อโปรโตซัวจะมีบาเป็นสาเหตุของการเกิดโรคใด
 - ก. โรคอุจจาระร่วง
 - ข. โรคบิดอะมีบา
 - ค. โรคบิดบาซิลลารี
 - ง. โรคหิวาตกโรค
4. ข้อใดอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เป็นโรคท้องร่วงได้
 - ก. การดื่มน้ำแข็งมาก ๆ
 - ข. การสัมผัสอาหารที่มีแมลงวันตอม
 - ค. การสูดดมกลิ่นอาหารที่ไม่สะอาด
 - ง. การรับประทานอาหารที่มีสารตะกั่วปน
5. ข้อใดเป็นการปฏิบัติคนเมื่อเป็นโรคบิด
 - ก. เลือกรับประทานอาหารที่มีรสจัด
 - ข. เลือกรับประทานอาหารที่สุก ๆ ดิบ ๆ
 - ค. เลือกรับประทานผักสดที่ไม่ล้างน้ำ
 - ง. รับประทานแต่อาหารที่ย่อยง่าย ๆ

กระดาษคำตอบสำหรับแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ
และระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์รองที่ 11.1.1

เวลา 25 นาที

5 คะแนน

การเตรียมการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร
ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเดินอาหารและระบบทางเดินหายใจ มีงาน 4 งาน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง โรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) ความหมายของโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ

คือภาวะที่ร่างกายรับเชื้อโรค ซึ่งสามารถแพร่เชื้อ หรือถ่ายทอดผ่านระบบทางเดินหายใจ

2) ไข้หวัด

เป็นโรคติดต่อที่พบมากที่สุด โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนและหนาว เกิดจากเชื้อไวรัส

3) ไข้หวัดใหญ่

เกิดจากเชื้อไวรัสอินฟลูเอนซ่า การติดต่อเหมือนไข้หวัดธรรมดา เชื้อโรคกระจายมากับการไอและจามของผู้ป่วย

4) ความหมายของโรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร

เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อโรคที่มากับอาหารและน้ำ เมื่อรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรคเข้าไปทำให้เกิดโรคได้

5) โรคบิด

เป็นโรคติดต่อที่มักเกิดขึ้นในที่ที่สุขาภิบาลอาหารไม่ดี ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ บิดมีตัว และบิดไม่มีตัว

6) โรคอุจจาระร่วง

คือภาวะที่ผู้ป่วยถ่ายตั้งแต่ 3 ครั้งขึ้นไปภายใน 1 วัน สาเหตุมาจากการรับเชื้อโรคจากการรับประทานอาหารที่มี
เชื้อโรคเข้าไป

1.3 ดูตัวอย่างการจัดทำแผนพับ

ชื่อแผนพับ	ความรู้ที่ได้จากแผนพับ
1. แผนพับแนะนำสินค้า	ได้แนวทางการทำแผนพับ
2. แผนพับแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว	ได้รูปแบบการทำแผนพับ
3. แผนพับแนะนำบุคคล	ได้แนวทางการทำแผนพับ
4. แผนพับประชาสัมพันธ์	ได้รูปแบบการทำแผนพับ

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารมีงาน 5 งาน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในแผนพับ

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	โรคไข้หวัด
2.	โรคบิด
3.	โรคอุจจาระร่วง

2.3 คั่นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

นักเรียนศึกษาคั่นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

2.4 สรุปเนื้อหาที่คั่นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1. โรคไข้หวัดเกิดจากเชื้อไวรัส เป็นมากในหน้าฝน และหน้าหนาว อาการของโรค มีไข้ ไอ และจาม มีน้ำมูก การรักษา พักผ่อนให้เพียงพอ

สรุปหัวข้อที่ 2. โรคบิด เกิดจากการสุขาภิบาลอาหารและน้ำไม่ดี สาเหตุจากการรับประทาน อาหารหรือดื่มน้ำไม่สะอาด

สรุปหัวข้อที่ 3. โรคอุจจาระร่วงเกิดจากการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่สะอาด มีเชื้อโรค

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามหัวข้อที่ศึกษา

ภารกิจที่ 3 ออกแบบแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหารมีงาน 4 งาน

3.5 กำหนดรูปแบบของแผ่นพับ

นักเรียนกำหนดรูปแบบของแผ่นพับตามความเหมาะสมกับข้อมูล

เวลา 20 นาที

3.6 กำหนดขนาดของแผ่นพับ

นักเรียนกำหนดขนาดตามความเหมาะสมของข้อมูลที่ศึกษา

5 คะแนน

3.7 เขียนร่างข้อความในแผ่นพับ

โรค ไข้หวัด	สาเหตุของโรค	การติดต่อ

	อาการของโรค	การรักษา

3.8 กำหนดภาพประกอบ

นักเรียนกำหนดภาพประกอบตรงตามเนื้อหา และเหมาะสมกับขนาดของแผ่นพับ

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดิน

อาหาร มีงาน 4 งาน

4.1 จัดหากระดาษสำหรับทำแผ่นพับ

4.2 จัดหากรรไกร

4.3 จัดหาเครื่องเขียน

4.4 จัดหาสีเมจิก

นักเรียนเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดทำแผ่นพับและตรวจสอบคุณภาพ

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 11.1 การจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดินอาหาร

ประสบการณ์รองที่ 11.1.2

การดำเนินการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับประเภทโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร

มีงาน 7 งาน

เวลา 10 นาที

- 1.1 ตัดกระดาษตามรูปแบบของการทำแผนพับ
- 1.2 กำหนดตำแหน่งของหัวข้อ
- 1.3 เขียนหัวข้อ
- 1.4 เขียนรายละเอียดแต่ละหัวข้อ
- 1.5 ใส่ภาพประกอบ
- 1.6 เขียนคำอธิบายภาพ
- 1.7 ตกแต่งให้สวยงาม

5 คะแนน

นักเรียนปฏิบัติตามหัวข้อที่ 1.1 – 1.7

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจและระบบทางเดิน

อาหาร มีงาน 6 งาน

เวลา 20 นาที

- 2.1 จัดเตรียมแผนพับที่จะนำเสนอ
กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบและทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด
- 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและสวยงาม
นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด
- 2.3 นำแผนพับไปติดที่มุมแสดงผลงาน

5 คะแนน

2.4 วิพากษ์

นักเรียนวิพากษ์ในหัวข้อความถูกต้องและความสวยงามของแผนพับ

2.5 สรุป

ทุกคนสนุกสนานกับการจัดทำแผนพับเกี่ยวกับโรคติดต่อ และตั้งใจทำงานจนได้ผลงานที่ดี
สร้างความภูมิใจให้กับตนเอง

2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ	คำตอบ
1	ก
2	ค
3	ข
4	ง
5	ง

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์รองที่ 11.2.1

เวลา 15 นาที

การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

5 คะแนน

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 3 งาน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1.) ความหมายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

.....

2.) โรคเอดส์

.....

3.) การติดต่อของโรคเอดส์

.....

4.) การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเอดส์

.....

1.3 ดูตัวอย่างป้ายนิเทศ

ชื่อป้ายนิเทศ	ความรู้ที่ได้จากป้ายนิเทศ
1. ป้ายนิเทศ	
2. ป้ายนิเทศ	
3. ป้ายนิเทศ	
4. ป้ายนิเทศ	

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 4 งาน

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะจัดป้ายนิเทศ

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	
2.	
3.	

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อ

ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตารางให้สมบูรณ์

หัวข้อ	เนื้อหาที่ค้นคว้า	ประเภทของแหล่งค้นคว้า	ชื่อเรื่อง
1.		☐ หนังสือ	เรื่อง
2.		☐ วารสาร	
3.		☐ หนังสือพิมพ์ ☐ แผ่นพับ ☐ อื่น ๆ	

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1.

สรุปหัวข้อที่ 2.

สรุปหัวข้อที่ 3.

ภารกิจที่ 3 ออกแบบป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของป้ายนิเทศลงในกระดาษ

3.2 จัดตำแหน่งของเนื้อหา

3.3 เลือกรูปภาพประกอบ

3.4 จัดตำแหน่งของภาพประกอบ

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

ออกแบบป้ายนิเทศ

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 6 งาน

- 4.1 จัดหากระดาษแข็ง, ฟิวเจอร์บอร์ด หรือกระดาษสี
- 4.2 จัดหากรรไกร
- 4.3 จัดหาเครื่องเขียน
- 4.4 จัดหากาวลาเท็กซ์ หรือกระดาษกาว
- 4.5 จัดหาสีเมจิก
- 4.6 จัดหาลวดเย็บกระดาษ

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

คำสั่ง ให้นักเรียนสำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่นำมาจัดทำป้ายนิเทศ

วัสดุอุปกรณ์	จำนวน	คุณภาพ	
		ใช้ได้	ใช้ไม่ได้
กระดาษแข็ง			
ฟิวเจอร์บอร์ด			
กระดาษสี			
กรรไกร			
เครื่องเขียน			
กาวลาเท็กซ์			
สีเมจิก			
ลวดเย็บกระดาษ			
อื่น ๆ			

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสงค์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
 ประสงค์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสงค์ที่ 11.2.2

การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 5 งาน

- 1.1 ตัดกระดาษหรือฟิวเจอร์บอร์ดตามรูปแบบป้ายนิเทศ
- 1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดบนป้ายนิเทศ
- 1.3 ตีครุภาพประกอบลงบนป้ายนิเทศ
- 1.4 ตัดข้อความบรรยายภาพตามตำแหน่งที่กำหนด
- 1.5 ตกแต่งป้ายนิเทศให้สวยงาม

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

ภารกิจ	ปฏิบัติ	ปัญหา	การแก้ไข
1. ตัดกระดาษ			
2. เขียนข้อความ			
3. ตีครุภาพ			
4. ตัดข้อความ			
5. ตกแต่งป้ายนิเทศให้สวยงาม			

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 6 งาน

2.1 จัดเตรียมป้ายนิเทศที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงาม

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2.		
3.		
4.		

2.3 นำเสนอผลงาน

.....

2.4 วิพากษ์

.....

2.5 สรุป

.....

2.6 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกที่สุด

- ข้อใดคือลักษณะของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ก. โรคที่เกิดจากการสวมเสื้อผ้าร่วมกับผู้ป่วย	ข. โรคที่เกิดจากการใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ป่วย
ค. โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ป่วย	ง. โรคที่เกิดจากการอยู่ใกล้ชิดกับผู้ป่วย
- โรคเอดส์สามารถติดต่อกันได้หลายทางยกเว้นในข้อใด

ก. การถ่ายเลือด	ข. การสักยันต์
ค. การใช้เข็มฉีดยาร่วมกันของผู้ติดยา	ง. การใช้ห้องน้ำห้องส้วมร่วมกับผู้ป่วย
- โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัสชนิดใด

ก. เอช ไอ วี	ข. ไอ ที วี	ค. ยู บี ซี	ง. ยู เอช เอฟ
--------------	-------------	-------------	---------------
- โรคเอดส์ติดต่อกันได้ทางใดบ้าง

ก. ทางเลือด	ข. ทางเพศสัมพันธ์	ค. จากมารดาสู่ทารก	ง. ถูกทุกข้อ
-------------	-------------------	--------------------	--------------
- การปฏิบัติอย่างไรไม่ให้ติดโรคเอดส์

ก. มีเพศสัมพันธ์โดยไม่สวมถุงยางอนามัย	ข. เปลี่ยนคู่นอนบ่อย ๆ
ค. ไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่น	ง. ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น

กระดาษคำตอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์รองที่ 11.2.1

เวลา 15 นาที

5 คะแนน

การเตรียมการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องโรคติดต่อระบบทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 3 งาน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) ความหมายของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

เป็นกลุ่มของโรคติดต่อที่มีการแพร่กระจายโดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เป็นโรค มีอยู่หลายชนิด เช่น กามโรค หนองใน ฝีมะม่วง และโรคที่เป็นปัญหาที่สุด คือ โรคเอดส์

2) โรคเอดส์

เอดส์ เป็นโรคที่เกิดจากเชื้อ เอช ไอ วี ซึ่งเชื้อโรคทำลายระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายทำให้ระบบภูมิคุ้มกันของร่างกายบกพร่อง

3) การติดต่อของโรคเอดส์

การติดต่อโดยการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อ ติดต่อกันทางเลือด จากมารดาสู่ทารก และการใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ติดเชื้อโรคเอดส์

4) การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเอดส์

ไม่สำส่อนทางเพศ ไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น และไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้ที่เป็นโรคเอดส์

1.3 ตัวอย่างป้ายนิเทศ

ชื่อป้ายนิเทศ	ความรู้ที่ได้จากป้ายนิเทศ
1. ป้ายนิเทศแนะนำบุคคลสำคัญ	รูปแบบการจัดป้ายนิเทศ
2. ป้ายนิเทศแหล่งท่องเที่ยว	แนวทางการจัดป้ายนิเทศ
3. ป้ายนิเทศวันสำคัญ	รูปแบบการจัดป้ายนิเทศ
4. ป้ายนิเทศ	แนวทางการจัดป้ายนิเทศ

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 4 งาน

เวลา 15 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะจัดป้ายนิเทศ

5 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	โรคเอดส์
2.	การติดต่อของโรคเอดส์
3.	การป้องกันไม่ให้เป็นโรคเอดส์

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อ

นักเรียนศึกษาค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนดจากแหล่งค้นคว้าที่จัดให้

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1 โรคเอดส์ เป็นกลุ่มอาการของโรคที่เกิดจากเชื้อ เอช ไอ วี ทำให้ภูมิคุ้มกันร่างกายบกพร่อง

สรุปหัวข้อที่ 2 ติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ทางกาถ่ายเลือด มารดาสู่ทารก และใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่นเอดส์

สรุปหัวข้อที่ 3 การไม่สำส่อนทางเพศ ไม่ใช้ของใช้ส่วนตัวร่วมกับผู้อื่น และไม่ใช้เข็มฉีดยาร่วมกับผู้อื่นเอดส์สามารถป้องกันโรคเอดส์ได้

ภารกิจที่ 3 ออกแบบป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของป้ายนิเทศลงในกระดาษ

3.2 จัดตำแหน่งของเนื้อหา

3.3 เลือกรูปภาพประกอบ

3.3 จัดตำแหน่งของภาพประกอบ

นักเรียนปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนด ดังนี้

เวลา 20 นาที
5 คะแนน

	โรคเอดส์
	ภาพประกอบ
สาเหตุของโรค
การติดต่อของโรค
การป้องกัน

ภารกิจที่ 4 เตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 6 งาน

4.1 จัดหากระดาษแข็ง, ฟิล์มเจอร์บอร์ด์ หรือกระดาษสี	เวลา 10 นาที
4.2 จัดหากรรไกร	5 คะแนน
4.3 จัดหาเครื่องเขียน	
4.4 จัดหาเวลาเท็กซ์ หรือกระดาษขาว	
4.5 จัดหาสีเมจิก	
4.6 จัดหาลวดเย็บกระดาษ	
นักเรียนเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ในการจัดป้ายนิเทศ และตรวจสอบคุณภาพ	

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 11.2 การจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

ประสบการณ์รองที่ 11.2.2
การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 5 งาน

1.1 ตัดกระดาษหรือฟิล์มเจอร์บอร์ด์ตามรูปแบบป้ายนิเทศ	เวลา 10 นาที
1.2 เขียนข้อความที่เป็นเนื้อหาลงในกระดาษเพื่อติดบนป้ายนิเทศ	5 คะแนน
1.3 ตีรูปภาพประกอบลงบนป้ายนิเทศ	
1.4 ตัดข้อความบรรยายภาพตามตำแหน่งที่กำหนด	
1.5 ตกแต่งป้ายนิเทศให้สวยงาม	
นักเรียนปฏิบัติการจัดทำป้ายนิเทศตามหัวข้อ 1.1 – 1.5	

ภารกิจที่ 2 นำเสนอผลงานการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มีงาน 6 งาน

2.1 จัดเตรียมป้ายนิเทศที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ และทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

เวลา 20 นาที
5 คะแนน

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงาม

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องและความสวยงามของป้ายนิเทศ

2.3 นำเสนอผลงาน

2.4 วิพากษ์

นักเรียนวิพากษ์งานในหัวข้อความสวยงามและความถูกต้องของป้ายนิเทศ

2.5 สรุป

ทุกคนตั้งใจทำงานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานกันเป็นอย่างดี จนได้ผลงานที่สวยงาม

2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ	คำตอบ
1	ค
2	ง
3	ก
4	ค
5	ง

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

- คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 5 นาที
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ
- โรคไข้หวัดเกิดจากสาเหตุใด
 - จากการตากแดดตากฝน
 - จากการทานอาหารที่มีเชื้อแบคทีเรีย
 - จากการที่ร่างกายอ่อนแอขาดภูมิคุ้มกัน
 - จากการหายใจรับเชื้อโรคที่ปนอยู่ในอากาศ
 - ผู้ป่วยมีไข้สูง ปวดศีรษะ หนาวสั่น และปวดเมื่อยตามกล้ามเนื้อ เหล่านี้เป็นอาการของโรคใด
 - ไข้หวัด
 - ไข้มาลาเรีย
 - ไข้หวัดใหญ่
 - ไข้เลือดออก
 - ผู้ป่วยเป็นไข้หวัดที่ปฏิบัติตนไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดโรคใดแทรกซ้อนได้
 - โรคหอบ
 - โรคไอกรน
 - โรคมาลาเรีย
 - โรคปอดบวมและหลอดลมอักเสบ
 - ระยะการแพร่กระจายของเชื้อโรคไข้หวัดใหญ่สามารถแพร่เชื้อไปสู่ผู้อื่นได้ประมาณกี่วัน
 - 1-3 วัน
 - 2-5 วัน
 - 3-5 วัน
 - 4-7 วัน
 - สาเหตุของการเกิดโรคอุจจาระร่วงคือข้อใด
 - การดื่มน้ำฝนมาก ๆ
 - การสัมผัสผู้ป่วยโดยตรง
 - การรับประทานอาหารที่มีเชื้อโรค
 - การดื่มน้ำแข็งใสและไอศกรีม
 - ในช่วงฤดูกาลใดที่พบผู้ป่วยเป็นโรคอุจจาระร่วงกันมาก
 - ฤดูฝน
 - ฤดูแล้ง
 - ฤดูร้อน
 - ฤดูหนาว
 - ในท้องที่มีสุขาภิบาลอาหารไม่ดีสามารถทำให้เกิดโรคใด
 - โรคบิด
 - โรคท้องเสีย
 - โรคอุจจาระร่วง
 - โรคอหิวาตกโรค
 - เกลือแร่ ไอ อาร์ เอส นำมาให้ผู้ที่ท้องร่วงดื่มเพื่ออะไร
 - เพื่อบำรุงร่างกาย
 - เพื่อสร้างเสริมเนื้อเยื่อ
 - เพื่อชดเชยการสูญเสียน้ำ
 - เพื่อซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอ
 - สาเหตุที่ทำให้โรคเอดส์เป็นปัญหาสำคัญในสังคมปัจจุบันคือข้อใด
 - ทำให้เกิดปัญหาการทะเลาะวิวาท
 - ทำให้เกิดปัญหาด้านเศรษฐกิจและสังคม
 - ทำให้ประเทศขาดเสถียรภาพความมั่นคง
 - เป็นการทำลายสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้ป่วยและคนใกล้ชิด
 - ระยะคิดเชื้อไวรัสเอดส์นั้นผู้ป่วยจะมีอาการอย่างไร
 - ปวดท้อง ท้องเสีย ปอดบวม
 - มีไข้ขึ้นสูง เจ็บคอ อุจจาระร่วงเรื้อรัง
 - อาการคล้ายเป็นหวัด มีไข้ น้ำมูกไหล
 - ต่อมน้ำเหลืองโต น้ำหนักลด เบื่ออาหาร

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนการเผชิญประสบการณ์และหลังการเผชิญประสบการณ์

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์		แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
ข้อ	คำตอบ	คำตอบ
1	ง	ง
2	ง	ข
3	ก	ง
4	ค	ค
5	ง	ค
6	ข	ก
7	ค	ก
8	ง	ง
9	ก	ง
10	ง	ค

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 5 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดคือความสำคัญมากที่สุดของการป้องกันโรคติดต่อ
 - ก. เพื่อรักษาชีวิตให้ยืนยาว
 - ข. เพื่อรักษาร่างกายให้แข็งแรง
 - ค. เพื่อรักษาสมดุลของร่างกาย
 - ง. เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่จะแพร่ไปสู่คนอื่น
2. เมื่อเกิดโรคติดต่อขึ้นทำให้เกิดการสูญเสียต่อตนเองในด้านใดมากที่สุด
 - ก. ทำให้เสียเพื่อนร่วมงาน
 - ข. ทำให้เสียกำลังใจในการทำงาน
 - ค. ทำให้เสียโอกาสในการเข้าสังคม
 - ง. ทำให้เสียงานและเสียเงินในการรักษา
3. ผลเสียที่เกิดขึ้นกับตนเองเมื่อเกิดโรคติดต่อคือ
 - ก. ทำให้เกิดปัญหาในครอบครัว
 - ข. ทำให้ร่างกายพักผ่อนได้นานขึ้น
 - ค. ทำให้ร่างกายรับสารอาหารได้มากขึ้น
 - ง. ทำให้ร่างกายอ่อนแอเสียเงิน และเสียเวลาในการรักษา
4. ผลเสียที่เกิดกับสังคมและประเทศชาติเมื่อเกิดโรคติดต่อคือข้อใด
 - ก. ทำให้มีประชากรด้อยคุณภาพและสูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ
 - ข. ทำให้เสียเงินในการรักษาพยาบาล
 - ค. ทำให้เป็นการสร้างภาระให้กับครอบครัว
 - ง. ทำให้เป็นการทำลายความสุขของครอบครัว
5. วิธีการป้องกันที่ดีที่สุด ไม่ให้เชื้อโรคติดต่อแพร่กระจายไปสู่คนอื่น ทำอย่างไร
 - ก. เมื่อมีผู้ป่วยควรดูแลอย่างใกล้ชิด
 - ข. ไม่ควรทำความสะอาดห้องพักผู้ป่วย
 - ค. ใช้ผ้าปิดปากเวลาเป็นหวัด ไอ หรือจาม
 - ง. ที่อยู่อาศัยไม่ควรเปิดประตูหน้าต่าง
6. การป้องกันไม่ให้สัตว์ที่เป็นพาหะของโรคแพร่กระจายเชื้อโรคได้อย่างไร
 - ก. จำกัดสัตว์เลี้ยงให้น้อยลง
 - ข. ปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิดไม่ให้สัตว์เข้าได้
 - ค. แยกสัตว์ที่ป่วยออกจากสัตว์ตัวอื่นที่ไม่ป่วย
 - ง. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค
7. วิธีใดคือการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคที่ติดมากับอาหารเข้าสู่ร่างกายได้
 - ก. ซื้ออาหารจากร้านประจำเท่านั้น
 - ข. ปรุงอาหารรับประทานเองทุกวัน
 - ค. ล้างมือก่อนทุกครั้งที่ยิบอาหารรับประทาน
 - ง. คมกลืนอาหารก่อนทุกครั้งที่จะรับประทาน
8. การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายด้วยการดูแลเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องนอนทำอย่างไร
 - ก. เก็บเสื้อผ้าและเครื่องนอนไว้ในที่มิดชิด
 - ข. ใช้เสื้อผ้าและเครื่องนอนหลาย ๆ ชุด
 - ค. นำเสื้อผ้าและเครื่องนอนซักในน้ำอุ่นเท่านั้น
 - ง. ซักทำความสะอาดเสื้อผ้า และเครื่องนอนให้สะอาดอยู่เสมอ

9. ข้อใดคือการสร้างความต้านทานโรคให้กับร่างกายไปสู่คนอื่น ทำอย่างไร
- ก. ทำงานสม่ำเสมอและออกกำลังกายมาก ๆ ข. ดื่มน้ำชาเป็นประจำทุกวันเช้า และเย็น
 ค. รับประทานอาหารที่รสจัดและสดใหม่ ง. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และพักผ่อนอย่างเพียงพอ
10. ข้อใดเป็นวิธีการสร้างความต้านทานโรคด้วยการสร้างสุขนิสัยที่ดี
- ก. สูบบุหรี่ในที่สาธารณะและที่ชุมชน ข. งดรับประทานอาหารที่มีสีสังเคราะห์
 ค. ดูแลรักษาร่างกายและของใช้ให้สะอาดอยู่เสมอ ง. ทานอาหารให้ครบทั้ง 3 มื้อ

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.1.1

การเตรียมการสำรวจข้อมูล

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ มุ่งาน 2 งาน

เวลา 10 นาที

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

5 คะแนน

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1.) ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ

.....
.....

2.) ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

.....
.....

3.) วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

.....
.....

ภารกิจที่ 2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ มุ่งาน 10 งาน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน

เวลา 20 นาที

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

5 คะแนน

2.2 กำหนดหัวข้อของแบบสอบถาม

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

2.3 สร้างตัวอย่างของแบบสอบถาม

แบบสอบถาม.....

คำชี้แจง.....

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ	ใช่	ไม่ใช่
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

2.4 ศึกษาตัวอย่าง

ชื่อแบบสอบถาม	ความรู้ที่ได้จากแบบสอบถาม
1. แบบสอบถาม	
2. แบบสอบถาม	
3. แบบสอบถาม	
4. แบบสอบถาม	

2.5 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

2.6 กำหนดข้อความคำถามในแบบสอบถาม

2.7 สร้างตารางและเขียนข้อความคำถาม

แบบสอบถาม.....

คำชี้แจง.....

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อความ		
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			

2.8 ตรวจสอบความถูกต้อง

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. เนื้อหาตรงตามหัวข้อ		
2. ภาษาที่ใช้เขียนข้อความ		
3. รูปแบบ		
4. ความสวยงาม		

2.9 นำเสนอข้อมูล

.....

2.10 จัดพิมพ์ข้อมูล

.....

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.1.2

การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ มีงาน 9 งาน

1.1 ติดต่อเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพื่อสอบถามข้อมูล

.....

1.2 กำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

1.3 กำหนดประเภทของผู้ป่วยที่จะไปสอบถาม

1.4 สอบถามผู้ป่วยโรคติดต่อแต่ละประเภท

1.5 สอบถามญาติและคนใกล้ชิดกับผู้ป่วย

เวลา 30 นาที

5 คะแนน

1.6 สอบถามเจ้าหน้าที่และพยาบาล

1.7 บันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถาม

ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตาราง

ประเภทผู้ป่วย	ข้อมูลจากผู้ป่วย	ข้อมูลจากญาติ	ข้อมูลจากพยาบาล

1.8 สรุปผล

.....

1.9 รายงานผล

.....

ภารกิจที่ 2 รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ มีงาน 6 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 แต่ละกลุ่มจัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ

5 คะแนน

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบ

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	
3.	
4.	

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

สิ่งที่ต้องตรวจสอบ	ถูกต้อง	แก้ไข / ปรับปรุง
1. รูปแบบของแบบสอบถาม		
2. ข้อมูลสมบูรณ์ครบถ้วน		
3. ข้อมูลถูกต้อง		
4. สะอาดสวยงาม		

2.3 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอข้อมูล

.....

.....

2.4 วิพากษ์

.....

.....

2.5 สรุป

.....

.....

2.6 ทำแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. การป้องกันโรคติดต่อมีความสำคัญอย่างไร
 - ก. ช่วยไม่ให้เกิดการสูญเสียต่อตนเองและสังคม
 - ข. ช่วยให้ร่างกายได้พักผ่อนได้นานขึ้น
 - ค. ช่วยรักษาสมดุลของร่างกาย
 - ง. ช่วยให้มีอายุยืนนาน
2. เมื่อเกิดโรคติดต่อเราควรป้องกันด้วยวิธีการใดเพื่อไม่ให้เกิดการสูญเสียต่อครอบครัว
 - ก. ดูแลสุขภาพและหลีกเลี่ยงการใกล้ชิดกับผู้ป่วย
 - ข. พกคุยกับผู้ป่วยอย่างใกล้ชิดโดยไม่รังเกียจ
 - ค. ควรอยู่ในบริเวณที่มีคนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก
 - ง. รับประทานอาหารกับผู้ป่วยโดยไม่ใช้ช้อนกลาง
3. ผลเสียที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อคือข้อใด
 - ก. ทำให้เกิดผลเสียต่อตนเอง
 - ข. ทำให้เกิดผลเสียต่อญาติและคนใกล้ชิด
 - ค. ทำให้เกิดผลเสียต่อชุมชน สังคมและประเทศชาติ
 - ง. ถูกทุกข้อ
4. ข้อใดไม่เป็นผลเสียที่เกิดกับญาติและคนใกล้ชิดของผู้ป่วยที่เป็นโรคติดต่อ
 - ก. เป็นการสูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ
 - ข. เป็นการสร้างปัญหาให้กับคนในครอบครัว
 - ค. เป็นการสร้างภาระให้กับครอบครัว
 - ง. เป็นการทำลายความสุขของครอบครัว
5. โรคติดต่อทำให้เกิดผลเสียต่อชุมชนและประเทศได้อย่างไร
 - ก. ทำให้สูญเสียงบประมาณในการรักษา
 - ข. ทำให้สูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ
 - ค. ทำให้สูญเสียเพื่อนร่วมงาน
 - ง. ทำให้เกิดความทรมารจากอาการของโรค

กระดาษคำตอบสำหรับแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✕ ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.1.1

การเตรียมการสำรวจข้อมูล

เวลา 10 นาที

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 2 งาน

5 คะแนน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่องแนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อ

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1) ความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อ

เป็นวิธีที่ช่วยลดอัตราการเจ็บป่วย หรืออัตราการตายของประชากรที่เจ็บป่วย และ ป้องกัน ไม่ให้เกิดโรคระบาด หรือแพร่เชื้อโรคไปสู่คนอื่น

2) ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ (1) เกิดความทรมารจากอาการของโรค (2) เสียเวลาในการทำงาน (3) เสียเงินในการรักษา (4) สร้างภาระให้ครอบครัวและสังคม และ (5) สูญเสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ

3) วิธีการป้องกันโรคติดต่อ (1) ดูแลอนามัยส่วนตัว (2) รักษาร่างกายให้สะอาด (3) ล้างมือก่อน

รับประทานอาหาร (4) ออกกำลังกาย (5) ตรวจสอบสุขภาพทุกปี และ (6) ดูแลสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์เชื้อโรค

ภารกิจที่ 2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ มีงาน 10 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และทำตามหน้าที่ที่กำหนด

5 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 กำหนดหัวข้อของแบบสอบถาม นักเรียนกำหนดหัวข้อแบบสอบถาม ดังตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	ผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ
2.	ผลกระทบที่เกิดกับตัวผู้ป่วยเอง
3.	ผลกระทบที่เกิดกับญาติของผู้ป่วย
4.	ผลกระทบที่เกิดกับสังคมและประเทศชาติ

2.3 สร้างตัวอย่างของแบบสอบถาม

นักเรียนสร้างแบบสอบถามตามหัวข้อที่กำหนด

2.4 ศึกษาตัวอย่าง

นักเรียนศึกษาตัวอย่างของแบบสอบถามจากแหล่งค้นคว้าที่กำหนดให้

ชื่อแบบสอบถาม	ความรู้ที่ได้จากแบบสอบถาม
1. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเข้าร่วมอบรม	ได้รูปแบบการสร้างแบบสอบถาม
2. แบบสอบถามความคิดเห็นในการเรียนภาษาไทย	ได้แนวทางการสร้างข้อคำถาม
3. แบบสอบถาม	

2.5 กำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม

2.6 กำหนดข้อคำถามในแบบสอบถาม

2.7 สร้างตารางและเขียนข้อคำถาม

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งข้อ 2.5 – 2.7 ดังตัวอย่าง

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 8 ข้อ จงใส่เครื่องหมายให้ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถาม

ลำดับที่	ข้อคำถาม	ใช่	ไม่ใช่
1.	โรคติดต่อทำให้เสียสุขภาพ	✓	
2.	โรคติดต่อทำให้เสียเงินในการรักษา	✓	
3.	โรคติดต่อทำให้เสียแรงงานในการพัฒนาประเทศ	✓	
4.	ไม่ควรดูแลเอาใจใส่บุคคลที่เป็นโรคติดต่อ		✓
5.	โรคติดต่อสร้างภาระให้ครอบครัว	✓	
6.	โรคติดต่อเป็นโรคที่ไม่ร้ายแรง		✓
7.	การพักผ่อน ป้องกันโรคติดต่อได้		✓
8.	โรคติดต่อไม่สามารถป้องกันได้		✓

2.8 ตรวจสอบความถูกต้อง

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องตามหัวข้อที่กำหนด

2.9 นำเสนอข้อมูล

นักเรียนนำเสนอข้อมูลในรูปแบบสอบถามความคิดเห็น

2.10 จัดพิมพ์ข้อมูล

นักเรียนจัดพิมพ์ไม่ทัน จึงแก้ปัญหาโดยเขียนด้วยลายมือแทน

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 12.1 การสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.1.2

การดำเนินการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ

เวลา 30 นาที

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ มีงาน 9 งาน

5 คะแนน

1.1 ติดต่อเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลเพื่อสอบถามข้อมูล

ติดต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เพื่อขออนุญาตสอบถามข้อมูล

1.2 กำหนดหน้าที่ของสมาชิกในกลุ่ม และทุกคนทำตามหน้าที่ที่กำหนด

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

1.3 กำหนดประเภทของผู้ป่วยที่จะไปสอบถาม

1.4 สอบถามผู้ป่วยโรคติดต่อแต่ละประเภท

1.5 สอบถามญาติและคนใกล้ชิดกับผู้ป่วย

1.6 สอบถามเจ้าหน้าที่และพยาบาล

1.7 บันทึกข้อมูลลงในแบบสอบถาม

1.8 สรุปผล

1.9 รายงานผล

นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งข้อ 1.3 – 1.9

จากการสำรวจข้อมูล บางอย่างไม่ได้ข้อมูลที่ชัดเจน เนื่องจากเป็นความลับของผู้ป่วย

ภารกิจที่ 2 รายงานการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากโรคติดต่อ มีงาน 6 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 แต่ละกลุ่มจัดเตรียมข้อมูลที่จะนำเสนอ

กำหนดหน้าที่และผู้รับผิดชอบและทำตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

5 คะแนน

2.2 ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนการนำเสนอตามหัวข้อที่กำหนด

2.3 แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอข้อมูล

นักเรียนนำเสนอผลงาน

2.4 วิพากษ์

นักเรียนวิพากษ์งานในหัวข้อความถูกต้องในเนื้อหา

2.5 สรุป

การสร้างข้อคำถามในแบบสำรวจเป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักเรียนบางส่วนแต่ทุกคนสามารถทำได้ดี

2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ	คำตอบ
1	ก
2	ก
3	ง
4	ก
5	ข

แบบฝึกปฏิบัติ
วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ
ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.2.1

การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องวิธีป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

1.) วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

2.) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย

3.) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

4.) การสร้างเสริมความต้านทานโรค

1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

1.4 ดูตัวอย่างการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการป้องกันโรคติดต่อเพื่อจัดทำคู่มือ มีงาน 5 งาน

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

เวลา 10 นาที

5 คะแนน

เวลา 20 นาที

5 คะแนน

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	
2.	
3.	

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

ให้นักเรียนเติมข้อมูลลงในตารางให้สมบูรณ์

หัวข้อ	เนื้อหาที่ค้นคว้า	ประเภทของแหล่งค้นคว้า	ชื่อเรื่อง
1.		☐ หนังสือ	เรื่อง
2.		☐ วารสาร	
3.		☐ หนังสือพิมพ์	
		☐ แผ่นพับ	
		☐ อื่น ๆ	

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

สรุปหัวข้อที่ 1.

.....

สรุปหัวข้อที่ 2.

.....

สรุปหัวข้อที่ 3.

.....

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

รายการตรวจสอบ	ถูกต้อง/ ครบถ้วน	แก้ไข /ปรับปรุง
1. เนื้อหา		
2. การเรียงลำดับเนื้อหา		
3. ตรงตามหัวข้อที่กำหนด		
4. ข้อความถูกต้องตามหลักภาษา		
5. สะกดคำได้ถูกต้อง		

ภารกิจที่ 3 ออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

3.1 กำหนดรูปแบบของคู่มือ

3.2 ออกแบบปกของคู่มือ

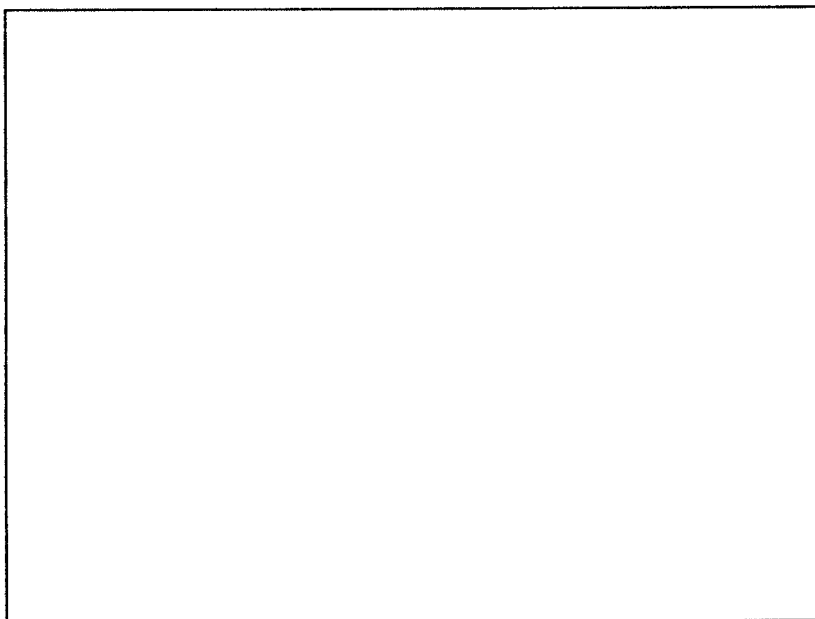
3.3 กำหนดข้อความบนปกคู่มือ

3.4 เขียนร่างคู่มือ

เวลา 20 นาที

10 คะแนน

ออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

แบบฝึกปฏิบัติ

วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.2.2

การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 11 งาน

- 1.1 เขียนคำนำ
- 1.2 พิจารณาหัวข้อที่กำหนดในคู่มือ
- 1.3 พิจารณาสาระสรุปในแต่ละหัวข้อ
- 1.4 เขียนหัวข้อลงในคู่มือ
- 1.5 เขียนรายละเอียดเนื้อหาในคู่มือ
- 1.6 จัดทำภาพประกอบ
- 1.7 เขียนคำอธิบายภาพ
- 1.8 จัดทำปก
- 1.9 รวบรวมเนื้อหาในคู่มือเพื่อการเขียนเล่ม
- 1.10 เขียนสารบัญ
- 1.11 เขียนเล่ม

เวลา 30 นาที

5 คะแนน

ภารกิจ	ปฏิบัติ	ปัญหา	การแก้ไข
1. เขียนคำนำ			
2. พิจารณาหัวข้อ			
3. พิจารณาสาระสรุป			
4. เขียนหัวข้อ			
5. เขียนรายละเอียด			
6. จัดทำภาพประกอบ			
7. เขียนคำอธิบายภาพ			
8. จัดทำปก			
9. รวบรวมเนื้อหา			
10. เขียนสารบัญ			
11. เย็บเล่ม			

ภารกิจที่ 2 รายงานผลการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 6 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ

2.2 กำหนดบุคคลที่จะนำเสนอ

5 คะแนน

ชื่อผู้นำเสนอผลงาน	หน้าที่
1.	
2.	

2.3 นำเสนอรายงาน

2.4 วิพากษ์

2.5 สรุป

2.6 ทำแบบฝึกหัด

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกที่สุด

1. ข้อใดไม่ใช่วิธีการป้องกันเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย

ก. กินอาหารที่สุก ๆ ดิบ ๆ

ข. ล้างมือทุกครั้งก่อนรับประทานอาหาร

ค. เปิดประตูหน้าต่างเพื่อให้แสงแดดส่อง

ง. ซักเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มให้สะอาดอยู่เสมอ

2. การหลีกเลี่ยงการสัมผัสหรือใกล้ชิดผู้ป่วยเป็นโรคติดต่อ เป็นวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรค เข้าสู่ร่างกายได้อย่างไร
- ก. ป้องกันการฟุ้งกระจายของเชื้อโรค ข. ป้องกันการกระจายของเชื้อโรค
ค. ป้องกันการเจริญเติบโตของเชื้อโรค ง. ป้องกันไม่ให้เชื้อโรคติดตัวเราเข้าสู่ร่างกายได้
3. การรับประทานอาหารเป็นวิธีการสร้างความต้านทานโรคให้แก่ร่างกายข้อใดปฏิบัติได้ถูกต้อง
- ก. รับประทานอาหารเฉพาะ โปรตีนและวิตามิน
ข. เลือกรับประทานอาหารที่ชอบเท่านั้น
ค. รับประทานอาหารผักและผลไม้สด ๆ เท่านั้น
ง. รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ตามหลักโภชนาการ
4. ข้อใดไม่เป็นวิธีการสร้างความต้านทานโรคที่ถูกต้อง
- ก. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที
ข. รับประทานอาหารสด ๆ มีวิตามินและคีมกาแฟเป็นประจำ
ค. คีมแต่น้ำสะอาด หากเป็นน้ำในหมู่บ้านต้องคีมให้เดือดแล้วกรองก่อน
ง. เลือกซื้ออาหารที่ปราศจากสารเคมีและรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ ๆ
5. สาเหตุที่ต้องทำความสะอาดเครื่องนอนและเครื่องนุ่งห่มอยู่เสมอคือข้อใด
- ก. เพื่อรักษาสีของผ้าให้ใหม่อยู่เสมอ
ข. เพื่อป้องกันไม่ให้เนื้อผ้าหดตัว
ค. เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่นซึ่งเป็นที่มาของเชื้อโรค
ง. เพื่อให้ผ้ามีกลิ่นหอมอยู่เสมอ

กระดาษคำตอบสำหรับแบบฝึกหัด

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ
ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.2.1

การเตรียมการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

เวลา 10 นาที

ภารกิจที่ 1 ศึกษาเรื่องวิธีป้องกันโรคติดต่อ มิงาน 4 งาน

5 คะแนน

1.1 อ่านประมวลสาระ เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

1.2 บันทึกสาระสำคัญ

- 1.) วิธีการป้องกันโรคติดต่อ เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดโรคติดต่อไปสู่ผู้อื่น หรือแพร่เชื้อโรคไปสู่บุคคลอื่น
- 2.) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายโดยการแยกผู้ป่วยออกจากคนอื่น เมื่อมีอาการป่วยควรรักษาตนเอง

นั้น ๆ และดูแลสิ่งแวดล้อมไม่ให้เป็นที่แหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรค

3.) การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย (1) ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร (2) ดื่มน้ำสะอาดหรือน้ำต้มสุก (3) หลีกเลี่ยงการอยู่ในชุมชนแออัด (4) หลีกเลี่ยงการอยู่ใกล้ชิดผู้ที่ป่วย และ(5) ฉีดวัคซีนป้องกันโรค

4.) การสร้างเสริมความต้านทานโรค (1) ออกกำลังกายเสมอ (2) พักผ่อนให้เพียงพอ (3) รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ (4) ดูแลสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ และ(5) ตรวจสอบสุขภาพประจำปี

1.3 ชมมัลติมีเดีย เรื่อง วิธีการป้องกันโรคติดต่อ

นักเรียนชมมัลติมีเดียตามหัวข้อที่กำหนด

1.4 ดูตัวอย่างการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

นักเรียนดูตัวอย่างการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อจากตัวอย่าง

ภารกิจที่ 2 รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการป้องกันโรคติดต่อเพื่อจัดทำคู่มือ มิงาน 5 งาน

เวลา 20 นาที

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ 4 คน และทุกคนทำหน้าที่ตามที่กำหนด

5 คะแนน

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	หน้าที่
1.		
2.		
3.		
4.		

2.2 กำหนดหัวข้อที่จะเขียนในคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

นักเรียนกำหนดหัวข้อของคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ดังตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อหัวข้อ
1.	การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจาย
2.	การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
3.	การสร้างเสริมความต้านทานโรค

2.3 ค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนด

นักเรียนค้นคว้าเนื้อหาตามหัวข้อที่กำหนดจากแหล่งค้นคว้าที่จัดให้

2.4 สรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า

นักเรียนสรุปเนื้อหาที่ค้นคว้า ดังตัวอย่าง

สรุปหัวข้อที่ 1. แยกผู้ป่วยออกจากคนอื่น และ รักษาให้หายป่วยโดยเร็ว เพื่อไม่ให้แพร่เชื้อโรคไปสู่คนอื่น

สรุปหัวข้อที่ 2. ก่อนรับประทานอาหารต้องล้างมือให้สะอาด และรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ และดื่มน้ำสะอาด

สรุปหัวข้อที่ 3. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ พักผ่อนให้เพียงพอ ไม่เสพของมีนเมา และตรวจร่างกายปีละ 1 ครั้ง

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาที่สรุป

นักเรียนตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาตามหัวข้อ

ภารกิจที่ 3 ออกแบบคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 4 งาน

เวลา 20 นาที

3.1 กำหนดรูปแบบของคู่มือ

3.2 ออกแบบปกของคู่มือ

3.3 กำหนดข้อความบนปกคู่มือ

3.4 เขียนร่างคู่มือ

นักเรียนปฏิบัติตามข้อ 3.1 – 3.4 ดังตัวอย่าง

10 คะแนน

คู่มือป้องกันโรคติดต่อ
ภาพประกอบ
จัดทำโดย

เฉลยแบบฝึกปฏิบัติ

ประสบการณ์หลักที่ 12.2 การจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

ประสบการณ์รองที่ 12.2.2

การดำเนินการจัดทำแผนภูมิเกี่ยวกับประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ

ภารกิจที่ 1 ปฏิบัติการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 11 งาน

เวลา 30 นาที

- 1.1 เขียนคำนำ
- 1.2 พิจารณาหัวข้อที่กำหนดในคู่มือ
- 1.3 พิจารณาสาระสรุปในแต่ละหัวข้อ
- 1.4 เขียนหัวข้อลงในคู่มือ
- 1.5 เขียนรายละเอียดเนื้อหาในคู่มือ
- 1.6 จัดทำภาพประกอบ
- 1.7 เขียนคำอธิบายภาพ
- 1.8 จัดทำปก
- 1.9 รวบรวมเนื้อหาในคู่มือเพื่อการเย็บเล่ม
- 1.10 เขียนสารบัญ
- 1.11 เย็บเล่ม

5 คะแนน

นักเรียนปฏิบัติตามข้อ 1.1 – 1.11

ภารกิจที่ 2 รายงานผลการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ มีงาน 6 งาน

เวลา 20 นาที

- 2.1 กำหนดหัวข้อที่จะนำเสนอ
- 2.2 กำหนดบุคคลที่จะนำเสนอ
นักเรียนต้องทำหน้าที่ตามที่กำหนด
- 2.3 นำเสนอรายงาน

5 คะแนน

2.4 วิพากษ์

นักเรียนวิพากษ์ในหัวข้อ ความถูกต้องและความสวยงามของคู่มือป้องกันโรคติดต่อ

2.5 สรุป

ทุกคนตั้งใจทำงาน และสร้างชิ้นงานจนสำเร็จได้ผลงานที่ดี

2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

ข้อ 1. ก ข้อ 2. ข ข้อ 3. ง ข้อ 4. ข ข้อ 5. ค

แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

วิชาสุขศึกษา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

คำชี้แจง 1. แบบทดสอบนี้มีจำนวน 10 ข้อ 10 คะแนน ใช้เวลา 5 นาที

2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว โดยกาเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบ

1. เหตุผลในข้อใดที่แสดงถึงความจำเป็นอย่างมากในการป้องกันโรคติดต่อ
 - ก. เพื่อรักษาชีวิตให้ยืนยาว
 - ข. เพื่อรักษาร่างกายให้แข็งแรง
 - ค. เพื่อรักษาสมดุลของร่างกาย
 - ง. เพื่อควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคที่จะแพร่ไปสู่คนอื่น
2. การป้องกันโรคติดต่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการสูญเสียต่อตนเองในด้านใดมากที่สุด
 - ก. เสียงานและเสียทรัพย์สินในการรักษา
 - ข. เสียโอกาสในการเข้าสังคม
 - ค. เสียกำลังใจในการทำงาน
 - ง. เสียเพื่อนร่วมงานที่ดี
3. โรคติดต่อทำให้เกิดผลเสียต่อตนเองได้อย่างไร
 - ก. ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว
 - ข. ทำให้ร่างกายพักผ่อนมากขึ้น
 - ค. ทำให้ร่างกายได้รับสารอาหารมากขึ้น
 - ง. ทำให้ร่างกายอ่อนแอและเสียทรัพย์สินในการรักษา
4. เมื่อเกิดโรคติดต่อทำให้เกิดผลเสียต่อสังคมและประเทศชาติอย่างไร
 - ก. ทำให้ครอบครัวขาดความสุข
 - ข. ทำให้มีประชากรที่ด้อยคุณภาพ
 - ค. ทำให้เสียเวลาในการประกอบอาชีพ
 - ง. ทำให้ครอบครัวมีภาระหนี้สินเพิ่มขึ้น
5. ข้อใดคือแนวทางไม่ให้เชื้อโรคติดต่อแพร่กระจายไปสู่บุคคลอื่น
 - ก. ไม่ควรแยกแม่ที่ป่วยออกจากลูกที่ยังไม่อดนม
 - ข. ควรดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด
 - ค. ไม่เปิดประตูหน้าต่างให้เชื้อโรคเข้ามา
 - ง. เวลาเป็นหวัด ไอ หรือจามควรใช้ผ้าปิดปาก
6. ข้อใดคือวิธีการป้องกันไม่ให้สัตว์แพร่เชื้อโรคไปสู่คน
 - ก. เลี้ยงสัตว์เลี้ยงให้น้อยลง
 - ข. แยกอาหารของสัตว์ที่เป็นพาหะของโรคออกจากสัตว์ที่ไม่ป่วย
 - ค. ปิดประตูหน้าต่างให้มิดชิดไม่ให้สัตว์เข้าได้
 - ง. กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์ที่เป็นพาหะ
7. การล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารเป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้อย่างไร
 - ก. ป้องกันไม่ให้ภาชนะปนเปื้อนเชื้อโรค
 - ข. ป้องกันไม่ให้อาหารบูดหรือเสียง่าย
 - ค. ป้องกันไม่ให้อาหารที่รับประทานเสียรสชาติ
 - ง. ป้องกันเชื้อโรคจากการใช้มือไม่สะอาดหยิบอาหารใส่ปาก
8. ข้อดีของการดูแลรักษาความสะอาดเครื่องนุ่งห่มและเครื่องนอน
 - ก. เป็นการรักษาสีของผ้าให้สดใสอยู่เสมอ
 - ข. เป็นการสร้างเสริมบุคลิกภาพของผู้สวมใส่
 - ค. เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดฝุ่น ซึ่งเป็นที่มาของเชื้อโรค
 - ง. เป็นการรักษาเครื่องนุ่งห่มและเครื่องนอนให้ใหม่อยู่เสมอ

9. เหตุใดจึงต้องล้างมือให้สะอาดทุกครั้งก่อนการปรุงอาหาร รับประทานอาหาร และหลังการขับถ่าย
- ก. เพื่อเป็นการรักษาความสมดุลของร่างกาย ข. เพื่อเป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีให้กับตนเอง
- ค. เพื่อรักษาความสะอาดของมือและเล็บไม่ให้เป็นที่แพร่เชื้อโรค
- ง. เพื่อให้ทำให้อาหารสะอาดน่ารับประทานมากขึ้น
10. การสร้างสุขนิสัยที่ดีที่สุดสามารถสร้างความต้านทานโรคได้อย่างไร
- ก. เป็นการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ ข. เป็นการดูแลรักษาความสะอาดให้ร่างกาย
- ค. เป็นการสร้างระเบียบวินัยให้กับตนเอง ง. เป็นการสร้างเสริมร่างกายให้แข็งแรง

กระดาษคำตอบสำหรับแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

คำชี้แจง ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ลงในช่อง ตรงกับคำตอบที่เลือก

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

เฉลยแบบทดสอบก่อนการเผชิญประสบการณ์และหลังการเผชิญประสบการณ์

แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์		แบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์
ข้อ	คำตอบ	คำตอบ
1	ง	ง
2	ก	ข
3	ง	ค
4	ข	ข
5	ง	ง
6	ง	ง
7	ข	ก
8	ค	ค
9	ง	ค
10	ง	ง

บทที่ 6

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชนบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทดสอบ ประสิทธิภาพแล้ว สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปการวิจัย

1.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงวิจัยและพัฒนา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา

เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

1.2.2 เพื่อศึกษาความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

1.2.3 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80 / 80

1.3.2 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3.3 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีความคิดเห็นต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ที่สร้างขึ้นอยู่ในระดับ เห็นด้วยมาก

1.4 การดำเนินการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในอำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 3,110 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนสายธรรมจันทร อำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 47 คน ที่เรียนในภาคเรียนที่ 1/2550 ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เพราะ (1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสายธรรมจันทร เป็นนักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (NT) วิชาวิทยาศาสตร์ เฉลี่ยร้อยละ 42.80 ใกล้เคียงกัน (2) เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก และ (3) ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร

1.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ประเภท ได้แก่ (1) ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อจำนวน 3 หน่วยประสบการณ์ คือ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ (2) แบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ เป็นแบบวัดพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย แบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก แบบคู่ขนาน จำนวน 6 ชุด ๆ ละ 10 ข้อ และ (3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบมาตราประมาณค่า จำนวน 25 ข้อ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 3 ประเภท ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

1.4.3 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้นำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ไปทดสอบหาประสิทธิภาพเบื้องต้น คือ การทดสอบแบบเดี่ยว การทดสอบแบบกลุ่ม และการทดสอบแบบภาคสนาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการทั้ง 3 ขั้นตอนเหมือนกัน ดังนี้ (1) การเตรียมการก่อนการทดลองใช้ ครอบคลุม การจัดเตรียมสถานที่ คือ จัดห้องโสตทัศนศึกษา ห้องเรียน จัดโต๊ะนักเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4 คน จัดมุมวิชาการ มุมตัวอย่างผลงาน มุมวัสดุอุปกรณ์ และมุมแสดงผลงาน เครื่องเล่นซีดี 1 เครื่อง และผู้ช่วยวิจัย 1 คน (2) วัน เวลาในการทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ดำเนินการทดสอบประสิทธิภาพหน่วยประสบการณ์ที่ 10, 11 และ 12 วันละ 1 หน่วยประสบการณ์ โดยทดสอบหน่วยประสบการณ์ละ 3 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่เวลา 13.00-16.00 น. และ (3) ขั้นตอนการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตามขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ 7 ขั้นตอน คือ ประเมินก่อนเผชิญประสบการณ์ ปฐมนิเทศประสบการณ์ เผชิญประสบการณ์ รายงานความก้าวหน้า รายงานผล

การเผชิญประสบการณ์ สรุปผลการเผชิญประสบการณ์ และประเมินหลังเผชิญประสบการณ์ และผู้วิจัยได้เก็บแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกหัด แบบประเมิน พฤติกรรมกลุ่ม แบบประเมินชิ้นงาน และหลังจากการทดลองใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ตามขั้นตอนการสอนทั้ง 7 ขั้นตอนแล้ว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ในการทดสอบแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และ แจกแบบสอบถามความคิดเห็นให้นักเรียนในการทดสอบแบบภาคสนาม แล้วนำข้อมูลทั้งหมด มาวิเคราะห์

1.4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล 3 ประเด็น ดังนี้ (1) การ วิเคราะห์หาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร E_1 / E_2 (2) การวิเคราะห์ความก้าวหน้าทางการเรียนของ นักเรียนโดยการทดสอบค่าที และ (3) การวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.5 ผลการวิจัย

จากการวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกัน โรคติดต่อ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตพื้นที่การศึกษาราชนครินทร์ 2 สรุปผลการวิจัย ได้ ดังนี้

(1) ผลการทดสอบประสิทธิภาพ พบว่า ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชา สุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ที่ผลิตขึ้นทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพ 80.10/82.20 , 79.45/81.10 และ 79.38/82.20 ตามลำดับเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

(2) ผลของความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุด การสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีความก้าวหน้าทางการ เรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ

(3) ผลของความคิดเห็นของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบ อิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีความคิดเห็นต่อคุณภาพของชุดการ สอนแบบอิงประสบการณ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

2. อภิปราย

2.1 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้เนื่องด้วย

2.1.1 ประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง เป็นองค์ประกอบในชุด การสอนแบบอิงประสบการณ์ที่ให้นักเรียน เผชิญประสบการณ์ตรง และประสบการณ์อ้อม ที่ช่วย ให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงาน เช่น การจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อ โรคที่ทำให้เกิด โรคติดต่อ การจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อ และการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์ ซึ่งประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองที่ออกแบบไว้นั้นมีความสัมพันธ์กัน และ สัมพันธ์กับหน่วยประสบการณ์ ซึ่งเขียนเรียงลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน เมื่อ นักเรียนอ่านแล้วเข้าใจง่าย และทราบถึงภารกิจและงานที่ต้องปฏิบัติ ดังนั้น ประสบการณ์หลักและ ประสบการณ์รองจึงช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงานได้

จากการสังเกต พบว่า ไม่มีนักเรียนคนใดออกมาซักถามเพื่อให้อธิบาย เพิ่มเติมเกี่ยวกับประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์หลักและ ประสบการณ์รองนั้นเขียนอย่างชัดเจน ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความ คิดเห็นว่าประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงานได้มี ความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$)

2.1.2 มุมแสดงผลงาน จัดอยู่ในบริเวณห้องเรียน โดยกำหนดมุมด้านขวามือ ของห้องเป็นมุมแสดงผลงาน ได้จัดเตรียมป้ายนิเทศและอุปกรณ์ที่ใช้ในการแสดงผลงาน เช่น ลวด เย็บกระดาษ ตัวหนีบกระดาษ กรรไกร เป็นต้น สำหรับให้นักเรียนนำผลงานมาจัดแสดงให้เพื่อน ได้ชม และร่วมประเมินผลงาน

จากการสังเกต พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ สนุกสนาน และตื่นเต้นกับ การจัดแสดงผลงานของตน โดยเฉพาะเมื่อมีการประเมินคุณภาพของผลงาน ทำให้นักเรียนมีความ ภูมิใจ ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีความคิดเห็นว่า มุมแสดงผลงานช่วยให้ นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงานตนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เนื่องจาก ผลงานที่ได้รับการประเมิน และมีคุณภาพ ทำให้นักเรียนที่เป็นเจ้าของผลงานมีความภูมิใจใน ผลงานของตน

2.1.3 แบบฝึกปฏิบัติ ได้ออกแบบโดยกำหนดเป็นลำดับขั้นตอนตามภารกิจ และงาน เพื่อให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามทีละขั้น ให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติภารกิจและงานของตน นอกจากนั้น ผู้วิจัยได้แสดงตัวอย่างของงาน เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามภารกิจและ งานได้ง่ายขึ้น แบบฝึกปฏิบัติจึงทำให้นักเรียนได้แนวทางในการปฏิบัติภารกิจและงาน และ ตรวจสอบการปฏิบัติภารกิจและงานด้วยตนเองได้

จากการสังเกต พบว่า ไม่มีนักเรียนออกมาซักถาม เกี่ยวกับการใช้แบบฝึกปฏิบัติ แสดงให้เห็นว่า แบบฝึกปฏิบัติที่ผู้วิจัยออกแบบไว้ ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ง่ายขึ้น ประเด็นนี้ สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียน มีความคิดเห็นว่าแบบฝึกปฏิบัติช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ง่ายขึ้น นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$)

2.1.4 คู่มือเผชิญประสบการณ์ ได้เขียนอธิบายขั้นตอนการสอนแบบอิงประสบการณ์ ทั้ง 7 ขั้นตอน อธิบายการใช้คู่มือเผชิญประสบการณ์ อธิบายการทำแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ การศึกษาแผนเผชิญประสบการณ์ และการใช้แบบฝึกปฏิบัติและเฉลย ซึ่งผู้วิจัยได้เขียนอธิบายไว้อย่างชัดเจน เมื่อนักเรียนอ่านคู่มือเผชิญประสบการณ์อย่างละเอียดแล้ว นักเรียนสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้อย่างเข้าใจและถูกต้อง

จากการสังเกต พบว่านักเรียนส่วนใหญ่อ่านคู่มือเผชิญประสบการณ์อย่างละเอียดจึงทำให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในการเผชิญประสบการณ์ บริบท สถานการณ์ และภารกิจและงานที่ต้องปฏิบัติ ในแต่ละหน่วยประสบการณ์ แสดงให้เห็นว่า คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเผชิญประสบการณ์ ประเด็นนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) ว่าคู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเผชิญประสบการณ์ได้อย่างดี

2.1.5 มัลติมีเดียปฐมนิเทศ ได้ออกแบบมัลติมีเดียลักษณะที่มีทั้งข้อความ ภาพ และเสียงประกอบการบรรยาย วัตถุประสงค์ของการผลิตมัลติมีเดียปฐมนิเทศ มุ่งเน้นให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการสอนแบบอิงประสบการณ์ การเผชิญประสบการณ์ในการเรียนแต่ละหน่วยประสบการณ์ เมื่อนักเรียนมีความเข้าใจเป็นอย่างดี นักเรียนสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้อย่างครบถ้วน ศึกษาเนื้อหาสาระเพื่อนำไปสู่การเผชิญประสบการณ์ได้ และสมมติตนเองให้เป็นตามสถานการณ์เหมือนทำจริง ดังนั้น มัลติมีเดียปฐมนิเทศช่วยให้นักเรียนเผชิญประสบการณ์ได้ถูกต้องครบถ้วนและรวดเร็ว

จากการสังเกต ในการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตั้งใจ และให้ความสนใจ โดยไม่คุยกันในระหว่างการชมมัลติมีเดียปฐมนิเทศ ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจดียิ่งขึ้น ประเด็นนี้สอดคล้องกับ ความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$) ว่ามัลติมีเดียปฐมนิเทศช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเผชิญประสบการณ์และสามารถเผชิญประสบการณ์ในหน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12 ได้ถูกต้อง

2.1.6 รูปแบบการเรียนการสอนด้วยตนเอง เป็นวิธีการเรียนที่จัดให้นักเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านความรู้ ความสนใจ และความถนัด

นักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้จากการอ่านประมวลสาระ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา ที่จัดเตรียมไว้ที่มุมวิชาการ จากการชมมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ และการทำแบบฝึกหัด ซึ่งช่วยให้นักเรียนมีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มขึ้นตามความสามารถและความสนใจของตน ทำให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้นนำไปสู่การปฏิบัติภารกิจและงานได้ถูกต้อง

จากการสังเกต พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเอกสาร ตำรา และประมวลสาระที่จัดเตรียมไว้มุมวิชาการตลอดเวลาในการปฏิบัติภารกิจและงานแต่ละหน่วยประสบการณ์ สอดคล้องกับความคิดเห็นของนักเรียน จากการตอบแบบสอบถาม นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเรียนด้วยตนเอง ทำให้นักเรียนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มขึ้น มีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$)

มีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับคะแนนในการทดสอบประสิทธิภาพภาคสนาม ดังนี้

	หน่วยประสบการณ์ที่ 10	หน่วยประสบการณ์ที่ 11	หน่วยประสบการณ์ที่ 12
การทดสอบ			
ประสิทธิภาพ	80.10 / 82.20	79.44 / 81.10	79.47 / 82.20
ภาคสนาม			

คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์สูงกว่าคะแนนระหว่างเผชิญประสบการณ์ เนื่องจาก (1) ประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองช่วยให้นักเรียนเข้าใจภารกิจและงานที่ต้องปฏิบัติ และสามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง (2) คู่มือเผชิญประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจขั้นตอนของการสอนแบบอิงประสบการณ์ และสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้อย่างถูกต้องครบถ้วน (3) มุมวิชาการ ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม จากเอกสาร และตำราที่จัดเตรียมไว้ (4) มัลติมีเดียปฐมนิเทศ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการเผชิญประสบการณ์ และสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้ถูกต้อง (5) มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ เป็นการสรุปเนื้อหาของแต่ละหน่วยประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระมากขึ้น และสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้ถูกต้อง และ (6) ประมวลสาระ ในแต่ละหน่วยประกอบด้วย แผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหัวเรื่อง เนื้อหาสาระ และสรุป ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาสาระ และสามารถบันทึกสาระสำคัญได้ถูกต้อง

2.2 ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน

ความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ มีคะแนนเฉลี่ยหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ทุกหน่วยประสบการณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจาก

2.2.1 *ประสบการณ์หลักและประสบการณ์รอง* ช่วยให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงานได้ การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดภารกิจและงานไว้ดังนี้ หน่วยประสบการณ์ที่ 10 นักเรียนต้องปฏิบัติภารกิจและงานในการจัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และการวิเคราะห์รายกรณีเกี่ยวกับการติดต่อและการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ณ หมู่บ้านเมืองทอง หน่วยประสบการณ์ที่ 11 นักเรียนต้องปฏิบัติภารกิจและงานในการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร และการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12 นักเรียนต้องปฏิบัติภารกิจและงานในการสำรวจผลกระทบที่เกิดจากการเป็นโรคติดต่อ และการจัดทำคู่มือป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งประสบการณ์หลักและประสบการณ์รองมีส่วนช่วยให้นักเรียนทราบภารกิจและงานที่จะต้องปฏิบัติ และเห็นแนวทางในการปฏิบัติตามภารกิจและงานสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง และการที่นักเรียนสามารถปฏิบัติได้นั้นสอดคล้องกับแนวคิดของการสอนแบบอิงประสบการณ์ คือ การสอนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการสอนที่มุ่งให้นักเรียน “ทำได้” มากกว่า “มุ่งให้รู้” ทำให้นักเรียนสามารถได้รับประสบการณ์ที่สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงาน (ชัยยศก์ พรหมวงศ์ 2545:151) ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญของการสอนแบบอิงประสบการณ์ เมื่อนักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงานได้ถูกต้อง แสดงว่านักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาจึงส่งผลให้นักเรียนสามารถทำคะแนนสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์

2.2.2 *มุมแสดงผลงาน* ช่วยให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตน ในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนได้นำผลงานของกลุ่มมาจัดแสดงที่มุมแสดงผลงาน เพื่อให้เพื่อนได้ร่วมกันประเมินคุณภาพของผลงานลงในแบบประเมินชิ้นงาน ดังนั้น เมื่อมีการประเมินคุณภาพของผลงานนักเรียนส่วนใหญ่จึงมีความตั้งใจในการสร้างชิ้นงาน เพื่อให้มีคุณภาพและผลงานที่ได้รับการตรวจสอบทำให้คะแนนในแบบประเมินชิ้นงานมีผลคะแนนในระดับสูง แสดงว่าชิ้นงานมีคุณภาพจึงทำให้นักเรียนมีความภูมิใจในผลงานของตน เมื่อมีความตั้งใจในการทำงานและเกิดความภูมิใจในผลงาน ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีความเข้าใจสามารถทำคะแนนได้ดี จึงส่งผลให้คะแนนการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์

2.2.3 **สื่อ** ที่ส่งเสริมให้คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์ ได้แก่ คู่มือเผชิญประสบการณ์ มัลติมีเดียปฐมนิเทศ มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ ประมวลสาระ และแบบฝึกปฏิบัติ

1) **คู่มือเผชิญประสบการณ์** เป็นสื่อที่นักเรียนใช้เรียนด้วยตัวเอง จากที่นักเรียนอ่านคู่มือเผชิญประสบการณ์อย่างละเอียดช่วยทำให้นักเรียนทราบและเข้าใจวิธีการเผชิญประสบการณ์ เข้าใจวิธีการสอนแบบอิงประสบการณ์ และสามารถปฏิบัติตามภารกิจและงานได้ถูกต้อง จึงส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์

2) **มัลติมีเดียปฐมนิเทศ** จัดเป็นสื่อที่แนะนำการเผชิญประสบการณ์ ช่วยทำให้นักเรียนมีความเข้าใจขั้นตอนการเผชิญประสบการณ์ทั้ง 3 หน่วยประสบการณ์ สามารถปฏิบัติตามภารกิจและงานได้ถูกต้องและครบถ้วน

3) **มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์** จัดเป็นสื่อที่นักเรียนใช้เรียนด้วยตนเอง ประกอบด้วย 3 เรื่อง คือ การสรุปเนื้อหาของการติดต่อและแพร่กระจายของโรคติดต่อ การสรุปเนื้อหาเรื่องโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการสรุปเนื้อหาของการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย เมื่อนักเรียนชมมัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์แล้ว ช่วยทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหามากยิ่งขึ้น

4) **ประมวลสาระ** จัดเป็นสื่อที่นักเรียนใช้เรียนด้วยตนเอง นักเรียนต้องใช้ศึกษาเพื่อบันทึกสาระลงในแบบบันทึกสาระสำคัญ ซึ่งในประมวลสาระแต่ละหน่วยประกอบด้วยแผนผังแนวคิด แผนการสอนประจำหัวเรื่อง เนื้อหาสาระที่จัดลำดับจากง่ายไปหายาก และสรุป ซึ่งนักเรียนต้องศึกษาประมวลสาระดังกล่าวโดยละเอียด เพื่อจะได้บันทึกสาระสำคัญได้ถูกต้อง จาก การอ่านประมวลสาระ ช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในเนื้อหานำไปสู่การเผชิญประสบการณ์ นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการอ่านประมวลสาระ เกิดความเข้าใจ และสามารถทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้คะแนนดี ส่งผลให้คะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์

5) **แบบฝึกปฏิบัติ** ช่วยทำให้นักเรียนปฏิบัติตามภารกิจและงาน สร้างชิ้นงานในกลุ่มได้ และแบบฝึกหัด ส่วนนี้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเป็นรายบุคคล แบบฝึกหัดเป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบจำนวน 4 ตัวเลือก เมื่อนักเรียนทำคะแนนกิจกรรมระหว่างเผชิญประสบการณ์ได้สูงย่อมส่งผลให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์ได้คะแนนดี

2.2.4 **รูปแบบการเรียนรู้** การเรียนด้วยตนเองช่วยให้นักเรียนมีความก้าวหน้า ซึ่งการเรียนด้วยตนเอง นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ จากการอ่านประมวล

สาระ ศึกษาจากเอกสารที่จัดไว้มุมวิชาการ จากการชมมัลติมีเดีย และการทำแบบฝึกหัด นักเรียนต้องเป็นผู้แสวงหาความรู้ และบันทึกสาระสำคัญลงในแบบบันทึก และนำความรู้ที่นำไปใช้ในการปฏิบัติภารกิจและงาน รวมทั้งนำไปใช้ในการสร้างชิ้นงาน เมื่อนักเรียนได้ศึกษา ได้อ่าน ได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้สามารถจดจำได้ดี มีความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการทำแบบทดสอบสามารถทำคะแนนได้ดี ส่งผลให้คะแนนหลังเผชิญประสบการณ์สูงกว่าคะแนนก่อนเผชิญประสบการณ์

มีข้อนำสังเกตเกี่ยวกับคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 11 ต่ำกว่าคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10 และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 ทั้งนี้เป็นเพราะ (1) มัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11 เรื่อง โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ (โรคเอดส์) มีความยาวกว่ามัลติมีเดียเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 10 และหน่วยประสบการณ์ที่ 12 นักเรียนต้องใช้เวลาในการศึกษา และ (2) ภารกิจและงานหน่วยประสบการณ์ที่ 11 เป็นการจัดทำแผ่นพับให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดต่อระบบทางเดินหายใจ และระบบทางเดินอาหาร และการจัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นภารกิจและงานที่ยาก มีขั้นตอนในการประกอบภารกิจและงานหลายขั้นตอน นักเรียนต้องใช้เวลาในการประกอบภารกิจและงาน จึงทำไม่ได้ตามเวลาที่กำหนด ทำให้ไม่มีโอกาสในการทบทวนเนื้อหา ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยประสบการณ์ที่ 11 ต่ำกว่าคะแนนทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์หน่วยที่ 10 และหน่วยประสบการณ์ที่ 12

2.3 ความคิดเห็นของนักเรียน

ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมาก สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ความคิดเห็นของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามที่เรียนด้วยชุดการสอน มีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด ที่มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 4.61$) ได้แก่ การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง ในประเด็นนี้อาจเป็นเพราะชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์นี้ช่วยทำให้นักเรียนมีโอกาส ศึกษา หาความรู้ จากเอกสาร ตำราต่าง ๆ และสามารถนำความรู้มาใช้ปฏิบัติภารกิจและงาน สามารถสร้างชิ้นงานได้ ชิ้นงานที่ได้รับการประเมิน ทำให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงาน และส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง ข้อเสนอสนับสนุนที่สอดคล้องกับการตอบแบบสอบถามของนักเรียนในรายชื่อว่าการเรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนมีโอกาสหาความรู้เพิ่มขึ้นมีระดับความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุดค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.52$)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ มีประสิทธิภาพ 80 / 80 และนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์มีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น ดังนั้น โรงเรียนในอำเภอดำเนินสะดวก เขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 สามารถนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ชุดนี้ไปใช้ได้ เพราะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นตัวแทนของประชากรที่มีความเท่าเทียมกัน

3.1.2 การกำหนดเวลา ในการเผชิญประสบการณ์ ผู้วิจัยกำหนดไว้หน่วยประสบการณ์ละ 3 ชั่วโมง (180 นาที) ในการประกอบภารกิจและงานจึงควรกำหนดช่วงเวลาที่ต้องเนื่องกันเพื่อความสะดวกในการประกอบภารกิจและงานในแต่ละหน่วยประสบการณ์

3.1.3 การจัดมุมแสดงผลงาน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจัดมุมด้านขวาของห้องเรียน เป็นมุมสำหรับให้นักเรียนจัดแสดงผลงาน ได้จัดเตรียมพื้นที่ที่กว้างมากพอที่จะอำนวยความสะดวกให้นักเรียนจัดแสดงผลงาน

3.1.4 การปฏิบัติงานกลุ่ม ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้แต่ละกลุ่มมีสมาชิกจำนวน 4 คน ในการประกอบภารกิจและงานแต่ละหน่วยประสบการณ์นักเรียนส่งเสียงดัง และเกิดความวุ่นวาย ผู้วิจัยต้องให้คำแนะนำและควบคุมดูแลไม่ให้เกิดความวุ่นวายขณะประกอบภารกิจและงาน

3.1.5 สถานที่เผชิญประสบการณ์ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดห้องเรียนเป็นสถานที่ในการเผชิญประสบการณ์ ซึ่ง ภารกิจและงานในหน่วยประสบการณ์ที่ 10 กำหนดให้จัดทำแผนภูมิประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคติดต่อ และหน่วยประสบการณ์ที่ 11 กำหนดให้จัดทำป้ายนิเทศโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ในการเผชิญประสบการณ์นักเรียนต้องใช้พื้นที่ที่กว้างในการวางกระดาษ สำหรับจัดทำแผนภูมิและป้ายนิเทศ และสะดวกสำหรับนักเรียนในการทำงาน ใช้ห้องเรียนที่นักเรียนสามารถนั่งเรียนกับพื้น และมีโต๊ะญี่ปุ่นใช้วางอุปกรณ์สะดวกในการทำงานมากกว่า

3.1.6 การจัดมุมวิชาการในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจัดมุมวิชาการ ให้มีหนังสือ เอกสาร ตำรา และแบบเรียน ที่มีจำนวนเพียงพอสำหรับนักเรียน จากการสังเกตนักเรียนส่วนใหญ่ เข้าไปศึกษาอ่านและค้นข้อมูลจาก หนังสือ เอกสาร ตำรา และแบบเรียน จากมุมวิชาการตลอดเวลา ในการปฏิบัติภารกิจและงาน และจากการตอบแบบสอบถาม นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.52$) ว่ามุมวิชาการช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ดังนั้น หากมีการนำชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ชุดนี้ไปใช้ ต้องจัดหาหนังสือ เอกสาร ตำรา และแบบเรียน ให้มีจำนวนมากพอสำหรับนักเรียนไว้ค้นคว้าเพิ่มเติม

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 จากการศึกษาวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ทำวิจัยเฉพาะเนื้อหาด้านพุทธิพิสัย น่าจะมีการทำวิจัยเนื้อหาด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยต่อไป เพื่อ ศึกษาว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้น

3.2.2 จากการศึกษาวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ใช้รูปแบบการเรียน ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การเรียนที่ครูเป็นผู้กำกับ (TDL Teacher – Directed Learning) การเรียนที่เพื่อนเป็นผู้กำกับ (PDL Peer – Directed Learning) และ การเรียนที่นักเรียนเรียนด้วยตนเอง (SDL Self – Directed Learning) จากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูง ($\bar{X} = 4.52$) ว่าการเรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนมีโอกาส ศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มขึ้นและมีความคิดเห็นที่เห็นด้วยว่าการเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 4.39$) เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ ปฏิบัติงานกลุ่มด้วยความวุ่นวายและส่งเสียงดัง ในประเด็นนี้ น่าจะมีการทำวิจัยต่อไป ในการ กำหนดสมาชิกกลุ่ม โดยลดจำนวนลงให้เหลือ 2 คน อาจทำให้ลดความวุ่นวายลง และศึกษาว่า นักเรียนสามารถปฏิบัติภารกิจและงานได้ดียิ่งขึ้นหรือไม่ ส่งผลให้คะแนนทดสอบหลังเผชิญ ประสบการณ์มากขึ้นกว่านี้หรือไม่

3.2.3 จากการศึกษาวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ การกำหนดภารกิจและงานให้นักเรียนปฏิบัติแต่ละหน่วยประสบการณ์ นั้น จากการตอบแบบสอบถามนักเรียนมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากกว่าภารกิจและงานได้ช่วยให้นักเรียนทำงานได้มีค่าเฉลี่ยต่ำ ($\bar{X} = 4.35$) แต่นักเรียนส่วนใหญ่สามารถปฏิบัติชิ้นงานได้ เพราะนักเรียนใช้แบบฝึกปฏิบัติ ผู้วิจัยออกแบบโดยบอกขั้นตอนและให้แนวทางในการปฏิบัติ ภารกิจและงาน และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของตนเองได้ ทำให้นักเรียนไม่ต้องศึกษาภารกิจและงานในแผนเผชิญประสบการณ์ ประเด็นนี้น่าจะให้ครูผู้สอนอธิบายภารกิจและงานให้นักเรียน ทราบ และจัดทำภารกิจ และงานในรูปแบบภูมิ (Mapping) ติดที่ผนังห้อง อาจทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และทำให้นักเรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่ และนักเรียนมีความคิดเห็นระดับเห็นด้วยมากที่สุด ว่า ภารกิจและงานช่วยให้นักเรียนทำงานได้หรือไม่

3.2.4 จากการศึกษาวิจัยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์วิชาชีพ เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ ใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลัก ต้องใช้กระดาษจำนวนมากในการสำเนาเอกสารให้เพียงพอ
กับความต้องการ เช่น คู่มือเผชิญประสบการณ์ แบบฝึกปฏิบัติ และประมวลสาระ ทำให้ต้องใช้
ค่าใช้จ่ายสูงในการผลิต และไม่สะดวกในการใช้งาน ประเด็นนี้น่าจะมีการทำวิจัยต่อไป โดยจัดทำ
ประมวลสาระในรูปของซีดีรอม ซึ่งสะดวกในการใช้งานและไม่ต้องใช้กระดาษในการสำเนา
เอกสารจำนวนมาก และน่าสนใจ ในการเรียนนักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นหรือไม่

บรรณานุกรม

- กาญจนา วัฒายุ (2545) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กรุงเทพมหานคร ธนพรการพิมพ์
- กิดานันท์ มลิทอง (2540) เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม กรุงเทพมหานคร
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ (2548) เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา กรุงเทพมหานคร อรุณการพิมพ์
- โกวิท ี ประवालพฤษ และคณะ (2547) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
วิชาสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)
กรมควบคุมโรคติดต่อ (2549) “สาระน่ารู้กับกรมควบคุมโรคติดต่อ” หนังสือพิมพ์เดลินิวส์
วันที่ 25 กรกฎาคม
- กรมวิชาการ (2544) ความรู้เกี่ยวกับสื่อมัลติมีเดียเพื่อการศึกษา กรุงเทพมหานคร ศูนย์พัฒนา
หนังสือคุรุสภาลาดพร้าว
- _____ (2544) คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- _____ (2545) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ
- _____ (2545) แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียน หน้า 233 กรุงเทพมหานคร
กระทรวงศึกษาธิการ
- กรมอนามัย (2544) คู่มือการส่งเสริมสุขภาพวัยทำงาน กระทรวงสาธารณสุข
- ชนบพรรณ อนันตนิกร (2544) “การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสร้างเสริม
ประสบการณ์ชีวิต เรื่อง การเลือกอาหารเพื่อสุขภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- จันทร์ ุปควาทิน (2550) “หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา” ใน เอกสารการ
สอนชุดวิชา การพัฒนาหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน หน่วยที่ 4 หน้า 4-7, 4- 21,
4-29, 4-31 และ 4 – 33 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา
ศึกษาศาสตร์
- ชัยฤทธิ์ กลิ่นชวนชื่น (19, เมษายน) ครู ค.ศ. 2 สัมภาษณ์โดย เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร
โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ราชบุรี

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2538) “ระบบสื่อการสอน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและ
 สื่อสารการศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 15 หน่วยที่ 2 หน้า 181 – 183 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ .(2544) “ชุดการสอนรายบุคคล” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสรร
 พิมพ์ครั้งที่ 3 หน่วยที่ 4 หน้า 113 –114 และ 116 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ .(2545) “มิติที่ 3 ทางการศึกษา” สานฝันสู่ความเป็นจริง กรุงเทพมหานคร เอส.อาร์.
 พรินติ้งแมสโปรดักส์
- _____ .(2546) “การสอนแบบอิงประสบการณ์” ใน วารสารเทคโนโลยีและสื่อสาร
 การศึกษา ปีที่ 5 กันยายน หน้า 1-6 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แขนงวิชา
 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ (2548) “สื่อการสอนสุขศึกษาและพลศึกษาระดับมัธยมศึกษา” ใน
 เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 16 หน่วยที่ 9
 หน้า 549-556 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์ เนตรประเสริฐ และสุดา สิ้นสกุล (2520) “การหาประสิทธิภาพ
 ชุดการสอน” ระบบสื่อการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และวาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544) “ชุดการสอนทางไกล” ใน เอกสารการสอน
 ชุดวิชาสื่อการศึกษาพัฒนาสรร พิมพ์ครั้งที่ 3 หน่วยที่ 5 หน้า 151,162 –165 และ 192 –
 194 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ . (2545) “การจัดการเรียนการสอน” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน
 พิมพ์ครั้งที่ 4 หน่วยที่ 10 หน้า 55 - 59 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
 สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ . (2548) “การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา” ใน เอกสารการสอนชุดวิชา
 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา หน่วยที่ 6 หน้า 6-5 , 6-6 , 6-9 และ 6-10 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ญาดา เขาวสฎ (2542) “การพัฒนาชุดการสอนเรื่อง โรคเอดส์ในรายวิชา พ 012 สุขศึกษา สำหรับ
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยใช้สไลด์เป็นสื่อหลัก” ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
 เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร

- ทศนา เขมณี (2548) *ศาสตร์การสอน พิมพ์ครั้งที่ 4* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ (2548) *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย พิมพ์ครั้งที่ 3*
กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิวัฒน์ เจริญศิริ (2548) *โครงการ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสุขศึกษา เรื่องการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ โดยใช้บทเรียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวีรวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์*
- นฤมล ศิลารักษ์ (2537) “โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ* หน้า 257-259 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- บุญรับ ศักดิ์มณี และคณะ (2546) *กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- บุษยพร ขมสนิท (2548) “การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี เรื่อง การสร้างชิ้นงานด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์เอ็กเซล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช*
- บุหงา พานิชกุล (2546) “การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องสุขภาพจิต วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีกระนวน จังหวัดขอนแก่น” *รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ประศักดิ์ หอมสนิท (2544) “วิธีการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 6 หน้า 215, 225, 226, และ 244 – 254 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปรีชา ไวยโกคา (2547) *สื่อสารการเรียนรู้อิงพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ปรีชา วิหคโต และสิริรัตน์ วิภาสศิลป์ (2539) “การประเมินการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 12 หน้า 115 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ฝ่ายนวัตกรรมการเรียนรู้อิง (2546) *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา*

- ทิสนา แคมณี (2548) *ศาสตร์การสอน พิมพ์ครั้งที่ 4* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____ (2548) *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย พิมพ์ครั้งที่ 3* กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นิวัฒน์ เจริญศิริ (2548) *โครงการ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาระสุขศึกษา เรื่องการป้องกันโรคติดต่อและไม่ติดต่อ โดยใช้บทเรียนโปรแกรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวีรวัฒน์โยธิน จังหวัดสุรินทร์*
- นฤมล ศิลารักษ์ (2537) “โรคติดต่อระบบทางเดินอาหาร” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ* หน้า 257-259 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- บุญรับ สักดิ์มณี และคณะ (2546) *กิจกรรมสุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร ประสานมิตร
- บุษพร ขมสนิท (2548) “การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ การงานอาชีพและเทคโนโลยี เรื่อง การสร้างชิ้นงานด้วยโปรแกรมไมโครซอฟต์ เอ็กเซล สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*
- บุหงา พานิชกุล (2546) “การผลิตบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เรื่องสุขภาพจิต วิชาสุขศึกษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีกระนวน จังหวัดขอนแก่น” *รายงาน การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการศึกษา บัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยขอนแก่น*
- ประศักดิ์ หอมสนิท (2544) “วิธีการเรียนการสอน” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยี การสอน* หน่วยที่ 6 หน้า 215, 225, 226, และ 244 – 254 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ปรีชา ไวยโกคา (2547) *สื่อสารการเรียนรู้อิงพื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ปรีชา วิหคโต และสิริรัตน์ วิภาตศิลป์ (2539) “การประเมินการเรียนการสอน” ใน *เอกสาร การสอนชุดวิชาเทคโนโลยีการสอน* หน่วยที่ 12 หน้า 115 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- ฝ่ายนวัตกรรมกรรมการเรียนรู้ (2546) *ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สุขศึกษา*

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว)จำกัด
พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้
สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6
กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ยี่น ภู่วรรณ (2542) การพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีมีัดมีเดีย หน้า 24-34
ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
เลขานุการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
- รัชณี ขวัญบุญจันทร์ และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและพลศึกษา
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- รัตนา เจริญสาธิต (2546) “ผลของการสอนเพศศึกษาโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความรู้
และทักษะ ชีวิตเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)” ปรินญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ล้วน สายยศ (2544) “ระเบียบวิธีการทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน *ประมวลสาระ
ชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 4 หน้า 237, 249 และ 301
นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544) “ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อ
การสอนพัฒนสร* หน่วยที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 3 หน้า 60-61 นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2544) “ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
ประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 7 หน้า 203-204 และ
223-232 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อ
และโรคไม่ติดต่อ* หน้า 5-71 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชา
วิทยาศาสตร์สุขภาพ
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 34
และ 94 กรุงเทพมหานคร แอล ที เพรส
- ศุภมิตร ชุณหสัทธิวัฒน์ และอรุณี ศรีอรุณ (2537) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อและ
โรคไม่ติดต่อ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ* นนทบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ

- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร พัฒนาคุณภาพวิชาการ(พว)จำกัด
 พรสุข หุ่นนิรันดร์ และคณะ (2548) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานกลุ่มสาระการเรียนรู้
 สุขศึกษาและพลศึกษา สุขศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ช่วงชั้นที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 6
 กรุงเทพมหานคร อักษรเจริญทัศน์
- ยี่น ภู่วรรณ (2542) การพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีมัลติมีเดีย หน้า 24-34
 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กรุงเทพมหานคร สำนักงาน
 เลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ
- รัชณี ขวัญบุญจันทร์ และคณะ (2546) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและพลศึกษา
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กรุงเทพมหานคร ไทยวัฒนาพานิช
- รัตนา เจริญสาธิต (2546) “ผลของการสอนเพศศึกษาโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมที่มีต่อความรู้
 และทักษะ ชีวิตเกี่ยวกับเพศศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม)” ปรินญาการศึกษา
 มหาลัฒนิต สาขาวิชาสุศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ล้วน สายยศ (2544) “ระเบียบวิธีการทางสถิติบางประการเพื่อการวิจัย” ใน *ประมวลสาระ
 ชุดวิชาการวิจัยเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 4 หน้า 237, 249 และ 301
 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วาสนา ทวีกุลทรัพย์ (2544) “ชุดการสอนแบบกลุ่มกิจกรรม” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อ
 การสอนพัฒนสรร* หน่วยที่ 3 พิมพ์ครั้งที่ 3 หน้า 60-61 นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- _____ (2544) “ปฏิบัติการชุดสื่อประสมเพื่อการศึกษา” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชา
 ประสบการณ์วิชาชีพเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 7 หน้า 203-204 และ
 223-232 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- วิวัฒน์ โรจนพิทยากร (2537) “โรคติดต่อจากการสัมผัส” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อ
 และโรคไม่ติดต่อ* หน้า 5-71 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชา
 ศึกษาศาสตร์สุขภาพ
- วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) *แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง* พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 34
 และ 94 กรุงเทพมหานคร แอล ที เพรส
- ศุภมิตร ชุณหสัทธิวัฒน์ และอรุษา ศรีอรุณ (2537) “ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อและ
 โรคไม่ติดต่อ” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ* นนทบุรี
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์สุขภาพ

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 2 (2549) รายงานผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- สุชาติ โสมประยูร และเอมอัชฌา วัฒนบูรานนท์ (2542) การสอนสุขศึกษา (ทฤษฎีและการปฏิบัติ) กรุงเทพมหานคร สายส่งสุขภาพใจ
- สุภพงษ์ วงศ์สมิตกุล (2544) “ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เรื่องการเพาะเห็ด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครราชสีมา” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สุวรรณ แดงเวียง (2549, 18 เมษายน) ครู ค.ศ.2 สัมภาษณ์โดย เพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร โรงเรียนสายธรรมจันทร์ ราชบุรี
- สุวิทย์ มูลคำ (2545) 19 วิธีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ กรุงเทพมหานคร ภาพพิมพ์
- สมจินต์ สุพรรณทัศน์ (2548) “สื่อการสอนสุขศึกษาและพลศึกษา” ในเอกสารการสอนชุดวิชา สื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 16 หน่วยที่ 9 หน้า 530-551 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2540) “การสร้างและพัฒนาเครื่องมือด้านพุทธิพิสัย” ในเอกสารการสอนชุดวิชาสถิติวิจัยและการประเมินผลการศึกษา หน่วยที่ 10 หน้า 588-600 นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
- สมหมาย แดงสกุล และธาดา วิมลวัตรเทวี (2547) หนังสือเรียนสาระการเรียนรู้พื้นฐานสุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร วัฒนาพานิช
- อาภรณ์ ใจเที่ยง (2540) หลักการสอน พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 108-109 กรุงเทพมหานคร โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์
- อมรรัตน์ วรรณ (2543) “การพัฒนาชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชางานห้องสมุด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เอกอุคม ทองเกษม (2548) “ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชาช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน เรื่อง เครื่องไฟฟ้าแบบให้ความร้อน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและเทคโนโลยีกการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

Best, John W. and Kahn, James V. (1986) *Research in Education*. 5th ed. New Jersey. *Prentice-Hall*.
Capron, (1988) Computers Tools for an Information Age. 5th ed. U.S.A.

Glass, Gene V. and Hopkins, Kenneth D. (1984) *Statistical Methods in Education and Psychology*. 2nd ed. Prentice-Hall. New Jersey.

Lafferty , Peter and Rowe , Julain (1995) *The Hutchison Dictionary of Science* 2nd ed.
Oxford. Great Britain. Helicon.

Nitko , Anthony J. (1996) *Educational Assessment of Students* 2nd ed. Prentice – Hall.
New Jersey.

Stanley , C. Julian (1971) : “Test Reliability” *The Encyclopedia of Education*. Vol.9 143 – 153.
The MacMillan & The Free Press.

[http : // www.gd-1.com](http://www.gd-1.com) วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2549

[http : // www.pharm.Chula.ac.th](http://www.pharm.Chula.ac.th) วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2549

[http : // www.Siamhealth.net](http://www.Siamhealth.net) วันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2549

[http : // www.geocities.com](http://www.geocities.com) วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2549

[http : // www.province.moph.go.th](http://www.province.moph.go.th) วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2549

[http : // www.wsnhosting.com](http://www.wsnhosting.com) วันที่ 13 เมษายน พ.ศ. 2549

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัย

1. รศ.สาธิต วิมลคุณารักษ์ อาจารย์ประจำสำนักเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
2. นางวาณี บุญยะไวโรจน์ นักวิชาการระดับ 8
ฝ่ายจัดระบบและวิจัยสื่อการศึกษา
สำนักเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล
3. นางอัญชติ ศรีสวัสดิ์ พยาบาลวิชาชีพ 7
โรงพยาบาลโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

ภาคผนวก ข

คะแนนการทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม
จากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่องการป้องกันโรคติดต่อ

การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยใช้สูตรหา
 ประสิทธิภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ จากสูตร E_1 / E_2 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ สมเชาว์
 เนตรประเสริฐ และ สุดา สีนสกุล 2520 : 136 – 137) ดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ

$\sum X$ คือ คะแนนรวมของแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำ

A คือ คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดและงานที่กำหนดให้ทำทุกชิ้น
 รวมกัน

N คือ จำนวนนักเรียน

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์

$\sum F$ คือ คะแนนรวมของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

B คือ คะแนนเต็มของการทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

N คือ จำนวนนักเรียน

ตารางภาคผนวก ข 1 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว ของนักเรียนจำนวน 3 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10

ลำดับ	คะแนน ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนน หลังเรียน (10)	
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)		
1.	6	5	35	15	55	8	
2.	5	7	35	18	60	8	
3.	4	6	41	17	64	7	
รวม	15					179	23
เฉลี่ย	5					59.66	7.66
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 74.57$	$E_2 = 76.60$	

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{179}{80} \times 100$ $E_1 = 74.57$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{23}{3} \times 100$ $E_2 = 76.66$
$E_1 / E_2 = 74.57 / 76.60$	

ตารางภาคผนวก ข 2 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว ของนักเรียนจำนวน 3 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ลำดับ	คะแนน ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนน หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	7	6	33	15	54	9
2.	6	7	37	16	60	7
3.	5	7	40	16	63	7
รวม	18				177	23
เฉลี่ย	6				59	7.66
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 73.75$	$E_2 = 76.60$

แทนค่า	แทนค่า
$\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{177}{3} \times 100$ $= \frac{177}{3} \times 100$ $E_1 = 73.75$	$\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{23}{3} \times 100$ $= \frac{23}{3} \times 100$ $E_2 = 76.60$
$E_1 / E_2 = 73.75 / 76.60$	

ตารางภาคผนวก ข 3 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบเดี่ยว ของนักเรียนจำนวน 3 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12

ลำดับ	คะแนน ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนน หลังเรียน (10)	
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)		
1.	7	6	32	16	54	8	
2.	5	7	36	17	60	8	
3.	5	7	40	17	64	7	
รวม	17					178	23
เฉลี่ย	5.66					59.33	7.66
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 74.16$	$E_2 = 76.60$	

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{178}{80} \times 100$ $E_1 = 74.16$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{23}{3} \times 100$ $E_2 = 76.60$
$E_1 / E_2 = 73.75 / 76.60$	

ตารางภาคผนวก ข 4 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบกลุ่ม ของนักเรียนจำนวน 8 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10

ลำดับ	คะแนน ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				คะแนน หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	4	6	40	16	62	7
2.	5	6	40	17	63	7
3.	5	7	40	16	63	8
4.	6	7	40	17	64	10
5.	7	8	37	16	61	9
6.	5	8	37	16	61	7
7.	4	6	37	17	60	7
8.	5	7	37	17	61	8
รวม	41				496	63
เฉลี่ย	5.12				62	7.87
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 77.50$	$E_2 = 78.70$

แทนค่า $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$ $= \frac{496}{8} \times 100$ $E_1 = 77.50$	แทนค่า $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{63}{8} \times 100$ $E_2 = 78.70$
$E_1 / E_2 = 77.50 / 78.70$	

ตารางภาคผนวก ข 5 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบกลุ่ม ของนักเรียนจำนวน 8 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)	
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)		
1.	5	6	39	16	61	9	
2.	6	6	39	15	60	8	
3.	5	7	39	16	62	7	
4.	4	7	39	16	62	8	
5.	5	6	38	15	59	7	
6.	5	7	38	17	62	8	
7.	4	7	38	16	61	7	
8.	5	7	38	17	62	8	
รวม	39					489	62
เฉลี่ย	4.87					61.12	7.75
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 76.40$	$E_2 = 77.50$	

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$ $= \frac{489}{8} \times 100$ $E_1 = 76.40$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100$ $= \frac{62}{8} \times 100$ $E_2 = 77.50$
$E_1 / E_2 = 76.40 / 77.50$	

ตารางภาคผนวก ข 6 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบกลุ่ม ของนักเรียนจำนวน 8 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	6	6	41	16	63	8
2.	5	7	41	17	65	7
3.	5	5	41	15	61	8
4.	6	6	41	16	63	8
5.	5	6	39	16	61	7
6.	7	7	39	16	62	9
7.	6	6	39	17	62	8
8.	5	6	39	16	61	8
รวม	45				498	63
เฉลี่ย	5.62				62.25	7.87
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 76.40$	$E_2 = 77.50$

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{489}{80} \times 100$ $E_1 = 76.40$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{63}{80} \times 100$ $E_2 = 77.50$
$E_1 / E_2 = 76.40 / 77.50$	

ตารางภาคผนวก ข 7 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบภาคสนาม ของนักเรียนจำนวน 36 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	5	7	40	15	62	8
2.	5	6	40	16	62	7
3.	4	7	40	15	62	8
4.	3	7	40	17	64	9
5.	5	6	42	18	67	7
6.	4	7	42	18	68	10
7.	6	6	42	17	65	8
8.	5	7	42	16	65	8
9.	4	7	44	17	69	7
10.	4	8	44	17	70	7
11.	5	8	44	18	70	10
12.	3	8	44	18	70	8
13.	5	7	39	17	63	8
14.	5	6	39	15	60	7
15.	5	6	39	16	61	7
16.	4	7	39	18	64	7
17.	5	9	40	18	67	10
18.	4	6	40	15	61	7
19.	7	9	40	18	67	10
20.	6	7	40	16	63	10
21.	6	8	38	17	63	8
22.	5	8	38	16	62	7
23.	6	9	38	15	62	9
24.	5	8	38	16	62	8

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
25.	4	9	40	17	66	8
26.	5	7	40	18	65	7
27.	5	8	40	18	66	9
28.	7	9	40	15	64	8
29.	7	7	38	17	62	10
30.	6	7	38	16	61	8
31.	5	6	38	17	61	10
32.	7	7	38	16	61	9
33.	6	8	39	17	64	9
34.	6	9	39	15	63	8
35.	6	9	39	17	64	8
36.	5	8	39	16	63	7
รวม	185	268			2307	296
เฉลี่ย	5.13	7.44			64.08	8.22
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 80.10$	$E_2 = 82.20$

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{2307}{36} \times 100$ $E_1 = 80.10$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{296}{36} \times 100$ $E_2 = 82.20$
$E_1 / E_2 = 80.10 / 80.20$	

ตารางภาคผนวก ข 8 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบภาคสนาม ของนักเรียนจำนวน 36 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	6	6	42	15	65	8
2.	5	5	42	16	63	8
3.	7	5	42	18	65	9
4.	7	6	42	17	65	8
5.	5	7	41	16	65	7
6.	4	6	41	16	64	8
7.	3	8	41	17	66	8
8.	4	7	41	18	66	8
9.	5	7	38	16	61	8
10.	6	7	38	15	62	9
11.	7	7	38	15	62	9
12.	5	6	38	16	61	9
13.	5	6	40	16	63	8
14.	6	7	40	17	64	9
15.	4	7	40	18	65	8
16.	3	8	40	18	66	8
17.	5	8	39	18	65	9
18.	6	7	39	18	64	8
19.	7	7	39	17	63	8
20.	8	7	39	18	64	10
21.	7	7	38	17	62	7
22.	7	7	38	16	61	9
23.	6	7	38	17	62	8
24.	5	7	38	18	63	8

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
25.	6	8	40	15	66	8
26.	6	8	40	16	64	9
27.	5	6	40	16	62	8
28.	4	7	40	15	64	8
29.	7	8	39	16	63	8
30.	6	7	39	17	63	7
31.	5	6	39	18	62	8
32.	5	6	39	15	62	8
33.	6	7	40	16	63	7
34.	6	9	40	16	65	7
35.	7	6	40	17	62	8
36.	6	8	40	17	65	7
รวม	202	248			2288	292
เฉลี่ย	5.61	6.89			63.55	8.11
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 79.44$	$E_2 = 81.10$

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{2288}{36} \times 100$ $E_1 = 79.44$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{292}{36} \times 100$ $E_2 = 81.10$
$E_1 / E_2 = 79.44 / 81.10$	

ตารางภาคผนวก ข 9 คะแนนทดสอบประสิทธิภาพ แบบภาคสนาม ของนักเรียนจำนวน 36 คน
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
1.	5	8	40	18	66	8
2.	4	8	40	17	65	9
3.	4	7	40	16	63	8
4.	5	8	40	16	64	8
5.	4	7	38	16	61	8
6.	5	7	38	16	61	8
7.	5	8	38	16	62	8
8.	4	8	38	16	62	7
9.	5	9	42	18	69	9
10.	5	7	42	17	66	8
11.	5	7	42	17	66	8
12.	5	8	42	15	65	8
13.	4	6	39	16	61	7
14.	4	6	39	16	61	7
15.	5	6	39	17	62	8
16.	5	7	39	16	62	9
17.	5	8	40	18	66	8
18.	6	7	40	17	64	9
19.	4	7	40	17	64	8
20.	6	6	40	18	64	9
21.	6	6	40	18	64	8
22.	5	8	40	17	65	8
23.	4	8	40	17	65	9
24.	5	7	40	16	63	8

ลำดับ	ก่อนเรียน (10)	คะแนนระหว่างเรียน				หลังเรียน (10)
		แบบฝึกหัด (10)	ชิ้นงาน (50)	พฤติกรรมกลุ่ม (20)	คะแนนรวม (80)	
25.	6	6	41	16	63	8
26.	5	6	41	16	63	8
27.	5	6	41	17	64	8
28.	6	7	41	16	64	7
29.	7	7	39	15	61	9
30.	6	6	39	16	61	9
31.	7	8	39	18	65	9
32.	7	7	39	17	63	10
33.	6	7	40	18	65	9
34.	5	7	40	17	64	7
35.	7	6	40	16	62	9
36.	6	7	40	16	63	8
รวม	188	254			2289	296
เฉลี่ย	5.22	7.22			63.58	8.22
ค่าประสิทธิภาพ					$E_1 = 79.47$	$E_2 = 82.22$

<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_1 = \frac{\sum X}{A} \times 100$ $= \frac{2289}{36} \times 100$ $E_1 = 79.47$	<p>แทนค่า</p> $\text{สูตร } E_2 = \frac{\sum F}{B} \times 100$ $= \frac{296}{36} \times 100$ $E_2 = 82.22$
$E_1 / E_2 = 79.47 / 82.22$	

ภาคผนวก ค

**การทดสอบค่าที่เป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทดสอบ
ก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12**

การทดสอบค่าที

การทดสอบค่าทีเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์และหลังเผชิญประสบการณ์ โดยใช้สูตร ดังนี้ (William Sealy Gosset David Wechsler อ้างใน Glass, Gene v. และ Hopkins, Kenneth D. , 1984 : 220 และ 240 – 242

จากสูตร

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

- เมื่อ t คือ อัตราส่วนวิกฤต
 D คือ ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 $\sum D$ คือ ผลต่างของคะแนนแต่ละคู่
 $\sum D^2$ คือ ผลรวมกำลังสองของความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 n คือ จำนวนคู่ของคะแนน

ตารางภาคผนวก ค 1 คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 10

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
1	5	8	3	9
2	5	7	2	4
3	4	8	4	16
4	3	9	6	36
5	5	7	2	4
6	4	10	6	36
7	6	8	2	4
8	5	8	3	9
9	4	7	3	9
10	4	7	3	9
11	5	10	5	25
12	3	8	5	25
13	5	8	3	9
14	5	7	2	4
15	5	7	2	4
16	4	7	3	9
17	5	10	5	25
18	4	7	3	9
19	7	10	3	9
20	6	10	4	16
21	6	8	2	4
22	5	7	2	4
23	6	9	3	9
24	5	8	3	9
25	4	8	4	16

ตารางภาคผนวก ก 1 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
26	5	7	2	4
27	5	9	4	16
28	7	8	1	1
29	7	10	3	9
30	6	8	2	4
31	5	10	5	25
32	7	9	2	4
33	6	9	3	9
34	6	8	2	4
35	6	8	2	4
36	5	7	2	4
รวม	185	296	111	397
เฉลี่ย	5.13	8.22	3.08	11.02

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{\sum D^2 (\sum D)^2}{n-1}}} \\
 &= \frac{111}{\sqrt{\frac{(36 \times 397) - (111)^2}{36-1}}} \\
 &= \frac{111}{\sqrt{\frac{1971}{35}}} \\
 &= \frac{111}{7.50} \\
 t &= 14.80
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก ค 2 คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
1	6	8	2	4
2	5	8	3	9
3	7	9	2	4
4	7	8	1	1
5	5	7	2	4
6	4	8	4	16
7	3	8	5	25
8	4	8	4	16
9	5	8	3	9
10	6	9	3	9
11	7	9	2	4
12	5	9	4	16
13	5	8	3	9
14	6	9	3	9
15	4	8	4	16
16	3	8	5	25
17	5	9	4	16
18	6	8	2	4
19	7	8	1	1
20	8	10	2	4
21	7	7	0	0
22	7	9	2	4
23	6	8	2	4
24	5	8	3	9
25	6	8	2	4

ตารางภาคผนวก ค 2 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
26	6	9	3	9
27	5	8	3	9
28	4	8	4	16
29	7	8	1	1
30	6	7	1	1
31	5	8	3	9
32	5	8	3	9
33	6	7	1	1
34	6	7	1	1
35	7	8	1	1
36	6	7	1	1
รวม	202	292	90	280
เฉลี่ย	5.61	8.11	2.50	7.77

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \\
 &= \frac{90}{\sqrt{\frac{(36 \times 280) - (90)^2}{36-1}}} \\
 &= \frac{90}{\sqrt{\frac{1980}{35}}} \\
 &= \frac{90}{7.52} \\
 t &= 11.97
 \end{aligned}$$

ตารางภาคผนวก ค 3 คะแนนความก้าวหน้าของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ หน่วยประสบการณ์ที่ 12

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
1	5	8	3	9
2	4	9	5	25
3	4	8	4	16
4	5	8	3	9
5	4	8	4	16
6	5	8	3	9
7	5	8	3	9
8	4	7	3	9
9	5	9	4	16
10	5	8	3	9
11	5	8	3	9
12	5	8	3	9
13	4	7	3	9
14	4	7	3	9
15	5	8	3	9
16	5	9	4	16
17	5	8	3	9
18	6	9	3	9
19	4	8	4	16
20	6	9	3	9
21	6	8	2	4
22	5	8	3	9
23	4	9	5	25
24	5	8	3	9
25	6	8	2	4

ตารางภาคผนวก ค 3 (ต่อ)

ลำดับ	คะแนนก่อนเรียน (10)	คะแนนหลังเรียน (10)	ความก้าวหน้า D	ความก้าวหน้ายกกำลัง 2 D ²
26	5	8	3	9
27	5	8	3	9
28	6	7	1	1
29	7	9	2	4
30	6	9	3	9
31	7	9	2	4
32	7	10	3	9
33	6	9	3	9
34	5	7	2	4
35	7	9	2	4
36	6	8	2	4
รวม	195	296	108	348
เฉลี่ย	5.41	8.22	3.00	9.66

แทนค่าสูตร

$$\begin{aligned}
 t &= \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{\sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \\
 &= \frac{108}{\sqrt{\frac{(36 \times 348) - (108)^2}{36-1}}} \\
 &= \frac{108}{\sqrt{\frac{864}{35}}} \\
 &= \frac{108}{4.97} \\
 t &= 21.73
 \end{aligned}$$

ภาคผนวก ง
ตารางแสดงการวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา
ของแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10,11 และ12

ตารางภาคผนวก 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 10

ข้อ	วัตถุประสงค์	พฤติกรรม						ทักษะ พิสัย	ขอบเขต เนื้อหา
		ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า		
1	นักเรียนสามารถอธิบาย ความหมายของโรคติดต่อได้ ถูกต้อง	✓ (1)	✓ (2)						ความหมาย ของ โรคติดต่อ
2.	นักเรียนสามารถจำแนก ประเภทของเชื้อโรคที่ทำให้ เกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง		✓ (3)		✓ (4)				ประเภทของ โรคติดต่อ
3	นักเรียนสามารถอธิบาย แหล่งที่มาของโรคติดต่อได้ ถูกต้อง			✓ (5)	✓ (6)				แหล่งที่มา ของ โรคติดต่อ
4	นักเรียนสามารถอธิบายวิธีที่ โรคติดต่อเข้าสู่ร่างกายคนได้ ถูกต้อง			✓ (7)					ช่องทางที่ เชื้อโรคเข้าสู่ ร่างกาย
5	นักเรียนสามารถอธิบาย ลักษณะการแพร่กระจายของ โรคติดต่อได้ถูกต้อง	✓ (8)		✓ (9)	✓ (10)				การ แพร่กระจาย ของ โรคติดต่อ
รวม		4	4	6	6				

ตารางภาคผนวก ง 2 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 11

ข้อ	วัตถุประสงค์	พุทธิพิสัย						ทักษะพิสัย	ขอบเขตเนื้อหา
		ความรู้ความเข้าใจ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า		
1	นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของโรคไข้หวัดและไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง	✓ (1)			✓ (2)				โรคไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่
2.	นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของไข้หวัดและไข้หวัดใหญ่ได้ถูกต้อง		✓ (3)		✓ (4)				โรคไข้หวัดและโรคไข้หวัดใหญ่
3	นักเรียนสามารถระบุสาเหตุของโรคอุจจาระร่วงและโรคบิดได้ถูกต้อง	✓ (5)		✓ (6)					โรคอุจจาระร่วงและโรคบิด
4	นักเรียนสามารถอธิบายความแตกต่างของโรคอุจจาระร่วงและโรคบิดได้ถูกต้อง			✓ (7)	✓ (8)				โรคอุจจาระร่วงและโรคบิด
5	นักเรียนสามารถอธิบายถึงโรคติดต่อที่ทางเพศสัมพันธ์ได้ถูกต้อง		✓ (9)	✓ (10)					โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์
รวม		4	4	6	6				

ตารางภาคผนวก 3 วิเคราะห์วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม หน่วยประสบการณ์ที่ 12

ข้อ	วัตถุประสงค์	พุทธิพิสัย						ทักษะพิสัย	ขอบเขตเนื้อหา
		ความรู้ความจำ	ความเข้าใจ	การนำไปใช้	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า		
1	นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการป้องกันโรคติดต่อได้ถูกต้อง	✓ (1)	✓ (2)						การป้องกันโรคติดต่อ
2.	นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบจากการเกิดโรคติดต่อได้ถูกต้อง		✓ (3)		✓ (4)				ผลกระทบที่เกิดจากการป้องกันโรคติดต่อ
3	นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายได้ถูกต้อง			✓ (5)	✓ (6)				วิธีการป้องกันโรคติดต่อ
4	นักเรียนสามารถระบุวิธีการป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ถูกต้อง	✓ (7)		✓ (8)					การป้องกันไม่ให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย
5	นักเรียนสามารถระบุวิธีการสร้างความต้านทานโรคได้ถูกต้อง			✓ (9)	✓ (10)				การสร้างความต้านทานโรค
รวม		4	4	6	6				

ภาคผนวก จ

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r)

และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบก่อนเผชิญ

และหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 10 , 11 และ 12

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ

การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยหาค่าความยากง่าย (p)
ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ดังนี้

- 1) ค่าความยากง่าย (p) โดยใช้สูตร (Chung The Fan)

$$p = \frac{P_H + P_L}{N_H + N_L}$$

- 2) ค่าอำนาจจำแนก (r) โดยใช้สูตร (Chung The Fan)

$$r = \frac{P_H - P_L}{N_H + N_L}$$

เมื่อ p = ค่าความยากง่ายของข้อทดสอบรายข้อ

r = ค่าอำนาจจำแนกของข้อทดสอบรายข้อ

P_H = จำนวนนักเรียนในกลุ่มคะแนนสูงที่ตอบถูก

P_L = จำนวนนักเรียนในกลุ่มคะแนนต่ำที่ตอบถูก

N_H = จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มคะแนนสูง

N_L = จำนวนนักเรียนทั้งหมดในกลุ่มคะแนนต่ำ

ตารางภาคผนวก จ 1 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อน
และหลังเรียน หน่วยที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

ข้อ	แบบทดสอบก่อนเรียน		วัดพุทธิพิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.27	0.38	ความรู้ความจำ
2	0.53	0.63	ความเข้าใจ
3	0.37	0.25	ความเข้าใจ
4	0.20	0.25	การวิเคราะห์
5	0.43	0.38	การนำไปใช้
6	0.57	0.25	การวิเคราะห์
7	0.53	0.88	การนำไปใช้
8	0.63	0.25	ความรู้ความจำ
9	0.47	0.63	การนำไปใช้
10	0.63	0.63	การวิเคราะห์

ข้อ	แบบทดสอบหลังเรียน		วัดพุทธิพิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.60	0.75	ความรู้ความจำ
2	0.60	0.88	ความเข้าใจ
3	0.37	0.38	ความเข้าใจ
4	0.57	0.25	การวิเคราะห์
5	0.50	0.50	การนำไปใช้
6	0.60	0.75	การวิเคราะห์
7	0.53	0.25	การนำไปใช้
8	0.57	0.50	ความรู้ความจำ
9	0.50	0.63	การนำไปใช้
10	0.43	0.63	การวิเคราะห์

แบบทดสอบก่อนเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.20-0.63
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.37-0.60

แบบทดสอบหลังเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.37-0.60
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.25-0.75

ตารางภาคผนวก จ 2 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อน
และหลังเรียน หน่วยที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

ข้อ	แบบทดสอบก่อนเรียน		วัดพุทธิพิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.63	0.63	ความรู้ความจำ
2	0.57	0.38	การวิเคราะห์
3	0.70	0.63	ความเข้าใจ
4	0.40	0.38	การวิเคราะห์
5	0.60	0.38	ความรู้ความจำ
6	0.60	0.50	การนำไปใช้
7	0.30	0.38	การนำไปใช้
8	0.60	0.50	การวิเคราะห์
9	0.67	0.38	ความเข้าใจ
10	0.70	0.50	การนำไปใช้

ข้อ	แบบทดสอบหลังเรียน		วัดพุทธิพิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.57	0.63	ความรู้ความจำ
2	0.67	0.50	การวิเคราะห์
3	0.67	0.38	ความเข้าใจ
4	0.50	0.75	การวิเคราะห์
5	0.23	0.75	ความรู้ความจำ
6	0.43	0.38	การนำไปใช้
7	0.33	0.38	การนำไปใช้
8	0.27	0.50	การวิเคราะห์
9	0.67	0.75	ความเข้าใจ
10	0.67	0.38	การนำไปใช้

แบบทดสอบก่อนเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.30-0.70
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.23-0.63

แบบทดสอบหลังเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.27-0.67
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.38-0.75

ตารางภาคผนวก จ 3 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบก่อน
และหลังเรียน หน่วยที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

ข้อ	แบบทดสอบก่อนเรียน		วัตถุประสงค์พิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.67	0.63	ความรู้ความจำ
2	0.77	0.63	ความเข้าใจ
3	0.67	0.50	ความเข้าใจ
4	0.60	0.75	การวิเคราะห์
5	0.73	0.38	การนำไปใช้
6	0.50	0.38	การวิเคราะห์
7	0.27	0.25	ความรู้ความจำ
8	0.67	0.88	การนำไปใช้
9	0.57	0.88	การนำไปใช้
10	0.70	0.63	การวิเคราะห์

ข้อ	แบบทดสอบหลังเรียน		วัตถุประสงค์พิสัย ด้าน
	ความยาก ง่าย (p)	ค่าอำนาจ จำแนก (r)	
1	0.67	0.63	ความรู้ความจำ
2	0.63	0.50	ความเข้าใจ
3	0.57	0.63	ความเข้าใจ
4	0.37	0.63	การวิเคราะห์
5	0.53	0.75	การนำไปใช้
6	0.57	0.63	การวิเคราะห์
7	0.27	0.63	ความรู้ความจำ
8	0.20	0.50	การนำไปใช้
9	0.73	0.25	การนำไปใช้
10	0.73	0.88	การวิเคราะห์

แบบทดสอบก่อนเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.27-0.77
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.25-0.88

แบบทดสอบหลังเรียน	
ค่า (p) อยู่ระหว่าง	0.27-0.73
ค่า (r) อยู่ระหว่าง	0.25-0.88

การหาค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ (R_u) โดยใช้สูตรคูเดอร์และริชาร์ดสัน หรือแบบ KR - 20 (Kuder – Richardson Formula 20 / KR-20) (Frederic Kuder และ M.W. Richardson (1937) อ้างถึงใน สมบูรณ์ ชิตพงศ์ (2540 : 599 – 600)

$$r_u = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S_i^2} \right\}$$

เมื่อ r_u = ค่าความเที่ยง

n = จำนวนข้อสอบในแบบทดสอบ

p = สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบถูกแต่ละข้อ

q = สัดส่วนของนักเรียนที่ตอบผิดในแต่ละข้อ = $1 - p$

S_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

ตารางภาคผนวก ง 4 ค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์
หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	7	49
2	1	1	1	1	0	1	1	0	1	1	8	64
3	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	7	49
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
6	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
7	1	0	1	1	1	1	1	0	1	1	8	64
8	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9	81
9	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
11	11	1	1	1	0	1	1	1	1	1	19	361
12	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
13	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
14	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1	8	64
15	0	1	1	0	0	1	1	0	0	1	5	25
16	0	1	1	1	0	1	1	0	0	1	6	36
17	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	6	36
18	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	8	64
19	0	0	1	0	1	1	1	1	1	1	7	49
20	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8	64
21	0	1	1	0	1	1	1	0	1	1	7	49
22	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	6	36
23	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	6	36
24	0	0	0	0	1	1	0	1	1	1	5	25
25	0	0	1	1	0	1	1	0	1	1	6	36
26	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	7	49
27	0	1	1	1	0	1	1	0	1	1	7	49

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
28	1	0	1	0	1	1	1	0	1	1	7	49
29	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	64
30	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1	8	64
sum_r	23	20	26	21	22	30	28	13	28	29	240	2106
sum_w	7	10	4	9	8	0	2	17	2	1		
p	0.77	0.67	0.87	0.70	0.73	1.00	0.93	0.43	0.93	0.97		
q	0.23	0.33	0.13	0.30	0.27	-	0.07	0.57	0.07	0.03		
pq	0.18	0.22	0.12	0.21	0.20	-	0.06	0.25	0.06	0.03		

$$\sum pq = 1.32$$

$$s^2 = 6.20$$

$$r_u = 0.8278$$

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
28	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	81
29	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	4	16
30	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	5	25
sum_r	26	27	18	27	25	24	26	23	25	26	247	2159
sum_w	4	3	12	3	5	6	4	7	5	4		
p	0.87	0.90	0.60	0.90	0.83	0.80	0.87	0.77	0.83	0.87		
q	0.13	0.10	0.40	0.10	0.17	0.20	0.13	0.23	0.17	0.13		
pq	0.12	0.09	0.24	0.09	0.14	0.16	0.12	0.18	0.14	0.12		

$$\sum pq = 1.38$$

$$s^2 = 4.18$$

$$r_u = 0.7042$$

ตารางภาคผนวก จ 6 ค่าความเที่ยง (r_{tt}) ของแบบทดสอบก่อนเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
3	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	10	100
4	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
5	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	5	25
6	1	1	0	1	1	0	1	1	1	1	8	64
7	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9	81
8	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
9	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	7	49
10	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
11	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	6	36
12	1	0	0	1	1	1	1	1	1	1	8	64
13	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	6	64
14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
15	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
16	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
17	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	6	36
18	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
19	1	0	1	0	1	1	0	1	1	0	7	49
20	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	8	64
21	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
22	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
23	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
24	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9	81
25	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9	81

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
26	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3	9
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
28	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
29	0	1	1	1	0	0	0	0	0	1	4	16
30	0	0	1	0	1	0	0	1	1	1	5	25
sum_r	26	27	18	27	25	24	26	23	25	26	247	2159
sum_w	4	3	12	3	5	6	4	7	5	4		
p	0.87	0.90	0.90	0.83	0.80	0.87	0.77	0.83	0.87	0.77		
q	0.13	0.10	0.40	0.10	0.17	0.20	0.13	0.23	0.17	0.13		
pq	0.12	0.09	0.24	0.09	0.14	0.16	0.12	0.18	0.14	0.12		

$$\sum pq = 1.38$$

$$s^2 = 4.34$$

$$r_u = 0.7042$$

ตารางภาคผนวก จ 7 ค่าความเที่ยง (r_c) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9	81
2	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9	81
3	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	7	49
4	1	1	0	1	1	0	1	0	1	1	7	49
5	1	0	0	1	0	0	1	0	1	1	5	25
6	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9	81
7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
8	1	1	1	1	1	0	0	0	1	1	7	49
9	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
10	1	1	0	1	0	1	0	0	1	0	5	25
11	1	1	1	1	1	0	0	1	0	0	6	36
12	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	4	16
13	0	1	0	1	1	0	0	0	1	1	5	25
14	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	8	64
15	0	1	1	1	1	1	1	0	0	1	7	49
16	1	1	1	0	1	0	1	1	1	1	8	64
17	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	9	81
18	1	1	0	0	1	0	1	0	0	1	5	25
19	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0	7	49
20	1	1	0	1	1	1	1	0	1	1	8	64
21	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
22	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	6	36
23	0	1	0	1	0	1	1	1	0	1	6	36
24	0	1	1	1	1	1	1	0	1	0	7	49
25	1	1	1	0	1	1	0	1	1	1	8	64

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
26	1	1	1	1	1	0	1	0	1	1	4	16
27	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6	36
28	0	0	0	1	0	1	1	1	0	0	4	16
29	1	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2	4
30	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	5	25
sum_r	24	19	24	25	20	18	23	17	21	19	245	2131
sum_w	6	11	6	5	10	12	7	13	9	11		
p	0.70	0.87	0.84	0.87	0.70	0.60	0.77	0.75	0.70	0.73		
q	0.3	0.1333	0.6	0.1333	0.3	0.4	0.2333	0.4333	0.3	0.2667		
pq	0.21	0.1156	0.24	0.1156	0.21	0.24	0.1789	0.2456	0.21	0.1956		

$$\sum pq = 1.30$$

$$s^2 = 4.01$$

$$r_u = 0.7099$$

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
27	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	100
28	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	8	64
29	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	9	81
30	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1	8	64
sum_r	26	24	21	29	26	24	26	25	25	26	252	2140
sum_w	4	6	9	1	4	6	4	5	5	4		
p	0.87	0.80	0.70	0.23	0.97	0.87	0.80	0.87	0.83	0.87		
q	0.7	0.5667	0.3667	0.7667	0.5333	0.4	0.5	0.6	0.4333	0.4333		
pq	0.21	0.2456	0.2322	0.1789	0.2489	0.24	0.25	0.24	0.2456	0.2456		

$$\sum pq = 1.30$$

$$S^2 = 4.01$$

$$r_u = 0.7199$$

ตารางภาคผนวก จ 9 ค่าความเที่ยง (r_u) ของแบบทดสอบหลังเผชิญประสบการณ์

หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
1	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	8	64
2	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	6	36
3	1	1	0	1	0	0	0	1	0	1	5	25
4	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
5	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	7	49
6	1	1	1	1	0	0	1	1	1	1	8	64
7	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	8	64
8	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	8	64
9	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
10	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
11	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
12	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
13	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	9	81
14	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	8	64
15	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
16	1	1	0	1	0	1	0	1	0	1	6	36
17	1	1	0	1	1	1	1	1	0	1	8	64
18	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	4	16
19	1	1	0	1	0	0	1	1	0	1	6	36
20	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
21	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
22	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
23	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
24	1	1	0	1	0	1	1	1	0	1	7	49
25	1	1	1	1	0	1	1	1	0	1	8	64

คนที่	ข้อ1	ข้อ2	ข้อ3	ข้อ4	ข้อ5	ข้อ6	ข้อ7	ข้อ8	ข้อ9	ข้อ10	X	X ²
26	1	1	1	1	0	1	1	1	1	0	4	16
27	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	6	36
28	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	4	16
29	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	2	4
30	0	1	0	0	1	0	0	1	1	0	5	25
sum_r	25	18	24	19	23	24	28	25	30	30	246	2138
sum_w	5	12	6	11	7	6	2	5	0	0		
p	0.83	0.60	0.80	0.63	0.77	0.80	0.83	1.00	1.00	1.00		
q	0.06667	0	0.56667	0.06667	0.86667	0.26667	0.13333	0	0.63333	0		
pq	0.06222	0	0.24556	0.06222	0.11556	0.19556	0.11556	0	0.23222	0		

$$\sum pq = 1.31$$

$$S^2 = 4.03$$

$$r_u = 0.7099$$

ภาคผนวก ง

แบบสัมภาษณ์ ในการทดสอบแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม

**แบบสอบถามคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ในการทดสอบภาคสนาม
และค่าความถึคะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ**

แบบสัมภาษณ์นักเรียน
ในการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยวและแบบกลุ่ม
ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
วิชาสุศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

1. แผนเผชิญประสบการณ์

1.1 ความเข้าใจในแผนเผชิญประสบการณ์

.....

.....

1.2 ความสามารถในการปฏิบัติตามแผนเผชิญประสบการณ์

.....

.....

1.3 การอธิบายรายละเอียดในแผนเผชิญประสบการณ์

.....

.....

2. ภารกิจ / งาน

2.1 ความชัดเจนของการกำหนดภารกิจและงาน

.....

.....

2.2 ความง่ายของภารกิจและงานที่กำหนดให้ปฏิบัติ

.....

.....

2.3 ระยะเวลาที่กำหนดให้ในการปฏิบัติภารกิจ / งาน

.....

.....

2.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากภารกิจ / งาน

.....

.....

3. ประมวลสาระ

3.1 ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ

.....

3.2 การจัดเรียงลำดับเนื้อหา

.....

3.3 ภาษาที่ใช้ในการเขียน

.....

3.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการประมวลสาระ

.....

4. มัลติมีเดีย

4.1 ความชัดเจนของภาพ

.....

4.2 สีพื้นและสีตัวอักษร

.....

4.3 ความชัดเจนของเสียงบรรยาย

.....

4.4 ความสอดคล้องของภาพและเสียงบรรยาย

.....

4.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากมัลติมีเดีย

.....

5. แบบฝึกปฏิบัติ

5.1 แบบฝึกปฏิบัติมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานและงาน

.....
.....

5.2 การปฏิบัติงานและงานในแบบฝึกปฏิบัติตรงกับแผนเผชิญประสบการณื

.....
.....

5.3 ความยากง่ายของการปฏิบัติงานและงานในแบบฝึกปฏิบัติ

.....
.....

5.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากแบบฝึกปฏิบัติ

.....
.....

6. แบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณื

6.1 ความยากง่ายของคำถามในแบบทดสอบ

.....
.....

6.2 คำถามในแบบทดสอบครอบคลุมเนื้อหา

.....
.....

6.3 ความเข้าใจในคำถาม

.....
.....

6.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากแบบทดสอบก่อนและหลังเผชิญประสบการณื

.....
.....

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
 วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

คำชี้แจง

แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ตอน

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียน ดังนี้

ระดับความคิดเห็น 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ระดับความคิดเห็น 4 “ เห็นด้วยมาก

ระดับความคิดเห็น 3 “ เห็นด้วยปานกลาง

ระดับความคิดเห็น 2 “ เห็นด้วยน้อย

ระดับความคิดเห็น 1 “ เห็นด้วยน้อยที่สุด

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1.	แผนเผชิญประสบการณ์ 1.1 ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง ช่วยให้นักเรียนได้ ปฏิบัติตามภารกิจและงานได้ 1.2 ภารกิจและงานช่วยให้นักเรียนทำงานได้ 1.3 ภารกิจและงานเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด					
2.	บริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ 2.1 มุมวิชาการช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม 2.2 มุมตัวอย่างผลงานช่วยให้นักเรียนได้แนวทางในการ สร้างชิ้นงาน 2.3 มุมวัสดุอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักเรียนใน การปฏิบัติงาน 2.4 มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ ในผลงานของตน					
3.	สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ 3.1 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเผชิญ ประสบการณ์ 3.2 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตาม ภารกิจและงานได้ 3.3 ประมวลสาระช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
3.	<p>สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์</p> <p>3.4 มัลติมีเดียปฐมนิเทศช่วยให้นักเรียนเข้าใจ กระบวนการเผชิญประสบการณ์ดียิ่งขึ้น</p> <p>3.5 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ เรื่อง การติดต่อ และการแพร่กระจายของโรคติดต่อ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ เนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น</p> <p>3.6 แบบฝึกปฏิบัติช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ง่ายขึ้น</p>					
4.	<p>รูปแบบของการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์</p> <p>4.1 การเรียนจากครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติภารกิจและงานได้</p> <p>4.2 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน</p> <p>4.3 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน</p> <p>4.4 การเรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนได้มีโอกาสหาความรู้เพิ่มขึ้น</p>					
5.	<p>ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์</p> <p>5.1 นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์</p> <p>5.2 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์เป็นการเรียนแบบธรรมชาติ</p> <p>5.3 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนคิดเป็น</p> <p>5.4 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น</p> <p>5.5 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนรู้จักการหาความรู้ด้วยตนเอง</p>					

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	5.6 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง					
	5.7 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม					
	5.8 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการทำงานโดยมุ่งให้นักเรียนทำได้มากกว่า มุ่งให้รู้					

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

โปรดส่งแบบสอบถามคืนครูหลังจากตอบแบบสอบถามแล้ว

ตารางภาคผนวก ฉ 1 ค่าความถี่คะแนนความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของ
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D.
		5	4	3	2	1		
1.	แผนเผชิญประสบการณ์							
	1.4 ประสบการณ์หลัก และประสบการณ์รอง ช่วยให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามภารกิจและงานได้	21	15	-	-	-	4.50	0.53
	1.5 ภารกิจและงานช่วยให้นักเรียนทำงานได้	17	18	1	-	-	4.35	0.40
	1.6 ภารกิจและงานเหมาะสมกับเวลาที่กำหนด	23	13	-	-	-	4.38	0.61
2.	บริบทในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์							
	2.1 มุมวิชาการช่วยให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม	17	16	3	-	-	4.52	0.56
	2.2 มุมตัวอย่างผลงานช่วยให้นักเรียนได้แนวทางในการสร้างชิ้นงาน	19	14	3	-	-	4.46	0.62
	2.3 มุมวัสดุอุปกรณ์ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่ นักเรียนในการปฏิบัติงาน	14	22	-	-	-	4.33	0.62
	2.5 มุมแสดงผลงาน ช่วยให้นักเรียนเกิดความภูมิใจในผลงานของตน	22	12	2	-	-	4.57	0.57
3.	สื่อที่ใช้ในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์							
	3.1 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเผชิญประสบการณ์	20	14	2	-	-	4.55	0.53
	3.2 คู่มือเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตามภารกิจและงานได้	18	18	-	-	-	4.53	0.53
	3.3 ประมวลสาระช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	18	16	2	-	-	4.46	0.61
	3.6 มัลติมีเดียปฐมนิเทศช่วยให้นักเรียนเข้าใจกระบวนการเผชิญประสบการณ์ดียิ่งขึ้น	19	16	1	-	-	4.52	0.59
	3.7 มัลติมีเดียประกอบการเผชิญประสบการณ์ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ เนื้อหาสาระได้ดียิ่งขึ้น	16	19	1	-	-	4.50	0.59
	3.8 แบบฝึกปฏิบัติช่วยให้นักเรียนปฏิบัติภารกิจและงานได้ง่ายขึ้น	18	16	2	-	-	4.53	0.54

ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					\bar{X}	S.D
		5	4	3	2	1		
4.	รูปแบบของการเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์							
	4.1 การเรียนจากครูช่วยให้นักเรียนเข้าใจและปฏิบัติ ภารกิจและงานได้	19	16	1	-	-	4.46	0.64
	4.2 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน ความรู้ซึ่งกันและกัน	21	11	4	-	-	4.43	0.65
	4.4 การเรียนจากเพื่อนช่วยให้นักเรียนได้มีการให้ความ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	17	18	1	-	-	4.39	0.68
	4.5 การเรียนด้วยตนเองทำให้นักเรียนได้มีโอกาส หาความรู้เพิ่มขึ้น	21	14	1	-	-	4.52	0.56
5.	ประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนด้วยชุดการสอน แบบอิงประสบการณ์							
	5.1 นักเรียนชอบเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิง ประสบการณ์	21	11	3	1	-	4.51	0.62
	5.2 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการเรียนแบบธรรมชาติ	18	16	2	-	-	4.47	0.56
	5.3 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนคิดเป็น	21	13	2	-	-	4.50	0.58
	5.4 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนทำเป็นและแก้ปัญหาเป็น	22	13	1	-	-	4.51	0.59
	5.5 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนรู้จักการหาความรู้ด้วยตนเอง	21	15	-	-	-	4.55	0.56
	5.6 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง	25	10	1	-	-	4.61	0.55
	5.7 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ ช่วยให้นักเรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม	17	18	1	-	-	4.45	0.65
	5.8 การเรียนด้วยชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ เป็นการทำงานโดยมุ่งให้นักเรียนทำได้มากกว่า มุ่งให้รู้	20	13	3	-	-	4.53	0.57
เฉลี่ยรวม (n = 36)							4.47	0.57

ภาคผนวก ข

**แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
วิชาสุขศึกษา เรื่อง การป้องกันโรคติดต่อ**

แบบประเมินเนื้อหาสาระในประมวลสาระ

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

- หน่วยที่ 10 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อ
- หน่วยที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ
- หน่วยที่ 12 การป้องกันโรคติดต่อ

โปรดประเมินระดับคุณภาพของเนื้อหาสาระในประมวลสาระ โดยกาเครื่องหมาย ✓
ในระดับที่ท่านเห็นสมควร

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. เนื้อหาครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้				
2. เนื้อหาเรียบเรียงได้ถูกต้องตามหลักภาษา				
3. เนื้อหา มีความทันสมัย				
4. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก				
5. เนื้อหาอ่านแล้วเข้าใจง่าย				
6. เนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน				
7. เนื้อหาให้ความรู้ ได้ครบถ้วน				
8. เนื้อหา มีประโยชน์สำหรับนักเรียนนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

โดยภาพรวมคุณภาพของเนื้อหาสาระในประมวลสาระอยู่ในระดับ

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินคุณภาพของแบบทดสอบ

สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล

- หน่วยที่ 10 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับโรคติดต่อ
- หน่วยที่ 11 ประเภทของโรคติดต่อ
- หน่วยที่ 12 การป้องกันโรคติดต่อ

โปรดประเมินระดับคุณภาพของแบบทดสอบ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ในระดับที่ท่านเห็นสมควร

รายการประเมิน	ระดับการประเมิน			
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1. แบบทดสอบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้				
2. แบบทดสอบเป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนาน				
3. คำถามในแบบทดสอบเขียนได้ชัดเจน				
4. ตัวลงในแบบทดสอบสามารถลงผู้ทำแบบทดสอบได้				
5. คำถามในแบบทดสอบไม่ชี้แนะคำตอบ				
6. คำถามในแบบทดสอบใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา				
7. คำถามในแบบทดสอบอ่านแล้วเข้าใจไม่สับสน				
8. คำถามในแบบทดสอบมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

โดยภาพรวมคุณภาพของแบบทดสอบอยู่ในระดับ

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล

วันที่เดือน.....พ.ศ.....

**แบบประเมินคุณภาพแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ
ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล**

โปรดประเมินคุณภาพของแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อชุดการสอนแบบ
อิงประสบการณ์ โดยกาเครื่องหมาย ✓ ในระดับที่ท่านเห็นควร

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1	ข้อความครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน				
2	ข้อความครอบคลุมหัวข้อที่จะประเมิน				
3	ภาษาที่ใช้ในแบบสอบถามอ่านแล้วเข้าใจง่าย				

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

โดยภาพรวมคุณภาพของแบบสอบถามอยู่ในระดับ

ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวัดและประเมินผล

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบประเมินคุณภาพชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์
วิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

- หน่วยประสบการณ์ที่ 10 การวิเคราะห์การแพร่กระจายของโรคติดต่อ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 11 การประชาสัมพันธ์ประเภทของโรคติดต่อ
- หน่วยประสบการณ์ที่ 12 การปฏิบัติการเพื่อป้องกันโรคติดต่อ

โปรดประเมินระดับคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์ โดยกาเครื่องหมาย ✓
 ในระดับที่ท่านเห็นสมควร

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			
		ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
1	แผนในชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์				
	1.1 แผนการสอนแบบอิงประสบการณ์				
	1.2 แผนเผชิญประสบการณ์				
	1.3 แผนกำกับประสบการณ์				
	1.4 แผนผลิตสื่อ				
2	สื่อที่ใช้ประกอบการเผชิญประสบการณ์				
	2.1 ประมวลสาระ				
	2.2 มัลติมีเดียปฐมนิเทศและมัลติมีเดีย ประกอบการเผชิญประสบการณ์				
	2.2.1 ภาพประกอบมัลติมีเดียมีความชัดเจน				
	2.2.2 ภาพประกอบมัลติมีเดียสอดคล้องกับคำ บรรยาย				
	2.2.3 เสียงบรรยายในมัลติมีเดียชัดเจน				
	2.2.4 ลีลาในการบรรยายน่าสนใจ				
	2.2.5 ตัวอักษรในมัลติมีเดียมีขนาดอ่านได้ชัดเจน				
	2.2.6 สีที่ใช้ในมัลติมีเดียดูสบายตา				
2.2.7 รูปแบบและเทคนิคการนำเสนอมัลติมีเดีย					
3	คู่มือการใช้ชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์				
4	คู่มือการเรียนรู้สำหรับนักเรียน				

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

โดยภาพรวมคุณภาพของชุดการสอนแบบอิงประสบการณ์

- ดีมาก ดี ปานกลาง ปรับปรุง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา

วันที่ เดือน.....พ.ศ.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางเพ็ญจันทร์ เพ็ญประภากร
วัน เดือน ปีเกิด	7 มกราคม 2514
ที่อยู่	75 หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี
ประวัติการศึกษา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร พ.ศ. 2535
ตำแหน่ง	ครู
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสายธรรมจันทร์ อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี โทรศัพท์ (032 - 241004)